BÍRÓSÁGI KÖZLÖNY KÜLÖNSZÁMA

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének 2012. évi beszámolója

Áttekintő tartalomjegyzék

Bevezető 13

I. Rész
Az OBH elnökének stratégiája 17

II. Rész
A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenysége 23

III. Rész
A bírósági szervezet működése 35
A. Fejezet
A bírósági szervezet igazgatása 37
B. Fejezet
A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete 49
C. Fejezet
A bírósági szervezet emberi erőforrásai 63
D. Fejezet
A képzés 71
E. Fejezet
A bírósági szervezet integritása 81
F. Fejezet
A bírósági szervezet kommunikációja 95
G. Fejezet
A bírósági szervezet informatikai helyzete 105
H. Fejezet
A bírósági szervezet működését biztosító épületek 121
I. Fejezet
A bírósági szervezet gazdálkodása 131
J. Fejezet
Európai uniós programok, pályázatok 145
K. Fejezet
A bírósági szervezet nemzetközi kapcsolatai 153

IV. Rész
Az Országos Bírósági Hivatal belső működése 165
A. Fejezet
Az OBH elnökének tevékenysége 167
B. Fejezet
Az Országos Bírósági Hivatal szervezete 171
C. Fejezet
Az OBH elnöke felett érvényesülő felügyelet 179

V. Rész
Mellékletek 187

Tartalomjegyzék

Bevezető 13

I. Rész
Az OBH elnökének stratégiája 17

II. Rész
A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenysége 23
1. Az igazságszolgáltatási tevékenységet segítő új eszközök 23
1.1. Munkateher mérés tervezése 23
1.2. Ügykataszter kialakítása 24
1.3. Tevékenységtérkép elkészítése 24
1.4. Az ügyforgalmi adatok gyűjtésének és elemzésének megújítása 24
1.5. Az ügyforgalmi elemzések új struktúrája, elérhetősége 24
1.6. Visszajelzések a statisztikai adatokról, az elemzések megállapításairól 25
1.7. Az ügyviteli és eljárásjogi „jó gyakorlatok" gyűjtése és közzététele 25
1.8. Az elektronikus eljárások és ügyvitel kialakítása 25
2. A bírósági szervezet 2012. évi igazságszolgáltatási tevékenysége számokban 26
2.1. Ügyérkezés 26
2.2. A bíróságok leterheltsége, a bírói munkateher 28
2.3. Ügybefejezés 28
2.3.1. Az ítélkezés időszerűsége 29
2.4. Ügyhátralék 29
2.4.1. A központi régió ügyhátraléka 30
2.5. Eljáró bíróság kijelölése (ügyáthelyezés) 31
2.5.1. Az ügyek áthelyezésével kapcsolatos szabályozás 31
2.5.2. Az áthelyezett ügyekre vonatkozó 2012. évi adatok 32

III. Rész
A bírósági szervezet működése 35

A. Fejezet - A bírósági szervezet igazgatása **37**
1. A bírósági szervezetrendszer 37
1.1. A bírósági szervezetrendszer tagozódása és az ebből eredő igazgatási feladatok 37
1.2. A bírósági szervezetrendszer 2013. évi változásaira való felkészülés 39
1.3. A Kúria megváltozott szervezete és feladatai 40
2. A bírósági szervezet irányítása 40
2.1. A bírósági vezetők jogkörei 40
2.2. A bírósági vezetők száma 41
2.3. Vezetői fluktuáció 41
2.4. A bírósági vezetők és vezetettek arányszáma 41
2.5. Az OBH elnökének a bíróságok igazgatásával kapcsolatos feladatai 42
2.6. A Kúria eltérő jogállása, az OBH és a Kúria kapcsolata 42
3. A bírósági szervezet vezetői feletti kontroll 43
3.1. Testületek 43
3.1.1. A Kúria teljes ülése és az összbírói értekezletek 43
3.1.2. Bírói tanács 43
3.2. Az Országos Bírói Tanács (OBT) 43
3.3. Az OBH elnöke 43
3.4. Egyéb szervezetek 44

3.4.1. Az Alkotmánybíróság 44
3.4.2. A bíróság 44
3.4.3. Az ügyészség 44
3.4.4. Az Országgyűlés szerepe az igazgatási kontrollban és a vezetők feletti ellenőrzésben 44
3.4.5. Az Állami Számvevőszék 44
3.4.6. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) 44
3.4.7. További állami szervek 45
3.5. Érdekvédelmi szervezetek 45
3.6. A bírósági igazgatás és az ahhoz kapcsolódó döntéshozatal nyilvánossága 45
4. A bírósági igazgatás eszközei 46
4.1. Jogszabályi jogosítványok, kötelezettségek keretében alkalmazott vezetési eszközök 46
4.2. OBH elnöki szabályzatok 47
4.3. Belső szabályzatok 47
4.4. Vezetési módszerek 47

B. Fejezet - A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete 49
1. A bírósági szervezetet érintő jogszabályváltozások 49
1.1. A bíróságok igazgatásának új rendszere 49
1.1.1. A bírósági szervezet központi igazgatásának megújulása 50
1.1.2. A Kúria mint a bírósági szervezet legfőbb szakmai irányító szerve 50
1.1.3. A bírói önkormányzat megújulása: az OBT jogállása és hatáskörei 50
1.1.4. Közigazgatási és munkaügyi bíróságok 50
1.1.5. Törvényszékek, járásbíróságok 51
1.1.6. Bírák nyugdíjazása 51
1.1.7. Beosztási és címpótlékok változása 51
1.2. Évközi jogszabályváltozások és módosítások 51
1.2.1. Változások az OBH elnökének jogköreiben 51
1.2.2. Bíróképző Akadémiából Magyar Igazságügyi Akadémia 52
1.2.3. Változások az OBT jogköreiben 52
1.2.4. Változások a nyugdíjszabályokban 52
1.3. A bírósági eljárások és a bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai 52
2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel és jogszabályjavaslattal kapcsolatos eredményei 54
2.1. Az OBH Jogszabály-véleményezési Osztályára érkezett ügyek 55
2.2. A jogszabály-véleményezés bírósági szervezeten belüli megújítása 56
2.3. A bírósági titkári és bírósági ügyintézői jogkörök kiszélesítése 57
2.4. Munkateher-átcsoportosítást célzó jogalkotás az optimális erőforrás-elosztás érdekében 58
2.5. Az OBH részvétele külső kodifikációs munkacsoportokban 58
3. Az OBH saját programjai és eredményei 59
3.1. Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás 59
3.2. Tanúgondozás 59
3.3. Bírósági közvetítés (mediáció) 59
3.4. A bírósági eljárások elektronizálása 60
3.5. Folyamatban lévő fejlesztések 60

C. Fejezet - A bírósági szervezet emberi erőforrásai 63
1. A bírósági szervezetrendszer tagozódása és 2012. évi jelentős változásai 63
1.1. Bírák 64
1.2. Bírósági titkárok és bírósági fogalmazók 64

1.3. Bírósági ügyintézők 64
1.4. Bírósági tisztviselők és írnokok 64
1.5. Egyéb igazságügyi alkalmazottak 64
2. A bírák számának változása a 2012. évben 65
2.1. A bírák szolgálati jogviszonyának megszűnése a 2012. évben 65
2.2. Kinevezések 65
2.3. Áthelyezések 65
2.4. Kijelölések 66
2.5. Kirendelések 66
2.6. „Mozgó bírák” 66
3. A bírói kar összetétele, a bírák szakjogászi végzettsége és nyelvismerete 66
4. Az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása 68
4.1. A 2012-ben rendszeresített többlet bírósági titkári és bírósági ügyintézői létszám 68
4.2. A bírói pályázatok kiírásának statisztikai megalapozottsága 68
4.3. A 2012. évben nyugdíjazott bírák továbbfoglalkoztatásának elősegítése és pótlása 69
4.4. Munkacsoportok létrehozása, működtetése 69
4.5. A bírói álláshelyek nyilvántartásának megújítása 70

D. Fejezet - A képzés 71
1. A bírák és az igazságügyi alkalmazottak képzése 71
1.1. A képzésre vonatkozó rendelkezések 71
1.2. A képzés helyszíne és módszerei 72
1.3. A bírák képzettsége 72
2. A Magyar Igazságügyi Akadémia (MIA) 72
2.1. A Magyar Bíróképző Akadémia (MBA) jogállását és feladatait érintő jogszabályi változások a 2012. évben 72
2.2. A MIA infrastruktúrája, szervezete és feladatai 73
2.3. A MIA képzési tevékenysége 74
2.4. A MIA részvétele a nemzetközi képzésekben 77
2.5. A fogalmazói versenyvizsga és a fogalmazók képzésének átalakítása 77
3. Konferenciák 78
4. A 2012. december 1. napján meghirdetett intézményi stratégia 79

E. Fejezet - A bírósági szervezet integritása 81
1. A bírósági szervezet integritása – az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége 81
2. A bírák és igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete 83
2.1. Bírákkal szemben indult fegyelmi eljárások 83
2.2. Igazságügyi alkalmazottakkal szemben indult fegyelmi eljárások 83
2.3. A Szolgálati Bíróság 83
3. Bírákkal, bíróságokkal szemben indított peres eljárások 84
3.1. Az OBH által ellátott perbeli képviselet 84
3.1.1. Az OBH Elnöki Titkárság Jogi Képviseleti Osztálya által ellátott perbeli képviselet 84
3.1.2. A 2012. évben öregségi nyugdíjkorhatár elérésére figyelemmel felmentett bírák munkaügyi pereiben ellátott képviselet 85
3.2. Bírák ellen indult büntetőeljárások 85
4. A bírói integritás erősítése 86
4.1. Az összeférhetetlenségi helyzetek rendezése 86
4.2. A bírói etika 86
4.3. A bírói és alkalmazotti életpályamodell 87

5. A bírósági épületek biztonságának erősítése 87
5.1. Komplex vagyonvédelem 88
5.2. Személyi- és objektumbiztonság 88
5.3. Az információbiztonság fizikai része és az adatkezelés fizikai biztonsága 89
5.4. Tűzvédelmi és munkavédelmi szabályzatok 90
5.5. Rendkívüli események 90
6. A bírósági informatikai biztonság erősítése 91
6.1. Bírósági informatikai biztonsági szabályzat (IBSZ) 91
6.2. Bírósági informatikai hálózatot ért támadások 92
6.3. Az informatikai rendszerek kockázatai 92
7. Közbeszerzések során érvényesülő átláthatóság és ellenőrizhetőség 92

F. Fejezet - A bírósági szervezet kommunikációja 95
1. A bírósági szervezet kommunikációja 95
2. A bírósági szervezet külső kommunikációja 96
2.1. Nyomtatott formában való megjelenés 96
2.1.1. A 2012. évi I. féléves OBH elnöki beszámoló 96
2.1.2. Az OBH-t bemutató angol nyelvű kiadvány 96
2.2. Online megjelenések 97
2.2.1. A bíróságok központi honlapja 97
2.2.2. A Bírósági Közlöny 97
2.2.3. Sajtóközlemények 97
2.3. Közvetlen megjelenés 98
2.3.1. Sajtó háttérbeszélgetések 98
2.3.2. Az OBH Sajtó és Kommunikációs Osztálya által szervezett 2012. évi sajtómegjelenések 98
2.3.3. Rendezvények 98
2.3.4. Szakmai együttműködések 99
3. Kiemelt országos programok 99
3.1. Munkateher mérés 99
3.2. Bírósági közvetítés (mediáció) – „Perbeszéd helyett párbeszéd” 99
3.3. E-bíróság 100
3.4. A bírósági épületek biztonsága 100
3.5. Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás 100
3.6. Nyitott Bíróság Program 101
3.7. A Polgári Igazságszolgáltatás Európai Napja 101
3.8. Sziget Bíróság 102
3.9. A közigazgatási és munkaügyi bíróságok megalakulása 102
4. A bírósági szervezet belső kommunikációja 102
5. Fejlesztések 103
5.1. Arculatpályázat kiírása 103
5.2. Bírósági sajtószóvivői rendszer továbbfejlesztése 103
5.3. Új kommunikációs eszközök 103
5.4. A Kommunikációs Munkacsoport célja, feladata, a megalkotott szabályzatok 104
5.5. Az *Ezek is mi vagyunk* című kiadványsorozat elindítása 104

G. Fejezet - A bírósági szervezet informatikai helyzete 105
1. Bírósági informatika 106
1.1. Alapvető stratégiai feladat 106
1.1.1. Üzemeltetés 106
1.2. Szoftverfejlesztés 108
2. Eredmények 108
2.1. Központi rendszerek működtetése, felügyelete 108

2.2. Országos informatikai hálózat működtetése, felügyelete 109
2.3. Cégbírósági e-akták hitelességének megőrzése 109
2.4. Informatikai eszközök beszerzése 109
2.5. Közigazgatási és munkaügyi bíróságok felállítása – informatikai feltételek biztosítása 109
2.6. Új bírósági épület informatikai eszközellátásának biztosítása 110
2.7. Az elektronikus ügyintézés feltételeinek megteremtése, az elektronikus bírósági eljárások és ügyvitel kialakítása, fejlesztése és a bevezetés előkészítése 110
2.7.1. Elektronikus eljárások és ügyvitel 110
2.7.2. „Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja" megnevezésű projekt 110
2.7.3. „Az ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárásokban" megnevezésű fejlesztés 111
2.8. A bírósági szervezet strukturális változásának kezelése a BIR-O programban 112
2.9. A felszámolók kijelölése informatikai támogatással 113
2.10. A hirdetményi kézbesítés 113
2.11. A bíróságok központi honlapjának fejlesztése 113
2.12. A civil szervezetek beszámolóinak közzététele 114
2.13. Az országos digitális aláírás igénylő és nyilvántartó rendszer 114
2.14. Anonimizált határozatok közzététele 114
2.15. Az informatikai oktatások 114
3. Fejlesztési tervek 115
3.1. A bírósági szervezet informatikai infrastruktúrafejlesztése 115
3.1.1. Járásbírósági, törvényszéki, ítélőtáblai, kúriai szerverpark modernizációja 115
3.1.2. Budapest Környéki Törvényszék (BKT) infrastruktúra 115
3.1.3. Svájci-Magyar Együttműködési Program 115
3.1.4. „Az elektronikus szolgáltatások kiterjesztése és az emberi erőforrások optimalizálása az ítélkezés időszerűségének javítása érdekében" fejlesztés 115
3.1.5. „A bírósági szervezetrendszert érintő jogszabályi változásokból eredő fejlesztések a Bírósági Integrált Informatikai Rendszerben és a Vezetői Információs Rendszerben" 116
3.1.6. Távmeghallgatás, videokonferencia 116
3.1.7. Az emberi erőforrás optimalizálását támogató fejlesztések 116
3.2. Alkalmazás- és rendszerfejlesztések, bevezetések 116
3.2.1. Második generációs Schengeni Információs Rendszerre történő átállás 116
3.2.2. Az elektronikus adat hozzáférhetetlenné tétele 116
3.2.3. Statisztikai adatlapok aktualizálása és a Vezetői Információs Rendszer továbbfejlesztése 117
3.2.4. A BIR-O felhasználói felület továbbfejlesztése 117
3.2.5. A BIIR országos egységes központi adatkonszolidációja 117
3.2.6. Az igazgatási tevékenység, az elnöki lajstrom rendszerek modernizációja 117
3.2.7. A Gazdálkodási Integrált Informatikai Rendszer (speciális bírósági modulok) konszolidációja 118
3.2.8. Az elektronikusan vezetett állami nyilvántartások elérésének biztosítása az ítélkezés biztonságának fokozása érdekében 118

H. Fejezet - A bírósági szervezet működését biztosító épületek 121
1. A bíróságok által használt ingatlanok kataszterei 121
1.1. A bírósági épületek megoszlása használati funkció szerint 121
1.1.1. A bírósági épületek bírósági szervezeti egységek szerinti megoszlása 122
1.2. A bírósági épületek védettség szerinti megoszlása 123
1.3. A bírósági épületállomány megoszlása kezelői jog szerint 123
2. Eredmények 124

2.1. A bírósági épületállomány felújítottsága 124
2.2. A bírósági épületek helyzete akadálymentesítettség szempontjából 125
2.3. Jelenleg folyó építkezések és beruházások 125
2.4. Előkészítés alatt álló beruházások, a 2012. év kiemelt programjai 125
2.4.1. Budapest Környéki Törvényszék elhelyezése 125
2.4.2. A Fővárosi Törvényszék elhelyezési gondjainak enyhítése 126
2.4.3. A Kúria visszaköltözése a Kossuth téri Igazságügyi Palotába 127
2.4.4. Szegedi Törvényszék 127
2.4.5. Miskolci Törvényszék 127
2.4.6. Debreceni Városi Bíróság 128
2.4.7. A bíróságok saját forrásból illetve Európai Uniós forrásból megvalósuló beruházásai 128
3. Karbantartás 128
4. A bírósági épületállomány teljes körű felmérése és az ezzel kapcsolatos fejlesztések 129
5. Az OBH épületekkel kapcsolatos általános projektjei, programjai 129

I. Fejezet - A bírósági szervezet gazdálkodása 131
1. Bíróságok fejezet 2012. évi költségvetése 131
2. A saját bevételek teljesítése és a 2011. évi előirányzat-maradványok felhasználása 133
3. A 2012. évi kiadási előirányzat 133
3.1. Személyi juttatások 134
3.2. A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó 135
3.3. Dologi kiadások 135
3.4. Felhalmozási kiadások teljesítésének bemutatása 136
4. A fejezet 2012. évben tett intézkedései az intézmények fizetőképességének megtartása érdekében 136
5. Kiemelt jelentőségű beszerzések, beruházások 138
6. A 2012. évi előirányzat-maradvány alakulása 138
7. A 2012. évi gazdálkodás jogcímenkénti bemutatása 139
8. A gazdálkodást támogató intézkedések bemutatása 139
9. A bíróságok belső ellenőrzése 141
9.1. A Bíróságok fejezet belső ellenőrzését érintő jogszabályváltozások, azok átvezetése a belső szabályozókon 141
9.2. Az OBH elnökének jogai és kötelezettségei a belső ellenőrzés vonatkozásában 141
9.3. A belső ellenőrzés működését szolgáló szervezeti egységek 141
9.3.1. A PEÖF tevékenysége az éves ellenőrzési terv alapján 142
9.3.2. A PEÖF tevékenységének alapjául szolgáló OBH elnöki döntések 142

J. Fejezet - Európai uniós programok, pályázatok 145
1. Bevezetés 146
1.1. Az uniós projektek jelentősége, az elért eredmények számokban kifejezve 146
1.2. Projektek megvalósításának humán feltételei 147
2. Informatikai és műszaki projektek 147
2.1. Folyamatban lévő projektek 147
2.1.1. Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja 147
2.1.2. Az ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárásokban 147
2.1.3. A bíróságok ellátása biztonságot növelő berendezésekkel és informatikai alkalmazásokkal 148
2.2. Már megvalósult, fenntartási szakaszban lévő projekt 149
2.2.1. Cégbírósági és céginformációs rendszerek továbbfejlesztése és korszerűsítése 149

2.3. Új projektek 149
3. Képzési és stratégiai projektek 150
3.1. Folyamatban lévő projektek 150
3.1.1. A bírósági szervezetrendszer jogalkalmazásának javítása az ítélkezési tevékenység hatékonyságának fokozása érdekében 150
3.1.2. Intézményi stratégia 150
3.2. Már megvalósult, fenntartási szakaszban lévő projekt 150
3.2.1. Tudásalapú igazságszolgáltatás-fejlesztés – Magyarországi bírák és igazságügyi alkalmazottak képzése és integrált tudásbázis kialakítása 150
4. A visszatéréssel és a menekültüggyel kapcsolatos projektek 151
4.1. Folyamatban lévő projektek 151
4.1.1. Koszovó Tényfeltáró Misszió 151
4.1.2. Emberi jogi képzés a visszatérés területén 151
4.1.3. Menekültügyi bírósági döntéshozatal minőségének fejlesztése 151
4.2. Új projektek 151
4.2.1. Macedóniai és Törökországi Tényfeltáró Misszió 151
5. Az európai uniós források felhasználásának 2012. évben meghatározott új irányvonalai 152

K. Fejezet - A bírósági szervezet nemzetközi kapcsolatai 153
1. Az OBH nemzetközi kapcsolatai 153
2. A bíróságok önálló, kétoldalú kapcsolatrendszere 154
3. Bírák és igazságügyi alkalmazottak nemzetközi rendezvényeken való részvétele 157
4. Igazságügyi képzési tárgyú nemzetközi rendezvények és képzések 2012-ben 158
4.1. Igazságügyi képzési kapcsolatok 158
4.2. Csereprogramok 160
4.3. Az Európai Jogakadémia által nyert európai uniós pályázatok magyarországi kihatásai 160
4.4. Közös képzési projektek a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériummal 161
4.5. Részvétel a nemzetközi uniós támogatási programokban 161
5. A bírósági szervezet képviselete a nemzetközi szervezetekben, regionális együttműködésben, kormányközi megállapodások alapján fennálló nemzetközi bilaterális kapcsolatokban 161
6. Az európai uniós joganyagról való ismeretek feldolgozása, értelmezése, elérhetővé tétele; a szaktanácsadói hálózat 162
7. Részvétel a nemzetközi válságkezelési és békeépítési tevékenységben, a magyar igazságszolgáltatás szerepvállalása az EUJUST LEX jogállamiság misszióban 163
8. A központi honlap „nemzetközi ügyek” portáljára vonatkozó koncepció elkészítése 163

IV. Rész
Az Országos Bírósági Hivatal belső működése 165

A. Fejezet - Az OBH elnökének tevékenysége 167
1. Jogszabályban nevesített jogkörök szerinti tevékenységek 167
1.1. A bírósági igazgatás hosszú távú feladataihoz igazodó stratégiai célok meghatározása 168
1.2. Jogalkotási javaslatok és jogszabály-véleményezés 168
1.3. Nyilvánosság szerepének erősítése 168
1.4. Képzéssel kapcsolatos feladatok, együttműködés a felsőoktatási intézményekkel 169
2. Az OBH elnökének külső kapcsolatai 169

B. Fejezet - Az Országos Bírósági Hivatal szervezete **171**
1. Az Országos Bírósági Hivatal működéséről általában 171
2. A szervezet felépítése 172
3. Az egyes szervezeti egységek tevékenysége 173
4. A szervezet létszáma és összetétele 175
5. Az emberi erőforrások optimális elosztása és felhasználása 176
5.1. Belső erőforrások 176
5.2. Külső erőforrások 176

C. Fejezet - Az OBH elnöke felett érvényesülő felügyelet **179**
1. A központi igazgatás ellenőrzésének, felügyeletének biztosítása 179
1.1. Az OBT feladatai 179
1.2. Az OBH elnökének az OBT-vel kapcsolatos feladatai, kötelezettségei 180
1.2.1. Az OBT tagjait megválasztó küldöttértekezlet lebonyolítása 180
1.2.2. Az OBT működésének biztosítása 181
1.2.3. Az OBT Iroda működése 181
1.2.4. Az OBT költségvetésének a biztosítása 181
1.2.5. Az OBT tájékoztatása 182
1.3. Az OBT működése 182
2. Az OBT működése a döntései tükrében 182
2.1. Az OBT döntései az általános központi igazgatás területén 182
2.2. Az OBT döntései a költségvetés területén 183
2.3. Az OBT döntései a statisztikai adatgyűjtés, az ügyelosztás és a munkatehermérés területén 183
2.4. Az OBT döntései a személyzeti területen 183

V. Rész
Mellékletek 187

Bevezető

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) és a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) elfogadásával megvalósult a bíróságok központi igazgatásának rendszerváltozás utáni második nagy átalakítása. 2012. január 1. napjával egy letisztult irányítási modell jött létre, ahol az ítélkezés szakmai irányítása és a központi igazgatás a lehető legteljesebb mértékben elválik egymástól: míg a Kúria elnökének feladata az ítélkezés egységességének és szakmai színvonalának biztosítása, addig az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnökének feladata a bíróságok központi igazgatása. Utóbbi tevékenységét az Országos Bírói Tanács (OBT) felügyelete alatt látja el, illetve egyes jogosítványokat az OBT-vel együttműködve, annak jóváhagyásával gyakorolhat.

Jelen beszámoló elkészítését a Bszi. 76. § (8) bekezdése írja elő. Ennek értelmében az OBH elnöke a tevékenységéről félévente tájékoztatja az OBT-t, évente pedig a Kúria, az ítélőtáblák, valamint a törvényszékek elnökeit, továbbá évi rendszerességgel beszámol az Országgyűlésnek a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről.

A beszámoló alkalmat ad a bírósági igazgatás hosszú távú feladatait és megvalósításuk feltételeit tartalmazó OBH elnöki program bemutatására. A beszámoló rendeltetése továbbá, hogy ezen stratégiai célok mentén átfogó tájékoztatást adjon a bíróságok általános helyzetéről és igazgatási tevékenységéről, valamint az OBH működéséről.

A Bszi. 77. § (4) bekezdése előírja az Országgyűlés számára készített beszámoló központi honlapon való közzétételét. A beszámoló megírásakor ezért áttekinthető szerkezetre és közérthető megfogalmazásra törekedtünk, ezzel is elősegítve a bírósági igazgatás működésének átláthatóságát a közügyek iránt érdeklődő polgárok és szervezetek számára.

dr. Handó Tünde
az Országos Bírósági Hivatal elnöke

I. Rész

Az OBH elnökének stratégiája

Az OBH elnökének stratégiája

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvénnyel a bírósági vezetés szakmai és igazgatási területe szervezeti értelemben is kettévált. 2012. január 1. napjától a bíróságok igazgatása az OBH elnökének feladatkörébe és felelősségébe, az Országos Bírói Tanács ellenőrzése alá került, míg a szakmai irányításra – a jogegység legfőbb őreként – a 150 év múltán ismét visszaállított Kúria elnöke kapott felhatalmazást.

2012. január 1-jén a Kúria elnöke és az OBH elnöke közös nyilatkozatot adott ki: *„Feladatunknak tekintjük a nyugodt, elmélyült és színvonalas ítélkezés feltételeinek biztosítását. Hiszünk abban, hogy ezáltal erősíthetjük meg az igazságszolgáltatás iránti közbizalmat.*

Az ügyfelek, az őket segítő jogi képviselők, az államhatalmat képviselő ügyészek a bíróságok elé kerülő ügyek ésszerű határidőn belüli elbírálását várják. Mindemellett magunk is méltányolhatónak és teljesítendőnek tartjuk a közvélemény azon igényét, hogy az igazságszolgáltatás, a döntéshozatal legyen időszerű, átlátható és érthető.

A bírák az egyenletes munkaterhelés biztosítását, az adminisztratív háttér megerősítését, az ítélkezés egységéhez szükséges szakmai segítséget, és a mindennapi munkájukat hátráltató problémák megoldását várják tőlünk, míg az igazságügyi alkalmazottak jobb munkafeltételeket, nagyobb anyagi megbecsülést szeretnének.”

A Kúria a joggyakorlat egységének és minőségének legfőbb őreként mutatathat utat a helyes ítélkezésnek. Az OBH feladata, hogy ehhez biztosítsa a működési feltételeket. Az igazságszolgáltatás akkor felel meg a mai kor követelményeinek, ha a joguralom biztosításán túl szolgáltatni is képes. Az OBH feladatának tekinti, hogy a bírósághoz, a joghoz való hozzáférés egyszerűbb, átláthatóbb és kiszámíthatóbb legyen. Az egyenlő hozzáférés azt jelenti, hogy a peres és nemperes eljárások résztvevői az ország minden bíróságán, minden bírósági szinten hasonlóan időszerű és magas színvonalú ítélkezésre számíthatnak.

A társadalom komoly elvárásokat fogalmaz meg a bíróságok működését illetően. Természetesen a közvéleménynek az egyes ügyekben megfogalmazódó elvárásai nem befolyásolhatják az ítélkező bírót. A bírónak minden esetben a jogszabályok és a tényekről való meggyőződése alapján kell a döntését meghoznia. A korábbi rendszerben a bírói függetlenségnek védőpáncélja volt az éppen alkalmazandó jogszabályi rendelkezés szövege. Ez a páncél azonban kalodává válhat, amikor alapjogi kérdések vagy európai uniós kérdések merülnek fel egy-egy ügyben. Ezért lehet a bírói szabadság és felelősség kiterjesztéseként tekinteni Magyarország Alaptörvényének a 28. cikkére: *„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”*

Ahhoz, hogy a bírák a felelősséget viselni tudják és a szabadságukkal élni tudjanak, munkájukhoz megfelelő személyi és tárgyi feltételeket kell biztosítani. Az OBH elnökének és a bírósági szervezet igazgatási vezetőinek együtt kell azért dolgozniuk, hogy ezek a feltételek egyformán biztosítottak legyenek valamennyi bíró számára.

Az igazgatási vezetők kötelezettségeit és jogosítványait a jogszabályok tételesen nevesítik. Ezek a rendelkezések azonban nem volnának elégségesek ahhoz, hogy az egész igazságszolgáltatás érdekeit és értékeit szem előtt tartva teljesíthessük a mindennapi feladatainkat. Ahogyan minden jól működő szervezetnek, a bírósági szervezetnek is meg kell fogalmaznia azokat a stratégiai célokat, amelyek irányt szabnak a hétköznapoknak.

Az OBH elnökének legfontosabb stratégiai célja, hogy **a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék: a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek**. Az ítélkezés időszerűsége

és magas színvonala két olyan ismérve a bírói tevékenység minőségének, amely soha nem kerülhetne ellentétbe egymással. Az elmúlt éveknek azonban az egyik legnagyobb problémája az volt, hogy számos bíróságon a bírók túlterheltsége olyan mértéket öltött, amely szinte ellehetetlenítette a kettős követelménynek való egyidejű megfelelést. Ez végső soron az állampolgároknak a bírósághoz való hozzáférését akadályozta. Ezért az elsődleges feladatok közé tartozik a bírók munkaterhének a csökkentése, hogy figyelmüket, erejüket és idejüket az érdemi ítélkezési feladatokra összpontosíthassák.

Az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása révén a bíróságok működésének időszerűsége, valamint közvetetten az ítélkezés szakmai színvonala is növelhető. Amennyiben az egyes bírák munkaterhében az ország egyes régiói közötti különbség csökken, az értelemszerűen gyorsítja a bírósági eljárásokat. Ha pedig a bírók munkaterhe egyenletesebbé válik, nagyobb mértékben jut idejük önképzésre, továbbá a szakmai képzéseken való részvételre.

Az emberi erőforrások optimális elosztása érdekében sor került ügykataszter, továbbá tevékenységi térkép összeállítására, ezáltal pedig lehetőség nyílt annak felmérésére, hogy a jelenleg bírósági hatáskörbe tartozó feladatok közül melyek azok, amelyeket bíró helyett már jelenleg is elláthat bírósági ügyintéző vagy titkár. A vizsgálatok arra is rávilágítanak, hogy mely feladatok esetében lenne célszerű a jogi szabályozást oly módon átalakítani, hogy a titkárok, illetve ügyintézők hatáskörei tovább bővüljenek, ezáltal szabadítva fel még nagyobb részt a bírák munkaidejéből. Az átalakításhoz komoly segítséget jelentett, hogy a 2012. évben 180 bírósági titkár és 200 bírósági ügyintéző felvételére kerülhetett sor. Ennek és az igazgatási vezetők, a bírók és igazságügyi alkalmazottak erőfeszítéseinek is köszönhetően – a jelentős személyi változások ellenére – a bírósági szervezet teljesítménye több ügyszakban és bírósági szinten javulhatott.

A jogszabályok a 2012. évtől biztosítják a hosszabb bírói szolgálati időnek az előmeneteli rendszeren belüli automatikus elismerését. Miközben a bírók illetményrendszeréből is kivezetésre került az ún. 13. havi illetmény, ez azonban megfelelően kompenzálásra került.

A tárgyi feltételek biztosítását és azok optimális elosztását, hasznosítását illetően egyértelműen meghatározhatók azok a területek, amelyeken rövidebb és azok, amelyeken csak hosszabb távon lehet a kitűzött célokat elérni. A bírósági szervezet elavult informatikai felszereltségének javítása érdekében több fejlesztésre valamint fejlesztések elindítására került sor. A bírósági épületek biztonsági felszereltségének javítása érdekében is fejlesztéseket készítettünk elő.

A hosszabb távon megvalósítható feladatok közé tartozik a bíróságok megfelelő elhelyezésének biztosítása. Az elmúlt évben számos nagyszabású épületrekonstrukciós projekt beindítására kerülhetett sor. Ezek teljes megvalósulására az elkövetkező években már biztosan számolhatunk (pl. a Kúria visszaköltözése eredeti épületébe vagy a Budapest Környéki Törvényszék új épületbe költözése). Ugyanakkor már az elmúlt egy évben is sor került olyan fejlesztésekre, amelyek a kisebb változás mellett is jelentős segítséget jelentettek az adott bíróság elhelyezési gondjainak enyhítésében (pl. a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának új épületbe költözése).

A bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége terén az OBH arra törekszik, hogy mind a bírósági szervezetben dolgozók, mind az állampolgárok számára megismerhető legyen a bíróságok igazgatásának a működése. Ennek részét képezi egyebek mellett a bírósági szervezet működésének megismertetését célzó Nyitott Bíróság Program. A 2012. évben kezdődtek meg azok a fejlesztések, amelyek eredményeként a 2013. évbe megújult honlappal léphettünk át.

A bírósági szervezet integritásának megőrzése szorosan összefügg ezzel a nyitottsággal, ugyanis a működés átláthatósága jelentheti a legnagyobb kontrollt bármely intézmény működése felett. A legfőbb stratégiai célban is tételezett bírói függetlenség pedig egy olyan, a bírói hivatáshoz kapcsolódó történelmi örökség, amelynek megőrzése nemcsak a bírák, hanem minden polgár kötelezettsége is. A bírósági szer-

vezet integritásának kérdéseivel külön munkacsoport foglalkozik éppen abból a célból, hogy megfelelő eszközök álljanak rendelkezésre egyrészt a bírósági szervezet, másrészt az egyes bírák függetlenségének megőrzéséhez.

A bíróságokhoz való hozzáférés egyszerűsítése egyrészt a fizikai hozzáférés megkönnyítését, másrészt átvitt értelemben a bírósághoz fordulás egyszerűsítését is jelenti. A fizikai hozzáférés biztosítása során kiemelt feladat az ún. „kis bíróságok" (a legfeljebb 6 fős engedélyezett bírói létszámmal működő bíróságok) helyzetének áttekintése – e kérdéssel külön munkacsoport foglalkozik.

A bírósághoz fordulás egyszerűsítéséhez hozzátartozik az elektronikusan is elérhető formanyomtatványok aktualizálása, az elektronikus ügyintézés lehetőségeinek bővítése, továbbá a bírósági eljárások közérthető formában történő bemutatása is. A bíróságok nyitott működése olyan értelemben is egyszerűsítheti az eljárásokhoz való hozzáférést, hogy az állampolgárok ismereteinek bővülésében a bíróságok iránti bizalom is fokozódhat. Emellett arra is utalni kell, hogy a bírósághoz fordulás a jövőben már nem feltétlenül egy követelés peresítését kell, hogy jelentse, ugyanis az ügyfeleknek lehetősége van bírósági közvetítőhöz fordulni a jogvita békés, mindkét fél számára kielégítő rendezése érdekében.

A képzési rendszer fejlesztése, a többi hivatásrenddel való együttműködés területén eredmény, hogy a Magyar Igazságügyi Akadémia továbbra is a bírák és igazságügyi alkalmazottak képzésének bázisa és legfőbb koordinálója maradhat. Az új rendelkezések ugyanakkor már kötelezettségként fogalmazzák meg az ügyészi és bírósági szervezet együttműködését a fogalmazóképzés területén. A 2012. évben számos olyan rendezvényre került sor, amelyet más hivatásrendekkel együttműködve szerveztünk.

A képzési feladatok meghatározása során a bírói életpálya tágabb értelemben vett fogalmára is tekintettel kell lenni, ebbe ugyanis már a jogi egyetemre készülő középiskolások is beletartoznak. Éppen ezért szükséges az egyéb hivatásrendekkel történő együttműködés keretében a jogi felsőoktatási intézményekkel történő fokozott kapcsolattartás, hogy a bírói és igazságügyi alkalmazotti pálya iránt érdeklődő hallgatók már akár az alapképzés során elsajátíthassanak egyes, a bírósági szervezetrendszerrel kapcsolatos alapvető ismereteket.

A bírósági szervezeten belüli képzésnek a teljes bírói életpályára ki kell terjednie, természetesen az adott életszakaszhoz megfelelően igazodó képzésekkel. A központi képzések mellett megfelelő hangsúlyt kell, hogy kapjanak a helyi, illetve regionális oktatások is. Emellett ki kell használni a XXI. század informatikai lehetőségeit is a képzések során – pl. e-learning keretében történő képzés – továbbá regionális képzőközpontok felállításával szorgalmazni lehet a bíróságok és más hivatásrendek helyi szintű képzési együttműködését is.

Az elmúlt évben sikerült lendületbe hozni a bíróságokat. Olyan új jogintézmények és programok indultak el, mint a bírósági mediáció, a Nyitott Bíróság Program, a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás. Újraélesztettünk olyan korábban elindult programokat, mint amilyen pl. a tanúgondozás. Megerősítettük a bírói kar közvetlen részvételét az igazgatási folyamatokban, amikor a stratégiai jelentőségű programokra vagy évek óta torlódó problémák megoldására munkacsoportokat alakítottunk. Mindezek eredménye közvetlenül és közvetve is visszahat az ítélkezés színvonalára és időszerűségére.

A 2012. év minden nehézsége ellenére a bírósági szervezet megőrizte méltóságát és nyugalmát, és biztos támasza maradt a jogállamnak. Egy év elteltével látható, hogy eredmények csak komoly és kitartó munkával, a bírói kar, a bírósági dolgozók, a jogi hivatásrendek, továbbá a törvényhozó és a végrehajtó hatalom támogatásával érhetők el.

II. Rész

A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenysége

A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenysége

1. Az igazságszolgáltatási tevékenységet segítő új eszközök
   1.1. Munkateher mérés tervezése
   1.2. Ügykataszter kialakítása
   1.3. Tevékenységtérkép elkészítése
   1.4. Az ügyforgalmi adatok gyűjtésének és elemzésének megújítása
   1.5. Az ügyforgalmi elemzések új struktúrája, elérhetősége
   1.6. Visszajelzések a statisztikai adatokról, az elemzések megállapításairól
   1.7. Az ügyviteli és eljárásjogi „jó gyakorlatok" gyűjtése és közzététele
   1.8. Az elektronikus eljárások és ügyvitel kialakítása
2. A bírósági szervezet 2012. évi igazságszolgáltatási tevékenysége számokban
   2.1. Ügyérkezés
   2.2. A bíróságok leterheltsége, a bírói munkateher
   2.3. Ügybefejezés
   2.4. Ügyhátralék
   2.5. Eljáró bíróság kijelölése (ügyáthelyezés)

Az OBH 2012. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének azon célkitűzésével összefüggésben, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék: a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek, valamint, hogy az emberi erőforrások optimálisan kerüljenek elosztásra és hasznosításra:

- Munkateher mérés tervezése
- Ügykataszter kialakítása
- Tevékenységtérkép elkészítése
- Ügyforgalmi adatok gyűjtésének és elemzésének megújítása
- Az ügyforgalmi elemzések új struktúrája, elérhetősége
- Visszajelzések a statisztikai adatokról, az elemzések megállapításairól
- Ügyviteli és eljárásjogi „jó gyakorlatok" gyűjtése és közzététele
- Az elektronikus eljárások és ügyvitel kialakítása, fejlesztése

1. Az igazságszolgáltatási tevékenységet segítő új eszközök

1.1. Munkateher mérés tervezése

Az ítélkezés időszerűsége javításának, mint legfőbb stratégiai célkitűzésnek egyik kulcseleme az egységes munkateher mérés és elosztás. A munkateher mérés módszerének kidolgozása érdekében a Munkateher Munkacsoport alternatív javaslatokat terjesztett elő.

A munkateher mérésének alapvető feltétele, hogy a mérni kívánt ügyszakban ismerjük az érkezett ügyek számát és a (tisztított) dolgozói létszámot. Ezt jelenleg csak a peres ügyszakok egy részében ismerjük, ezért megkezdődött a bírói egyéni adatszolgáltatás rendszerének kiterjesztése további peres és nemperes ügyszakokra, illetőleg az eddig is gyűjtött létszámadatok további részletezése (szakágak szerint) civilisztikai ügyszakban. A projekt a BIIR, VIR fejlesztését célzó EKOP-1.1.16 pályázat keretében valósulhat meg.

A munkateher pontos mérésének további feltétele, hogy a statisztikai rendszer képes legyen megjeleníteni a befejezéshez szükséges munkaidő igény tekintetében az egyes ügyek között meglévő különbségeket.

Ennek megvalósítása érdekében a Munkateher Munkacsoport előzetes (irat és statisztikai) elemzéseket, kérdőíves felmérést végzett, és szakmai egyeztetést folytatott. Ezek eredményei alapján a releváns ügyszakokban megkezdődött egy olyan rendszer kialakítása, amely – a kezdőirati jellemzők szűkebb vagy bővebb köre alapján – az ügyhöz annak érkezésekor a várható munkaidőigénnyel arányos súlyszámot képes társítani. A projekt az EKOP-2.1.22 pályázat keretében valósulhat meg.

1.2. Ügykataszter kialakítása

A Munkateher Munkacsoport széles körű szakmai egyeztetést követően elkészítette a bírósági szervezet egészére kiterjedő ügykatalógust, amely teljes körűen, rendezett formában, a jelenlegi lajstrom és ügyviteli szabályoknak megfeleltethető módon tartalmazza a bíróságok által intézett valamennyi fajta ügyet. Ennek alapján a statisztikai adatgyűjtés teljes körűvé válhat és a bíróságok tevékenységének valamennyi szegmensére kiterjedhet (pl. bírósági végrehajtási ügyek, TÜK-ös ügyek). Ezáltal a jövőben biztosítható lesz, hogy ugyanaz az ügy az ország bármely pontján ugyanúgy kerüljön besorolásra, és így a statisztikai adatszolgáltatásban is ugyanott jelenjen majd meg, növelve ezzel a bírósági statisztika megbízhatóságát, és az arra épített igazgatási döntések megalapozottságát. Másrészt a kataszter lehetővé teszi, hogy az ügyviteli szabályok újrakodifikálása keretében a korábbinál egyszerűbb, a statisztikai adatgyűjtés és munkateher mérés igényeit jobban kielégítő ügyviteli kategóriarendszer kerüljön majd kialakításra.

1.3. Tevékenységtérkép elkészítése

A Munkateher Munkacsoport szakmai egyeztetést követően összegyűjtötte és rendszerezte a bírák és titkárok által intézhető bírósági ügycsoportokat is. Ezáltal egyrészt láthatóvá vált, hogy mely ügycsoportokat kell bírói, illetve a titkári munkateher mérés során figyelembe venni, másrészt javaslatok fogalmazódtak meg a titkári hatáskörök bővítése érdekében. Ez utóbbiról részletesebben a „III.B. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete” című részben olvashat.

1.4. Az ügyforgalmi adatok gyűjtésének és elemzésének megújítása

Az igazságszolgáltatás rendszerében elrendelt adatgyűjtéseknek a jelentőségét – amelyek akár törvényből eredő kötelezettségek teljesítését szolgálják, akár a központi bírósági igazgatás elhatározásán alapulnak – az adja, hogy az általuk meghozandó igazgatási döntéseket megalapozzák, megteremtve ezzel a még inkább szakszerű, időszerű, az állampolgárok érdekeit szem előtt tartó, szolgáltató igazságszolgáltatási tevékenység feltételeit.

Az igazságszolgáltatás 1997-es reformja óta eltelt idő rávilágított a statisztikai rendszer több hiányosságára, problémájára is. Emiatt újra kell gondolni mind statisztikai, mind ügyviteli, mind informatikai (fejlesztési) kérdéseket. Bővíteni kell a rendszerből kinyerhető adatok körét, be kell vonni a statisztikába olyan, a rendszerben már megtalálható adatokat, amelyek a bírósági munkateherben egyébként jelentkeznek, de az elemzéseknek idáig nem képezték részét, mint például a végrehajtási adatok.

1.5. Az ügyforgalmi elemzések új struktúrája, elérhetősége

Fentiekre tekintettel az OBH Statisztikai Adatgyűjtő és Elemző Osztálya az előző években kialakított gyakorlattól mind struktúrájában, mind tartalmában, mind pedig megjelenésében szignifikánsan eltérő elemzéseket készített a 2011. évi bírósági ügyforgalmi, valamint a bírói egyéni adatszolgáltatás adatairól. A jelentésekkel kapcsolatban pozitív visszajelzések érkeztek bírósági és szakmai körökből, valamint a média képviselőitől is. Az elemzések a korábbiaknál lényegesen áttekinthetőbbek lettek: tartalomjegyzékkel,

a szöveg tagolásával, a megértést segítő, látványos grafikonok beiktatásával és fogalomtárral kiegészítve akár laikusok számára is befogadhatóvá, követhetővé váltak.

1.6. Visszajelzések a statisztikai adatokról, az elemzések megállapításairól

A bíróságok elnökei igazgatási munkájának segítéseként a bíróságok rendszeres visszajelzést kapnak az ügyforgalmuk alakulásáról annak érdekében, hogy megelőzhető legyen az egyes bíróságokon az ügyhátralék volumenének növekedése, illetve elősegítsük annak csökkentését. 2012 májusától kezdődően az aktuális havi kiadványból értesül valamennyi törvényszék és ítélőtábla elnöke az ügyforgalmi helyzetről, így figyelmük azokra az ügyszakokra irányul, amelyekben a befejezések száma – akár pozitív, akár negatív irányban – számottevően eltért az érkezett ügyek számától. Az ezeket az adatokat tartalmazó táblázatokat az elnökök minden hónapban megkapják.

A továbblépést az jelentheti, ha az összehasonlítás, elemzés alapjául szolgáló adatsorok, grafikonok a lajstromadatok és a vezetői igazgatási rendszer elektronikus adatbázisából automatikusan előállíthatóak lesznek.

1.7. Az ügyviteli és eljárásjogi „jó gyakorlatok" gyűjtése és közzététele

A bíróságok számos területen azonos problémákkal szembesülnek. Helyben, egymástól függetlenül sok, a többi intézmény által is hasznosítható megoldást dolgoztak és dolgoznak ki, azonban ezeknek a bíróságok közötti megosztása, kommunikációja eddig nem volt megoldott. A „jó gyakorlatok" általános alkalmazásával azonban nemcsak az adminisztráció csökkenthető, de a költséghatékonyságot is lehet javítani. Ezen túlmenően a „jó gyakorlatok" megismertetésével az ügyfelek számára is – földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül – egységesíthetők a bírósági eljárások jogilag nem szabályozott alkalmazási részletkérdései (pl. a jegyzőkönyvek elektronikus formában való továbbítása).

A bírói és ügyviteli munka, továbbá a bíróságok igazgatása területén a „jó gyakorlatok" felkutatása és széles körű megismertetése ajánlások formájában, a már kidolgozott és így rendelkezésre álló segédletek (szerződések együttműködésre, megállapodások stb.) megismertetésével és elérhetővé tételével ezen túlmenően az eljárások gyorsítását is szolgálhatja.

1.8. Az elektronikus eljárások és ügyvitel kialakítása

A bírósági eljárások elektronizálása az adat-újrafelhasználás elvének megfelelően megkönnyíti a bírósághoz való hozzáférést, csökkenti a bíróságok adminisztrációs terheit és gyorsítja az ítélkezést.

A jogalkotó számos bírósági eljárásban bevezeti az elektronikus kapcsolattartást. Az OBH-ban a 2012. évben két, elektronizálással összefüggő – a „Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja" és „Az ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárásokban" elnevezésű – projekt volt folyamatban. Ezek közül az ügyfélkapcsolatok elektronizálása projekt 2012-ben lezárásra került. A projektekről részletesebben a Beszámoló III. G. fejezetének 2.7.2., valamint 2.7.3. pontjában olvashat.

A papíralapú eljárások elektronizálása a bírósági szervezet számára is komoly kihívásokat jelent. A papíralapú munkafolyamatok nem minden esetben ültethetőek át egy elektronikus rendszerbe, sok esetben éppen az az előny veszik el, amit a technológia nyújthat. A folyamatok újratervezése, az ügyviteli

szabályok módosítása ezért elengedhetetlen. A jogi rendelkezések informatikai átültetésének folyamatos segítésére kutatási, fejlesztési csoport létrehozása indokolt.[1]

2. A bírósági szervezet 2012. évi igazságszolgáltatási tevékenysége számokban

A 2012. évi ügyforgalmi adatokról és a bírók egyéni teljesítményéről terjedelmes és részletes elemzések készülnek. Ezért a jelen beszámoló célja bemutatni az országos tendenciákat, a 2012. év során elért legfontosabb eredményeket, illetve az esetleges problémákat és azok okait, röviden összefoglalva a főbb jellemzőket és általános képet nyújtva az ország, illetve a bírósági szintek helyzetéről.

A bírósági ügyforgalmat – az érkezett ügyek természetes hullámzásán túl – több tényező alakítja. Ilyen tényezők többek között

- a jogszabályváltozások (például a 2012. évi II. törvény közvetlenül bírósági hatáskörbe, peres útra utalta a pénzbírság, helyszíni bírság szabálysértési elzárásra való átváltoztatására irányuló eljárásokat; a törvényszékek hatáskörébe tartozó perek pertárgyértékének határa ötmillió Ft-ról tízmillió, majd harmincmillió Ft-ra emelkedett),
- az új pertípusok és eljárások megjelenése,
- az esetleges számbavételi változások,
- a gyűjtött adatok körének módosulása,
- a dolgozói létszám ingadozása.

E tényezőket mindig szem előtt kell tartani a megfigyelt változások értékelése során.

Fontos – a média által is gyakran említésre kerülő – szempont még az időszerűség kérdése: az egyes bírósági szinteken, az egyes ügyszakokban igen eltérő egy, még folyamatban lévő per befejezéséhez várhatóan szükséges időtartam (és ez az egyes megyékben számottevően különbözik is).

2.1. Ügyérkezés

A 2012. év során összességében 1 millió 129 ezer ügy érkezett a bíróságokra. A 2011-ben beérkezett 1 millió 109 ezer ügyhöz képest ez 20 ezerrel több ügyet és 1,8 százalékos növekedést jelent. (Összehasonlítás végett jegyezzük meg, hogy a 2012. december 31-i állapot szerint mindösszesen 2 767 fő volt a tényleges bírói létszám.)

A peres és nemperes ügyérkezés alakulását az alábbi táblázat szemlélteti:

Ügytípus	2011	2012	2012. évi érték a 2011. év %-ában
Peres ügyek	469 917	513 177	109,2 %
Nemperes ügyek	639 094	615 927	96,4 %
Összesen	1 109 011	1 129 104	101,8 %

A teljes ügyérkezés nagyságát jelentősen befolyásolta a helyi bíróságokon előforduló szabálysértési perfajta, a pénzbírság, helyszíni bírság, valamint a közérdekű munka elzárásra történő átváltoztatása mennyiségének – jogszabályváltozás okozta – drasztikus, 47 ezerről 135 ezerre való emelkedése.

1 Az elektronikus eljárások és ügyvitel kialakításáról, illetve fejlesztéséről részletesebben a „III. G. A bírósági szervezet informatikai helyzete” című rész 2.7 pontjában olvashat.

A következő diagram a helyi bíróságok szabálysértési perérkezésének alakulását mutatja be havi bontásban, külön kiemelve a pénzbírság, helyszíni bírság, valamint közérdekű munka elzárásra történő átváltoztatását:

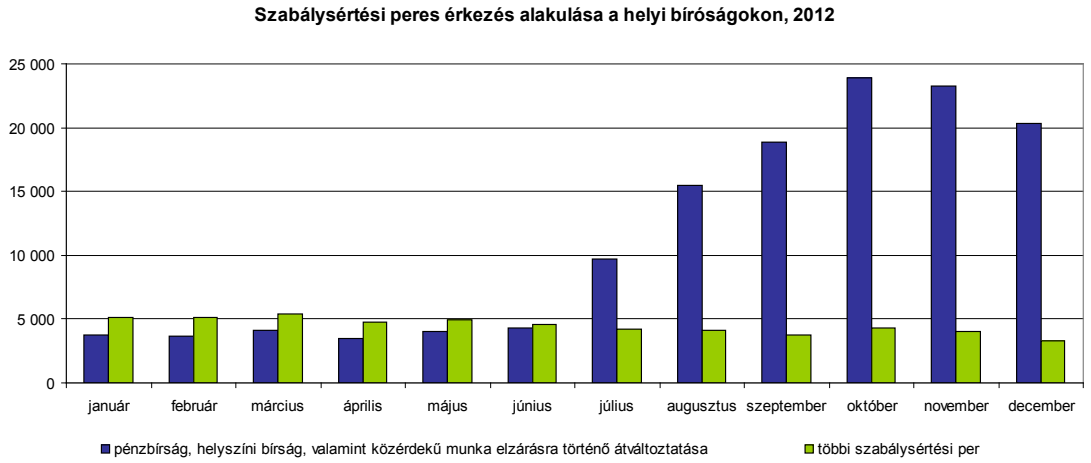

A helyi bíróságokra összesen 567 ezer ügy érkezett, ami 29 ezer üggyel több, mint amennyi a 2011. évben volt. Ennek oka elsősorban a szabálysértési perérkezés 76 százalékos növekedése, s ezen belül is a már említett pénzbírság, helyszíni bírság, valamint közérdekű munka elzárásra történő átváltoztatása mennyiségének jelentős emelkedése.[2]

A többi bírósági szinten az ügyérkezések számának enyhe csökkenése tapasztalható. Az ügyérkezés alakulását bírósági szintenként az alábbi táblázat mutatja be:

Ügyérkezés

Bírósági szintek	2011	2012	2012. évi érték a 2011. év %-ában
Helyi bíróságok	538 237	567 387	105,4%
Törvényszék első fok	461 587	459 565	99,6%
Törvényszék másodfok	79 506	74 670	93,9%
Ítélőtáblák	21 895	20 042	91,5%
Kúria	7 786	7 440	95,6%
Összesen	1 109 011	1 129 104	101,8%

Ezen belül a peres és nemperes ügyérkezés alakulását bírósági szintenként a következő táblázatok szemléltetik:

Peres ügyérkezés

Bírósági szintek	2011	2012	2012. évi érték a 2011. év %-ában
Helyi bíróságok	383 316	433 876	113,2 %
Törvényszék első fok	33 659	31 042	92,2 %
Törvényszék másodfok	39 135	35 020	89,5 %
Ítélőtáblák	7 059	6 961	98,6 %
Kúria	6 748	6 278	93,0 %
Összesen	469 917	513 177	109,2 %

2 A kedvezőtlen irányú változásra tekintettel az Országos Bírósági Hivatal jogszabály módosítást kezdeményezett.

A perek a teljes ügyérkezés 45 százalékát tették ki, ami ismételt emelkedést jelent, és meghaladja az elmúlt nyolc év csúcsértékét (ez 42 százalék volt 2011-ben). Ez főként a már említett, helyi bírósági szabálysértési perérkezés többletére vezethető vissza.

Nemperes ügyérkezés

Bírósági szintek	2011	2012	2012. évi érték a 2011. év %-ában
Helyi bíróságok	154 921	133 511	86,2 %
Törvényszék első fok	427 928	428 523	100,1 %
Törvényszék másodfok	40 371	39 650	98,2 %
Ítélőtáblák	14 836	13 081	88,2 %
Kúria	1 038	1 162	111,9 %
Összesen	639 094	615 927	96,4 %

2.2. A bíróságok leterheltsége, a bírói munkateher

Statisztikai szempontból munkatehernek nevezzük a vizsgált időintervallumban az adott bíróság(ok)ra nehezedő ügyterhet, mely két részből tevődik össze: a megelőző időszakról folyamatban maradt, illetve a vizsgált időszak során érkezett ügyekből.

A 2012. év során az előző időszakról folyamatban maradt 259 ezer ügyhöz további 1 millió 129 ezer ügy érkezett, így a munkateher mindösszesen 1 millió 388 ezer ügyet tett ki. Ez a szám 16 ezerrel több ügyet jelent a 2011. évi értékhez képest (263 ezer előző időszakról folyamatban maradt ügy plusz 1 millió 109 ezer, az év folyamán érkezett ügy, azaz összesen 1 millió 372 ezer ügy).

2.3. Ügybefejezés

2012-ben a magyar bíróságok mindösszesen 1 millió 116 ezer ügyben hoztak határozatot.

Összesen 492 ezer volt a peres befejezések mennyisége (az ítélőtáblák első fokú közigazgatási pereivel, illetve a Kúria peres felülvizsgálati eljárásaival együtt), ami csaknem tízezer befejezett üggyel több az előző évhez képest annak ellenére, hogy a nagyfokú létszámfluktuáció, valamint a megnövekedett ügyérkezés jelentősen megnehezítette a bírák munkáját a 2012. évben.

A peres és nemperes ügybefejezés alakulását bírósági szintenként a következő táblázatok szemléltetik:

Peres ügybefejezés

Bírósági szintek	2011	2012	2012. évi érték a 2011. év %-ában
Helyi bíróságok	394 165	410 174	104,1 %
Törvényszék első fok	36 686	33 821	92,2 %
Törvényszék másodfok	38 132	35 254	92,5 %
Ítélőtáblák	6 911	6 758	97,8 %
Kúria	6 715	6 048	90,1 %
Összesen	482 609	492 055	102,0 %

A nemperes ügyeknél tapasztalt alacsonyabb ügyérkezés az előző évhez képest csökkentette a befejezések számát, ugyanakkor a teljes befejezésszám (624 ezer ügy) még így is csaknem nyolcezer üggyel meghaladta a beérkezett ügyek mennyiségét (616 ezer ügy).

Nemperes ügybefejezés

Bírósági szintek	2011	2012	2012. évi érték a 2011. év %-ában
Helyi bíróságok	156 780	134 784	86,0 %
Törvényszék első fok	436 829	435 241	99,6 %
Törvényszék másodfok	39 882	39 222	98,3 %
Ítélőtáblák	14 594	13 441	92,1 %
Kúria	1 018	1 105	108,5 %
Összesen	649 103	623 793	96,1 %

2.3.1. Az ítélkezés időszerűsége

A perek 89 százaléka – tehát döntő hányada – változatlanul 1 éven belül befejeződött a bíróságra érkezéstől számított eljárási időtartam alapján.

A perek átlagos befejezési időtartama tovább csökkent a helyi bíróságok gazdasági és az ítélőtáblák közigazgatási pereinek esetében: előbbi 7,0 hónapról 6,3 hónapra, utóbbi 4,0 hónapról 3,2 hónapra.

A perek átlagos befejezési időtartamát – bírósági szintek szerinti bontásban – a következő táblázat mutatja be:

Az eljárás átlagos időtartama a befejezett peres ügyekben a 2012. évben

Megnevezés			Az eljárás átlagos időtartama	
			átlagos (nap)	átlagos (hónap)
Helyi bíróságok	polgári	perek	183	6,0
	gazdasági		191	6,3
	büntető		278	9,1
	szabálysértési		64	2,1
	munkaügyi		258	8,5
Törvényszék első fok	polgári		364	12,0
	gazdasági		352	11,6
	közigazgatási		211	6,9
	büntető (katonaival)		411	13,5
Törvényszék másodfok*	polgári		121	4,0
	gazdasági		152	5,0
	büntető		183	6,0
	szabálysértési		45	1,5
	munkaügyi		164	5,4
Ítélőtáblák*	polgári		147	4,8
	gazdasági		156	5,1
	közigazgatási		99	3,2
	büntető (katonaival)		235	7,7

* Másodfokú perekben az eljárás időtartama: a másodfokú bíróságra érkezéstől a másodfokú bíróságon történő befejezésig.

2.4. Ügyhátralék

2012. december végén az ügyhátralék – a pénzbírság, helyszíni bírság, valamint közérdekű munka elzárásra történő átváltoztatása tárgyában indult szabálysértési perek nélkül tekintve – 253 ezer ügyről 244 ezer ügyre csökkent. Ezen belül például

- a helyi bíróságokon összességében egytizedével (több mint 15 ezer üggyel),
- a törvényszék első fokú peres ügyeit tekintve 13 százalékkal (csaknem 3 ezer üggyel), míg a nem-

peres ügyeknél, a csőd-, felszámolás és érdemi cégügyeket leszámítva szintén 13 százalékkal (310 üggyel),
- a törvényszék másodfokán a peres ügyeknél 1,7 százalékkal (234 üggyel),
- az ítélőtáblákon pedig összességében 3,0 százalékkal (157 üggyel) csökkent a hátralék.

Az egy bíróra/tanácsra jutó ügyhátralék 2012. december 31-i értékének 2011. év végéhez viszonyított változása tekintetében kiemelendő a törvényszék első fok büntető és civilisztikai ügyszaka egyaránt; ezt külön bemutatjuk a II.1. számú mellékletben.

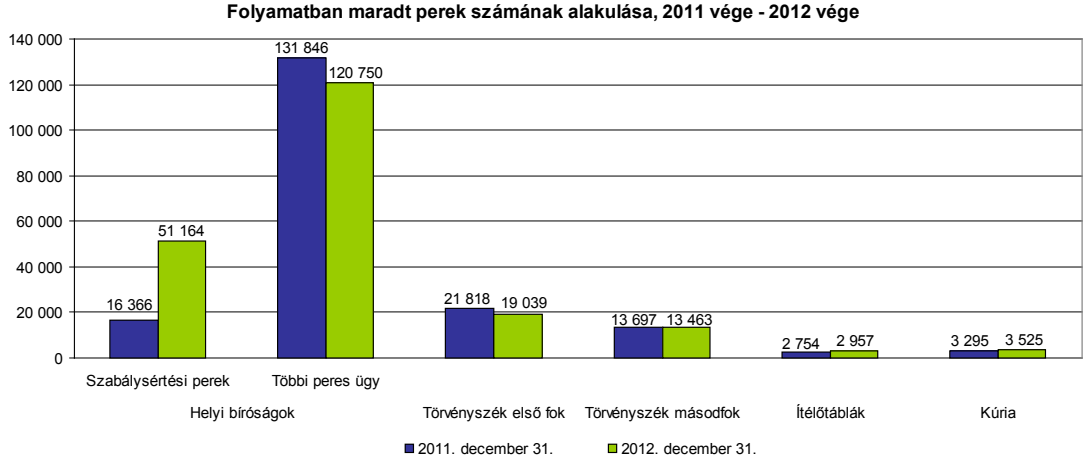

2012. december 31. napján az országos peres hátralék mindösszesen 9,1 százalékkal, 184 ezerről 167 ezerre csökkent (a szabálysértési perek közé tartozó pénzbírság, helyszíni bírság, valamint közérdekű munka elzárásra történő átváltoztatása nélkül tekintve), ami 9,1 százalékos csökkenést jelent. Ezen belül – ahogyan az az előzőekben már említésre került – a törvényszék első és másodfokán is kevesebb lett a perhátralék.

A törvényszéki peres hátralékon belül az egy évnél régebben érkezettek száma – összesen 36 ezer ügy – 3,7 százalékkal kevesebb volt, mint 2011 végén. Ezen belül például
- az 1-2 év közötti ügyek száma 6,2 százalékkal,
- a 3 éven túli ügyek száma pedig 2,5 százalékkal csökkent.

Az éven túli perek aránya a teljes törvényszéki perhátralékból 18 százalék alá csökkent. 2011. december 31. napján ez az érték 20 százalék volt.

2.4.1. A KÖZPONTI RÉGIÓ ÜGYHÁTRALÉKA

2012 végére a törvényszékek ügyhátralékának a központi régióra vonatkozó (érdemi cégügyek nélküli) területi koncentrációja csökkent. Összességében a Fővárosi Törvényszékre jutó hátralék aránya az országos mennyiségből 34 százalékról 30 százalékra változott, a Budapest Környéki Törvényszékhez pedig változatlanul az ügyhátralék 12 százaléka tartozott.

Az említett területi koncentráció csökkenés a helyi bíróságoknál realizálódott, ahol a Fővárosi Törvényszék részesedése 29 százalékról 23 százalékra, a Budapest Környéki Törvényszéké pedig 13 százalékról 12 százalékra módosult. Előbbit főként az eredményezte, hogy a Fővárosi Törvényszéken a peres befejezések száma meghaladta az érkezésekét, így a perhátralék mennyisége 2011. év végéhez viszonyítva csaknem 4000 üggyel alacsonyabb lett – polgári, gazdasági, büntető és munkaügyi perből egyaránt jóval kevesebb maradt folyamatban.

Helyi bírósági szinten a Fővárosi Törvényszék érkezett és befejezett peres ügyeinek számát az alábbi diagram mutatja be:

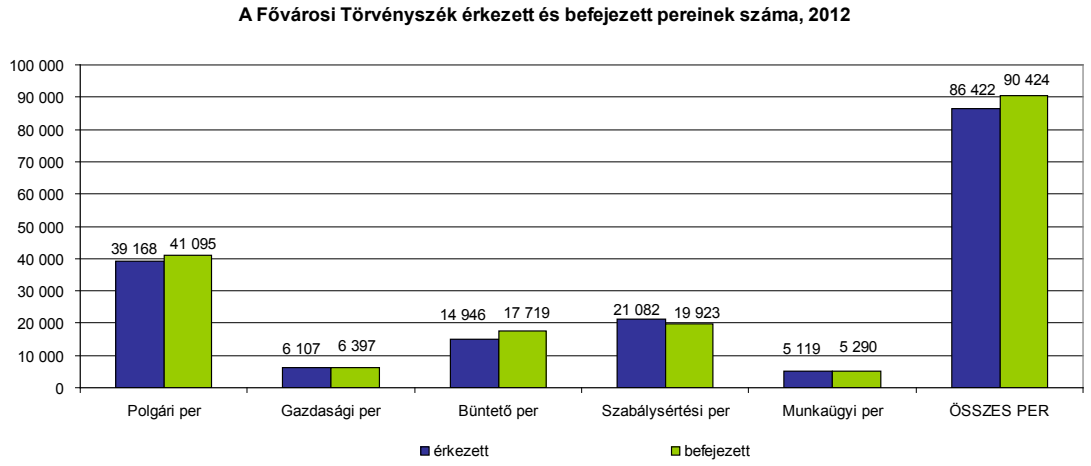

2.5. Eljáró bíróság kijelölése (ügyáthelyezés)

2.5.1. Az ügyek áthelyezésével kapcsolatos szabályozás

A törvényszékek és az ítélőtáblák elnökei a bíróságukra érkező ügy, vagy ügyek csoportja tekintetében kezdeményezhetik más bíróság kijelölését. Ennek feltétele, hogy az ügy, vagy a bíróságra az adott időszakban érkezett ügyek meghatározott csoportjának elbírálása a bíróság rendkívüli és aránytalan munkaterhe miatt ésszerű időn belül másként nem biztosítható, és a kijelölés nem jár a kijelölt bíróság aránytalan megterhelésével.

Az ügyáthelyezés intézménye már 2011-ben – az OBH megalakulása előtti időben is – működött. A 2011. évben 13 ügyben indítványozta az OIT elnöke más bíróság kijelölését. A 2012. január 1-jétől hatályos szabályozás szerint a bírósági elnökök indítványa alapján – a kijelölhető bíróságok, illetve büntető ügyekben a Legfőbb Ügyész véleménye alapján – az OBH elnöke dönthet másik bíróság kijelöléséről.

A 2012-es évben az első indítványok már januárban megérkeztek a Fővárosi Törvényszékről. Az OBH elnöke ekkor szembesült azzal a problémával, hogy a törvényi rendelkezéseken túl (Alaptörvény 11. cikk; Bszi. 62-64. §; Be. 20/A; Pp. 47. §) nincs olyan alacsonyabb szintű norma, amely az eljárásrendet szabályozná. Erre tekintettel az ügyek áthelyezésével kapcsolatos 2011. évi gyakorlat áttekintését és a szakmai konzultációkat követően haladéktalanul kiadásra került az ügyek áthelyezésével kapcsolatos eljárás rendjére vonatkozó ajánlás tervezet. Ezen ajánlás tervezet megküldésre került minden törvényszék, ítélőtábla és a Kúria elnöke részére azzal, hogy a tervezettel kapcsolatos véleményüket terjesszék elő. A beérkezett észrevételek feldolgozását követően az OBH elnöke közzétette „Az eljáró bíróság kijelöléséről az ügyek ésszerű elbírálásának biztosítása érdekében" című 3/2012. (II.20.) számú OBH elnöki ajánlását.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény módosításáról rendelkező 2012. évi CXI. törvény számos ponton módosította az ügyáthelyezés szabályait 2012. július 17. napjával. A változások közül kiemelendő, hogy megnyitotta a kúriai jogorvoslat lehetőségét az OBH elnökének döntését illetően. Ezen túlmenően a jogalkotó az OBT kötelezettségévé tette azon elvek meghatározását, amelyekre figyelemmel az OBH elnöke élhet az ügyáthelyezési jogkörével.

Mivel az OBT ebben az időszakban – a nyári ítélkezési szünetre figyelemmel – nem ülésezett, ezért a törvény szerinti elvek meghatározásáig a 2012. augusztus 17. napján kelt 36/2012. (VIII.17.) OBT szá-

mú határozatában úgy rendelkezett, hogy az Ajánlás 2. pont 1-5. alpontjában foglaltakat tekinti az OBT által elfogadott elveknek. A következő OBT ülésen, 2012. szeptember 17. napján azután megszületett az 58/2012. (IX.17.) OBT határozat az eljáró bíróság kijelölésénél figyelembe veendő elvekről. A határozat ténylegesen nem csupán elveket, de konkrét számításokat is meghatározott arra vonatkozóan, hogy milyen ügyforgalmi adatok esetén élhet egy bírósági elnök az indítványozás jogával, illetve hogyan határozható meg a kijelölhető bíróságok sora.

Mivel az OBT határozata az Ajánlásban foglaltakhoz képest eltérő szabályokat is tartalmazott, ezért az OBH elnöke – a bíróságokkal történt egyeztetést követően – kiadta a 27/2012. számú (XII. 29.) az ügyek áthelyezésének eljárási rendjét meghatározó OBH elnöki szabályzatot.

A részletszabályoknak az OBH elnöke által kiadott ajánlásban, majd szabályzatban történt rendezésével, továbbá az OBT által meghatározott alapelvek megfelelő alkalmazásával az ügyek áthelyezése olyan jogállami garanciákkal is biztosított eljárássá vált, amely – addig, amíg a bíróságok közötti ügyteher-különbségek fennállnak – alkalmasnak bizonyulhat arra, hogy a bíróságok az állampolgárok ügyeit ésszerű időn belül, megfelelő szakértelemmel bírálhassák el.

2.5.2. Az áthelyezett ügyekre vonatkozó 2012. évi adatok

A 2012. évben 44 ügy vonatkozásában érkezett indítvány másik bíróság kijelölésére, melyek közül 42 ügy esetében került sor az ügy áthelyezésére. A 42 ügyből 32 kiemelt ügy volt. A kijelölést kérő bíróság 41 esetben (31 gazdasági, 8 büntető és 2 polgári ügyben) a Fővárosi Törvényszék, 1 esetben (1 büntető ügyben) a Fővárosi Ítélőtábla volt.

Meg kell említeni, hogy 2011-ben – annak ellenére, hogy sem alkotmányos szintű, sem alacsonyabb szintű részletszabályok nem léteztek – 13 ügy áthelyezésére került sor. A Fővárosi Ítélőtábláról 1 büntető ügyet, a Fővárosi Bíróságról pedig 12 gazdasági ügyet helyeztek át.

A 2011-ben áthelyezett ügyekre vonatkozó főbb adatokat a II.2. számú melléklet, a 2012-ben áthelyezett ügyekkel kapcsolatos főbb adatokat a II.3. számú melléklet tartalmazza.

A 2012-ben áthelyezett ügyek (42) közül egyetlen ügy volt, amely esetében nem a Fővárosi Törvényszék volt az előterjesztő, hanem a Fővárosi Ítélőtábla. Megállapítható tehát, hogy e tehermentesítő lehetőséggel elsősorban a központi régió leginkább leterhelt törvényszéke kívánt és tudott élni. Az adatokból látható, hogy a Fővárosi Törvényszék túlnyomórészt gazdasági ügyek tekintetében kezdeményezte másik bíróság kijelölését. Ennek oka többek között az is, hogy a Fővárosi Törvényszék elnökének tájékoztatása szerint a törvényszék Gazdasági Kollégiumában van folyamatban országos viszonylatban a kiemelt jelentőségű gazdasági perek 78%-a.

Az ügyek majdnem fele (19) befejeződött a kijelölt törvényszéken, ami – ismerve az országosan átlagos pertartamot – további elemzés nélkül is kiváló eredmény, főleg, hogy ez valamennyi ügy esetén egy éven belüli befejezést jelent.

A 2012. évi ügyáthelyezési gyakorlatot áttekintve megállapítható, hogy az intézmény a 2011-es, a részletszabályok hiánya miatt átmenetinektekinthető időszakot követően helyére került a jogrendszerben. Mind a törvényhozás, mind az OBH elnöke, mind az OBT megalkották azokat a további szabályokat, amelyek megfelelő eljárásrendet alakítanak ki, és biztosítják a szükséges garanciákat az intézmény alkalmazásához.

Látható, hogy a bíróságok is „önmérsékletet" tanúsítottak az ügyáthelyezéssel kapcsolatos indítványok előterjesztése során, míg a legfőbb ügyész ezen jogosultságával egyáltalán nem élt. Az, hogy mindössze két indítvány került elutasításra, azt jelenti, a bíróságok tudomásul vették, másik bíróság kijelölésére csak valóban kivételes esetekben kerülhet sor és ilyen tartalmú indítványukat megfelelően alá is kell támasztaniuk.

A Fővárosi Törvényszékről 2012-ben áthelyezett ügyek (41) megoszlása ügytípus és kijelölt törvényszék szerint:

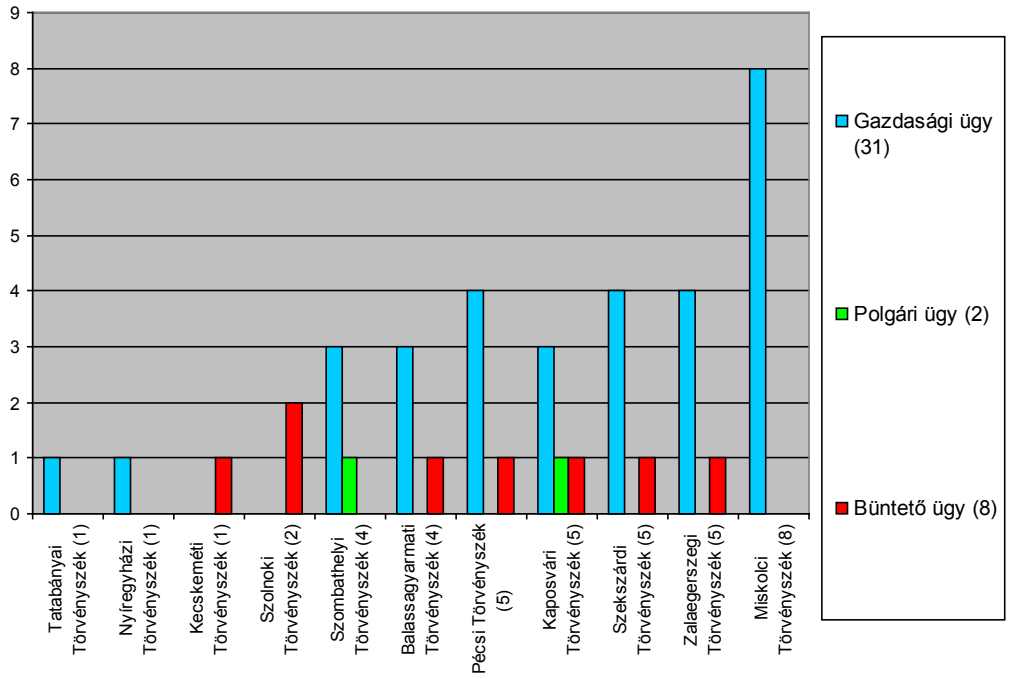

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- Az ügybefejezések átlagos időtartamában mutatkozó területi különbségek csökkentése, az időszerűség javítása
- A statisztikai adatgyűjtést és a munkateher mérés igényeit jobban kielégítő ügyviteli kategóriarendszer kialakítása
- Az igazgatási döntéseket segítő statisztikai elemzések rendszerének megújítása, ezek elektronizálása
- A bírák adminisztratív munkaterhének további csökkentése a bírósági ügyintézői és titkári jogkörök bővítésével, a „jó gyakorlatok" közzétételével
- Az ügyviteli folyamatok elektronizálása

További hasznos információk:

A bíróságok központi honlapján (www.birosag.hu) láthatóak a 2012. évre vonatkozó ügyforgalmi, illetve bírói egyéni adatokat tartalmazó táblázatok.

Az OBH Statisztikai Adatgyűjtő és Elemző Osztálya készített két, átfogó és részletes statisztikai elemzést. Az egyik anyag az ügyforgalom alakulását (munkateher, időszerűség, stb.) taglalja, a másik pedig a bírói egyéni helyzetet (ügyforgalmi mutatók, tárgyalási tevékenység, stb.) mutatja be. http://birosag.hu/kozerdeku-informaciok/statisztikai-adatok/orszagos-statisztikai-adatok

Az eljáró bíróság kijelölésével kapcsolatosan részletesebb információ a http://www.birosag.hu/obh/az-eljaro-birosag-kijelolese címen található.

III. Rész

A bírósági szervezet működése

A. Fejezet
A bírósági szervezet igazgatása

1. A bírósági szervezetrendszer
   1.1. A bírósági szervezetrendszer tagozódása és az ebből eredő igazgatási feladatok
   1.2. A bírósági szervezetrendszer 2013. évi változásai és az arra való felkészülés
   1.3. A Kúria megváltozott szervezete és feladatai
2. A bírósági szervezet irányítása
   2.1. A bírósági vezetők jogkörei
   2.2. A bírósági vezetők száma
   2.3. Vezetői fluktuáció
   2.4. A bírósági vezetők és vezetettek arányszáma
   2.5. Az OBH elnökének a bíróságok igazgatásával kapcsolatos feladatai
   2.6. A Kúria eltérő jogállása, az OBH és a Kúria kapcsolata
3. A bírósági szervezet vezetői feletti kontroll
   3.1. Testületek
   3.2. Az Országos Bírói Tanács (OBT)
   3.3. Az OBH elnöke
   3.4. Egyéb szervezetek
   3.5. Érdekvédelmi szervezetek
   3.6. A bírósági igazgatás és az ahhoz kapcsolódó döntéshozatal nyilvánossága
4. A bírósági igazgatás eszközei
   4.1. Jogszabályi jogosítványok, kötelezettségek keretében alkalmazott vezetési eszközök
   4.2. OBH elnöki szabályzatok
   4.3. Belső szabályzatok
   4.4. Vezetési módszerek

Az OBH 2012. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének azon célkitűzésével összefüggésben, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek:

- A bírósági szervezeti rendszer 2013. évi változásainak alapos, széles körű adatgyűjtésen alapuló előkészítése
- A bírósági igazgatás megújítása (a korábban hatályos OIT szabályzatok, ajánlások felülvizsgálata; a szabályozást igénylő új területeken az új szabályozás kialakítása vagy annak előkészítése; elvi alapokon nyugvó egységes szabályok megalkotása)
- Új központi igazgatási módszerek: a kiemelt témákban munkacsoportok felállítása; központi igazgatási feladatokra való kijelölés, széles körű adat és véleménykérés, valamint visszacsatolás

1. A bírósági szervezetrendszer

1.1. A bírósági szervezetrendszer tagozódása és az ebből eredő igazgatási feladatok

A Bszi. 16. § alapján – 2012. december 31-ig – Magyarországon az igazságszolgáltatást a következő bíróságok gyakorolták: a Kúria, az ítélőtáblák, a törvényszékek, a helyi bíróságok, valamint a munkaügyi bíróságok.

A szervezeti felépítés szabályos és arányos struktúrának látszik, a valóságban azonban jelentős különbségek voltak az ügyforgalom, tárgyi eszközök és emberi erőforrások eloszlása terén az egyes ítélőtáblák, törvényszékek, illetve az egyes helyi bíróságok között.

A helyi (városi és kerületi) bíróságok száma 111, ezek közül 54 minősül ún. kisbíróságnak, ahol a bírák száma 6 fő vagy annál kevesebb. A Fővárosi Törvényszék illetékességi területén kisbíróságnak minősülő helyi bíróság nincs. A szélső értékeket jól mutatja, hogy míg a Zirci Városi Bíróságon 1 bíró dolgozik, addig az azonos szinten lévő Pesti Központi Kerületi Bíróságon 259.

A törvényszékeken és a helyi bíróságokon engedélyezett bírói létszámot, valamint a törvényszékek illetékességi területén működő helyi bíróságok (munkaügyi bíróságokkal együtt vett) számát, megoszlását a III.A/1. számú melléklet tartalmazza.

A kisbíróságok helyzetének részletes feltérképezése (különös tekintettel a bírósági létszámadatokra és a bírósági épületek állagára, elhelyezkedésére, biztonságára), a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatok összegyűjtése, valamint a régóta húzódó problémák megoldása az OBH-ra várt, ezért is lett az OBH elnöki stratégia része az ügyforgalom arányosítása, valamint a tárgyi eszközök és emberi erőforrások kiegyenlítése, illetve célszerű felhasználása. E jelentős vállalkozás megvalósítását elsősorban a Járás- és kis bírósági Munkacsoport, valamint a Munkateher Munkacsoport jelenleg is folyamatban lévő munkája alapozza meg.

A központi régió két törvényszékének (Fővárosi Törvényszék és Budapest Környéki Törvényszék) helyzete alapvetően kihat az egész bírósági rendszer társadalmi megítélésére.

Ennek egyrészt az az oka, hogy a régió – méreténél fogva – jelentős súllyal befolyásolja az egész igazságszolgáltatási alrendszer helyzetét: 2012-ben ide érkezett az összes törvényszékekre és helyi bíróságokra érkezett ügy 40,52 %-a, és itt maradt folyamatban az ilyen ügyek 41,56 %-a.

Másrészt e régióban az átlagost meghaladja a bírák munkaterhe: 2001–2012. évek átlagában a törvényszéki első fokú büntető ügyszak kivételével valamennyi ügyszakban a központi régión kívüli bíróságok átlagánál 2,35-35 %-kal több peres ügy érkezett egy tárgyaló tanácsra. Ráadásul a központi régióban az egy tárgyaló tanácsra jutó folyamatos peres ügyek száma a 2001–2012. évek átlagában még ennél is nagyobb mértékben, ügyszaktól függően 34,43-193,91 %-kal haladta meg a többi bíróság átlagát. Ennek következtében az átlagosnál rosszabb az eljárások időszerűségi mutatója, ami – a peres eljárások elhúzódása miatt – alapvetően érinti a jogkereső állampolgárok alkotmányos jogait.

A fentiekre tekintettel az OBH alapvető célkitűzése a központi régió helyzetének rendezése, ami azonban csak hosszabb idő alatt valósítható meg. Ennek érdekében egyrészt a létszámhiányt kell megszüntetni, és az érkezett (kiemelt) ügyek egy részét el kell terelni.

A létszámhelyzet rendezése érdekében 2012-ben 61 új bírósági titkári és 75 új bírósági ügyintézői státusz létesült a régióban, megszüntetve ezzel a korábbi években kialakult aránytalanságot. A tényleges bírói létszám átfogó felülvizsgálatára egyelőre nem volt lehetőség a bírák nyugdíjazására vonatkozó szabályozással kapcsolatos, 2012-ben még nyitott kérdések miatti bizonytalanságok következtében, de a tárgyaló tanácsok száma – a tényleges bírói létszám csökkenése ellenére is – kilenccel emelkedett a központi régióban.

A 2012. január 1. napjával hatályos új szabályok a bíróságok igazgatási rendszerét teljesen átalakították, a bíróságok központi igazgatása és a szakmai irányítása – a bevezetőben már ismertetett módon – különvált. A központi igazgatás tartalmi és formai megújításának következményeként az egyes törvényszékek, ítélőtáblák elnökeinek igazgatási tevékenységéhez kapcsolóan feszesebb, egységesebb és számon kérhetőbb elvárások kerültek megfogalmazásra.

Természetesen az igazgatás nem cél, hanem csak eszköz lehet a bíróságok ítélkezési tevékenysége színvonalának és időszerűségének javítása érdekében. A kiegyensúlyozottabb létszám, ügyforgalom, munkateher, költségvetési finanszírozás kialakítása elsősorban a jogkereső közönséget szolgálja, mert a meghozott döntések következtében az ügyeiket az ország bármely bíróságán azonos színvonalon, közel azonos időtartamon belül bírálják el. Mindezek megvalósítása hosszabb időt vesz igénybe, azonban az intézkedések hatásai már érezhetők, különös tekintettel a központi régió bíróságain bekövetkezett pozitív (létszámnövelés, elhelyezés javítása, munkateher csökkentés, számonkérés, ellenőrzés fokozása stb.) változásokra.

A bírói munkateher csökkenése különösen a felszámolási ügyszakban érzékelhető, ahol a hatásköri változások következtében a bírósági ügyintézők, illetve bírósági titkárok több olyan tevékenységet is végezhetnek, amelyeket korábban csak bírók láthattak el. A cégbíróságokat illetően ugyanezen tendencia elérése érdekében az OBH elnöke Cégbírósági Munkacsoport létrehozását tervezi, mely tovább vizsgálódna és javaslatokat fogalmazna meg azokra a tevékenységekre, amelyeket bírósági titkárok vagy ügyintézők is elláthatnak.

A már elért és a kibontakozóban lévő változások elsősorban az ügyfelek érdekeit szolgálják. A bírósághoz való hozzáférést az ország valamennyi bíróságán megközelítőleg azonosan, jó időszerűséggel kell biztosítani az állampolgárok részére. A bírók mennyiségi és minőségi munkájának összehasonlítása, a bírósági szervezet egészének igazgatása is akkor lehet hatékony és objektív alapokon nyugvó, ha a munkateherbeli különbözőségek nem mutatnak szélsőséges értékeket.

1.2. A bírósági szervezetrendszer 2013. évi változásaira való felkészülés

A bírósági szervezetben 2013. január 1. napjától lényeges változás következik be; a munkaügyi bíróságok helyett létrejönnek a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, a helyi bíróságok elnevezése járásbíróságra változik, ezért a 2012. évet az erre való felkészülés jellemezte az alábbi területeken.

Jelentős feladat volt a közigazgatási és munkaügyi bíróságok felállításának előkészítése, amely a munkacsoport által készített szakmai anyag felhasználásával történt. Az ügyeknek a Fővárosi Ítélőtáblaról a törvényszékekre, illetve a törvényszékekről a közigazgatási és munkaügyi bíróságokra történő átadását megalapozó statisztikai kimutatások készítése képezte alapját a szükséges bírói és egyéb igazságügyi alkalmazotti létszámok meghatározásának. Sor került az új bírósági vezetői állások pályáztatására. Gondoskodni kellett az új bíróságok elhelyezéséről, beleértve az épületek kisebb átalakítását, a szükséges bú-

torzattal és munkaeszközzel történő felszerelését. Az év végén folyamatban maradt közigazgatási ügyek átadása-átvétele – migrációja – informatikai fejlesztést is igényelt, pl. új lajstromokat kellett létrehozni.

A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok létrehozása, működési feltételeinek meghatározása érdekében OBH elnöki ajánlás kiadására került sor.

A Járás- és kis bírósági Munkacsoport egyrészt a járási rendszer kialakításához kapcsolódva vizsgálta a bíróságok illetékességi területének a közigazgatási területhez történő igazítása szükségességét, indokoltságát és ennek feltételeit. Másrészt vizsgálta a kis létszámú bíróságok racionális és költséghatékony működésének feltételeit, mely magában foglalja az ún. „központi járásbíróságok", illetőleg új törvénykezési helyek kialakításának lehetőségét és feltételeit. Felmérésre kerültek a bírósági épületek, ezek műszaki állapota, főbb jellemzői, az ítélkezési tevékenységre való alkalmassága a bíróságon dolgozó bírák, igazságügyi alkalmazottak, fizikai dolgozók létszáma. Folyamatban van az egy-egy ügy befejezésére fordított költségvetési kiadások összegének kiszámítása. Meghatározásra kerül a bíróság megközelíthetősége, valamint ennek költségei – úgy az ügyfelek, mint az ún. központi, illetve nagyobb helyi bíróságról kijáró bírák szempontjából.

1.3. A Kúria megváltozott szervezete és feladatai

A Kúria a korábbi Legfelsőbb Bírósághoz képest újabb, és a jogegységesítés szempontjából fontosabb feladatokat kapott. Az OBH elnöke a törvényben meghatározott jogköreit a Kúria és a Kúria elnökének vonatkozásában a Kúria elnökének törvényben foglalt kötelezettségei figyelembe vételével, az azokból következő eltérésekkel gyakorolja. Folyamatosan együttműködnek, különösen a jogszabályok véleményezése, a jogegység megteremtése, a költségvetés összeállítása, továbbá a honlapok megújítása terén.

A Kúria munkájában való részvételre a 2012. évben 54 bíró került kirendelésre az alsóbb fokú bíróságokról, amelynek célja az, hogy a bírák megismerhessék a Kúrián folyó munkát, illetve az alsóbb fokú bíróságon szerzett ítélkezési tapasztalataikat, joggyakorlatukat „megoszthassák" a kúriai bírákkal. Ez a kezdeményezés tovább erősíti a bíróságok együttműködését, különös tekintettel a jogegységesítés követelményére, valamint az esetleges utánpótlás biztosítására.

Az önkormányzati tanácsok feladatai, eljárása a Bszi. 45.–61. §-aiban kerültek meghatározásra. Az eltelt időszak alatt a hozzájuk érkezett ügyeket időszerűen intézték, tevékenységük a Kúria működésében nem okozott fennakadást. A tanácsok megalakulása következtében azonban új feladatként jelentkezett az, hogy új lajstromot kellett létrehozni az ún. BIRO-programban, továbbá a Kúria új feladatai miatt módosítani kellet a korábbi statisztikai kérdőívet. Ezen feladatok megoldása zökkenőmentesen történt meg.

A joggyakorlat-elemző munkacsoportok, jogegységi tanácsok, tárgyaló tanácsok – a kényszernyugdíjazott bírák kiesése ellenére – ellátták a törvényben írt feladataikat. Minderről részletesebben a Kúria elnökének a Kúria 2012. évi tevékenységéről szóló beszámolójában olvashatunk.

2. A bírósági szervezet irányítása

2.1. A bírósági vezetők jogkörei

A bírósági vezetők körét és jogköreit a Bszi. VIII. Fejezete szabályozza (118-126. §). A Bszi. a bírósági vezetők közül kiemeli a Kúria elnökét, rá vonatkozóan speciális szabályozást ad (114-117.§). Így amikor a Bszi. bírósági vezetőkre vonatkozó szabályozást rögzít, az a Kúria elnökére csak abban az esetben vonatkozik, ha ezt a törvény külön nevesíti.

A bírósági vezető feladata a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység vezetése (Bszi. 118.§ (2) bekezdés). A bírósági vezető felel a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység jogszabályoknak, az OBH elnöke által kiadott szabályzatoknak és határozatoknak megfelelő, hatékony működéséért (Bszi. 118.§ (3) bekezdés).

2.2. A bírósági vezetők száma

A bírósági szervezetrendszerben 2012. december 31-én, az engedélyezett létszámot alapul véve, 741 bírósági vezető – ebből 435 határozott idejű (bírósági elnök, elnökhelyettes, kollégiumvezető, csoportvezető stb.) és 306 határozatlan idejű bírósági vezető (tanácselnök) – volt. Az OBH elnöke kinevezési jogkörébe ezek közül mindösszesen 113 bírósági vezető tartozott. A bírósági vezetők engedélyezett és tényleges létszámáról készült kimutatást a III.A/2. számú melléklet tartalmazza.

2.3. Vezetői fluktuáció

2012-ben a bírák és ezen belül a bírósági vezetők létszámában jelentős változást eredményeztek a bírák jogállásáról szóló törvény új rendelkezései. A Bjt. 230. § (2) bekezdése alapján – a felső korhatár elérésére tekintettel – 2012. június 30-i hatállyal 51, 2012. december 31-i hatállyal további 8 bírósági igazgatási vezető felmentésére került sor. A felmentett vezetők közül 29 tartozott az OBH elnökének kinevezési jogkörébe. A megüresedett vezetői státuszok betöltése érdekében a pályázatok kiírása és azok elbírálása 2012-ben folyamatosan zajlott, 2012. december 31-ig 45 vezetői álláshely betöltésre került. A 2012-ben felső korhatár betöltése miatt megüresedő és ismételten betöltött bírósági vezetői álláshelyek számát a III.A/3. számú melléklet szemlélteti.

A 2012. évben – a kötelezően felmentett bírósági vezetőkön kívül – további 12 olyan vezetői álláshely betöltésére került sor, ahol a kinevezés az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozott. Ezek a tisztségek 2012. év előtt, vagy 2012. évben üresedtek meg a kinevezési idő lejárta, lemondás vagy egyéb más ok miatt.

A vezetők nemek szerinti megoszlása tekintetében a Kúrián a férfi vezetők aránya jóval magasabb, az ítélőtáblákon a férfi és női vezetők aránya közel azonos, a törvényszékeken a női vezetők aránya 55,6 %, míg a helyi bíróságokon a női vezetők aránya 64,8%, amely közelít a törvényszéki és helyi bírósági női bírák arányához. (Lásd: III.A/4. számú melléklet).

2.4. A bírósági vezetők és vezetettek arányszáma

Bár a vezetők és vezetettek arányszáma nyilvánvalóan eltérő az egyes bíróságokon, az alábbi példák jól tükrözik az egyes bírósági szinteken az arányokat:

- A Kúrián az engedélyezett bírói létszám és a vezetők aránya 91/37 (40%).
- A Győri Ítélőtáblán ez az arány 18/7 (38%).
- A törvényszékek közül a Kaposvári Törvényszéken (törvényszéki és helyi bírósági szinten) 89/24 (26%), ugyanakkor a Miskolci Törvényszéken 178/35 (19 %).

A felsőbb bíróságokon többnyire háromtagú tanácsban folyik az ítélkezés, így a tanácselnökök száma emeli ezt az arányszámot. A bírósági vezetők és bírák arányszámát befolyásolja az, hogy az adott törvényszéken hány helyi bíróság működik. Az igazgatási vezetők feladata az igazságügyi alkalmazottak irányítása is. Mindezen mutatóknak jelentősége lehet a szervezeti egységek hatékony működtetése, a vezetői képzések szervezése, és a vezetői pótlékok rendszerének megfelelősége szempontjából is.

2.5. Az OBH elnökének a bíróságok igazgatásával kapcsolatos feladatai

A Bszi. 76. §-ában részletezi az OBH elnökének – a Bszi. 65. §-ában megfogalmazott – bíróságok igazgatásával kapcsolatos központi feladatait, melyek a központi igazgatás teljes spektrumát felölelik. Ebből a szempontból meghatározó az, hogy a Bszi. 76. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az OBH elnöke kialakítja és évente aktualizálja a bírósági igazgatás hosszú távú feladatait, valamint a megvalósításuk feltételeit tartalmazó programot. Ennek végrehajtásához kapcsolódnak a további pontokban megjelölt eszközök, amik a Bszi. 76. § (2)–(5), illetve (7)–(8) bekezdése szerinti feladatköreiben megszabja azok ellátásának módját.

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének feladatcsoportjai:

- az OBH irányítása
- a bíróságok költségvetési fejezettel kapcsolatos fejezetgazdai feladatok ellátása
- a statisztikai adatgyűjtéssel, ügyelosztás- és a munkateher-méréssel kapcsolatos teendők
- a bíróságok személyzeti kérdéseivel kapcsolatos feladatkörök
- a bírák és igazságügyi alkalmazottak képzésével összefüggő tevékenység
- tájékoztatással kapcsolatos feladatok
- egyéb, jellemzően más jogszabályokból eredő kötelezettségek

A Bszi. 76. § -ban felsorolt tevékenységek közül a (6) bekezdés részletezi az OBH elnökének a bíróságok igazgatásával kapcsolatos feladatkörét, ami közül meghatározóak az alábbiak[1]:

- Az ítélőtáblák, a törvényszékek szervezeti és működési szabályzatainak jóváhagyása, amely a törvényes működésük alapfeltétele és egyben az egységesítés formája is.
- A központi igazgatási akarat megjelenítéseként és a bírósági elnökök igazgatási tevékenységének irányítási és ellenőrzési eszköze, hogy – a helyi bírósági, valamint a munkaügyi bírósági elnökök kivételével – figyelemmel kísérhesse a bíróságok igazgatására vonatkozó szabályok érvényesülését, az eljárási határidők és az ügyviteli szabályok megtartását, szükség esetén vizsgálat elrendelésével.
- Az OBH elnöke végzi a kinevezési jogkörébe tartozó igazgatási vezetők vizsgálatát és az előző két pontban említett vizsgálatok megállapításaitól függően megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedéseket, amelyek adott esetben nemcsak a konkrét bíróság szempontjából iránymutatóak, hanem a többi bíróságra is kihathatnak.
- Az intézkedések végrehajtásának ellenőrzése, valamint a szükség szerinti fegyelmi vizsgálatok kezdeményezése, illetve elrendelése a jövőre nézve azt a célt szolgálja, hogy a hasonló hibák és rossz gyakorlatok elkerülhetők legyenek.

2.6. A Kúria eltérő jogállása, az OBH és a Kúria kapcsolata

Az OBH elnökének a bíróságok központi igazgatásával kapcsolatos feladatai, illetve irányító hatásköre speciálisan érvényesül a Kúria és a Kúria elnöke tekintetében. Ennek formája, hogy az irányító és felügyeleti tevékenysége korlátozott: a Kúria SZMSZ-ét nem az OBH elnöke hagyja jóvá, a Kúria sajátos tevékenységére vonatkozó ügyviteli szabályokat maga állapítja meg és teszi közzé, a Kúria kollégiumvezetőjének jogalkotás kezdeményezése érdekében a Kúria elnökén keresztül az OBH elnökéhez kell fordulnia.

A sajátos igazgatás jellemzője inkább az együttműködés, illetve a Kúria elnöke véleményének kikérése pl. a költségvetésének összeállítása és a végrehajtásának beszámolójával kapcsolatban.

2012. július 17. napjától megváltozott az OBH elnökének a jogegységi eljárás lefolytatásával kapcsolatos jogköre: míg ez időpont előtt a jogegységi eljárás indítványozására javaslatot tehetett, addig jelenleg a Bszi. 27. § (4) bekezdése szerint csak jelzéssel élhet.

1 Az OBH elnökének jogszabályban nevesített jogköreivel részletesen a Beszámoló IV. A. Fejezet 1. pontja foglalkozik.

3. A bírósági szervezet vezetői feletti kontroll

3.1. Testületek

3.1.1. A Kúria teljes ülése és az összbírói értekezletek

A bírósági igazgatásban közreműködik a Kúria teljes ülése, melynek feladatait a többi bíróság összbírói értekezletéhez hasonlóan állapítja meg a Bszi. 144. §-a.

Az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökei a munkatervükben előzetesen meghatározott időpontban – évente legalább egy alkalommal – összbírói értekezletet tartanak. Az összbírói értekezletek véleményezik a vezetői pályázatokat, kezdeményezhetik a vezetők vizsgálatát és egyéb más ellenőrzési jogosítványaik is vannak. A Bszi. 119. § k) pontjában meghatározott kötelezettségüknek megfelelően a törvényszékek és az ítélőtáblák elnökei 2012. évben tájékoztatták az OBH elnökét, valamint az összbírói értekezletet a bíróság működéséről, ügyforgalmi helyzetéről és a törvényben előírt egyéb feladataikról. A Bszi. 119. § k) pontja szerinti tájékoztatók forrásul szolgálnak a vezetők munkájának megítéléséhez, ellenőrzéséhez és szükség esetén intézkedések elrendeléséhez. Az OBH elnöke a bíróságok tevékenységére vonatkozó tájékoztatókban foglaltakat megfelelőnek tartotta és azokat határozatában elfogadta.

3.1.2. Bírói tanács

A bírói tanács működéséről, jogköréről és tagjainak megválasztásáról a Bszi. 147–153. §-ai rendelkeznek. A Kúrián, az ítélőtáblákon és a törvényszékeken működő bírói tanácsoknak a törvény véleményezési és kezdeményezési jogkört biztosít. A bírói tanács véleményezi többek között a bíróság éves költségvetési tervezetét, a jóváhagyott költségvetés felhasználását, az SZMSZ-t, az ügyelosztási rendet stb., továbbá kezdeményezheti a helyi bíróság elnöke, elnökhelyettese, csoportvezetője és csoportvezető helyettese feletti vizsgálat elrendelését vagy felmentését. A bírói tanácsok az elvégzett munkájukról az éves összbírói értekezleten adtak számot.

3.2. Az Országos Bírói Tanács (OBT)

Az OBT a bíróságok központi felügyeleti testülete, mely a Bszi 103. §-ában meghatározottak szerint végzi javaslattételi és ellenőrzési jogosultságait, és gyakorolja a döntési jogosítványait. Ez biztosítja az OBH elnöke igazgatási feladatainak ellátása feletti kontrollt. Az OBT felügyeleti feladatellátásának egyik záloga az OBH-tól és az OBH elnökétől való függetlenség. Az OBT jogosultságaival, az OBT és az OBH kapcsolatával részletesebben a IV. C. fejezet foglalkozik.

3.3. Az OBH elnöke

Az ítélőtáblák, a törvényszékek elnökei feletti igazgatási kontrollt az OBH elnöke gyakorolja. Ennek legfontosabb formája az elnökök éves beszámolójának értékelése, elfogadása. Ez a 2011. évi elnöki beszámolók vonatkozásában megtörtént.

3.4. Egyéb szervezetek

3.4.1. Az Alkotmánybíróság

Az OBH elnökének a bíróságok egészére vonatkozó szabályzatai a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény rendelkezései szerinti normatív utasításnak minősülnek, így alkotmányossági kontroll alá esnek. A Bszi. 77/A. § (1) bekezdése 2012. július 1. napjától kifejezetten nevesíti is ezt a kontrollt.

Az Alkotmánybíróság az egyetlen olyan szerv, amely alkotmányjogi panasz esetében jogkörrel rendelkezik bírósági határozatok alaptörvénnyel való összhangját illető felülvizsgálatára is.

3.4.2. A bíróság

Az OBH elnöke az igazgatási jogkörében hozott határozatait szükség szerint indokolni köteles. Az egyes bírókat közvetlenül érintő, jogállási jellegű határozatok és munkáltatói intézkedések elleni jogorvoslat lehetőségét a Bjt. rendelkezései biztosítják.

Az OBH elnökének az ún. ügyáthelyezési jogkörében hozott határozataival szemben a Kúria előtt biztosított a jogorvoslat lehetősége. A Kúria négy ügyben hozott határozatot, amelyekben helybenhagyta az OBH elnökének a döntését.

3.4.3. Az ügyészség

Az ügyészséggel folytatott együttműködést nevesíti a Bszi 76. § (7) bekezdés c) és d) pontja, melyek alapján az OBH elnöke a legfőbb ügyész előzetes véleményének kikérését követően nevezi ki a Magyar Igazságügyi Akadémia vezetőjét és a legfőbb ügyésszel együtt határozza meg a bírósági és ügyészségi fogalmazók egységes központi képzésének rendszerét. A 2012. évben megkezdődött ennek az együttműködésnek a kialakítása.

3.4.4. Az Országgyűlés szerepe az igazgatási kontrollban és a vezetők feletti ellenőrzésben

Az OBH elnöke a Bszi. 76. § (8) bekezdés c) pontja alapján a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről évente az Országgyűlésnek, továbbá az éves beszámolók között egy alkalommal az Országgyűlés igazságüggyel foglalkozó bizottságának beszámol. E beszámolási kötelezettségének 2012. első félévének vonatkozásában – 2012. november 20-án – eleget tett. A beszámolót a bizottság elfogadta.

3.4.5. Az Állami Számvevőszék

Az Állami Számvevőszék a külön törvények rendelkezései szerint ellenőrzi a bírósági szervezet gazdálkodását. Erre a vizsgálatra a 2011. év vonatkozásában 2012-ben is sor került.

3.4.6. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH)

Az 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról rendelkezései szerint a NAIH-nak elsősorban a bírósági szervezeten belüli személyes adatkezelést, illetve a közérdekű adatok kezelését illetően vannak jogosítványai. A 2012. évben a közérdekű adatok kezelésével és a panaszokkal kapcsolatos OBH elnöki szabályzatot illetően, továbbá a tárgyalások nyilvánossága, valamint az adatok újrahasznosíthatósága tárgyában az OBH élt megkereséssel a NAIH felé. A NAIH a bíróságok adatkezelését illetően külön megkereséssel, intézkedéssel nem élt a 2012. évben a bírósági igazgatás felé.

3.4.7. További állami szervek

Az ellenőrzési jogkörrel rendelkező különféle hatóságok a bíróságok munkavédelmi, adózási, foglalkozásegészségügyi stb. működését is vizsgálhatják. Ilyen vizsgálatokra egyes bíróságokon a 2012. évben is sor került.

3.5. Érdekvédelmi szervezetek

Az OBH elnökének meghívására 2012. január 6-án érdekképviseleti szervek találkozójára került sor az Országos Bírósági Hivatalban, melynek tárgya a 2012. évi cafetéria-juttatásról szóló szabályzattervezet egyeztetése volt. Ezen jogszabályi kötelezettségen túl az OBH elnöke több alkalommal kereste meg az érdekvédelmi szerveket az év során egyeztetések végett, illetve eseti jelleggel külön tájékoztatásokat adott az érdekvédelmi szervek részére. A Magyar Bírói Egyesület, valamint a Bírósági Dolgozók Szakszervezete az egyes bíróságok igazgatási vezetőivel közvetlenül is kapcsolatban vannak.

3.6. A bírósági igazgatás és az ahhoz kapcsolódó döntéshozatal nyilvánossága

Az OBH elnökének stratégiai célkitűzései közül is kiemelt hangsúlyt kapott a bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága. A nagyobb nyilvánosság biztosításával átláthatóvá vált a sajtó, illetve a jogkereső közönség számára az OBH elnökének igazgatása, és megismerhetők az OBH elnökének döntései, utasításai, tájékoztatói, tevékenységének minden fontosabb eleme. Ez utóbbi azért fontos, mert a minél szélesebb körű tájékoztatás lehetővé teszi a bíróságok ellenőrzését a társadalom által, illetve erősítheti a bíróságokba vetett bizalmat és megbecsülést. 2012. évben megkezdődött a www.birosag.hu honlap formai és tartalmi megújítása, hogy az új honlap 2013. január 1. napjával megkezdhesse működését. Előkészületek történtek az egyes bíróságok külső honlapjainak létrehozására és megújítására is. Az OBH Kommunikációs Munkacsoportja foglalkozott a munkálatok előkészítésével.

A Bszi. előírja az OBH elnöke utasításainak (szabályzatainak), ajánlásainak, határozatainak, illetve az OBT ülések jegyzőkönyveinek hivatalos közlönyben, illetve központi honlapon (www.birosag.hu) történő megjelenítését. Közzé kell tenni a Bszi. szerint a Kúria eljáró bíróság kijelölésének felülvizsgálata tárgyában hozott határozatait is. A Kúria ezen felülvizsgálati határozatai több esetben a konkrét ügy felülbírálatán túlmutató elvi jellegű megállapításokat is tartalmaztak, különös tekintettel az ügyek ésszerű határidőben történő elbírálásának követelményeire és a törvényes bíróhoz való jog elvi és gyakorlati kérdéseire. A határozatok közzétételére a bíróságok honlapján minden esetben sor került.

Az OBH elnöke a bírósági igazgatás átláthatóságának erősítése érdekében tájékoztatási tevékenysége során hangsúlyt helyez az igazgatási döntések eljuttatására a bírói kar minden tagjához. A belső nyilvánosság biztosítja az igazgatási döntések előzetes kontrollját és segíti az igazgatási döntések elfogadását. A belső nyilvánosság elsődleges felülete az intranet, melynek megújítása a központi és az egyes bíróságok honlapjait illetően is megkezdődött a 2012. évben.

A belső nyilvánosság biztosítása az alább felsoroltak szerint történik:

- Körlevelek, tájékoztatók kiadása, intraneten történő elhelyezése: a korábbi gyakorlattól eltérően az OBH elnöke különös hangsúlyt helyez arra, hogy a belső nyilvánosság megteremtésével ezen intézkedései ne csak a bírósági vezetőkhöz, hanem lehetőleg a bírói kar szélesebb nyilvánosságához is eljusson.
- Az OBH elnöke féléves tevékenységéről – a Bszi. tájékoztatásra vonatkozó szabályozása értelmében – az OBT részére beszámol, egyébként is gyakorlatilag folyamatos az OBT tájékoztatása. Az OBT egyrészt közvetlenül részese a döntéseknek, másrészt az eltelt időben hozott döntésekről közvetlenül is tájékoztatást kap.

- Tájékoztatás a Kúria, ítélőtáblák, törvényszékek elnökei részére a fontosabb jogszabályváltozások következtében szükségessé váló igazgatási intézkedésekről, valamint az OBH elnökének és az OBH folyamatos tevékenységéről.

4. A bírósági igazgatás eszközei

4.1. Jogszabályi jogosítványok, kötelezettségek keretében alkalmazott vezetési eszközök

Az OBH elnöke – a stratégiai céljaiban megfogalmazottak betartásával – a Bszi. 76. § (6) bekezdésében foglaltak szerint irányítja és ellenőrzi az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökeinek igazgatási tevékenységét. E körben:

- jóváhagyja a szervezeti és működési szabályzatukat,
- elfogadja a bíróságok éves tevékenységéről szóló és az összbírói értekezeteken bemutatásra kerülő beszámolókat (az OBH elnöke a beszámolók elkészítésének tartalmi, formai szerkezetére elnöki ajánlást adott ki),
- figyelemmel kíséri a bíróságok igazgatására vonatkozó szabályok érvényesülését, az eljárási, ügyviteli szabályok megtartását.

A jelenlegi szabályozás szerint a törvényszékek elnökei legalább háromévente, előre meghatározott szempontok alapján, írásban beszámoltatják a helyi bíróságok elnökeit. A Kúria és az ítélőtáblák elnökei az általuk vezetett bíróság sajátosságainak megfelelően végzik az ellenőrzést. A vezetésvizsgálatok eredményéről, tapasztalatairól, az ezeket elrendelő bíróságok elnökei általában az összbírói tájékoztatóban, illetve a vezetői értekezleten adtak tájékoztatást. A vezetői értekezletekről készült jegyzőkönyveket az OBH részére tájékoztatásul minden esetben megküldik.

A Bszi 136. §-a alapján az igazgatási vezető célzott ellenőrzésére is sor kerülhet. Ennek értelmében a kinevezésre jogosult, illetve a Kúria elnöke a bírósági vezető vezetői tevékenységét szükség szerint, de legalább egy alkalommal, legkésőbb a megbízatásának lejártát megelőző évben megvizsgálja. Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetők vezetői vizsgálatára 2012. évben nem került sor. A vezetői vizsgálatnak az OBH elnök stratégiai céljainak, a bírósági szervezeti átalakításnak is megfelelő új szempontrendszerének kidolgozására az Igazgatási Részmunkacsoport kapott megbízást. Ezzel együtt a bíróságok igazgatásáról szóló 1999. évi 9. sz. OIT szabályzat egészének a felülvizsgálata is megkezdődött. Központi igazgatási feladatként kapott felkérést egy törvényszéki elnök a bírók, alkalmazottak feletti igazgatási módszertani ajánlás összeállítására, a lehetséges „jó gyakorlatok" egybefoglalására. Ez a munka a 2012. évben elkezdődött, de még nem fejeződött be.

Az igazgatási-ügyviteli szabályok megtartásának ellenőrzését a bírósági vezetők folyamatosan végzik. E körben különösen

- a havi tárgyalási napok számát és kihasználtságát,
- a per előkészítés gyakorlatát a tárgyalások kitűzésének sorrendjét,
- az elrendelt soronkívüliség érvényesülését és
- az eljárási és ügyviteli szabályok betartását stb. ellenőrzik.

A vizsgálatokról a vezetők feljegyzést készítenek, amelyben a szükséges intézkedések is meghatározásra kerülnek. A 2012. évben is folytatódtak a központi igazgatás által elrendelt rendszeres vizsgálatok (pl. öt éven túli ügyek), de új vizsgálatok is bevezetésre kerültek (pl. büntető ügyek elévülése).

4.2. OBH elnöki szabályzatok

Az OBH elnöke a Bszi. 76. § (1) bekezdés b) pontja alapján az igazgatási feladatainak ellátása érdekében jogszabályi keretek között – normatív utasításként – a bíróságokra kötelező szabályzatokat alkot, továbbá ajánlásokat és határozatokat hoz. Az OBH elnöke 2012-ben 27 szabályzatot, 6 ajánlást és 437 határozatot hozott. A döntések megalkotásának folyamatát, közzétételüknek típusonkénti helyeit a III.A/5. számú mellékletben található folyamatábra szemlélteti. Az OBH elnöke a bírósági igazgatás megújítása érdekében, a Bszi. 194. § (1) bekezdésében megjelölt kötelezettsége szerint a korábban hatályos OIT szabályzatok, ajánlások felülvizsgálatát elvégezte. Ezen átfogó feladat végrehajtására megalakította:

- a Szabályzatok, ajánlások felülvizsgálatát végző Munkacsoportot, amely javaslatot tett egyes, még hatályban lévő OIT szabályzatok, ajánlások hatályon kívül helyezésére, aktualizálására, illetve új szabályzat létrehozására,
- az Ügyviteli Munkacsoportot a bíróságok egységes iratkezeléséről szóló 2002. évi 4. sz. OIT szabályzat átdolgozására,
- az Igazgatási Részmunkacsoportot a bíróságok igazgatásáról szóló 1999. évi 9. sz. OIT szabályzat átdolgozására, illetve
- a Gazdálkodási, létszám- és bérgazdálkodási Munkacsoport, amely több OIT szabályzat és ajánlás felülvizsgálata keretében új gazdálkodási szabályzatot alkot.

Az OBH elnöke jogszabályból vagy egyéb körben meghatározottakból eredő kötelezettségének teljesítése céljából új szabályzatokat alkotott, illetve azok előkészítése iránt intézkedett. Ezek közé tartozott – a Bszi. 2012. július 17. napján hatályba lépett, az ügyáthelyezés szabályainak módosítása kapcsán – az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása érdekében az eljáró bíróság kijelöléséről szóló szabályzat kiadása. Az OBH elnökének 2012. évi szabályzatait a III.A/6. számú melléklet tartalmazza.

4.3. Belső szabályzatok

A bíróságok elnökei, illetve az OBH elnöke az általa vezetett szervezeti egységre vonatkozóan a jogszabályoknak, illetve az OBH elnöki utasításoknak megfelelő ún. belső szabályzatokat alkothatnak. Az Országos Bírósági Hivatalban 2012-ben 3 belső szabályzat született az alábbi témákban:

1/2012. (I. 2.) számú OBHE utasítás	az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala vezetője szabályzatainak, határozatainak, utasításainak átmeneti alkalmazásáról
2/2012. (I. 18.) számú OBHE utasítás	az OBH Magyar Bíróképző Akadémia ételadag norma mértékéről
3/2012. (VII. 11.) számú OBHE utasítás	a felügyeleti rendről, a helyettesítés rendjéről, valamint az ezekhez kapcsolódó egyes működési kérdések átmeneti szabályozásáról

4.4. Vezetési módszerek

Az alkalmazott vezetői módszerek lényege, hogy minden döntés széles körű, alapos előkészítéssel szülessen meg. Ezek a módszerek egyrészt újak (pl.: munkacsoportok létrehozása, a „jó gyakorlatok" gyűjtése), másrészt megerősítettek (pl.: adatgyűjtések, felmérések végzése).

Az új munkamódszerek közül elsőként kiemelendő a munkacsoportok létrehozása, melynek során hasznosításra és szintetizálásra került a bíróságokon felhalmozódott igazgatási és szakmai tudás.[2]

A hatékonyabb munkavégzés lehetőségének megteremtése érdekében az OBH kiemelt feladatának tekinti a „jó gyakorlatok" gyűjtését, elemzését. Több területet illetően összegyűjtöttük, illetve vizsgáltuk az egyes bíróságokon kialakult, célszerűbb és előremutató megoldásokat, például a büntető lapok kiállításá-

2 Az OBH-ban 2012-ben működő munkacsoportokról részletesebben a III. C. Fejezet 4.4. pontjában olvashat.

nak elektronizálhatóságát, a bírói munka ellenőrzésének módszereit, a törvényszéki bírósági végrehajtás eredményessége érdekében alkalmazott módszereket.

Az igazgatás egy adott területének mélyreható elemzésére hatásos módszer a célvizsgálatok elrendelése. Ezáltal felmérhető, hogy melyek azok a területek, amelyeknél jelentős különbségek vannak az egyes bíróságok igazgatási gyakorlatában és a vizsgálat tapasztalatainak fényében lehetőség nyílik annak mérlegelésére, hogy ajánlás vagy akár kötelező erejű szabályzat alkotásával egységesítse az OBH a gyakorlatot.

Adatgyűjtések, felmérések elvégzésére vagy jogszabályból eredő kötelezettség miatt vagy jogszabály módosításának megalapozásához vagy más igazgatási szervek, egyéb hatóságok megkeresései következtében került sor. Sok esetben olyan adatok gyűjtésére is sor került, amelyek nem részei a lajstrom programnak, hanem csak az ügyiratból (nyomozati iratok, ítéletek, egyéb határozatok stb.) nyerhetők ki. Ez különösen jellemző a nemzetközi kötelezettségvállalásunkból eredő adatszolgáltatásokra (pénzmosás, emberkereskedelem, menekült ügyek, sztrájkjog, munka, szolgálati viszonyokkal kapcsolatos adatok stb.).

A bíróságok tevékenysége ellen benyújtott panaszok intézése a 10/2012. (VI. 15.) OBH utasításban kiadott panasz szabályzat alapján történt. 2012. évben az ügyfelektől 573 panasz beadvány érkezett az OBH-ba, amelyek elintézésre kerültek. Néhány esetben a bíróságok elnökei egyedi, konkrét ügy kapcsán adtak tájékoztatást az elrendelt intézkedéseikről. Az összbírói tájékoztatók rendszerint részletezik a panaszokat, az ügyintézés tapasztalatait, és néhány helyen bevezették a panasz szabályzat mellékleteként kiadott ügyfél-elégedettségi adatlapot is.

Az OBH elnökének egyik kiemelt feladata a bíróságokat érintő jogszabályok véleményezése. Ennek érdekében az OBH megkezdte egy olyan hálózat kialakítását, amelynek valamely jogterületen szaktudással rendelkező, ítélkezési tevékenységet folytató bíró tagjai rövid idő alatt képesek megtenni a tervezett szabályozással kapcsolatos észrevételeiket.

A bíróságok véleményének bekérésére olyan esetekben is sor került, amikor az OBH-nak ez nem lett volna kötelessége. Így a megalapozott, szélesebb kört érintő OBH elnöki döntés meghozatala előtt, bizonyos területeket illetően a bírósági elnökök, illetve bírák észrevételeit, javaslatait is bekértük (pl. a panaszkezelés szabályzata, a gazdálkodási szabályzat és a képzés stratégia megalkotásakor).

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- A korábbi szabályzatok teljes körű felülvizsgálata
- Az ítélőtáblai és törvényszéki elnökök ütemezett és átfogó vezetői ellenőrzésének megkezdése
- Módszertani ajánlás a bírói és bírósági titkári értékelésre
- Módszertani ajánlás az ítélkezési tevékenység időszerűségének ellenőrzésére
- Az igazgatási feladatok és az ellenőrzés elektronikus alapokra helyezése
- A kisebb létszámú bíróságok hatékonyságának felülvizsgálata és a bírósághoz való hozzáférésnek a települések nagyságától függetlenebb biztosítása
- A bíróságok külső, belső honlapjainak megújítása a külső, belső nyilvánosság biztosítására

További hasznos információk:
A bíróságok központi honlapján (www.birosag.hu) a „Bírósági szervezetek” és a „Tudjon meg többet rólunk” címszavak alatt, valamint a Kúria honlapján (www.kuria-birosag.hu).

B. Fejezet
A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete

1. A bírósági szervezetet érintő jogszabályváltozások
   1.1. A bíróságok igazgatásának új rendszere
   1.2. Évközi jogszabályváltozások és módosítások
   1.3. A bírósági eljárások és a bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai
2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel és jogszabályjavaslattal kapcsolatos eredményei
   2.1. Az OBH Jogszabály-véleményezési Osztályára érkezett ügyek
   2.2. A jogszabály-véleményezés bírósági szervezeten belüli megújítása
   2.3. A bírósági titkári és bírósági ügyintézői jogkörök kiszélesítése
   2.4. Munkateher-átcsoportosítást célzó jogalkotás az optimális erőforrás-elosztás érdekében
   2.5. Az OBH részvétele külső kodifikációs munkacsoportokban
3. Az OBH saját programjai és eredményei
   3.1. Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás
   3.2. Tanúgondozás
   3.3. Bírósági közvetítés (mediáció)
   3.4. A bírósági eljárások elektronizálása
   3.5. Folyamatban lévő fejlesztések

Az OBH 2012. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének azon célkitűzésével összefüggésben, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek:

- A bírósági titkári jogkörök kiszélesítése az időszerű ítélkezés és a bírák tehermentesítése érdekében
- A munkateher-átcsoportosítást célzó jogalkotás az optimális erőforrás-elosztás érdekében
- A bírósági közvetítés bevezetése
- Az elektronikus ügyintézés alapjainak megteremtése
- A jogszabály-véleményezés és kezdeményezés módszereinek átalakítása

1. A bírósági szervezetet érintő jogszabályváltozások

1.1. A bíróságok igazgatásának új rendszere

Magyarország Alaptörvényéhez kapcsolódóan 2012. január 1. napjával hatályba lépett a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) és a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.). Ezek a törvények megújították a bíróságok szervezetrendszerét, illetve szétválasztották a szakmai irányítás és a központi igazgatás szerveit. A bíróságok központi igazgatási feladatait az OBH elnöke és az OBH – mint az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatalának általános jogutódja – vette át, míg a bíróságok szakmai irányítása a Kúria feladata lett. Ez a módosítás lehetővé tette mind a bíróságok központi igazgatásának, mind a bíróságok szakmai irányításának a korábbinál hatékonyabb működését, valamint az operatív és gyors döntéshozatalt.

1.1.1. A bírósági szervezet központi igazgatásának megújulása

A 2012. január 1-jével hatályos új szabályok szerint az Országos Igazságszolgáltatási Tanács (OIT) elnökének egykori jogosítványai az OBH elnökét illetik meg, és az operativitás növelése érdekében a korábbi OIT egyes feladatait is el kell látnia. Az OBH elnökének személyében is felelősséget kell viselnie a központi igazgatás hatékonyságáért, valamint azért, hogy a feladatait a bírói függetlenség alkotmányos elvének megtartásával lássa el.

A Bszi. 65. §-a határozza meg általánosságban az OBH elnökének – alapvetően három területet érintő – jogosítványait: ellátja a bíróságok igazgatásának központi feladatait, a költségvetési törvény bíróságokról szóló fejezete irányító hatásköreit, felügyeli az ítélőtáblák, törvényszékek elnökeinek igazgatási tevékenységét.

1.1.2. A Kúria mint a bírósági szervezet legfőbb szakmai irányító szerve

A Kúria a törvényben meghatározott jogorvoslati kérelmek elbírálásán túl – a szakmai irányítás keretében – a bíróságokra kötelező jogegységi határozatokat hoz, továbbá a jogerősen befejezett ügyekben joggyakorlat-elemzést folytat a bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében. A joggyakorlat-elemzés keretében a Kúria feltárja és vizsgálja a bíróságok ítélkezési gyakorlatát, elvi bírósági határozatokat és elvi bírósági döntéseket tesz közzé. A Kúria dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről is, valamint a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról. (Bszi. 23.-24. §)

A Kúria szakmai irányítás körében végzett 2012. évi tevékenysége a Kúria beszámolójában kerül kifejtésre.

1.1.3. A bírói önkormányzat megújulása: az OBT jogállása és hatáskörei

Az Országos Bírói Tanács a bíróságok központi igazgatásának felügyeleti testülete, valamint a bírói önkormányzás központi szerve. (Bszi. 88. §) Az OBT ellenőrzési szerepe kettős. Rendelkezik egyrészt bizonyos, korábban az OIT-ot megillető jogosítványokkal, másrészt az új szervezeti struktúrából adódóan az OBH elnökének legfőbb kontroll szerve is egyben.

Az OBT az általános központi igazgatás területén ellenőrzi az OBH elnökének központi igazgatási tevékenységét, szükség esetén az OBH elnöke felé jelzéssel él, javaslatot tesz az OBH elnökének a bíróságokat érintő jogszabály megalkotásának kezdeményezésére, és véleményezi az OBH elnöke által kiadott szabályzatokat, ajánlásokat. Az OBT a költségvetés, a munkateher-mérés, a személyi döntések és a képzés területén is rendelkezik jogkörökkel (Bszi. 103. §). Az OBT jogköreivel részletesebben a Beszámoló IV. C Fejezete foglalkozik.

1.1.4. Közigazgatási és munkaügyi bíróságok

A Bszi. rendelkezései alapján a munkaügyi bíróságok és a törvényszékeken működő közigazgatási kollégiumok 2013. január 1. napjától egy szervezeti egységben, ún. közigazgatási- és munkaügyi bíróságokként működnek tovább. A közigazgatási és munkaügyi bíróságok a munkaügyi bíróságok jogutódai (Bszi. 191. § (1) és (2) bekezdés), és első fokon járnak el a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata iránti, a munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó, valamint a törvény által hatáskörükbe utalt egyéb ügyekben. Az egységes jogalkalmazás elősegítése érdekében 2013. január 1. napjától közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok létesülnek, melynek tagjai a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, valamint a törvényszékek közigazgatási és munkaügyi ügyszakban eljáró bírái. (Bszi. 156. §)

A megalakulás gondos és alapos előkészítése érdekében megfelelő időben megtörtént a szükséges jogszabálymódosítások előkészítése:

- a közigazgatási és munkaügyi bíróságok és fellebbviteli fórumainak hatásköri és illetékességi szabályainak vonatkozásában,
- a folyamatban lévő ügyek átadásával, valamint
- a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium felállításával kapcsolatosan.

Mindebben meghatározó szerepet játszott a 2012. május 18-án létrehozott Közigazgatási-munkaügyi Munkacsoport.

1.1.5. Törvényszékek, járásbíróságok

Az új Bszi. II. Fejezete megváltoztatta a bíróságok elnevezését: a megyei bíróságok 2012. január 1. napjától törvényszék, a helyi bíróságok 2013. január 1. napjától járásbíróság (a fővárosban kerületi bíróság) elnevezéssel folytatják tevékenységüket, nevükben székhelyük feltüntetésével. A járási rendszer felállítása indokolttá tette az egyes városi bíróságok illetékességi területeinek előzetes felülvizsgálatát, mely kérdéssel a Járás- és kis bírósági Munkacsoport foglalkozott.

1.1.6. Bírák nyugdíjazása

Az új Bjt. az Alaptörvény 26. cikkével összhangban változást hozott a bírói tisztség betöltésének korhatárai terén: a bírói kinevezés alsó korhatára harminc év lett, míg a felső korhatárt a törvény az öregségi nyugdíjkorhatárhoz kötötte. Az új szabályozás az alsó korhatár bevezetésével a kellő tapasztalattal rendelkező kezdő bírák kinevezését szolgálja. A felső korhatár az általános öregségi nyugdíjkorhatárnak a bírói életpálya során való megvalósulását célozta a fiatalabb generációk munkába állásának segítéseként.

1.1.7. Beosztási és címpótlékok változása

Az új Bszi. lehetőséget nyitott arra, hogy a felsőbb bírósági beosztási pótlék a szolgáltai idő tartamától függően automatikusan is elérhető legyen. Egyes vezetői pótlékok mértéke változott, valamint a 2013-ban felálló közigazgatási és munkaügyi bíróságra beosztott bírák pótlékának mértéke is. Évközi változás következtében módosult az OBH-ba beosztott bírák pótlékának mértéke, hogy az ítélkező munka iránt elkötelezett, nagy felkészültségű bírák számára is vonzó legyen a hivatali munka és hogy a díjazás ellentételezze a munkaidőbeosztás kötöttségét és a rendelkezésre állás időtartamának a kötetlenségét.

1.2. Évközi jogszabályváltozások és módosítások

1.2.1. Változások az OBH elnökének jogköreiben

A Bszi. 2012. július 17. napján hatályba lépett módosítása (2012. évi CXI. törvény) a következő lényeges pontokon érintette az OBH elnökének jogköreit:

- A módosítás az OBH elnökének jogszabályalkotás kezdeményezési jogkörét javaslattételi jogra pontosította, noha a jogalkotási törvény és a kialakult gyakorlat alapján korábban is csupán javasolta a kezdeményezést, nem pedig közvetlenül fordult az Országgyűléshez.
- A bírák kinevezésének előterjesztését és a vezetők kinevezéséről való döntést illetően az OBT többlet jogosítványokat kapott.
- A bírák felmentési, lemondási idejére engedélyezhető munkavégzés alóli felmentés kikerült az OBH elnöki jogkörök közül.
- A bírósági vezető és hozzátartozója közti összeférhetetlenség alóli felmentés az OBT hatáskörébe került.

1.2.2. Bíróképző Akadémiából Magyar Igazságügyi Akadémia

Az eredeti rendelkezések szerint a Magyar Bíróképző Akadémia minisztériumi fennhatóság alá került volna. A Bszi. 2012. július 24. napján életbe lépett módosítása értelmében az intézmény továbbra is az OBH szervezeti egységeként, de új elnevezéssel és kibővült feladatokkal működhet tovább. A Magyar Igazságügyi Akadémia a bírák, igazságügyi alkalmazottak képzésével kapcsolatos feladatai változatlan ellátása mellett az ügyészek, valamint az igazságszolgáltatásban közreműködő más személyek képzésével kapcsolatos feladatokat is ellátja, valamint együttműködik az igazságügyért felelős miniszterrel az igazságügyi és nemzetközi tárgyú képzések szervezése során. (Bszi. 171/A. §, 171/B. §)

1.2.3. Változások az OBT jogköreiben

A Bszi. 2012. július 17. napján hatályba lépett módosítása tovább bővítette az OBT hatásköreit az operatív központi igazgatás és a testületi igazgatás optimálás egyensúlyának biztosítása érdekében. A legfontosabb változások, hogy:

- indítványozhatja az OBH elnöke jogalkotási javaslattételét a jogalkotás kezdeményezésére jogosultnál,
- egyetértési jogot gyakorol a pályázatok elbírálása, bírósági vezetői kinevezések során,
- jóváhagyja a szolgálati bíróság ügyrendjét,
- a működéséhez elkülönített költségvetéssel is rendelkezik, valamint
- hatáskörébe került a bírósági vezető és hozzátartozója közti összeférhetetlenség alóli felmentés.

1.2.4. Változások a nyugdíjszabályokban

A 33/2012. (VII. 17.) AB határozat nyomán elindult jogalkotást az OBH kiemelt figyelemmel kísérte, és a bírói kar által véleményezett javaslatokat terjesztett elő. A felsőkorhatár fokozatos bevezetését biztosító és a nyugdíjazással érintettek számára választási lehetőséget biztosító törvényi rendelkezések elfogadására és hatályba lépésére majd a 2013. évben kerül sor. Az OBH célja a nyugdíjas bírák helyzetének olyan módon történő rendezése, amely hosszabb távon is fokozatokon át biztosítja a nyugdíjkorhatárral érintett bírák kilépését a munka világából és a bírósági igazgatás számára egyúttal egy mozgósítható erőforrástartalékot is biztosít. Ezt szolgálhatja – az ügyészségi elgondolás alapján kialakított – rendelkezési állomány. Az OBH által megfogalmazott javaslatok ezentúl a 2012. évi felmentéssel érintettek számára a bírói szolgálati viszonyba és a tanácselnöki beosztásba, a még be nem töltött vezetői tisztségekbe való visszatérést, illetve a távozóknak vagy távolmaradóknak a kártalanítást célozta.

1.3. A bírósági eljárások és a bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai

A 2012. évre, illetőleg a 2012. év során számos, a bíróságok eljárását, az alkalmazott jogszabályokat érintő jogszabályi változás történt mind törvényi, mind rendeleti szinten.

Változó törvények, rendeletek	A változás lényege	Hatályba lépés
A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvények (Bszi., Bjt.) módosítása	Új kódexek szabályozzák a bíróságok szervezetét, igazgatását, a bírák jogállását.	2012. január 1.
A Munka Törvénykönyve (2012. évi I. törvény) és a kapcsolódó átmeneti rendelkezések	Új kódex.	2012. július 1.

Változó törvények, rendeletek	A változás lényege	Hatályba lépés
A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló törvény (2012. évi II. törvény)	Új kódex a szabálysértési anyagi és eljárásjogra.	2012. április 15.
A szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 21/2012. (IV. 13.) BM rendelet	Elektronikus nyilvántartás.	2012. április 15.
Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény)	Új kódex.	2013. július 1.
Az új Polgári Törvénykönyv tervezete	Az új kódex 2013-ban kerül elfogadásra.	Hatálybalépés 2014-re várható
Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása	Pertárgyértéken alapuló hatáskör változása, elektronikus ügyfélkapcsolat.	2012. évi CXVII. törvényben, 2012. július 24-i hatályba lépéssel 2013. január 1.
Gyermekbarát igazságszolgáltatás megvalósulásához kapcsolódó törvény-módosítások (2012. évi LXII. törvény)	Btk., Be., Pp. módosítása a gyermekek mindenek felett álló érdekei érvényesítése érdekében: elévülés szabályai, kiskorúak hatékonyabb büntetőjogi védelme, eljárások során életkornak megfelelő tájékoztatás.	2012. június 29.
Módosítások egyes cégjogi eljárások (2006. évi V. törvény) egyszerűsítésének tárgyában	Egyesbírói jogköröket érinti.	2012. évi CXVII. törvényben, 2012. július 24-i hatályba lépéssel
A civil szervezetek bírósági eljárásokban alkalmazandó űrlapjairól szóló 11/2012. (II. 29.) KIM rendelet	Szabályozza a civil szervezetek nyilvántartása során alkalmazandó nyomtatványok használatát, követelményeit.	2012. március 1.
A civil szervezetek nyilvántartásával összefüggő bírósági iratkezelésről szóló 58/2012. (XII. 28.) KIM rendelet	Átfogó szabályozás, informatikai alapokra helyezett ügyvitel.	2014. július 1.
Egyes igazságügyi tárgyú törvények módosítása (2012. évi CCXI. törvény)	A járásbíróságok és a közigazgatási és munkaügyi bíróságok működésének megkezdésével, a bíróságok elnevezésével összefüggő törvénymódosítások.	2013. január 1.
Egyes korm. rendeleteknek, valamint az igazságügyért felelős miniszter egyes rendeleteinek a járásbíróságok, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságok működésének megkezdésével összefüggő módosításáról szóló rendeletek	A járásbíróságok és a közigazgatási és munkaügyi bíróságok működésének megkezdésével, a bíróságok elnevezésével összefüggő módosítások.	2013. január 1.
BÜSZ (14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet)	Elektronikus ügykezelés, bírósági közvetítés ügyvitele, elektronikus ügyfélkapcsolatok.	2012. január 1. 2012. október 16. 2013. január 1.

Változó törvények, rendeletek	A változás lényege	Hatályba lépés
Az ügyész polgári eljárásbeli részvételével kapcsolatos költség előlegezésének és viselésének részletes szabályairól szóló 35/2012. (VIII. 15.) KIM rendelet	Ügyész pervesztessége esetén a perköltségek előlegezése, viselése, kifizetése.	2012. október 1.
A Büntető Törvénykönyv hatálybalépéséhez kapcsolódó átmeneti rendelkezésekről és egyes törvények módosításáról szóló törvény (2012. évi CCXXIII. törvény)	Az új Btk. hatálybalépésének előkészítése érdekében a hatályos Btk., a Be., a Bvtvr. változásai.	2013. január 1. 2013. július 1.
A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény módosítása (2004. évi CXL. törvény)	Közigazgatási bírság, elektronikus ügyintézés, ügyfélkapcsolatok szabályozása.	2012. február 1. 2012. április 1.
A postai szolgáltatásról szóló törvény (2012. évi CLIX. törvény)	Új, korszerű, az uniós normáknak és az elektronikus kommunikációra való átállás követelményeinek megfelelő kódex.	2013. január 1.

A fenti törvényi változások közül külön kiemelendők a következők:

- A Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) előterjesztésre minden bíróság tehetett észrevételeket, amelyeket az OBH összefoglalt, ez alapján alakította ki szakmai álláspontját a Kúria Büntető Kollégiumával egyeztetve. A szakmai egyeztetések során az OBH javaslatait túlnyomó részben elfogadták. Az új Btk. hatályba lépéséhez kapcsolódó átmeneti szabályok a 2012. évi CCXXIII. törvénnyel kerültek elfogadásra. E szabályok – jelentős részben az OBH javaslatai alapján – a 1998. évi XIX. törvény (Be.) és a 1979. évi 11. törvényerejű rendelet (Bvtvr.) rendelkezéseit módosították.
- Az új Polgári Törvénykönyv véleményezése hasonlóképpen történt, mint a Btk. esetében: a bíróságokról beérkezett észrevételek rendszerezését követően az OBH egyeztette szakmai álláspontját a Kúria Polgári Kollégiumával.

2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel és jogszabályjavaslattal kapcsolatos eredményei

Az OBH a jogszabály-véleményezés és a jogalkotási javaslatok kialakítása során az elnöki stratégiai célkitűzésekkel összhangban elsősorban azt vizsgálta, hogyan lehet magas színvonalú, időszerű ítélkezést biztosító jogszabályokat alkotni, ennek során a költséghatékonyságot, az egyenletes munkateher-elosztást és az adminisztratív terhek csökkentését biztosítani. Ezzel összefüggésben elért legfontosabb eredmények:

- a bírósági titkári jogkörök kiszélesítése az időszerű ítélkezés és a bírák tehermentesítése érdekében
- munkateher-átcsoportosítást célzó jogalkotás az optimális erőforrás-elosztás érdekében
- a jogszabály-véleményezés új rendszerének létrehozása

Az OBH elnöke a Bszi. 76. § (1) bekezdésének e) pontja alapján a bíróságok észrevételeit összegezve véleményezi a bíróságokat érintő jogszabályok tervezetét. A jogszabály-véleményezés során az OBH célja a bíróságok észrevételeinek és javaslatainak a lehető legszélesebb körben való beszerzése, a probléma-orientált, célirányos összegzés annak érdekében, hogy – lehetőség szerint normaszövegszinten kidolgozott, indokolt javaslatokkal, észrevételekkel – elősegítse a jól alkalmazható, világos, koherens jogalkotást. Az OBH elnöke jogszabály-véleményező tevékenysége során szem előtt tartja a bíróságok munkaterhének (bírói, titkári hatáskörök), az arányos ügyelosztásnak (pl. illetékesség) a szempontjait is.

2.1. Az OBH Jogszabály-véleményezési Osztályára érkezett ügyek

Jelentős változás volt a 2011. évhez képest, hogy a jogszabályvéleményezéssel kapcsolatban megszűntek a legfelsőbb bírósági fórum önálló jogosítványai. A jogszabályok véleményezését, a javaslatok megfogalmazását a Bszi. az OBH elnökének jogkörébe utalta. Ezzel együtt törvényi kötelezettség a bíróságok véleményének beszerzése. Ebben a folyamatban az OBT jogosítványai külön is nevesítésre kerültek. Utóbbi jogosítványával az OBT többek között a bírói pályázati rangsor kialakításával kapcsolatos miniszteri rendelethez kapcsolódóan élt. A javaslatok továbbítására – a bírói életpálya program keretében – a 2013. évben kerül sor.

A felgyorsult jogalkotási folyamatokhoz igazodóan az OBH Jogszabály-véleményezési Osztálya 2012. évben végzett tevékenysége során figyelemmel kísérte a bíróságokat érintő jogszabályalkotást, és eleget tett a napi rendszerességgel érkező jogszabály-tervezetek véleményezésével kapcsolatos feladatainak. Ennek során koordinátora az ilyen jellegű megkereséseknek az OBH szervezetén és a bírósági szervezeten belül is. Rendszeresen kapcsolatot tart a különféle minisztériumokkal, közigazgatási szervekkel és civil szervezetekkel is.

A jogszabálytervezetek rendkívül összetett szabályozási körére, valamint az észrevételek, javaslatok megtételére rendelkezésre álló szoros határidőkre tekintettel a jogszabály-véleményezés olyan állandó együttműködést, párbeszédet és nyitottságot igényel, amely lehetővé teszi és elősegíti a bíróságon rendelkezésre álló, felbecsülhetetlen értékű, elméleti tudásvagyonnak és gyakorlati tapasztalatnak a jogszabálytervezetek véleményezése során, minél szélesebb körben történő felhasználását.

A jogszabály-véleményezés folyamata során a Jogszabály-véleményezési Osztály minden lehetséges esetben jelezte azon rendelkezések megváltoztatásának és elhagyásának szükségességét, amelyek a bíróságok és bírák ügyterhét indokolatlanul növelnék, illetve minden lehetséges esetben javaslatot tett az eljárások egyszerűsítésére, az ügyvitellel kapcsolatos, bíróságra háruló munkaterhek csökkentésére vonatkozó szabályok megalkotására.

2012. évben az Jogszabály-véleményezési Osztályra 226 ügy érkezett; a véleményezett tervezetek, javaslatok – küldő szerinti – megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti.

Küldő szerv	Érkezett ügyek száma	Ügyek jellege
Belügyminisztérium	35	jogszabálytervezet
Emberi Erőforrások Minisztériuma	38	jogszabálytervezet
Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium	59	jogszabálytervezet (ebből magánjogi 33, büntetőjogi 7)
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	13	jogszabálytervezet
Nemzetgazdasági Minisztérium	15	jogszabálytervezet
Honvédelmi Minisztérium	2	jogszabálytervezet
Saját (OBH-n belüli, bírói) kezdeményezés	38	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
Egyéb	26	vegyes, más főosztályok ügyeihez kapcsolódó teendők

Az OBH számára a társhatóságokkal való kapcsolat erősítése továbbra is alapvető célkitűzés: a Btk. és a Ptk. bírósági véleményezésének folyamatában szorgalmazta, hogy az egyes bíróságokon szervezett konzultációs rendezvényeken biztosítsák az ügyészek és az ügyvédek részvételét is.

2.2. A jogszabály-véleményezés bírósági szervezeten belüli megújítása

A 2012. év elején a Jogszabály-véleményezési Osztályon lényegében egyetlen jogi végzettségű dolgozó működött. Az év során kísérletek történtek a szervezet megerősítésére, ami azonban csak részben vezetett eredményre. A 2012. évben átlagosan – a vezetőt is ideértve – három beosztott bíró és egy bírósági titkár tevékenykedett. A fentiekben nevesített feladatok ellátása, a jogszabályi tervezetekkel kapcsolatos egyeztetések, a saját kezdeményezések kidolgozása, de a bírósági vélemények beszerzésének koordinálása is rendkívüli erőfeszítéseket igényelt a munkatársaktól. A gyakorlatban igazolást nyert, hogy érdemi előrelépés a szervezeti egység megerősítését és a bírói kar szervezetebb bevonását teszi szükségessé.

Évek óta fennálló probléma, hogy egy-egy jogszabálymódosítás észrevételezésére rendkívül rövid idő áll rendelkezésre. Ezt a bírósági szervezeten belül úgy lehet orvosolni, ha létrejön a speciális jogterületeken kiemelkedő tudással és jogszabály szövegezési készséggel is rendelkező bírák hálózata. Ezáltal az egyes tervezetekre a vélemények nem csupán a megszokott hierarchikus úton, de közvetlenül is beérkezhetnének az OBH-ba. Tovább javíthatja az észrevételezés folyamatának eredményességét, ha a bírósági vélemények a koncepciók kialakításában, a szövegezés kezdete során is megjelenhetnek a jogalkotói munkában. Ennek érdekében az OBH a jogszabályok lehetséges módosításával is foglalkozó munkacsoportokba más hivatásrendek, a jogalkotók képviselőit is meghívja. Törekszik arra is, hogy a külső szervek által létrehozott, ilyen jellegű munkacsoportokban is jelen legyenek a bírósági szervezet képviselői.

Fontos továbbá az is, hogy a mindennapi jogalkalmazás során felmerülő problémákat, a megoldási javaslatokat (akár szövegszerű formában is) a bírók, a szakmai és igazgatási vezetők mielőbb eljuttassák az OBH-ba. Ilyen jellegű problémák az elmúlt évek során számos esetben megoldás nélkül maradtak. A feladat azonban nem csupán a régről maradt kezdeményezések felkarolása, de az újonnan bevezett rendelkezések hatékonyságának a figyelemmel kísérése is.

A 2012. évben több esetben bírói kezdeményezések alapján tett az OBH előterjesztést a minisztériumok felé. Arra is volt példa, hogy a bírósági jelzések alapján az OBH a Kúriát kereste meg (pl. ügyész jogalanyisága a polgári perekben).

A legfontosabb ilyen kezdeményezések:

- Egységes Bűnjelkezelés Munkacsoport létrehozása (a BM és a KIM részvételével tárcaközi munkacsoporttá alakult)
- Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Projekt létrehozása (2013-tól munkacsoport, együttműködik a KIM Gyermekbarát Igazságszolgáltatásért tárcaközi munkacsoportjával)
- Szervezett bűnözés elleni konferencia megszervezése
- Szabálysértési törvény hatásvizsgálata és a jogalkotási javaslat előkészítése
- A polgári perrendtartás hirdetményi kézbesítés szabályainak módosítása
- Ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény módosítása
- Bszi. 167. §-nak módosítása a határozatok anonimizálása terén
- A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény módosítása iránti kezdeményezés
- Büntetőeljárási törvény módosítására irányuló „gyorsító csomag", melynek alapelemei: az eljárási feladatok hatékonyabb elkülönítése révén a bizonyítás szabályainak újrakodifikálása; a hatályon kívül helyezés esetköreinek szűkítése; tárgyalás, nyilvános ülés terhelt távollétében megtartásának szélesítése; korlátozott fellebbezés/korlátozott felülbírálat lehetőségének bevezetése
- A polgári eljárásjog korszerűsítése tárgyában Kúriával közös konferencia tartása
- Szakértői költségelőleggel kapcsolatos jogalkotási javaslat
- A cégeljárásról szóló törvény módosításának kezdeményezése
- Adószám-törléssel érintett cégek megszüntetése iránti eljárás
- A büntetőeljárás során használt nyomtatványok hatályosítása, korszerűsítése iránti kezdeményezés

Az egyes kezdeményezések közül kiemelendő:
Az OBH elnöke 2012. június 7. napján jogalkotási javaslatot terjesztett elő egyes törvények módosításáról a bírósági eljárások gyorsítása és a hatékonyabb ügyteher-elosztás érdekében. A javaslat érintette:

- a közvetítői eljárást (2002. évi LV. törvény),
- az egyesbírói hatáskörbe tartozó eljárásokat (egyes közigazgatási nemperes eljárásokról szóló 2005. évi XVII. törvény, cégeljárásról szóló 2006. évi V. törvény, a csőd- és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, a helyi önkormányzatok adósságrendezéséről szóló 1996. évi XXV. törvény, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény),
- a bírósági szintek és a bíróságok közti munkateher átcsoportosítását és a polgári peres eljárások ügymenetének egyszerűsítését, gyorsítását (polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény),
- a cégek kényszertörlésével kapcsolatos eljárási költségek csökkentését (cégeljárásról szóló 2006. évi V. törvény),
- a hivatásrendek közti átjárhatóság erősítését (ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény), valamint
- a Bszi. módosítását (Magyar Igazságügyi Akadémia).

A javasolt változások döntő részben kodifikálásra kerültek az igazságügyi és közigazgatási törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVII. törvényben, 2012. július 24-i hatályba lépéssel.

Az új Szabálysértési törvény első féléves alkalmazása során szerzett tapasztalatokat összefoglaló, illetve a törvény módosítására vonatkozó javaslatokat tartalmazó törvényszékek által megküldött állásfoglalások összegzése megtörtént. A bíróságok jelentős számú észrevételéből kitűnően a szabálysértési ügyek egyszerűbb, hatékonyabb intézése érdekében célszerű és indokolt lenne az új Szabálysértési törvény számos rendelkezésének módosítása, különös tekintettel a meghallgatás nélküli eljárásra, a jogorvoslatra, a végrehajtásra, a meg nem fizetett pénzbírság, helyszíni bírság szabálysértési elzárásra átváltoztatására irányuló eljárás szabályaira.

Az Illetéktörvény 2012. január 1-jétől hatályos 58. § (1) bekezdésének f) pontjával kapcsolatban a gyakorlatban felmerült jogértelmezési problémák, jogalkalmazási nehézségek feltárása, a lehetséges megoldásokra vonatkozó javaslatok összegyűjtése érdekében a Jogszabály-véleményezési Osztály országos felmérést végzett, és az eredmények alapján a 2013. évben jogszabálymódosítást kezdeményez.

Itt szükséges megemlíteni a konferenciák szerepét a megalapozott jogalkotási javaslatok kidolgozásában. 2012. szeptember 6-7-én került megrendezésre a Be. konferencia, melynek eredménye egy saját büntetési eljárást gyorsító csomag, mely a tervek szerint a Be.-kodifikáció során kerül felhasználásra. 2012. október 4-én pedig a Kúria tartott Pp.-konferenciát, melynek eredményei szintén az új Polgári perrendtartás kodifikációjában hasznosulnak. Az OBH ezekkel a konferenciákkal azt célozta, hogy elinduljon az eljárások átfogó és teljes körű újra kodifikálása. Ez a törekvése eredményes volt, hiszen a kodifikációs bizottságok a 2013. évben megalakításra kerülnek.

Az OBH kiemelt feladatának tekinti, hogy a vélemények összegzéséről, az eredményességről visszajelzést adjon a bíróságok és bírók részére. Ez az elmúlt évben elsősorban körlevelek formájában valósult meg. A központi intranet megújítása az információk áramlásában, a visszacsatolásban komoly előrelépést eredményezhet majd. Az OBH a nagyobb nyilvánosságot a közvélemény számára is igyekezett biztosítani. Egy-egy tervezet, javaslat megjelent a bíróságok központi honlapján, illetve megküldésre került a különféle társszervek (ügyészség, ügyvédi kamara stb.) számára is.

2.3. A bírósági titkári és bírósági ügyintézői jogkörök kiszélesítése

Az OBH jogalkotás kezdeményezése iránti javaslatai révén, illetőleg a jogszabály-véleményezés során sikerrel bővítette egyes eljárásokban a bírósági titkári, fogalmazói, ügyintézői jogköröket annak érdekében, hogy a bírói munkateher optimálisabb, az ügyintézés időszerűbb, színvonalasabb legyen. A legfontosabb elért eredmények ezen a téren:

Érintett törvény	Változás hatálya	Változás lényege
Csőd-felszámolás 1991. évi XLIX. törvény	2012. július 24.	bírósági titkár jogköreinek bővítése a cégbíróság által kezdeményezett eljárásokban
Helyi önkormányzatok adósságrendezése 1996. évi XXV. törvény	2012. július 24.	bírósági titkár jogköreinek bővítése
Büntetőeljárás 1998. évi XIX. törvény	2012. július 24.	bírósági titkár jogkörének bővítése
Büntetés-végrehajtási törvényerejű rendelet 1979. évi 11. tvr.	2013. július 1.	az új Bt-hoz igazodó szabályok körében a bv. bírák tehermentesítése, új pártfogó felügyelői jogkörök
Közvetítői eljárás 2002. évi LV. törvény	2012. július 24	bírósági titkár eljárhat (részletesen 3.5. pont alatt)
Civil szervezetek nyilvántartása 2011. évi CLXXXI. törvény	2012. július 24.	bírósági titkár önálló eljárása általánossá vált

2.4. Munkateher-átcsoportosítást célzó jogalkotás az optimális erőforrás-elosztás érdekében

Az OBH javaslatai – a bírósági tapasztalatok felhasználásával – több területen érintették azokat az eljárási szabályokat, melyek a kiegyensúlyozottabb ügyelosztást, a hatékony, időszerű ítélkezést biztosítják:

Célkitűzés	Érintett jogszabályok	A változás lényege
Értékhatár-módosítás polgári perekben az egyenletesebb munkateher-elosztás érdekében	Pp. 23. § (1) bek. a) pont	30 milliós pertárgyérték alapján válik el a járásbírósági és törvényszéki hatáskör
Kiemelt ügyek eljárásainak hatékonyabbá tétele	Be.	tárgyalási időköz felemelése 3 hónapra
Illetékességi szabályok racionalizálása	Ctv., Bszi., Pp.	a Fővárosi Ítélőtábla tehermentesítése
Hirdetményi kézbesítés korszerűsítése	Pp. 102. §	hirdetmények elektronizált központi közzététele

A javaslatok a 2012. évi CXVII. törvényben, 2012. július 24-i hatályba lépéssel kerültek kodifikálásra.

2.5. Az OBH részvétele külső kodifikációs munkacsoportokban

A Belügyminisztérium (BM), a Közigazgatási és Igazságszolgáltatási Minisztérium (KIM), valamint az OBH szakértőiből álló Bűnjelkezelési Munkacsoport a 2012. évben rendszeres értekezletek és konferenciák révén a bűnjelkezelés struktúrájának megújítását tűzte célul.

A partnerkapcsolati erőszak tárcaközi munkacsoportban – az EMMI, a BM és a KIM mellett – az OBH is részt vett, közvetítve azokat a bírói tapasztalatokat, melyek a családon belüli erőszak büntetőjogi vetületének hatékony szabályozását segítik elő.

3. Az OBH saját programjai és eredményei

3.1. Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás

A Kormány Gyermekbarát Igazságszolgáltatás programjához kapcsolódva az OBH Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás elnevezéssel saját programot indított el mind büntető, mind polgári bírák bevonásával. A 2012. évi LXII. törvény által felállított kritériumok alapján megindult a kiskorúak bírósági tájékoztatásának reformja. Az év során a 2013. évben munkacsoportként való továbbműködés koncepcionális megalapozása történt, a következő év célkitűzései: a képzés reformja, a kiskorúak hatékony és közérthető tájékoztatása; a jogalkotási javaslatok kialakítása. Utóbbiakra már a 2012. évben is szövegszerű javaslatok készültek, amelyek előterjesztésére a 2013. évben kerül sor.

Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás projekt kapcsán a program gondozói több nyilvános eseményen – többek között az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalában tartott előadáson (2012. november 22.), a Magyar Bírónők Egyesülete rendezvényén (2012. november 27.) és az OBH Mediációs Munkacsoportjának rendezvényein – is részt vettek.

3.2. Tanúgondozás

Az OBH országos felmérést indított a tanúgondozás személyi és infrastrukturális feltételeinek vizsgálatára. A tanúgondozásnak a bírósági infrastruktúrában megjelenő lehetőségei, a bírósághoz való hozzáférés színvonalának javítása érdekében a következő évben elnöki ajánlás formájában jutnak kifejezésre, a megindult fejlesztések mellett (pl.: tanúkihallgató szobák, tanúváró, tanúgondozó igazságügyi alkalmazottak). Ez a program is érintheti a tanúzásra vonatkozó szabályok majdani módosítását.

3.3. Bírósági közvetítés (mediáció)

A kitűzött cél az, hogy a bíróságra érkező ügyfelek jogvitái a lehető legrövidebb időn belül és az ügyfelek számára megnyugtató módon záruljanak le. Ennek egyik eszköze a közvetítői tevékenység beemelése a bírósági szervezetrendszerbe. A bírósági közvetítés ezen túlmenően:

- elősegítheti az eljárások időszerűbb és költséghatékonyabb befejezését,
- csökkentheti a bírák munkaterhét,
- népszerűbbé teheti a bíróságon kívüli közvetítői vitamegoldást, valamint
- alkalmat ad a nagy tapasztalattal rendelkező kollégák továbbfoglalkoztatására.

A fenti célok elérése érdekében – az OBH közreműködésével – több jogszabálymódosításra is sor került. A 2012. évi CXVII. törvény módosította a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvényt (közvetítői tevékenységet – a szakmai képzés elvégzésének igazolását követően – az OBH elnöke által kijelölt bírósági titkár is végezhet) és az Iasz.-t (azok a bírók, akiknek az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése miatt szűnt meg a jogviszonyuk, és a megszűnést követően 3 hónapon belül titkári szolgálati jogviszonyt kívánnak létesíteni, mentesülnek mind a pályaalkalmassági, mind a hatósági bizonyítvány beszerzésének kötelezettsége alól). A bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet pedig kiegészült egy új – a bírósági közvetítés ügyvitelével foglalkozó – fejezettel.

A bírósági közvetítés részletszabályait az OBH elnöke a 20/2012. (XI.23.) számú szabályzatban határozta meg, valamint a témával kapcsolatosan kiadásra került egy részletes útmutató is. A bírósági közvetítői eljárás részletszabályainak kidolgozásában, valamint ezen vitamegoldási mód szélesebb körű megismertetésében meghatározó szerepet kapott a Mediációs Munkacsoport. A közvetítői eljárás népszerűsítése érdekében a tervek között szerepel továbbá egy kísérleti program újraindítása is, melynek során „külsős", a KIM névjegyzékébe felvett mediátorok adnának a programban részt vevő bíróságon tájékoztatást a

közvetítői eljárásról, illetve a felek közös kérésére segítenék a felek vitás ügyeinek rendezését. A bírósági közvetítés illetékmentessége további ösztönzést adhat a mediáció választására az ügyfeleknek.

3.4. A bírósági eljárások elektronizálása

Az Országos Bírósági Hivatal – az alábbi témák tekintetében – részt vett a bírósági eljárások elektronizálására irányuló jogalkotásban is. Az év során folyamatos fejlesztés alatt állt az ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes polgári perekben (Pp. XXVIII. Fejezet), felkészülve a 2013. január 1-jei hatályba lépésre. Megvalósítás alatt áll az elektronikus kapcsolattartás a hatóságok közt polgári és büntetőeljárásokban 2013. január 1-jei hatályba lépéssel. Folyamatban van továbbá a csőd- és felszámolási eljárások és a civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása.

A büntető jog területén is számos fejlesztés van folyamatban. Kialakítás alatt áll az elektronikus adat hozzáférhetetlenné tétele érdekében a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság által működtetendő adatbázis, mellyel a bíróságok elektronikus kapcsolatot fognak tartani. 2013-ban kerül sor a házi őrizet, lakhelyelhagyási tilalom során alkalmazható nyomon követő technikai eszközök bevezetésére.

3.5. Folyamatban lévő fejlesztések

Elindult a panasznap intézményének megújítása a bíróságok tehermentesítése, a bírósághoz való hozzáférés színvonalának javítása érdekében.

Az OBH közreműködött a Szabálysértési Nyilvántartási Rendszer használatával kapcsolatban a bíróságon tapasztalt problémák, illetve a rendszer fejlesztésével kapcsolatos felhasználói igények és javaslatok továbbításában. A rendszer további fejlesztése 2013-ban esedékes.

Az OBH foglakozott a Robotzsaru bíróságokon történő alkalmazásának lehetőségével, a SIS II. együttműködés, a megújuló belföldi körözési rendszer, valamint az egységes nyomozó hatósági, ügyészségi és bírósági statisztikai rendszer előkészítése érdekében.

Az OBH rendelkezésére álló távmeghallgatási és videokonferencia rendszer országosan alkalmazásra került zártcélú távközlési hálózaton keresztül történő tárgyalás, nemzetközi jogsegély teljesítése lebonyolítás érdekében. Az OBH folyamatosan, a minisztériumokkal együttműködve vizsgálja a hatékony kihasználás, bővítés, fejlesztés lehetőségeit.

A 2013. évben tovább folyik a BIIR-VIR rendszer fejlesztése.

Folyamatos a www.birosag.hu honlap fejlesztése, melynek eredményeként 2013. januártól a korábbinál informatívabb, áttekinthetőbb tájékoztatás és nyomtatványletöltés áll az ügyfelek és általában az állampolgárok rendelkezésére a bíróságokhoz való hozzáférés színvonalának javítása, az elektronikus és hagyományos ügyfélkapcsolatok megkönnyítése érdekében.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- A gyermekközpontú igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó jogalkotási javaslatok kidolgozása
- A közvetítői eljárás kiterjesztéséhez kapcsolódó további jogalkotási javaslatok
- A Pp. és Be. kodifikációban való részvétel
- Az elektronikus eljárások kiterjesztéséhez szükséges jogszabálymódosítások kialakításában való részvétel
- A bírósági eljárás, ügyvitel költséghatékonyságát segítő javaslatok megfogalmazása
- A bírósági szervezeten belüli jogszabály-véleményezési hálózat, szakértői bázis kialakítása
- A bírósághoz való hozzáférést segítő és egyszerűsítő jogszabálymódosítások kezdeményezése
- A bírósági szervezet integritását erősítő jogszabálymódosítások kezdeményezése
- A bírói, illetve az igazságügyi alkalmazotti életpályamodell megújítása

További hasznos információk:
A központi honlap (www.birosag.hu) „Tudjon meg többet rólunk" címszó alatt, valamint a Kúria honlapján (www.kuria-birosag.hu).

C. Fejezet
A bírósági szervezet emberi erőforrásai

1. A bírósági szervezetrendszer tagozódása és 2012. évi jelentős változásai
   1.1. Bírák
   1.2. Bírósági titkárok és bírósági fogalmazók
   1.3. Bírósági ügyintézők
   1.4. Bírósági tisztviselők és írnokok
   1.5. Egyéb igazságügyi alkalmazottak
2. A bírák számának változása a 2012. évben
   2.1. A bírák szolgálati jogviszonyának megszűnése a 2012. évben
   2.2. Kinevezések
   2.3. Áthelyezések
   2.4. Kijelölések
   2.5. Kirendelések
   2.6. „Mozgó bírák”
3. A bírói kar összetétele, a bírák szakjogászi végzettsége és nyelvismerete
4. Az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása
   4.1. A 2012-ben rendszeresített többlet bírósági titkári és bírósági ügyintézői létszám
   4.2. A bírói pályázatok kiírásának statisztikai megalapozottsága
   4.3. A 2012. évben nyugdíjazott bírák továbbfoglalkoztatásának elősegítése és pótlása
   4.4. Munkacsoportok létrehozása, működtetése
   4.5. A bírói álláshelyek nyilvántartásának megújítása

Az OBH 2012. évi legfőbb eredményei az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása terén:

- Az országos ügyforgalom és a bíróságok emberi erőforrásainak feltérképezése
- A bírói pályázatok kiírásának statisztikai megalapozottsága
- A 2012. évben rendszeresített többlet titkári és ügyintézői létszám elosztása
- A 2012. évben nyugdíjazott bírák továbbfoglalkoztatásának elősegítése és pótlása
- Munkacsoportok létrehozása, működtetése

1. A bírósági szervezetrendszer tagozódása és 2012. évi jelentős változásai

A bírósági szervezetrendszer egy országos, kb. 11.000 főt számláló szervezet, melynek megoszlása a következők szerint alakult a 2012. évben:

	2011. december 31-ig		2012. december 31-ig	
	Engedélyezett	Tényleges	Engedélyezett	Tényleges
Bíró	2914	2871	2875	2767
Bírósági titkár	614	605	767	732
Bírósági fogalmazó	359	256	359	239
Igazságügyi alkalmazott[1]	6902	6786	7016	6920
összesen	10789	10518	11017	10658

1 Bírósági tikár és fogalmazó nélkül

Ahogy az előbbi táblázatból is kitűnik, a bírósági szervezetrendszer létszámában két ponton mutatkozott jelentős eltérés az elmúlt évben: a bírák és a bírósági titkárok létszámában.

1.1. Bírák

A bírák engedélyezett létszáma 2012. december 31. napjáig – a 2011. december 31. napjához viszonyítva – 39 fővel[2], a bírák tényleges létszáma pedig 104 fővel csökkent.

A felső korhatár miatt 2012. június 30-ai hatállyal felmentett 194 bíró pótlása – a bírósági eljárások ésszerű időn belül való befejezésének biztosítása érdekében, egyes bírói álláshelyek betöltésének átmeneti szabályairól szóló 2011. évi CXXXI. törvény alapján kiírt és elbírált bírói álláspályázatokra figyelemmel – csak részben történt meg 2012-ben. A megüresedett bírói státuszok betöltésének folyamata teljes egészében – a bírói nyilatkozatok függvényében – csak a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 2013. április 2. napjával való módosításának eredményeként, a 2013. évben fejeződik be.

1.2. Bírósági titkárok és bírósági fogalmazók

A másik jelentős számbeli változás a bírósági titkárokat érintette, ugyanis a bírósági titkárok engedélyezett létszáma – a 2011. év végi adatokhoz képest – 2012. december 31. napjáig 153 fővel nőtt a Magyarország költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény alapján történő bírósági titkári álláshelyek rendszeresítésének eredményeként, míg a tényleges létszámuk 127 fővel emelkedett.A bírósági fogalmazók engedélyezett létszáma nem változott, a tényleges létszám 17 fővel csökkent. Az igazságügyi alkalmazotti engedélyezett létszám (bírósági titkár és fogalmazó nélkül) 114 fővel nőtt.

1.3. Bírósági ügyintézők

A bírósági ügyintézők engedélyezett létszáma 2012-ben 639 fő volt. A 2011. évi adatokhoz viszonyítva (457 fő) megállapítható, hogy ez a szám 182 fővel nőtt.

1.4. Bírósági tisztviselők és írnokok

A bírósági tisztviselők és írnokok 2012. évi engedélyezett létszáma 5821 fő volt, ebből 4600 tisztviselő (ezen belül 102 végrehajtási ügyintéző) és 1221 írnok. A 2011. évi adatokhoz viszonyítva látható, hogy a végrehajtási ügyintézői létszám (2011-ben 100 fő) lényegében nem változott, az írnoki létszám (2011-ben 1188 fő) kismértékben nőtt.

A 2011. évi adatokhoz viszonyítva megállapítható, hogy – elsősorban a bírósági ügyintézői álláshelyek 2012. évi rendszeresítésének eredményeként – az egy bíróra jutó igazságügyi alkalmazotti létszám (bírósági titkári és fogalmazói létszám nélkül) 2,37-ről 2,44-re emelkedett (III.C/1. számú melléklet).

1.5. Egyéb igazságügyi alkalmazottak

A fizikai dolgozók engedélyezett létszáma 2012-ben 1100 fő volt. A 2011. évi adatokhoz (1123 fő) viszonyítva megállapítható, hogy ez kis mértékben csökkent. A bírósági szervezet tagozódásának részletes számadatait a III.C/2. számú melléklet tartalmazza.

2 A 2012. évi adatsorban már nem szerepel az adatokban az OIT 197/2008. (IX. 25.) határozatával a Fővárosi Törvényszéken és a Budapest Környéki Törvényszéken ideiglenesen, 2011. december 31. napjáig engedélyezett bírói létszám.

2. A bírák számának változása a 2012. évben

2.1. A bírák szolgálati jogviszonyának megszűnése a 2012. évben

A bírák szolgálati jogviszonyának megszűnési okait, illetve a jogviszony megszűnésével érintett bírák számát az alábbi táblázat szemlélteti.

Megszűnési ok	Jogszabályhely	A bírói szolgálati jogviszony megszűnésével érintett bírák száma
Felső korhatár elérése	Bjt. 90. § ha.) pontja, Bjt. 230. §	194 fő (a törvény erejénél fogva) 1 fő (saját kérelemre)
Lemondás	Bjt. 90. § a.) pontja	27 fő
Bírói eskü elmulasztása	Bjt. 90. § d.) pontja	1 fő
40 év szolgálati idő elérése	Bjt. 90. § hb.) pontja	7 fő
Fegyelmi büntetés	Bjt. 90. § i.) pontja	1 fő
Összesen[3]		231 bíró felmentésére került sor

A táblázatból kiolvasható, hogy a felmentett bírák aránya az összes engedélyezett létszámhoz képest 7,97%. Legmagasabb a felmentési arány a Kúrián (21,98%), illetve az ítélőtáblákon (13,96%) figyelemmel arra, hogy ott a bírói kar gerincét a nagyobb tapasztalattal rendelkező, idősebb bírák alkotják.

2.2. Kinevezések

Az OBH elnöke – tekintve, hogy a Bjt. 9. §-a értelmében a bírói álláspályázat kiírására ő jogosult – a 2012. évben (a kúriai bírói álláspályázatokat is figyelembe véve) 129 bírói álláspályázatot írt ki. A 2011. évben kiírt, de 2012. december 31-ig elbírált pályázatokat is figyelembe véve, a beszámoló időszakában 217 pályázat került elbírálásra, melyből 5 pályázat eredménytelen volt. (a Kúriára kiírt bírói álláspályázatokat a Kúria elnöke bírálja el).

Az elbírált pályázatok eredményeként, valamint a Kúria elnökének javaslatára az OBH elnöke 150 bíró kinevezésére tett javaslatot, melyeket a köztársasági elnök valamennyi esetben elfogadott.

A bírói kinevezések közül 106 kinevezés a bírósági eljárások ésszerű időn belül való befejezésének biztosítása érdekében, egyes bírói álláshelyek betöltésének átmeneti szabályairól szóló 2011. évi CXXXI. törvény alapján történt.

Bíróvá lett kinevezve 137 bírósági titkár, 3 ügyész, 4 ügyvéd, 4 jogtanácsos, 1 minisztériumi osztályvezető és 1 jogász. A 2012. évi bírói kinevezések aránya az engedélyezett bírói létszámhoz képest országosan 5,22%.

2.3. Áthelyezések

Az OBH elnöke – pályázat alapján, illetve a Kúria elnökének javaslatára – 79 bíró áthelyezéséről döntött. A törvényszékeken jellemzően az áthelyezések a helyi bíróságokról a törvényszékre történtek.

Ezen túlmenően az OBH elnöke a 2013. január 1. napjával működésüket megkezdő közigazgatási és munkaügyi bíróságokra történő bírói áthelyezésekről szóló 407/2012. (XII. 11.) számú határozatával

3 Az adatok nem tartalmazzák a 2012. december 31. napjával kötelezően felmentett bírákat (37 fő), mivel ők 2013. január 1. napjától nem állnak szolgálati jogviszonyban.

további 70 bíró áthelyezéséről is döntött. E döntés létszámhelyzetre gyakorolt hatása a 2013. évi beszámolót fogja érinteni.

2.4. Kijelölések

2012. évben az OBH elnöke

- 59 bírót jelölt ki a fiatalkorúak büntető ügyében ítélkező bíróvá,
- 22 bírót jelölt ki a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 17. § (5)-(6) bekezdésében meghatározott ügyekben ítélkező bíróvá,
- 300 bírót jelölt ki a közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bíróvá, továbbá
- 12 bírósági titkárt jelölt ki bírósági közvetítővé.

2.5. Kirendelések

A 2011. december 31. napjától 2012. december 31. napjáig terjedő időszakban az OBH elnöke 71, míg a törvényszékek elnökei 293 bíró kirendeléséről határoztak.

Az OBH elnöke 54 bírót rendelt ki a Kúriára különböző bíróságokról, 6 bírót a Debreceni Törvényszékre a Gyulai Törvényszék illetékességi területéről, 4 bírót a Szegedi Törvényszékre a Debreceni Törvényszék illetékességi területéről. További 7 esetben 1-1 bíró más törvényszékre való kirendelésére került sor.

A törvényszékek közül a Fővárosi Törvényszéken és a Budapest Környéki Törvényszéken jellemző leginkább a kirendelés, ami nyilvánvalóan az e két bíróságra háruló ügyteherből fakad. Az ügyforgalmi szempontból kedvezőbb helyzetben lévő bíróságok elnökei a kirendelés lehetőségével nem gyakran (Székesfehérvári Törvényszéken 1 kirendelés történt) vagy egyáltalán nem élnek (pl. a Szombathelyi, a Tatabányai és a Zalaegerszegi Törvényszéken nem volt kirendelés).

A kirendelések többségét a bírák saját beosztásukból eredő ítélkező tevékenységük ellátása mellett végzik. A kirendelés indoka a legtöbb esetben a bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása.

2.6. „Mozgó bírák”

A Bjt. 33. § (1) bekezdése értelmében a bíró a bírói álláshelyre kiírt pályázati feltételekben rögzített időbeli korlátozásnak megfelelően ideiglenesen más szolgálati helyre kirendelhető, ha ez a bíróságok közötti aránytalan ügyteher kiegyenlítése céljából szükséges. A pályázat benyújtása a kirendeléshez való hozzájárulásnak tekintendő.

A „mozgó bírói” állásokra 2011-ben kiírt álláspályázatok száma 9, míg 2012-ben 2 volt. Az OBH elnöke valamennyi pályázatot 2012-ben bírálta el. Egy esetben a bíró áthelyezéséről döntött, 10 esetben pedig a pályázat nyertesét bírói kinevezésre terjesztette fel a köztársasági elnökhöz.

3. A bírói kar összetétele, a bírák szakjogászi végzettsége és nyelvismerete

A magas színvonalú ítélkezés érdekében elengedhetetlen a bírák kiemelkedő felkészültsége, valamint szakmai tapasztalata. Ezen adatok tekintetében a magyar bírói kar szép eredményeket tud felmutatni.

A 2012. december 31. napján szolgálati jogviszonyban álló 2767 bíró közül 458 bíró rendelkezik szakjogászi végzettséggel. Ebből 86 bírónak gazdasági büntetőjogi szakjogászi, 54 bírónak európai szakjogászi,

36 bírónak társasági jogi szakjogász, 33 bírónak biztosítási szakjogászi, 33 bírónak pedig közlekedési szakjogászi végzettsége van.

A 2767 bíró közül 1117 bíró rendelkezik nyelvvizsgával. Közülük 455 bírónak 2 vagy több nyelvvizsgája van. Angol nyelvvizsgával 673 bíró, német nyelvvizsgával 499 bíró, míg francia nyelvvizsgával 88 bíró rendelkezik.

A beszámoló időszakában a bírói kar ítélkezési gyakorlat szerinti összetétele a következők szerint alakult:

A magyarországi bírák bírói gyakorlat szerinti megoszlása 2012. december 31. napján

Bíróság	Bírói gyakorlat					Összesen
	0-3 év	4-10 év	11-20 év	21-30 év	31 év felett	
Kúria	3	5	15	36	15	74
Ítélőtáblák	4	5	39	75	21	144
Törvényszékek	18	132	362	295	69	876
Helyi bíróságok	274	568	553	235	43	1673
Összesen	299	710	969	641	148	2767

A magyarországi bírák bírói gyakorlat szerinti megoszlása 2012. december 31. napján

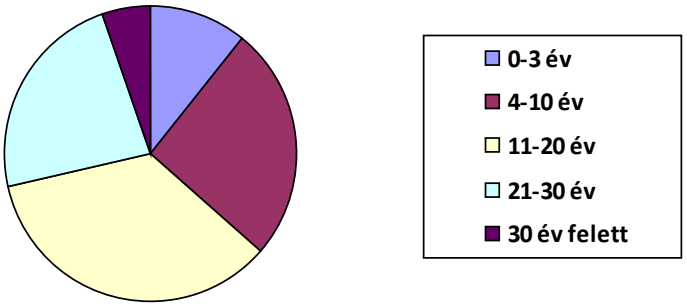

Az előző évhez képest lényegében nem változott az első kinevezésre tekintettel határozott időre kinevezett bírák száma (2011-ben 296, 2012-ben 294). A betöltött bírói létszámon belüli arányuk 10,6%.

A helyi bíróságokon a 2011. évi 48,1%-ról a 2012. évben 50,3%-ra emelkedett a 10 év alatti gyakorlattal rendelkező bírák aránya.

A hosszabb bírói gyakorlattal rendelkező helyi és törvényszéki bírák körében kismértékben csökkent a 11-20 éves gyakorlattal rendelkező bírák megoszlása (a 2011. évi 38,5%-ról 35,1%-ra).

A 30 év feletti gyakorlattal rendelkező helyi és törvényszéki bírák aránya az előző évhez képest lényegesen alacsonyabb lett, a 2011. évben 7,2 %, míg a 2012. évben 5,3% (III.C/3-4. számú melléklet).

Az ítélőtáblákon és a Kúrián továbbra is megállapítható, hogy magas a hosszabb bírói gyakorlattal rendelkező bírák aránya (11-20 éves gyakorlat 27,1%, 21-30 éves gyakorlat 50,9%), de jellemzően itt is csökkent a 30 év feletti bírói gyakorlattal rendelkezők száma (2011-ben 25,1%, 2012-ben 16,5%) (III.C/3. számú melléklet).

A bírósági titkárok titkári időtartam szerinti megoszlásánál megállapítható, hogy az összes bírósági titkár több mint egyharmada (34,85%) 1 évnél rövidebb titkári gyakorlattal rendelkezik. Az a tény, hogy viszonylag magas a 6 évnél hosszabb gyakorlattal rendelkező bírósági titkárok aránya (22,95%), arra utal,

hogy egyes törvényszékeken az alacsony bírói fluktuáció miatt hosszú a titkári várakozási idő, illetve a bírósági titkárok egy része a bírósági titkári pályára élethivatásként tekint (III.C/5. számú melléklet).

A bírói kar nemek szerinti összetételét vizsgálva megállapítható, hogy a női bírák száma össz-szervezeti szinten meghaladja a férfi bírák számát. A helyi bírósági bírák 67,1%, a törvényszéki bírák 62,5%-a, az ítélőtáblai bírák 55,2%-a nő. A Kúrián azonban a mérleg nyelve a férfi bírák felé mozdul el, mivel a női bírák aránya itt mindösszesen 48,8%. Ha ezeket a számokat a 2011. évi adatokhoz viszonyítjuk, akkor láthatjuk, hogy a női bírák aránya csökken, ugyanis 2011-ben még a helyi bíróságokon 69,3%, a törvényszékeken 69,9%, míg az ítélőtáblákon 61,9% volt a női bírák aránya.

A törvényszékeken belül a törvényszéki, helyi bírósági és munkaügyi bírósági bírák engedélyezett és tényleges létszámát a III.C/6. számú melléklet tartalmazza. A táblázatból megállapítható, hogy a bírósági eljárások ésszerű időn belül való befejezésének biztosítása érdekében egyes bírói álláshelyek betöltésének átmeneti szabályairól szóló 2011. évi CXXXI. törvény alapján 2012-ben kinevezett helyi bírósági bírák és a felső korhatár miatt felmentett törvényszéki bírák létszáma miatt üres álláshelyek jellemzően a törvényszékeken vannak, míg a helyi bíróságokon országos átlagot tekintve túlbetöltés van.

4. Az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása

Az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása lényegében a bírósági szervezetrendszeren belüli tartalékok maradéktalan kiaknázását és a „pazarlás" megszüntetését szolgálja. A bírák magas színvonalú és időszerű ítélkezésének biztosítása érdekében szükséges az egyes bíróságok közötti munkateherből és az eljárások időtartamából fakadó különbségek felszámolása. Ennek érdekében a leterhelt bíróságokon további bírói álláshelyeket és – a bírói adminisztratív terhek csökkentése érdekében – többlet igazságügyi alkalmazotti létszámot kell rendszeresíteni.

4.1. A 2012-ben rendszeresített többlet bírósági titkári és bírósági ügyintézői létszám

Az OBH elnöke a Magyarország költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény alapján meghozott 115/2012. (VI. 8.) OBHE számú határozatával 153 bírósági titkári és 180 bírósági ügyintézői létszámot rendszeresített 2012. június 15-i hatállyal a törvényszékeken. Az így rendszeresített álláshelyek elosztása során az elsődleges cél az ítélkezés időszerűségének javítása volt. Ezért a státuszok egy része direkt módon az első fokú peres ügyszakokban jelentkező hátralék, vagyis a folyamatos ügyek számának csökkentése érdekében került elosztásra. Alapvető cél volt az is, hogy minden bírósági feladatot a törvény által megengedett legalacsonyabb szintű képzettséggel rendelkező igazságügyi alkalmazott végezzen. Így a létszám fennmaradó részének felhasználása a titkári hatáskörbe tartozó feladatokat végző bírói létszám kiváltása érdekében történt.

A Munkateher Munkacsoport – az OBH segítségével és a bíróságok közreműködésével – felmérést készített a tevékenységtérkép szerint bírósági titkári hatáskörbe tartozó ügyek ügyforgalmáról és az azokat intézők létszámáról. Ennek alapján – az arányosságot szem előtt tartva – kiszámította az egyes törvényszékeken a bírósági titkári feladatok ellátásához biztosítható létszámot. A bírósági ügyintézői álláshelyek rendszeresítése az adott bíróságon rendszeresített titkárok létszámának arányában került szétosztásra.

4.2. A bírói pályázatok kiírásának statisztikai megalapozottsága

A bírói álláspályázatok kiírása tárgyában hozott OBH elnöki döntést minden esetben az álláshelynek megfelelő ítélkezési szintre és ügyszakra irányuló statisztikai elemzés, valamint a létszámhelyzetre vonatkozó vizsgálat előz meg. A létszámmal kapcsolatos megalapozott döntések meghozatala azonban elkép-

zelhetetlen az ügyforgalom és a munkateher lényegre törő és összehasonlító elemzése nélkül. A kiírandó bírói pályázatokról való döntés statisztikai megalapozása és megkönnyítése érdekében az OBH Statisztikai Adatgyűjtő és Elemző Osztálya kidolgozott egy adatlapot, melyet a pályázati kérelem mellékleteként, a kérelemmel egy időben kell megküldeni az OBH részére.

4.3. A 2012. ÉVBEN NYUGDÍJAZOTT BÍRÁK TOVÁBBFOGLALKOZTATÁSÁNAK ELŐSEGÍTÉSE ÉS PÓTLÁSA

A fejezet korábbi részeiben már utaltunk arra, hogy a felső korhatár elérésére figyelemmel – a Bjt. 230 § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – 2012. június 30-i hatállyal 194 bírót, 2012. december 31-i hatállyal további 37 bírót mentett fel bírói tisztségéből a köztársasági elnök. A felmentett bírák pótlása részben már 2012-ben megtörtént – a fentiekben már hivatkozott 2011. évi CXXXI. törvény alapján 2011-ben kiírt pályázatok eredményeként 129 álláshely került betöltésre.

Az érintett bírák 84 %-a a felmentést megelőzően már nyugellátásban részesült. A felmentett bírák személyre szóló tájékoztatást kaptak arról a lehetőségről, hogy a szükséges törvényi szabályozás megteremtése után lehetőségük nyílik arra, hogy a bírósági szervezeten belül bírósági közvetítőként, bírósági titkárként vagy egyéb igazságügyi alkalmazottként, illetve a bírák és igazságügyi alkalmazottak képzésében, valamint a munkacsoportokban nyugalmazott bíróként eljárva hasznosítsák az általuk felhalmozott tudást és tapasztalatot.

A nyugalmazott bírák bírósági közvetítőként való további foglakoztatását a Beszámoló III. B. Fejezetében már ismertetett jogszabályváltozások tették lehetővé. Az OBH szervezésében sor került a Magyar Bíróképző Akadémián – 2012. június 5-7. és 19-21., valamint 2012. július 2-4. és 10-12. között – a bírósági közvetítők első két csoportjának képzésére, melyen 48 nyugalmazott bíró vett részt. A törvényszékeken 2012 novemberében kezdődött meg a bírósági közvetítők alkalmazása. Az év végéig 6 törvényszéken 12 bírósági közvetítő kezdte meg a munkáját. A közvetítők összesen 61 ügyfélfogadási napot tartottak, 60 ügyfelet fogadtak és 5 közvetítői eljárást folytattak le a 2012. november elsejétől december 31-ig terjedő időszakban. Kiemelendő, hogy mind az 5 eljárás megállapodással zárult.

4.4. MUNKACSOPORTOK LÉTREHOZÁSA, MŰKÖDTETÉSE

A tudásalapú bírósági szervezetben felhalmozott ismeretek és tapasztalatok összegyűjtése és hasznosítása, valamint az igazgatásban történő megjelenítése céljából az OBH munkacsoportokat hozott létre. E munkacsoportok körülhatárolt témakörben, meghatározott feladatok végrehajtására jöttek létre. Ügyrendjükről az 5/2012. (VII.18.) OBH elnöki ajánlás rendelkezik.

A 2012. évben 16 munkacsoport, illetve 2 – a Szabályzatok, ajánlások felülvizsgálatát végző Munkacsoporton belül működő (önálló létesítő határozat nélküli) – részmunkacsoport tevékenykedett. Az ezek által végzett munkában több mint 130 bíró és igazságügyi alkalmazott, 16 bírósági szervezeten kívüli tag, illetve 4 nyugalmazott bíró vett részt. A 2012. évben 2 munkacsoport és 1 részmunkacsoport fejezte be a munkáját.

A munkacsoportokat létesítő, illetve működésüket meghosszabbító határozatok nyilvánosak, azok bárki számára elérhetők a bíróságok központi honlapján. A 2012. évben az OBH-ban működő munkacsoportokról készült kimutatást a III.C/7. melléklet tartalmazza.

4.5. A bírói álláshelyek nyilvántartásának megújítása

Előkészületben van a bírói álláshelyek nyilvántartásának (nem tévesztendő össze a Bjt. 147. §-ban írt személyi nyilvántartással) megújítása. Ennek érdekében az OBH a szükséges első lépéseket megtette. A tervezett új nyilvántartási rendszer alapján a jelenleginél sokkal szélesebb körben lehet különböző, a létszámgazdálkodást és a bíróságok létszámhelyzetét érintő lényeges adatokra vonatkozó (pl. üres álláshelyek száma országosan, az adott álláshely várható megüresedésének időpontja stb.) lekérdezéseket végrehajtani, kimutatásokat készíteni.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- A bírói álláshelyek nyilvántartásának megújítása
- A bírói és a bírót közvetlenül segítő jegyzői és írnoki arányszámok felmérése, az alkalmazotti létszám elosztásának ésszerűsítése
- A bírói létszámelosztásnál a bírósági titkári és bírósági ügyintézői létszám és munkáltatás hatékonyságának értékelése
- Az egyéves tapasztalatok alapján a jogállási törvények, egyéb jogszabályok esetleges módosítására vonatkozó javaslatok megfogalmazása

További hasznos információk:

A munkacsoportokat létesítő, illetve működésüket meghosszabbító határozatok a www.birosag.hu/obh/elnoki-hatarozatok címen érhetők el.

D. Fejezet
A képzés

1. A bírák és az igazságügyi alkalmazottak képzése
   1.1. A képzésre vonatkozó rendelkezések
   1.2. A képzés helyszíne és módszerei
   1.3. A bírák képzettsége
2. A Magyar Igazságügyi Akadémia (MIA)
   2.1. A Magyar Bíróképző Akadémia (MBA) jogállását és feladatait érintő jogszabályi változások a 2012. évben
   2.2. A MIA infrastruktúrája, szervezete és feladatai
   2.3. A MIA képzési tevékenysége
   2.4. A MIA részvétele a nemzetközi képzésekben
   2.5. A fogalmazói versenyvizsga és a fogalmazók képzésének átalakítása
3. Konferenciák
4. A 2012. december 1. napján meghirdetett intézményi stratégia

Az OBH 2012. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének a képzési rendszer fejlesztésére, valamint a többi hivatásrenddel való együttműködésre irányuló stratégiai célkitűzésével összefüggésben:

- A MIA infrastruktúrájának a bírósági szervezeten belüli megtartása
- Új képzések bevezetése
- A képzések, a képzésen résztvevők, az oktatók számának növekedése
- A MIA megnyitása más hivatásrendek előtt
- A bírósági képzési rendszer új koncepciójának előkészítése, a MIA új stratégiájának meghirdetése

1. A bírák és az igazságügyi alkalmazottak képzése

1.1. A képzésre vonatkozó rendelkezések

A Bszi. 76. § (7) bekezdése a képzéssel kapcsolatos feladatkörében az OBH elnökének kötelezettségévé teszi a központi oktatási feladatokról való döntést és azok végrehajtásának felügyeletét. Feladata továbbá a regionális képzési teendők, a bírák képzési rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítése szabályainak meghatározása, továbbá évente össze kell állítania az egész bírósági rendszerre érvényes központi képzési tervet.

Mindemellett az OBH elnöke a 2012. július 24. napján hatályba lépett jogszabályváltozás értelmében a legfőbb ügyésszel együttműködve meghatározza a bírósági és ügyészségi fogalmazók egységes központi képzésének rendszerét, melyről részletesebben a 2.5. pont szól.

A bírósági fogalmazók joggyakorlatáról, képzéséről és értékeléséről a 11/1999. (X.6.) IM rendelet és az 1999. évi 14. számú OIT szabályzat rendelkezik, míg a bírósági titkárokról a 2006. évi 7. számú OIT szabályzat. Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény 13. § (6) bekezdés értelmében a tisztviselők és írnokok a kinevezéstől számított két éven belül az igazságszolgáltatási ismeretekről is számot adó ügyviteli vizsgát kell tenniük.

1.2. A képzés helyszíne és módszerei

A korábbi évekhez hasonlóan a központi képzéseket alapvetően a MIA épületében megszervezett oktatások jelentették. A hagyományos frontális oktatás mellett a MIA törekedett minél nagyobb számban modernebb és hatékonyabb kiscsoportos, tréning jellegű oktatásokat, tanácskozásokat beépíteni a képzések közé. Az oktatás módszerét minden esetben a képzés célja és tematikája határozta meg. Így például tréningjellegű oktatások keretében zajlott a titkárok képzése és a vezetőképzés. Az egyszerre nagy mennyiségű ismeretanyag átadását célzó oktatások, mint például az új Munka Törvénykönyve rendelkezéseiről szóló képzés a munkaügyi perekben eljáró bírák számra, frontális előadás keretében valósult meg. Speciálisnak mondhatóak a számítástechnikai-informatikai képzések, amelyek közvetlen, személyes élményen alapuló gyakorlati oktatás keretében valósultak meg a MIA informatikai laborjában. Ilyen volt az „Ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárásokban" projekt keretében megvalósuló képzéssorozat is 2012-ben.

Nem központi, hanem helyi képzések keretében valósult meg a bírósági fogalmazók képzése, valamint a jegyzők és tisztviselők bírósági ügyvitel témájában jogszabályban kötelezően előírt oktatása és beszámoltatása, valamint az egyéb helyi és regionális szinten megszervezett képzések és konferenciák. A jelenlegi rendszer hiányossága, hogy a központi képzésszervezés nem tudja naprakészen dokumentálni és figyelemmel kísérni, ezáltal pedig összehangolni az egyes bíróságok önálló képzési tevékenységét. A képzési rendszer új koncepciója kialakításának egyik legfőbb célkitűzése ebből kifolyólag éppen az, hogy a MIA a képzés központjává és koordinátorává váljon, biztosítva ezáltal a rendszer koherenciáját, amelyben a központi, regionális és helyi képzések egymásra figyelemmel, egymásra épülve valósulnak meg.

1.3. A bírák képzettsége

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 45. § (1) bekezdése értelmében a bíró köteles az ítélkező tevékenység gyakorlásához szükséges, rendszeres, térítésmentes továbbképzéseken részt venni. Csak a megfelelően képzett bírák tudnak eleget tenni azon alkotmányos kötelezettségüknek, hogy magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek.

A határozott időre kinevezett bíráknak 2006 óta kötelező az ügyszakuknak megfelelő ún. kezdőbírói képzésen részt venni, amelyek elvégzését a bíró értékelésekor is vizsgálják. Emellett a bírák számos tréning, továbbképzés és szakmai tanácskozás közül választhatnak minden évben. 2012-ben a MIA összesen 78 tematikus képzést és konzultációt szervezett.

2. A Magyar Igazságügyi Akadémia (MIA)

2.1. A Magyar Bíróképző Akadémia (MBA) jogállását és feladatait érintő jogszabályi változások a 2012. évben

Az MBA 2006 óta az OIT Hivatalának szervezeti egységeként mint Oktatási Főosztály működött. Önálló megnevezését a speciális feladatain kívül az indokolta, hogy az oktatás a hivatal egyéb szervezeteitől fizikailag is elkülönülten, a Fővárosi Bíróság elnöke által külön e célra átadott, Budapest, Tóth Lőrinc u. 6. szám alatti épületben folyt. Az épületben konferencia termek, szálloda, étterem és wellness részleg került kialakításra.

2012. január 1. napjával a Bszi. 188. § (3) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a bírák és az igazságszolgáltatásban közreműködő más személyek képzését ellátó intézményt az igazságügyért felelős miniszter a Magyar Bíróképző Akadémia keretein belül alapítja meg. Mindez azt jelentette, hogy az MBA működéséhez és feladatainak ellátásához szükséges infrastruktúrát (ingó- és ingatlanvagyon tulajdon-, illetve

vagyonkezelési joga, az ehhez kapcsolódó költségvetési előirányzatok) az OBH elnökének 2012. február 28. napjáig teljes egészében át kellett adnia. Ez alapján az OBH-nak 2012 januárjától egyszerre kellett foglalkoznia az épületegyüttes esetleges átadásának előkészítésével, a kötelező képzésekre vonatkozó jogszabályi rendelkezések gyakorlati megvalósításával, valamint az OBH elnök stratégiai céljának megfelelő új képzési koncepció kialakításával.

A központi képzés helyszínéül szolgáló épületegyüttes végül az OBH kezelésében maradt, és továbbra is az OBH főosztályi jogállású szervezeti egységeként működik. 2012. július 24. napjától ezt az infrastruktúrát Magyar Igazságügyi Akadémia néven kellett tovább működtetni, amely túlmutat a puszta névváltozáson. Az új rendelkezések értelmében a MIA a bírák képzése mellett ellátja részben az ügyészek, valamint az igazságszolgáltatásban közreműködő más személyek képzését is. A jogszabályváltozás következtében a MIA tevékenységét érintően a legfőbb ügyésznek több tekintetben véleményezési, együttdöntési és hozzájárulási joga van. A törvénymódosítás következtében előállott új feladatok végrehajtása érdekében 2012 szeptemberében megindultak az egyeztetések a Legfőbb Ügyészség és az OBH között.

2.2. A MIA infrastruktúrája, szervezete és feladatai

A 2012. év elején a MIA jövőjét érintő bizonytalanságok miatt nem történtek nagyobb szervezeti változtatások, a képzés ugyanabban a struktúrában, de már új szemléletmódban működött tovább. A MIA 2012-ben az OBH főosztályaként – Bírósági Képzés (Magyar Igazságügyi Akadémia) Főosztálya néven – funkcionált. A főosztályvezetői állás 2012. augusztus 15. és 2012. november 30. között nem volt betöltve, a MIA-t ezen időszak alatt az oktatási kabinetet vezető bíró irányította.

A főosztályon két osztály működik, a Tájékoztatási és Dokumentációs Osztály, illetve az Üzemeltetési Osztály. Előbbi a könyvtári rendszert, a dokumentumtárat, a nyomdát és a MIA honlapját üzemelteti, továbbá technikai segítséget nyújt a képzések szervezéséhez, így többek között kezeli az e-learning tananyagokat is, amelyekből jelenleg a MIA 17 darabbal rendelkezik. Az Üzemeltetési Osztály felel az épület műszaki-gépészeti üzemeltetéséért, a karbantartásért, továbbá a szálloda, az étterem és a wellness részleg működtetéséért. A képzések szervezéséért a főosztályon belül működő, nem elkülönülő oktatási kabinet felel, amely emellett – a Humánpolitikai Osztállyal közösen – a fogalmazói felvételi versenyvizsga lebonyolításának feladatait is ellátja.

A MIA mindemellett a bírósági szervezet kutatási és tudományos igényeinek kielégítése érdekében a teljes bírósági intézményrendszerre kiterjedő országos könyvtári rendszert üzemeltet, és ellátja a bírósági könyvtárak szakmai módszertani irányítását. 2012-ben megkezdődött az OBH egységes elvek szerint felépülő tudásbázisának kialakítása, amely a jövőben a bírósági információs szolgáltatásokat szakértők, kompetenciák, dokumentumok szerint fogja rendszerezni.

Ezen szolgáltatásokat kiegészíti a MIA kiadói tevékenysége, amelynek részeként többek között olyan reprezentatív könyv is megjelent a Bíróságok Napja alkalmából, mint a bíróságok munkatársainak művészeti alkotásait bemutató *Ezek is mi vagyunk* című kötet.

Az épületegyüttesben 1 konferencia és 7 oktatóterem mellett nyelvi és informatikai labor, könyvtár, egy 80 fő elszállásolására alkalmas szálloda, 60 fő egyidejű étkeztetésére alkalmas étterem, továbbá egy 5×10 méteres úszómedencét is magában foglaló kisebb wellness részleg is található, és a MIA területén teniszpálya is üzemel. 2012-ben az uszoda üzemeltetése szünetelt, mivel a 170 cm-es vízmélység okán úszómester állandó jelenléte szükséges, de ennek biztosítása gazdaságosan nem volt megoldható. Az OBH szervezeti egységeként a MIA szigorú költségvetési szabályok között működik, ezért csak önköltségi áron nyújthatja az előbb felsorolt szolgáltatásait, saját maga pedig vállalkozási tevékenységet semmilyen formában nem folytathat. Az OBH ezen okokból a teniszpályák üzemeltetését bérbe adta.

2.3. A MIA KÉPZÉSI TEVÉKENYSÉGE

A MIA a bíróságok javaslatainak egyidejű bekérése mellett készíti el a következő évre irányadó központi képzési tervet, melyet az OBH elnöke az OBT elé terjeszt véleményezésre. A központi képzési terv alapján meghirdetett képzésekre a MIA honlapján, regisztrációt követően lehet jelentkezni, amely jelentkezéseket az adott bíróság oktatásfelelőse hagyja jóvá a bíróság szolgálati érdekeit szem előtt tartva. A résztvevőket jelentkezési sorrend alapján a MIA véglegesíti, emellett törekszik annak biztosítására, hogy az ország minden területéről és minden bírósági szintről részt vehessenek az oktatáson. Túljelentkezés esetén a MIA a képzést későbbi időpontban, esetleg a következő évben megismétli.

A szervezeti átalakítások és az ezzel járó bizonytalanság jelentős terhet róttak mind a MIA vezetőire, mind pedig dolgozóira. Ennek ellenére 2012-ben a korábbiaknál több képzés, több résztvevővel került a központi képzési tervbe. A MIA a képzések számának növelése mellett törekedett minél szélesebb képzési kínálatot is nyújtani a képzések célját, célcsoportját, metodikáját illetően.

A 2012. évre összesen 103 képzés került meghirdetésre, amelyek célcsoportonkénti megoszlását az alábbi ábra és kördiagram mutatja be összehasonlítva az előző évi adatokkal.

	Civilisztika		Büntető		Bírósági vezetők		Ügyszakhoz nem köthető		Igazságügyi alkalmazottak		Összesen	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Képzések száma	29	30	21	26	3	7	15	25	17	15	85	103
Százalékos megosztás	34%	29%	25%	25%	3%	7%	18%	24%	20%	15%	100%	100%
Résztvevők száma	1879	2491	1278	1628	116	394	497	628	541	530	4311	5671
Képzés értékelése (0-5)	4,6	4,5	4,5	4,6	-	-	4,7	4,7	4,5	4,6	4,6	4,6

2011

2012

A 2012. évben megtartott képzések egy része kötelező, más része szabadon választható. Kötelező jelleggel lettek meghirdetve a bírósági titkárok és határozott időre kinevezett bírák számára szervezett képzések. A bírósági titkári és kezdő bírói képzések a 2013. március 11-13. napján megrendezett képzési konferencia visszajelzései szerint az Akadémia „sikertörténeteinek" mondhatóak, minimális változtatással továbbra is helyük van a megújuló képzési rendszerben.

Azoknak a bírósági titkároknak, akik bírói álláshelyre nyújtanak be pályázatot, el kell végezniük egy négy modulból álló, összesen 4×5 napos felkészítő tréninget. A képzés célja a bírói hivatástudat erősítése és a majdani bírói munkához szükséges ismeretek és képességek fejlesztése. A 2012. évben

- az I. modulon (a bírósági szervezethez kapcsolódó gyakorlati ismeretek, a bírói hivatástudat és etika) 76 fő,
- a II. modulon (a polgári ügyszakhoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek) 99 fő,

- a III. modulon (büntető ügyszakhoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek) 54 fő,
- míg a IV. modulon (választott ügyszak szerinti perszimuláció) összesen 109 fő bírósági titkár vett részt.

A MIA olyan képzéseket is indított, amelyek a bírósági titkárokat kifejezetten az általuk önállóan is ellátható eljárási feladatokra készítik fel. A teljesség igénye nélkül ilyenek voltak:

- képzés a szabálysértési ügyekben eljáró bírósági titkárok számára (106 résztvevő),
- képzés a pszichiátriai betegek gyógykezelésének bírósági elrendeléséről és felülvizsgálatáról, valamint az eltűntnek-, holtnak nyilvánítással és a halál tényének megállapításával kapcsolatos nemperes eljárásokról (62 résztvevő),
- képzés a bírósági titkárok önálló hatáskörébe utalt feladatairól polgári ügyszakban – bírósági végrehajtás (85 résztvevő),
- képzés a bírósági titkári hatáskörben civilisztikai ügyszakban lefolytatható előzetes bizonyításról (90 résztvevő), valamint
- a büntetőeljárás által a bírósági titkárok önálló hatáskörébe utalt feladatairól (110 résztvevő).

Ugyancsak a bírói életpályára való felkészítés jegyében, de már a kinevezést követő időpontban és a választott jogterületre koncentráltan szervezi meg a MIA 2007 óta minden évben a 2x5 napos ún. kezdő bírói képzéseket. 2012-ben ezeken a civilisztika ügyszakban 98, a büntető ügyszakban 46 határozott időre kinevezett bíró vett részt.

A bírák és bírósági titkárok 2012-ben a kötelezően előírt képzéseken kívül összesen 56 tematikus képzés közül is szabadon választhattak. A jelentkezők nagy száma és a bírák visszajelzései alapján különösen sikeresek volt ezek közül:

- kétnapos képzés a büntetőeljárás gyorsítását szolgáló rendelkezések alkalmazásáról a gyakorlatban (99 résztvevő),
- kétnapos képzés a fiatalkorú bűnelkövetőkre vonatkozó anyagi és eljárásjogi szabályokról (111 résztvevő),
- egynapos képzés a kisértékű perek jogalkalmazási tapasztalatairól (122 résztvevő),
- kétnapos képzés a dologi jogi perekben felmerülő jogalkalmazási kérdésekről (120 résztvevő) és
- kétnapos képzés a szerződés érvénytelenségével összefüggő pereket tárgyaló bírák számára (138 résztvevő).

A MIA a bírákon kívül az igazságszolgáltatásban közreműködő más személyek, így az igazságügyi alkalmazottak képzéséért is felelős. E célcsoport számára szervezett képzések a 2012. évben a teljesség igénye nélkül a következők voltak:

- háromszor egynapos gyakorlati képzés letéti könyvtárosok számára a Bírósági Integrált Könyvtári Rendszer kölcsönzési moduljának használatáról (106 résztvevő),
- kétnapos képzés bírósági báziskönyvtárosok számára a Bírósági Integrált Könyvtári Rendszer információtechnológiai eszközeinek használatával és fejlesztésével kapcsolatban (30 résztvevő),
- egynapos képzés elnöki irodavezetők részére (75 résztvevő),
- kétnapos kötelező továbbképzés mérlegképes könyvelők számára a 93/2002. (V.5.) kormányrendelet alapján (64 résztvevő),
- egynapos konferencia a bíróságok gazdasági hivatalainak munkatársai részére a bíróságok gazdálkodásáról, az aktuális jogszabályi változásokról (51 résztvevő),
- kétnapos képzés megyei bírósági végrehajtók és végrehajtási ügyintézők részére (64 fő), valamint
- kétnapos képzés belső ellenőrök részére (61 résztvevő).

A MIA adott otthont a helyi bíróságok elnökei, a civilisztikai és büntető kollégiumvezetők, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságok kinevezett elnökei részére szervezett tanácskozásoknak.

A bírósági vezetői munka segítésére a szakmai tanácskozások mellett több vezetői készséget fejlesztő tréning is meghirdetésre került, amelyeken az előző évben összesen 60 bírósági vezető vett részt. A korábbi

évekhez hasonlóan 2012-ben is nagyon sikeresek voltak a nem jogi tárgyú készségfejlesztési tréningek. E képzésekre évről évre többszörös túljelentkezés jellemző. Nehézséget jelent, hogy ezek a tréningek csak egy szűk létszámú csoport részére szervezhetőek meg, és korlátozottak a MIA lehetőségei ezek párhuzamos meghirdetésére. Vizsgáljuk annak lehetőségét, hogyan lehet ezeket minél szélesebb körben elérhetővé tenni a bírák, bírósági vezetők számára.

Túljelentkezések aránya a nem jogi tárgyú képzések esetében (2012)

	Képzések száma	Jelentkezők száma	Maximális létszám	Elutasított jelentkezők száma
Empátia, szimpátia a tárgyalóteremben	4	238 fő	60 fő	178 fő
Tréning a vezetői gyakorlattal nem vagy kevesebb vezetői gyakorlattal rendelkező bírák számára	2	52 fő	30 fő	22 fő
Pszichológiai tréning a tárgyalótermi kirívó és váratlan magatartások, valamint a tárgyalás feszült, támadó légkörének és a nyilvánosság kezelésének pszichológiai technikáiról	3	140 fő	45 fő	95 fő

Az OBH törekedett minél gyorsabban reagálni a folyamatosan módosuló szabályozási környezetre és a bírói karban felmerülő képzési igényekre. A MIA a bírósági közvetítői eljárás lehetőségének kodifikálásával szinte egy időben szervezte meg kétszer háromnapos képzését bírósági közvetítők részére, melyen összesen 48 fő vett részt.

2012-ben az OBH egynapos képzést szervezett büntető bírák számára a rasszista indíttatású bűncselekményekről, amelynek keretében a Magyar Helsinki Bizottság tagjai, az Alkotmánybíróság főtanácsadója, valamint gyakorló bírák tartottak konzultációval egybekötött előadásokat a gyűlölet-bűncselekmények jogalkotási, jogalkalmazási nehézségeiről, a szabályozás alkotmányos korlátairól, bizonyítási, minősítési kérdésekről, valamint a tárgyalótermi nyilvánosság kezeléséről. A képzésen 36 büntetőbíró vett részt.

Ugyancsak a jogalkotás tette időszerűvé a kiskorú veszélyeztetése és a gyermekkorú személy meghallgatása tárgyában szervezett egynapos képzést, amelyen összesen 96 bíró vett részt. Az OBH elnöke 2012-ben meghirdette a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Programját, amely önálló kezdeményezésként proaktívan kapcsolódott a gyermekbarát igazságszolgáltatás kormányzati programjába.

A változó jogszabályi környezetben történő eligazodást voltak hivatottak segíteni a következő tematikus képzések:

- egynapos képzés az Alaptörvény civilisztikai tárgyú szabályai és a Ptk. rendelkezései közötti összefüggésekről (99 résztvevő),
- kétnapos képzés az új Munka Törvénykönyvének rendelkezéseiről (130 résztvevő),
- a végrehajtási perek aktuális jogalkalmazási tapasztalatairól (78 résztvevő),
- a polgári perrendtartás egyes rendelkezéseivel kapcsolatos jogértelmezési kérdésekről, különös tekintettel a közelmúlt jogszabályváltozásaira (119 résztvevő),
- csőd és felszámolási eljárások egyes aktuális kérdései a közelmúlt jogszabályváltozásaira figyelemmel (202 résztvevő),
- a titkos információgyűjtésről és az adatszerzésről a 2010 óta bekövetkezett jogszabályváltozások (65 résztvevő),
- büntető ügyszakos bírák számára az új szankciórendszernek a büntetéskiszabási gyakorlatra való hatása (117 résztvevő),
- szerzői jog és jogsértések a XXI. században információs társadalom, informatikai és jogi kihívások az igazságszolgáltatásban (44 résztvevő),
- a közigazgatási perekben eljáró bírák számára aktuális jogalkalmazási kérdésekről (74 résztvevő);
- az Alaptörvény rendelkezéseinek hatása a büntetőjog alkalmazásra (59 résztvevő).

A 2012. évben meghirdetett képzések közül több képzés és konferencia ügyész, közjegyző és a jogászi hivatás más képviselőinek közreműködésével valósult meg. A konferenciákon és képzéseken 2012-ben 24 pénzügyőr, 25 rendőr és több mint 70 ügyész vett részt.

A beszámolási időszak végén indult meg az Új Széchenyi Terv Államreform Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott „A bírósági szervezetrendszer jogalkalmazásának javítása az ítélkezési tevékenység fokozása érdekében" című, ÁROP-2.2.16.-2012-2012-0005 azonosító jelű pályázat keretében megvalósuló központi regionális képzések és e-learning tananyagok előkészítése.

2.4. A MIA részvétele a nemzetközi képzésekben

A MIA széles körű nemzetközi kapcsolatokat épített ki az Európai Bíróképző Hálózattal (EJTN), a visegrádi országok (V4), valamint más országok bíróképzésért felelős szerveivel, amelyekről részletesebben a III. K. Fejezet 4. pontja szól.

2.5. A fogalmazói versenyvizsga és a fogalmazók képzésének átalakítása

A fogalmazói utánpótlás folyamatos biztosítása érdekében a munkáltatói jogkört gyakorló bíróságok elnökei évente két alkalommal közös, összesített pályázatot írnak ki. Ahhoz, hogy valakit bírósági fogalmazóként alkalmazzanak, sikeres versenyvizsgát kell tennie. A bírósági fogalmazók joggyakorlatáról és képzéséről szóló 11/1999. (X.6.) IM rendelet és a bírósági fogalmazók felvételi versenyvizsgájának részletes szabályairól szóló 2007. évi 5. számú OIT Szabályzat alapján a MIA feladata a központi fogalmazói versenyvizsga lebonyolítása.

2012. I. félévében összesen 114 fő jelentkezett, a II. félévben 158 fő, ebből az I. félévben 62 fő tett sikeres vizsgát, míg a II. félévben 90 fő. Közülük az I. félévben végül 36 fő, míg a II. félévben 63 fő nyert felvételt bírósági fogalmazói álláshelyre.

Évről évre problémát jelent a bírósági fogalmazói álláshelyre jelentkezők alacsony száma. Ez részben arra vezethető vissza, hogy a tavaszi vizsga idejére az államvizsgák még nem fejeződtek be, és a pályázók még nem rendelkeznek a jelentkezéshez szükséges jogi diplomával. Az alacsony érdeklődés további lehetséges okai a két országos napilap és a honlapon közzétett nyilvános pályázati felhívás elégtelensége, a bírói kinevezés túlságosan távoli perspektívája és az alacsony bérezés. Az OBH célkitűzései között szerepel a vonatkozó jogszabályok módosításának kezdeményezése mind a versenyvizsga időpontját, mind pedig menetét illetően.

	Jelentkezett		Sikeres vizsgát tett		Felvételt nyert	
2011. I. félév	76	100%	36	47,37%	27	35,52%
2011. II. félév	160	100%	94	58,75%	55	34,38%
2012. I. félév	114	100%	62	54,40%	36	31,60%
2012. II. félév	158	100%	90	57,00%	63	39,90%

A fogalmazóképzés a joggyakorlathoz kapcsolódóan három év, amely 2012-ben is helyi szinten szervezett tanulókörök és beszámolók útján valósult meg figyelemmel a fogalmazók joggyakorlatáról, képzéséről és értékeléséről szóló 1999. évi 14. számú OIT szabályzat rendelkezéseire. Az oktatásokat a törvényszékek elnökei a jogalkalmazási ismeretek rendszerezése és elmélyítése érdekében önállóan vagy más törvényszékekkel együtt szervezik és határozzák meg.

A bírósági és ügyészségi fogalmazók Bszi. 76. § (7) bekezdés d) pontja által előírt egységes központi képzésének megteremtéséhez a vonatkozó IM rendelet és OIT szabályzat rendelkezéseit módosítani és kiegészíteni szükséges, amelynek előkészítéseként az OBH az összes törvényszék és ítélőtábla részére megkeresést küldött abból a célból, hogy felmérje a fogalmazóképzésben részt vevő oktatók létszámát és a bírósági fogalmazók képzésének pillanatnyi állását. A helyi szinten megvalósuló képzésre az OBH-nak korábban egyáltalán nem volt rálátása, így pontosan azt sem lehetett tudni, hogy a fogalmazók mely tanulóköröket és beszámolókat teljesítették.

2012 szeptemberében a MIA felvette a kapcsolatot a Legfőbb Ügyészség Képzési Osztályával, hogy közösen dolgozza ki a bírósági és ügyészségi fogalmazók központi integrált oktatásának képzési programját és részletes tematikáját.

3. Konferenciák

Az OBH a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal, valamint az Országos Rendőr-főkapitánysággal közösen szakmai napot tartott a bűnjelkezelés témájában, amelyen a téma elméleti és gyakorlati ismerői a bűnjelek kezelésének és felhasználásának főbb kérdéseiről és problémáiról folytattak eszmecserét 108 fő részvételével. Részben ez a konferencia vezetett ahhoz, hogy az egységes bűnjelkezelést szorgalmazó Belügyminisztérium az OBH-val közösen kezdeményezte a lefoglalás és zár alá vétel szabályainak felülvizsgálatát.

Bíró és ügyész előadókkal, bírói és ügyészi hallgatóság előtt tartotta meg az OBH, a Legfőbb Ügyészség és a Kúria a büntetőeljárás reformjáról tartott tanácskozást 116 fő részvételével. A rendezvényen egyértelműen megfogalmazást nyert az igény az új büntetőeljárási törvény megalkotására, melynek eredményeként az OBH azonnali büntetőeljárási törvénymódosítási javaslatot is előterjesztett az igazságügyért felelős miniszter felé.

Az OBH 2012 decemberében 127 fő részvételével megszervezett konferenciája a szervezett bűnözés elleni harc aktuális kérdéseit vizsgálta, amelyen a kiemelt ügyekben eljáró nyomozók, ügyészek és bírák oszthatták meg tapasztalataikat egymással. A rendezvény a belügyminiszter nyitóelőadásával kezdődött, amelyet követően szót kaptak a szervezett bűnözés elleni nyomozásokban részt vevő rendőrök, ügyészek és nyomozási bírák is. A program folytatásaként a vádképviseletet ellátó ügyész, és az első és másodfokon eljáró tanácselnökök folytattak kerekasztal-beszélgetést egy bűnszervezettel kapcsolatos konkrét ügy tapasztalatairól.

Az OBH is részt vett a Kúria által, a Pp. megújításának tárgyában szervezett konferencián, illetve több olyan szakmai rendezvényen, amelyet bíróságok szervezetek. Ilyen volt a Fővárosi Törvényszék által megrendezett "Ütjük a mércét?" elnevezésű konferencia is, mely a jogászi hivatásrendek etikájáról szólt.

A Bírák a Mediációért Egyesület szervezésében (GEMME Magyarországi Szekció), a Francia Intézet és a MIA közreműködésével konferenciát szervezett 2012. novemberében a bírósági közvetítés témájában, amelyen 93 fő vett részt. A gyakorlati képzéssel összekötött interaktív szakmai konferencia a mediációs eljárás és a peres kommunikáció bemutatásával kezdődött francia és magyar mediátor előadók közreműködésével, a képzés második felében pedig kerekasztal-beszélgetés zajlott a bírósági mediáció jövőjéről a „Bírósági közvetítésről szóló Direktíva átültetése Magyarországon és Franciaországban" címmel.

4. A 2012. DECEMBER 1. NAPJÁN MEGHIRDETETT INTÉZMÉNYI STRATÉGIA

Amint bizonyossá vált, hogy a MIA mégis az OBH keretei között működik tovább, megkezdődhetett az új intézményi stratégia kialakítása. Ennek részeként az OBH a 2012. évben eredményes pályázatot nyújtott be az Új Széchenyi Terv Államreform Operatív Program támogatási rendszeréhez „Intézményi stratégia létrehozása a Magyar Igazságügyi Akadémián" címmel.

Az új, szolgáltatói szemléletmódba illeszkedő intézményi stratégiai terv több területen fogalmazott meg újításokat, célkitűzéseket:

- a vendéglátás színvonalának emelése (az étterem kapacitásának bővítése, társalgóhelyiség kialakítása, wellness részleg újraindítása, a közösségi élet beindítása, wifi kiépítése)
- a képzési rendszer új koncepciójának kialakítása
- nyitás más jogászi hivatásrendek felé a képzések terén
- nemzetközi együttműködés az igazságügyi képzés terén (elsősorban a V4 országokkal)

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- Új képzési koncepció kialakítása
- Kötelező képzés szabályainak elkészítése
- Közös központi ügyészi és bírósági fogalmazóképzés elindítása
- A fogalmazó felvételi rendszer átalakítása
- A MIA képzések törvényszéki és ítélőtáblai helyszíneken való megrendezése
- Szakértői adatbázis kialakítása
- Bírói kézikönyvek sorozat kiadása
- Honlap megújítása
- Tudományos folyóirat indítása

További hasznos információk:

- A MIA honlapja elérhető a www.birosag.hu központi honlapról
- A képzések és képzettek száma 2006 óta ugyancsak a honlapról érhető el
- A MIA képzések időrend szerinti felsorolását a 2012. évben a III.D/1. számú melléklet tartalmazza
- Kördiagram a képzési tartamok arányáról a III.D/2. számú mellékletben olvasható

E. Fejezet
A bírósági szervezet integritása

1. A bírósági szervezet integritása – az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége
2. A bírák és igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete
   2.1. Bírákkal szemben indult fegyelmi eljárások
   2.2. Igazságügyi alkalmazottakkal szemben indult fegyelmi eljárások
   2.3. A Szolgálati Bíróság
3. Bírákkal, bíróságokkal szemben indított peres eljárások
   3.1. Az OBH által ellátott perbeli képviselet
   3.2. Bírák ellen indult büntetőeljárások
4. A bírói integritás erősítése
   4.1. Az összeférhetetlenségi helyzetek rendezése
   4.2. A bírói etika
   4.3. A bírói és alkalmazotti életpályamodell
5. A bírósági épületek biztonságának erősítése
   5.1. Komplex vagyonvédelem
   5.2. Személyi- és objektumbiztonság
   5.3. Az információbiztonság fizikai része és az adatkezelés fizikai biztonsága
   5.4. Tűzvédelmi és munkavédelmi szabályzatok
   5.5. Rendkívüli események
6. A bírósági informatikai biztonság erősítése
   6.1. Bírósági informatikai biztonsági szabályzat (IBSZ)
   6.2. Bírósági informatikai hálózatot ért támadások
   6.3. Az informatikai rendszerek kockázatai
7. Közbeszerzések során érvényesülő átláthatóság és ellenőrizhetőség

Az OBH 2012. évi legfőbb eredményei a bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, valamint utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége terén:

- Az ítélkezési és igazgatási munka átláthatóságának növelése
- A hálózat-, eszköz- és információbiztonság felülvizsgálatának elindítása a maradványkockázatok minimalizálása érdekében
- A bírósági épületek biztonsági helyzetének feltérképezése, a biztonságot növelő intézkedések előkészítése

1. A bírósági szervezet integritása – az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége

Köztudomású, hogy annál nagyobb az össztársadalmi bizalom egy szervezet iránt, minél inkább átlátható annak működése. Az OBH törekszik kialakítani azokat a módszereket, amelyek révén mind a bíróságok ítélkezése, mind azok igazgatása – az adatvédelmi és biztonsági követelmények megtartása mellett – a lehető legszélesebb körben megismerhetővé válik.

A bírósági szervezeten belüli korrupciós kockázat mind a hazai, mind a nemzetközi szervek jelentései szerint alacsony, azonban ez nem jelenti azt, hogy ne lennének feladatok a bíróságok törvényes, átlátható

és tisztességes működésének fenntartása érdekében. A bírósági szervezetnek a klasszikus bírói erények (pártatlanság, függetlenség) fenntartása mellett fel kell tudnia készíteni a szervezetben dolgozókat a XXI. század kihívásaira (pl. informatikai rendszerek kockázatai, a bombariadók számának emelkedése).

Az OBH részese egy korrupcióellenes együttműködési megállapodásnak is. A megállapodás értelmében, a közigazgatási és igazságügyi miniszter, az OBH, a Kúria, valamint az Állami Számvevőszék elnöke és a legfőbb ügyész személyes erkölcsi felelősséget vállalnak az általuk vezetett állami szervezet korrupcióval szembeni ellenálló képességének erősítéséért, a rendelkezésre álló legkorszerűbb eszközökkel történő fejlesztéséért. Az érintett vezetők 2012. év végén közösen értékelték a nyilatkozatban foglaltak teljesülését és egyetértettek abban, hogy az együttműködés hatékony és eredményes, ezért a megkezdett munkát folytatni, sőt erősíteni kell. A következő év feladatául az intézményi etikai szabályzatok összehangolását, valamint a belső kontrollrendszerek működési tapasztalatainak megosztását tűzték ki célul.

2012. szeptember hónapjában kezdte meg működését a Bírósági integritás Munkacsoport, melynek feladata a bírókat és az igazságügyi alkalmazottakat, valamint a bírósági szervezetet és igazgatását érintő törvényességet, továbbá a pártatlanságot, tisztességet, szakmaiságot, diszkriminációmentességet biztosító program és protokoll kialakítása. A munkacsoportnak fel kell tárnia a bírók és igazságügyi alkalmazottak feddhetetlenségét, valamint a bírósági szervezet értékközpontú, átlátható és számonkérhető működését biztosító intézkedések körét. A munkacsoport feladata az integritást veszélyeztető kritikus jelenségek okainak és tüneteinek feltárásával ezen jelenségek elhárítására szolgáló módszerek összegyűjtése, a bírói etika már meglévő szabályainak, valamint a fegyelmi eljárások tanulságainak feldolgozásával a korrupciós kockázatok kivédésére szolgáló hatékony eszközrendszer kialakítása. A munkacsoportnak szükség szerint szabályzatok módosítására vagy megalkotására vonatkozó javaslatok megtételére is lehetősége van.

Az ítélkezés és az igazgatás átláthatóságának biztosításához tartozik az erre vonatkozó OIT szabályzatok felülvizsgálata, valamint – kiemelt kérdésként – az ügyelosztás és az ügybeosztás módszereinek áttekintése és szükség esetén újraszabályozása is. Fontos az is, hogy az igazgatási döntések előkészítése a bírói kar, a bírósági szervezet bevonásával történjék, s hogy ezekről a szélesebb nyilvánosság is bővebb és naprakészebb tájékoztatást kapjon.

A panaszügyek intézésének belső szabályozása is nagy jelentőségű, mert lehetővé teszi, hogy a társadalom helyesen, a realitásoknak megfelelően ítélje meg a bíróságok tevékenységét, jól értelmezze szolgáltató szerepét, s a bíróságokról alkotott kép – amennyiben szükséges – az állampolgárok közvetlen tapasztalatai alapján javítható legyen. A panaszok és közérdekű bejelentések jogi hátterét vizsgálva megállapítható, hogy a bírósági szervezetben az 1999. évi 15. számú OIT szabályzat 2010. évi hatályon kívül helyezését követően új egységes szabályzat kiadására nem került sor. Erre figyelemmel – a bíróságokkal és a társadalmi szervezetekkel való széles körű egyeztetés alapján – adta ki az OBH elnöke a 10/2012. (VI. 15.) OBH utasítást, az új panasz szabályzatot.

Az előkészítés során elsődleges szempontként fogalmazódott meg, hogy a szabályzat nyilvános, közérthető és egységesen valamennyi bíróságra kiterjedően elérhető legyen. Kiemelt kodifikációs elvként érvényesült a bíróságok társadalmi megítélésére, a szolgáltató jelleg erősítésére, a működés ellenőrizhetőségének, önkontrolljának biztosítására vonatkozó igazságszolgáltatási filozófia. A panaszok felülvizsgálatára vonatkozó rendelkezések további fórumot jelentenek az állampolgárok részére, s ezzel együtt a vezetői ellenőrzés eszközéül is szolgálnak. A szabályzat mellékleteként közzétett részletes bírósági statisztikai adatszolgáltatás tárgyévenként átfogó képet adhat a panaszügyintézés tényleges helyzetéről. Új megoldásként pedig az állampolgárok részére – egyelőre ajánlás jelleggel – ügyfél-elégedettségi adatlapok készültek, amelyek feldolgozása hozzájárulhat a közvélemény bíróságokról alkotott véleményének differenciált ismeretéhez, s a szükséges vezetői intézkedések megtételéhez.

Az OBH és a jogvédő szervezetek (pl. Transparency International) együttműködése is folyamatos. A szervezetek megkereséseiben kért adatokat hiánytalanul rendelkezésükre bocsátjuk, működésüket – azt a nyilvánosság kontrolljaként is tekintve – elősegítjük.

Az OBH-ba 2012-ben összesen 10 egyedi közérdekű adatszolgáltatás iránti igény érkezett, melyeknek az OBH eleget tett, elutasításra nem került sor.

A bírósági igazgatás akkor lehet eredményes, ha a kitűzött stratégiai célok megvalósítását szolgálja a bíróságok alkotmányos feladatainak ellátása érdekében. A rendelkezésre álló, illetve újonnan kialakítandó szabályozások célja – ideértve az OBH elnöke által meghatározott elveket és ajánlásokat is –, hogy ez minden bíróságon, illetve vezetőn számonkérhető legyen.

2. A bírák és igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete

2.1. Bírákkal szemben indult fegyelmi eljárások

A beszámoló időszakában 6 törvényszéki és 11 helyi bírósági bíró részesült írásbeli figyelmeztetésben. Három bírósági vezető, két törvényszéki és 6 helyi bírósági bíró ellen kezdeményezett a munkáltatói jogkör gyakorlója fegyelmi eljárást. 6 esetben a fegyelmi eljárás kezdeményezésére a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás, 5 esetben hivatali kötelezettség vétkes megszegése miatt került sor. (III.E/1. számú melléklet)

2.2. Igazságügyi alkalmazottakkal szemben indult fegyelmi eljárások

A 2012. évben 17 igazságügyi alkalmazott kapott írásbeli figyelmeztetést és 12 igazságügyi alkalmazott ellen indult fegyelmi eljárás. A fegyelmi eljárások közül kettő az eljárás megszüntetésével és figyelmeztetés alkalmazásával, kettő megrovás, négy az előmeneteli rendszerben történő várakozási idő meghosszabbítása, kettő az előmeneteli rendszerben egy fizetési fokozattal való visszavetés, egy hivatalvesztés fegyelmi büntetés kiszabásával, egy pedig az eljárás felfüggesztésével végződött. (III.E./2. számú melléklet)

2.3. A Szolgálati Bíróság

A működésüket 2011. július 1. napjával megkezdő szolgálati bíróságok (a Budapest területén működő ítélőtábla mellett eljáró elsőfokú és a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság) a bírák fegyelmi és az ezzel összefüggő kártérítési ügyeiben, a bíró és a bírósági vezető munkájának értékeléséből eredő jogvitákban és (2013. április 2. napjától) az összeférhetetlenségi eljárásokban járnak el. A szolgálati bíróság tagjai feladatukat az ítélkezési vagy igazgatási munkájuk mellett látják el.

A szolgálati bíróság tagjai – szolgálati bírói tevékenységével arányos – díjazásra jogosultak. Az OBH elnöke a 25/2012. (XII.21.) számú utasításában szabályozta a szolgálati bíróság tagjainak kinevezését és díjazását. Működésük pénzügyi fedezetét (a szolgálati bírák díjazását és a tevékenységükkel összefüggésben keletkezett költségeinek megtérítését) az OBH költségvetése biztosítja. A feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételekről az elsőfokú szolgálati bíróság esetén a Fővárosi Ítélőtábla, a másodfokú szolgálati bíróság esetén a Kúria elnöke gondoskodik.

A szolgálati bíróság ügyrendjét végleges formájában az OBT a 2013. február 12. napján meghozott 12/2013. (II.12.) számú határozatában hagyta jóvá.

Az OIT 2011. februári ülésén meghozott 31/2011. (II.1.) számú határozatában az elsőfokú szolgálati bíróság létszámát 30 főben, míg a másodfokú szolgálati bíróság létszámát 9 főben állapította meg. Figyelemmel arra, hogy a megválasztott létszám a szolgálati bíróságok ügyforgalmára tekintettel kevésnek bizonyult, az OBT a 33/2012. (VI.18.) számú határozatában az elsőfokú szolgálati bíróság létszámát 75

főben, a másodfokú szolgálati bíróság létszámát 15 főben állapította meg és kinevezte a létszám eléréséhez szükséges, hiányzó szolgálati bírákat.

3. Bírákkal, bíróságokkal szemben indított peres eljárások

3.1. Az OBH által ellátott perbeli képviselet

A 2012. évben hatályba lépett, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény az Országos Bírósági Hivatal feladatai közt jeleníti meg a bíróságoknak bírósági eljárásokban történő képviseletét. (86. § (3) bekezdés b.) pont). Ezt a feladatot a 2012. évben az OBH Elnöki Titkárság Jogi Képviseleti Osztálya látta el.

3.1.1. Az OBH Elnöki Titkárság Jogi Képviseleti Osztálya által ellátott perbeli képviselet

A 2012. évben 444 új ügy érkezett, összesen 851 volt folyamatban és 206 eljárás fejeződött be jogerősen. A beszámolási időszakban 643 tárgyalás volt ezekben az ügyekben, ebből 486 vidéken, 157 Budapesten került megtartásra. Azokban a bíróságok ellen indított perekben – melyekben a képviseletet az OBH látta el – a bíróságok pernyertességének aránya 98%-os volt.

Ugyanakkor a 2011. évben az érkezett ügyek száma csupán 211, az összesen folyamatban levőké 652, a jogerősen befejezetteké pedig 203 volt. Az ügyérkezés tehát az előző évihez képest jelentős emelkedést mutat. Az osztályon az átlagos jogászi létszám 3 fő. A megnövekedett feladatokat a jogi képviselet 2 fővel csökkentett létszámmal látta el.

A bíróságok ellen indított perek döntő többségében a perbeli képviseletet az OBH látta el, amelyekben a követelt összeg a 2012. évben több mind 814 milliárd forint volt. Ez jelentősen meghaladja a 2011. évit, amikor a kártérítés iránti perekben a pertárgy értéke mindösszesen 16 milliárd forint volt.

A perekben érvényesített igényeknek az előző évivel való összevetése alapján megállapítható, hogy az állampolgároknak a személyiségi- és alkotmányos jogaik iránti érzékenysége tovább fokozódott. Ez sok esetben elégséges alapot jelent ahhoz, hogy a nekik nem tetsző bírósági döntés miatt – személyiségi joguk sérelmére való hivatkozással – az ügyben eljárt bíróság ellen pert indítsanak. Keresetük döntő többségét a pert indítók arra az állításra alapozták, hogy a bírósági eljárásban sérült a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való joguk. A 2012. évben jelentősen emelkedett azon perindítók száma, akik erre való hivatkozással személyiségi jogaik megsértésének megállapítását is kérték.

Tipikusnak mondható – több éve változatlanul – az alapügyekben hozott jogerős ítélet tartalmának vitatása. Ennek keretében a felek szinte minden esetben indítványt tesznek az alapügyekben lefolytatott bizonyítási eljárás újbóli elvégzésére vagy kiegészítésére, mintegy rendkívüli jogorvoslati fórumnak tekintve a kártérítési pereket. Változatlanul magas számot képviselnek azon igények, amelyekben jogellenes károkozásra hivatkozással vagyoni és nem vagyoni kártérítést kérnek a felperesek, mert a bíróság késedelmes eljárása következtében az összbüntetési ítélet meghozataláig „túlülték" az abban kiszabott szabadságvesztés időtartamát.

A jogerősen elbírált ügyek tükrében megállapítható, hogy a fentiekre alapozottan indított, összességében rendkívül magas kártérítést is érvényesítő igények döntő többsége megalapozatlannak bizonyult, mindösszesen a felperesi igények 2 %-ának adtak helyt a bíróságok.

A keresettel érvényesített igények emellett rendkívül sokrétűek, szinte minden jogterületet érintőek voltak. A korábbiakhoz képest jelentősen emelkedett az információs önrendelkezési joggal és az információsza-

badsággal kapcsolatos igényeken alapuló perek száma, melyek döntő többségében azonban a bíróságok az alaptalannak talált keresetet ugyancsak elutasították.

A bírósági eljárást valamilyen indokkal sérelmező felek az erre alapított kártérítési és egyéb igényüket esetenként az ügyet tárgyaló bíró ellen is érvényesítik. Amennyiben a pert az eljárást lefolytató bíróság és az ügyet tárgyaló bíró ellen indítják, a polgári perrendtartás lehetőséget ad arra, hogy a bíró meghatalmazottjaként ugyancsak az OBH járjon el. Erre a 2012. évben 26 esetben került sor. Bíróval szemben egyetlen esetben sem született marasztaló ítélet.

3.1.2. A 2012. ÉVBEN ÖREGSÉGI NYUGDÍJKORHATÁR ELÉRÉSÉRE FIGYELEMMEL FELMENTETT BÍRÁK MUNKAÜGYI PEREIBEN ELLÁTOTT KÉPVISELET

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 90. § ha) pontja, valamint 230. §-a alapján a 2012. évben Magyarország Köztársasági elnöke a felső korhatár elérése miatt 231 bírót mentett fel bírói tisztségéből. Az Alkotmánybíróság 2012. június 16. napján kelt IV/2096/2012. számú határozatával megállapította a fenti jogszabályhelyek alaptörvény-ellenességét és ezért azokat a hatályba lépésük napjára visszaható hatállyal – 2012. január 1. napjával – megsemmisítette.

Erre tekintettel a 2012. évben (augusztus 23. és a december 31. közötti időben) összesen 138 bíró indított munkaügyi pert. Mindez az általános feladatokon túl jelentős többlet munkát eredményezett.

A Jogi Képviseleti Osztályon meglévő létszámmal a képviselettel járó többlet feladat már nem volt ellátható. A feladat ellátása indokolta volna 2-3 fő jogi végzettségű munkatárs és 1 fő tisztviselő felvételét. Az OBH számára komoly nehézséget és többletköltséget jelentett volna az ország különféle munkaügyi bíróságain kitűzött tárgyalásokon való megjelenés (gépjármű és gépjárművezető biztosítása, az utazási idő miatt kiesett munkaidő stb.). Jobb megoldásként szolgált és az etikai szempontok is amellett szóltak, hogy az OBH egy ügyvédi irodával kössön megbízási szerződést. Az ügyvédi iroda a perek írásbeli előkészítését és a tárgyalásokon való részvételt látta el. Az iroda 155 tárgyaláson vett részt az ország különböző pontjain.

A munkaügyi perekben előterjesztett kereseti követelések, illetőleg az alperesként megjelöltek számos eltérést mutattak. Valamennyi perben elsődlegesen az eljáró bíróság kijelölése iránt kellett intézkedni, a kereset elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező munkaügyi bíróságok érintettsége miatt. Ezekben az ügyekben a 2012. évben összesen 138 érdemi döntés született, melyek közül ebben az évben első fokon 22 emelkedett jogerőre.

A bíróságok a bírói szolgálati jogviszony megszüntetését – az alperesi nyilatkozatokkal egyezően – jogellenesnek ítélték. Eltérő döntések születtek azonban a tekintetben, hogy a fentiek megállapításának a szolgálati jogviszony rendezése körében mi a pontos következménye.

Az első fokú ítélet ellen összesen 25 felperesi és 19 alperesi fellebbezés előterjesztésére került sor. A kártérítési igény tekintetében permegszüntető végzés ellen 3 esetben a felperes, 1 esetben az alperes élt fellebbezéssel.

3.2. BÍRÁK ELLEN INDULT BÜNTETŐELJÁRÁSOK

A 2012. évben összesen 8 bíró ellen indult büntetőeljárás a mentelmi jog felfüggesztését követően. Két bíró ellen ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége, egy bíró ellen halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétsége, egy bíró ellen hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás bűntette, két bíró ellen hivatalos személy által kötelezettségszegéssel elkövetett vesztegetés bűntette, egy bíró ellen levéltitok megsértésének vétsége, egy bíró ellen pedig személyi szabadság megsértésének vétsége, közokirattal visszaélés vétsége és könnyű testi sértés vétsége miatt.

A 2011. évhez viszonyítva megállapítható, hogy 2012-ben 1 fővel nőtt azon bírák száma, akik ellen büntetőeljárás indult. A 2012. évben indult valamennyi büntetőeljárás jelenleg folyamatban van. A 2011. és 2012. évben bírák ellen indult szabálysértési és büntetőeljárásokat tartalmazó kimutatást a III.E/3. számú melléklet tartalmazza.

4. A bírói integritás erősítése

4.1. Az összeférhetetlenségi helyzetek rendezése

A bíróságok törvényes, tisztességes működésének, ezen belül a bírósági igazgatás átláthatóságának biztosítása érdekében különösen fontos, hogy a bíróságokon vezetői tisztséget betöltő bírók döntéseiket befolyástól mentesen, kizárólag szakmai alapon hozzák meg. Ennek biztosítása érdekében a Bjt. 41. §-a kimondja, hogy a bíróság elnökének, elnökhelyettesének, kollégiumvezetőjének és helyettesének, valamint csoportvezetőjének és helyettesének a hozzátartozója ugyanazon a bíróságon, kollégiumban vagy csoportban bíróként nem működhet. Ugyanezt a célt szolgálja az Iasz. 36. § (1) bekezdése, mely szerint az igazságügyi alkalmazott nem tölthet be olyan munkakört, amelyben a hozzátartozójával irányítási, ellenőrzési vagy elszámolási kapcsolatba kerülne.

A Bjt. – 2012. január 1. napjától 2012. július 16. napjáig hatályos – 232. §-a az OBH elnöke részére előírta, hogy a törvény hatályba lépésétől számított egy éven belül vizsgálja felül az OIT által a bírók jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény 24. § (5) bekezdése alapján az együttalkalmazási tilalom alól adott felmentéseket. E törvényi kötelezettségre figyelemmel az összeférhetetlenségben érintett bírósági vezetők számának felmérése megtörtént.

A Bjt. – 2012. július 17. napjától hatályos – 232. §-a az OBT kötelezettségévé teszi e felmentések – 2012. december 31. napjáig történő – felülvizsgálatát figyelemmel arra, hogy a Bszi. 103. §-a (3) bekezdésének h) pontja értelmében az OBT adhat felmentést a bírósági vezető és a vezetése alatt álló szervezeti egységben bíráskodó hozzátartozója közötti összeférhetetlenség esetében.

Az Országos Bírói Tanács korábban már foglalkozott a bírók, illetőleg igazságügyi alkalmazottak között felmerült összeférhetetlenség alóli felmentés kérdésével. A 22/2012. (V. 21.) OBT határozatában meghatározta az együttalkalmazási tilalom alóli felmentés engedélyezése során irányadó szempontokat. Döntése értelmében az együttalkalmazási tilalom alól csak kivételes esetben, a szolgálati érdekre figyelemmel, legfeljebb két évre adható felmentés abban az esetben, ha az álláshely más módon nem tölthető be, az álláshely be nem töltése az adott bíróság működését és az időszerű ítélkezés biztosítását veszélyezteti, s a pályázó vezetői képességei folytán különösen alkalmas az adott bírósági vezetői tisztség betöltésére. A határozat egyebek mellett megállapította azt is, hogy az együttalkalmazási tilalom feloldása nem indokolt abban az esetben, ha az összeférhetetlenség az érintett bíró vezetői kinevezését követően, a hozzátartozója által benyújtott bírói álláspályázat eredményeként, bírói kinevezés vagy áthelyezés folytán jön létre.

4.2. A bírói etika

A mai társadalmi közegben a bíróknak olyan fokozott elvárásoknak kell megfelelniük, melyek a megnyilvánulásaikat a bírói függetlenséggel összevetve értékelik, ezért elengedhetetlen a bírói etika mibenlétének a meghatározása. Az OBH elnöke feladatának tekinti, hogy a bírói kart, az érdekképviseleteket és a tudomány képviselőit is bevonva olyan – a jogi szabályozáson túli – követelményrendszert állítson fel, mely a bíróknak és az igazságügyi alkalmazottaknak is iránymutatásul szolgálhat a bíróságon és azon kívül, a magánéletben tanúsítandó magatartásra.

Tematikus oktatással a bírói méltóságra, tisztességre és összeférhetetlenségre kockázatot jelentő élethelyzetekben megjelenő veszélyekre kell felhívni a figyelmet, és azok kezelésére is megoldást kell kínálni. Ennek jegyében az OBH valamennyi bírósági szervezeti egységben – költségkímélően, bírói részvétellel más ügyben tartott tanácskozással egybekötve – etikai és viselkedési (etikett) oktatásokat szervez vagy ilyenek szervezését szolgalmazza.

A megelőzés fontosságát szem előtt tartva az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Transparency International bevonásával – tematikus előadások útján – figyelmeztetni kívánja a bírói kart a tárgyalóteremben, de különösen az azon kívüli, a bírói etikával össze nem egyeztethető, esetleg már az integritást is veszélyeztető élethelyzetekre. Az ilyen helyzetek felismerése, azok tudatos elkerülése, illetve kezelése alkalmas a bírói hivatás méltóságának hatékony védelmére.

A Magyar Bírói Egyesület által kialakított etikai kódex és az Etikai Bizottság többéves működése kellő alapul szolgálhat az etikai szabályok tartalmi és szervezeti kapcsolódásainak felülvizsgálatára.

4.3. A bírói és alkalmazotti életpályamodell

A bírói és igazságügyi alkalmazotti feladatok színvonalas ellátásának ellentételezése, a stabil, jól felkészült bírói és igazságügyi kar kialakításának, illetve megőrzésének biztosítása érdekében a bírósági szervezeten belül a korábbi évek során igény merült fel a bírói és igazságügyi alkalmazotti életpályamodell kialakítása iránt. Az életpályamodell mind a bírók, mind az igazságügyi alkalmazottak vonatkozásában olyan előmeneteli, javadalmazási és elismerési rendszer kidolgozását jelenti, amely alkalmas a fokozott felelősség és a megnövekedett feladatok magas színvonalú ellátásának elismerésére.

Mivel a bírói kinevezés alsó korhatára 30 évre emelkedett, s ezáltal meghosszabbodott a bírói pályát választó bírósági titkárok és bírósági fogalmazók előrelépéséhez szükséges várakozási idő, indokolt a bírói és igazságügyi életpályamodell viszonyának felülvizsgálata, s a hosszabb várakozási idők illetményrendszeren belüli kompenzálása. Ennek első lépéseként – a fentiekben írtak szerint – csökkent a bírósági titkárok fizetési fokozatok közötti előrelépéséhez szükséges várakozási idő.

A bírói életpályamodell lezárásaként szükséges megteremteni a nyugdíjas bírókról élethosszig tartó gondoskodás lehetőségét. Erre figyelemmel egy kompenzációs rendszer kidolgozása indokolt, mely választási lehetőséget teremt a bíró nyugdíjba vonulását vagy további munkavégzését illetően a nyugdíjkorhatár elérésekor. A szigorú összeférhetetlenségi szabályok megtartását is kompenzáló ún. szolgálati pótlék a már korábban nyugállományba vonult bírók esetében is lehetővé tenné a korábbi tisztségükhöz méltó életszínvonal biztosítását.

5. A bírósági épületek biztonságának erősítése

A korszerű állam egyik alappillérét alkotó igazságszolgáltatás zavartalan működéséhez szükséges feltételek biztosítása a legfőbb cél a biztonságtechnika területén. Ennek egyik eszközeként került sor a bíróságok biztonságtechnikai helyzetének nyilvántartásához kapcsolódó felmérésre. A felmérés alapján lehetett meghatározni azokat a teendőket, melyek a gazdasági helyzet függvényében, a „szükséges és elégséges elv" figyelembevételével a biztonsági feltételek megerősítését lehetővé teszik.

A bírósági épületek biztonságának fontos tényezője az épületekbe való belépés, benntartózkodás megfelelő szabályozása. A bírósági épületekben tartózkodás szabályairól, a bírósági épületek rendje fenntartásának követelményeiről szóló szabályzat tárgyában készült 7/2012. (IV. 25.) OBH utasítás alapján a bíróságoknak a bírósági épület rendjéről, továbbá az épületbe történő be- és kilépési, valamint az épületben tartózkodás rendjéről korábban kiadott szabályzatokat módosítani kellett.

Az épületek biztonsága tekintetében indokolt hangsúlyozni a bombariadókkal kapcsolatos bírósági intézkedések megtételének gyakorlatát. Ezzel kapcsolatban a szakmailag egységes intézkedések érvényesítése érdekében az Országos Rendőr-főkapitányság és a Katasztrófavédelmi Főigazgatóság vezetése megkereste az OBH elnökét. Ennek eredményeként 2012-ben együttműködési szerződés keretében a rendvédelmi szervekkel egységes eljárásrend kialakítására került sor.

5.1. Komplex vagyonvédelem

A komplex vagyonvédelem egymásra épülő összetevőkből álló rendszer, melynek egyik eleme az elektronikai védelem, ami önmagában is összetett fogalom. Elemei a behatolásjelző-, beléptető-, videó felügyeleti-, támadásjelző-, tűzjelző rendszerek. Az elektronikai védelmi rendszerek kiépítése, működtetése jelentős forrást igényel és nagyon rövid a beépített eszközök avulási ideje. Az elektronikai rendszerek állapotának felmérése, a szükséges fejlesztések számbavétele 2012-ben megtörtént. Korszerű berendezésekre történő cseréjére ütemterv került kidolgozásra. Az alábbi diagram a behatolásjelző technikai berendezések kiépítettségét mutatja országos szinten. Mint az a diagramból is látszik, van még teendő ezen a téren.

Behatolást jelző technikai berendezések kiépítettsége

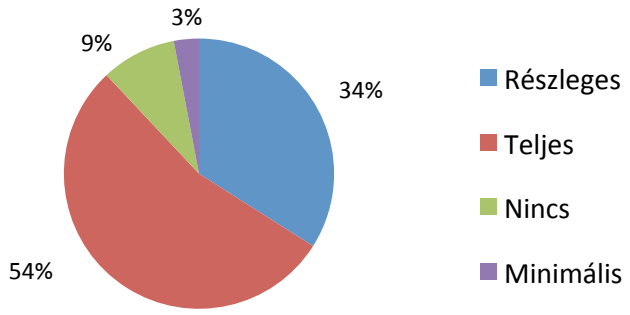

A szakszóval „előerős védelem” biztonsági őrök alkalmazásának célja a vagyon és életbiztonság védelme helyszínen lévő erőkkel, vagy távfelügyeleti központokon keresztül értesített járőrök helyszínre irányításával. A védelem hatékonysága alapvetően a komplex vagyonvédelmi rendszer egyes összetevőinek hatékonyságától és megfelelő egymásra épülésétől, ezen belül az elektronikai védelem jelzőrendszereinek megfelelő működésétől is függ. A minden megelőző intézkedés megtétele ellenére bekövetkező káresemények következményeit biztosítással lehetne csökkenteni, de erre anyagi okokra visszavezethetően eddig nem került sor. Vizsgáljuk a biztosítások megkötéséhez szükséges források előteremtésének lehetőségeit.

5.2. Személyi- és objektumbiztonság

Személyi biztonság kérdéskörébe tartozik a bírók, ügyészek, ügyvédek és egyéb tárgyaláson részt vevő személyek biztonsága érdekében tett szervezési és technikai intézkedések összessége. 2012-ben megtörtént a felülvizsgált biztonsági szabályozás keretén belül előírt beléptetési és benntartózkodási szabályzatok kialakítása és az őrszemélyzettel történő betartatása. A rendszer természetesen semmit nem ér önmagában, ha nem visszakövethető, ellenőrizhető, emiatt fontos a számítógépes nyilvántartási rendszerek kialakítása, ami a kockázati tényezőt jelentősen csökkenti. A mobil és tárgyalótermi fix támadásjelzők rendszere minden bíróságon kiépült az évek során.

A biztonsági feladatokat is ellátó teremőrök intézkedési jogköre az esetleges rendzavarók figyelmeztetésére korlátozódik, számtalan helyen a források szűkössége miatt az épületet őrző kapus egyben a teremőr is. Ebben az évben felmérésre és összegzésre került a bírósági épületek előerős őrzésének minden eleme, és a probléma megoldására átfogó intézkedés csomag került kidolgozásra. Az országban eltérő ezen

rendszerek hatékonysága, ezért oktatások szervezésével is igyekszik az OBH a kedvező tapasztalatok, a szervezéssel elérhető hatékonyságnövelő intézkedések átadására. A lenti ábra mutatja annak országos megoszlását, hogy saját alkalmazott vagy külső szervezet által történik-e az épületek őrzés-védelme.

Épület őrzés-védelmet ellátó személyzet megoszlása országos viszonylatban

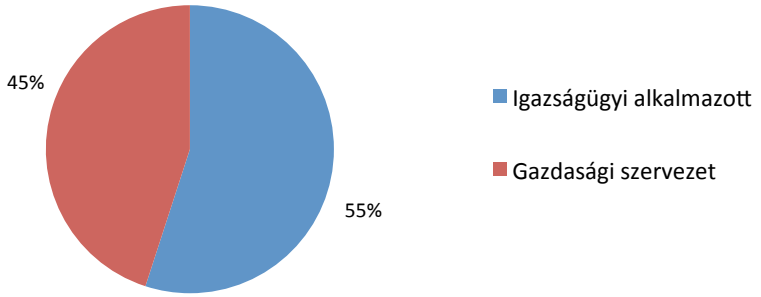

Láthatjuk, hogy az épületek őrzés-védelmét nagyobbrészt igazságügyi alkalmazottként foglalkoztatott személyek látják el.

Az objektumbiztonságot, a bírósági épületek biztonságát az őrökön kívül, a beépített technikai eszközök biztosítják. Eddig általában csak a nagyobb bírósági épületekben, jellemzően a törvényszékeken, továbbá a közelmúltban épített, felújított épületekben volt beléptető kapu, illetve csomagvizsgáló. A 2013. évben a Svájci–Magyar Együttműködési Program keretében biztosított a bírósági épületekben nagyszámú, a legkorszerűbb technikai elvárásoknak megfelelő beléptető kapu, illetve csomagvizsgáló telepítésének anyagi fedezete. 2012-ben előkészítésre került a közbeszerzési eljárás kiírása, így 2013 őszére a berendezések telepítése befejeződhet.

5.3. Az információbiztonság fizikai része és az adatkezelés fizikai biztonsága

Az információbiztonság fizikai részével kapcsolatban sok még a tennivaló. Több helyen a rack szekrények védelme nem megoldott. Egy-két helyen a szűkös helyviszonyok miatt a szerver közös használatú, ügyfélforgalommal is érintett részen található. 2012-ben felmértük ezen biztonságtechnikai kockázat helyszínen tapasztalható hiányosságait, és szabályozás kidolgozását kezdeményeztük. Terveink szerint a Budapest Környéki Törvényszék új épületegyüttesének kialakításával párhuzamosan, annak épületegyüttesében olyan szerver központot alakítunk ki, ami a BKT igényein túl elhelyezési lehetőséget biztosít az OBH Szalay utcai épületében tárolt szerverparkjának, illetve több budapesti bíróság hely igényeit is kielégítheti.

Az adatkezelés fizikai biztonsága érdekében a minősített adatkezelésre szolgáló helyiségek kijelölése törvényszékenként 2012-ben megtörtént. A fizikai biztonsági rendszer kivitelezésének megkezdése előtt az intézmények biztonsági vezetői írásban kérték meg a Nemzeti Biztonsági Felügyelet (NBF) állásfoglalását, és az abban foglaltaknak megfelelően alakíttatják ki a védett területeket. Az NBF a kijelölt helyiségek TEMPEST mérését a törvényszékek kérésének megfelelően elvégezte.

A tanúvédelmi program keretében lehallgatásbiztos tanúvédelmi szoba, illetve lehallgatásmentes tárgyaló kiépítését tervezzük a 2013-ban kezdődő Budapest Környéki Törvényszék elhelyezését megoldó projekt keretén belül. Megkezdtük továbbá országos szinten a tanúvédelmi programnak megfelelő helyiségcsoportok felmérését, a szükséges építések előkészítését.

5.4. Tűzvédelmi és munkavédelmi szabályzatok

A jogszabályban előírt tűzvédelmi szabályzatok és munkavédelmi szabályzatok a bírósági épületekben mindenhol elkészültek.

A törvényszékek által alkalmazott külső tűzvédelmi és munkavédelmi megbízottak az épületek ellenőrzését szerződés szerint végzik. Azon törvényszékek illetékességi területén, ahol a külső megbízottak munkáját és az épületek biztonságát igazságügyi alkalmazottak is felügyelik, ott kevesebb munka- és tűzvédelmi hiányosság tapasztalható. A helyzetfelmérésre 2012-ben országjárás keretén belül került sor, a tapasztalatok feldolgozása és a szükséges intézkedési terv kidolgozása folyamatban van.

5.5. Rendkívüli események

A rendkívüli események száma 2012-ben az ország területén összesen 109 volt. Az eseményeket típusonként vizsgálva megállapítható, hogy legnagyobb részük bombariadó volt, a 2011. évi 30 eseményhez viszonyítva 11-gyel több, összesen 41 alkalommal. Az előző évekhez hasonlóan ezeket ismeretlen személyek telefonos vagy írásos fenyegetései nyomán rendelték el. A fenyegetésekből arra következtetünk, hogy az elkövetők a bíróságokon folyó eljárások továbbvitelét, illetve befejezését próbálták megakadályozni, s a bírósági döntésekkel szembeni ellenkezésüket agresszív módon fejezték ki. A bombariadók közül eddig példa nélkül, számos bíróságot is érintő jelenségként 2012. március 2-án 66 közintézmény egyidejű országos riasztására került sor. A tárgyévben a Debreceni és Pécsi Ítélőtáblán is előfordult egy-egy riadó, a legtöbb bombafenyegetés (18) a Fővárosi Törvényszékre érkezett, 6 ilyen esemény volt a Nyíregyházi, 4 a Debreceni, 2 a Szegedi, Miskolci, Egri és a Budapest Környéki Törvényszéken valamint 1-1 esemény fordult elő a Kecskeméti, a Székesfehérvári és a Pécsi Törvényszékeken. 2012-ben helyi együttműködések keretében a rendvédelmi szervekkel egységes eljárásrendet dolgoztak ki ezekre az esetekre.

A rendkívüli események másik nagy csoportja a bírák elleni fenyegetések, rágalmazások, továbbá a bírósági eljárásban részt vevő más személyek agresszív magatartása, illetve a velük szemben elkövetett erőszakos cselekmények. A 2011. évben az e kategóriába tartozó fenyegetések, cselekmények mennyisége együttesen 15 volt (6 bírák elleni, 9 az eljárásban szereplő más személyek közötti). 2012-ben 21 alkalommal történt bírákkal szembeni fenyegetés, rágalmazás, személygépkocsi lopás, lakás betörés stb. A növekvő mennyiség indokolta a szigorúbb törvényi szabályozást és ennek alapján a bíróságokon beléptetési és benntartózkodási szabályzatok készítését és hatálybaléptetését, a rendelkezések betartatásának szükségességét. A bírák elleni növekvő tendenciájú fenyegető cselekmények általában összefüggnek a bíróságokon folyó eljárásokkal, azok befolyásolásának szándékával.

Az elkövetett cselekmények változatosak. A telefonon és levélben történt fenyegetések mellett amelyek egy része a bírótól enyhébb döntéseket várna el, ha elvétve is, de előfordult agresszívebb fellépés. Így például gyermekelhelyezési perben az alperes szidalmazta a bírót, aki az agresszív felet csak a maga elé tartott székkel és a pánik gombot megnyomva tudta elvezettetni. Büntető tárgyaláson az is megtörtént, hogy ítélethirdetés során a vádlott testvére a bírót megöléssel fenyegette, s így a bírót és a többi tisztségviselőt a biztonsági őrök kísérték ki. Külön említést érdemel, hogy egy büntetőeljárás során engedély nélküli, lőfegyvertartással elkövetett visszaélés tárgyalása során a vádlott kabátja belső zsebéből légfegyvert húzott elő és lövést adott le az ajtóval szembeni fal irányában. A lövedék lepattanva a bírói pulpitus lábánál a padlóba csapódott.

Indokolt megemlítetni, hogy a bírák elleni cselekmények körében felismerhető egy új tendencia is: a korábbiakhoz képest jelentősen nőtt az információlopások száma, iratok, dokumentumok, bírósági anyagokat tartalmazó elektronikus adathordozók eltulajdonítása, tárcák, táskák ellopása, gépkocsi-feltörések, lakásbetörések útján.

Ugyanakkor a bírákkal szemben a tárgyévben fizikai tettlegességre nem került sor, s ebben nagy szerepe volt a bíróságok kockázatfelmérésének, a tényleges kockázathoz igazított intézkedéseiknek, a bírósági biztonsági személyzet és a rendőrség tervszerű mozgósításának.

A bírósági vezetők részéről változatlanul szükséges a peres ügyek előzetes áttekintése, és a várható rendzavarás vagy súlyosabb események bekövetkezésének elhárítása érdekében a bírák személyes védelmének biztosítása.

A bírósági eljárásban részt vevő más személyek elleni cselekményekre a 2011. évi 9-hez képest, 2012-ben 12 alkalommal került sor, tehát a statisztika némi emelkedést mutat. E körben előfordult, hogy tárgyalási szünetben a megidézett tanút a vádlott a folyóson ököllel mellkason ütötte. Más alkalommal a bírósági ügyfélfogadó helyiségben egy ügyfél félelmet keltően beszélt az ügyfélfogadóval és fenyegetőzött. Megtörtént, hogy a rendész és az épületbe belépő ügyfél között keletkezett vita, amelynek során az ügyfél a teremőrt szidalmazva, karját megragadva annak ingjét elszakította. Az említett személyi körben a PKKB-n folyó tárgyaláson a felperes a kezében lévő iratokkal megütötte az alperest, vele szemben a bíró eljárást kezdeményezett. A lopás vétsége miatt indult büntető ügyben a tanú a bíróság folyosóján ajánlatott tett a vádlottnak, ha pénzt kap, nem tesz rá terhelő tanúvallomást. Ellene vesztegetés címén feljelentés történt.

A bírósági épületek elleni cselekmények száma az előző évvel összevetve változatlanul 6 eset volt, azaz csökkenő tendenciájú. Az okozott károk nem voltak jelentősek.

Egyéb kategóriába tartozik az előzőekben ismertetett esetcsoportokba nem sorolható, de említésre méltó események száma, amely 2011-ben 18, 2012-ben 28 cselekmény volt. Példálózó jelleggel: bírák rosszulléte tárgyalás során, ülnök megbízatásának visszavonása elítélése miatt, hamis telefon üzenetek állami vezetők nevében, áramszünet, szemétládában gyújtogatás stb.

Összegezve az előzőekben foglaltakat a jelzett események statisztikája érzékelhető növekedést mutat, míg 2011-ben összesen 69 eseményt, 2012-ben 109 cselekményt regisztráltunk. Elsősorban a bombariadók száma nőtt, de jelentősebben emelkedett a bírák elleni rágalmazások, fenyegetések és egyéb események száma is. Meggyőződésünk szerint a 2012-es évben előírt elnöki intézkedések alapján megalkotott bírósági belső szabályzatok, s azok következetes végrehajtása a továbbiakban eredményt hoz.

6. A bírósági informatikai biztonság erősítése

A fejezet elején említésre került, hogy a XXI. század – az informatikai eszközök széles körű elterjedésével – új kihívás elé állította a bírósági szervezet dolgozóit, melynek során fokozott figyelmet kell fordítani az informatikai rendszerek alkalmazásakor bekövetkező kockázati tényezőkre. Mindezekre tekintettel az OBH 2012-ben megkezdte a bírósági szervezetben ezen kockázati elemek feltérképezését, a rendszerbiztonság és biztonságvédelmi tudatosság erősítését.

6.1. Bírósági informatikai biztonsági szabályzat (IBSZ)

A bíróságok informatikai szabályzatának alapjait 2012-ben elkészítette az OBH. A szabályzat részletes kidolgozása, valamint egy olyan új egységes alap kialakítása a terv, mely az ország összes bíróságán a megújított informatikai biztonsági szabályzat alapjául és vázlatául szolgálhat egy naprakész és működtethető IBSZ kiadásának és bevezetésének.

A 2012-ben elkészült alap figyelembevételével lehetőséget teremtettünk a meglévő és kiadásra váró törvények és ajánlások elkészítendő, teljes körűen működő biztonsági szabályzat kialakítására.

Fontos és lényeges feladat, hogy a vonatkozó adat- és információvédelmi jogszabályok és törvények szerint a bíróságnál nemcsak az IBSZ-t, hanem az információvédelmi tudatosságot, az adathozzáférési és kezelési kultúrát is a bíróságokhoz, és az Európai Unió irányelveihez méltóan alakítsuk ki. Ezen irányvonalak mentén tervezi a OBH megújítani 2013-ban a bíróságok információ és adatvédelmét, mind a dokumentum, mind a megvalósult biztonság és biztonságtudatosság szintjén.

6.2. Bírósági informatikai hálózatot ért támadások

A teljes bírósági rendszerre jellemző az informatikai eszközök elavultsága. A hálózati rendszer kialakítása heterogén. A bírósági hardver rendszerek állapota (kora és eszköztípusai), valamint a hálózatban fellelhető anomáliák és hiányosságok következtében a bíróságok internetes külső és belső támadhatósága miatt komoly kockázatnak vannak kitéve.

A kockázatok mérséklésének, valamint a maradványkockázat minimalizálásának érdekében indult el az informatikai szabályzat átdolgozásával együtt a hálózat-, eszköz- és információbiztonság felülvizsgálata, valamint erre a célra erőforrás csoportosítása. A tervezet szerint az új koncepció jelentősen növelni fogja a jelenleg kritikus szinten álló adat és információvédelmi tudatosságot és biztonságot.

6.3. Az informatikai rendszerek kockázatai

Az előző pontokban felsorolt megállapítások szerint a bíróság informatikai infrastruktúrája a megkezdett fejlesztések ellenére, a 2012. évet biztonsági kockázatokkal zárta.

A 2012. évben elindított folyamatok a 2013. évre a felsorolt kockázati szinteket mérséklik, a bírósági rendszerek biztonsága, az adat és információ biztonsága, valamint az adatutak és adatkezelések nyomonkövethetőségének erősödése mellett a biztonság és információvédelmi tudatosság növekedését és kialakítását alapozzák meg.

A dokumentumkezelés és információhitelesség elektronizálása kapcsán kialakítási és bevezetési állapotban van az e-szignó megoldás, mellyel biztosítható a dokumentációk hitelességének és elektronikus rendelkezésre állásának szabályos és gyors közvetítésének, tárolásának és rendelkezésre állásának összessége.

A bíróság informatikai és információbiztonsági rendszerében különösen fontos az elektronikus információ rendelkezésre állása, hitelessége, változtathatatlansága és naprakészségének együttes használata. Emiatt, valamint az ebből adódó feladatok és kapcsolódó biztonsági rendszabályok kialakítása okán a bírósági informatikai rendszerek felmerült és várható kockázatait a fent bemutatott feladatok elindításával, az új informatikai rendszerek és szabályzatok bevezetésével és a hozzá kapcsolódó szabályzatok, dokumentumok (IBSZ, Üzletmenet Folytonossági Terv, Katasztrófa Terv) folyamatos átdolgozásával, korszerűsítésével és az információbiztonság tudatosságának bevezetésével törekszünk csökkenteni.

7. Közbeszerzések során érvényesülő átláthatóság és ellenőrizhetőség

Az OBH közbeszerzéssel kapcsolatos szabályzatainak elkészítése, véleményezése esetén is az egységes gyakorlat kialakítása és a szabályzatok egymás közti koherenciájának megteremtése volt a cél. A szabályzatok megalkotása, véleményezése során az átláthatóság érdekében tett intézkedések az alább felsoroltak voltak:

- a jogszabályok által nem rendezett körben egységes eljárásrend kialakítása mind hivatali, mind bírósági szervezeti szinten (a szabályzatok megalkotása kifejezetten az igazgatási munka kiszámíthatóságát szolgálja),

- az OBH szabályzatainak széleskörű véleményeztetése az OBH osztályaival, valamint – a bírósági szervezet egészét érintő szabályzatok esetén – a bíróságokkal,
- a jogszabályváltozások folyamatos átvezetése a szabályzatokon.

A közbeszerzési törvény változásai, a beszerzési eljárások lebonyolításának tapasztalatai indokolták a Bíróságok fejezet felügyelete alá tartozó intézmények által lefolytatott közbeszerzésekről szóló 2006. évi 2. számú szabályzat felülvizsgálatát. Az előkészített szabályzattervezet szabályozási jellege megegyezik a 2006. évi 2. számú OIT szabályzat szabályozási jellegével, azaz keretjellegű. A bíróságok saját hatáskörben elkészített és elfogadott közbeszerzési szabályzatai, valamint az új, 2013-ban hatályba lépő szabályzat kiegészítik egymást. A Bíróságok fejezet felügyelete alá tartozó intézmények által lefolytatott közbeszerzésekről szóló szabályzattervezet az alábbi alapelvek érvényesülését szolgálja:

- a verseny tisztaságának és nyilvánosságának biztosítása,
- közpénzek felhasználásának átláthatósága,
- egységes gyakorlat kialakítása a Bíróságok fejezet irányítása alatt álló szervezeteknél a jogbiztonság érdekében.

A Bíróságok fejezet irányítása alá tartozó intézmények közbeszerzéseiről szóló szabályzatról szóló utasítás tervezetének véleményezésében részt vett 26 bíróság (Kúria, ítélőtáblák és törvényszékek) és az OBH érintett összes szervezeti egysége.

Az OBH mint a Kbt. 6. § (1) bekezdés b) pontja szerinti klasszikus ajánlatkérő szervezet a 2012. év folyamán 25 közbeszerzési eljárást folytatott le, melyek értéke összesen: 389.607.085,- Ft. A Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Osztálya a közbeszerzési eljárásokat a hatályos jogszabályok és szabályzatok maradéktalan betartásával végezte el. Az eljárásokban biztosította a verseny átláthatóságát, tisztaságát, nyilvánosságát. Ezt többek között egyértelműen alátámasztja az, hogy a 2012. évben nem került sor a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásra.

Az Európai Uniós támogatásból megvalósult közbeszerzési eljárások utóellenőrzésénél az ellenőrzést végző szervezet mindent rendben talált, szabálytalansági eljárásra nem került sor.

A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény kommunikációra és közzétételre vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően a nyilvánosság állandó, naprakész tájékoztatása, a közbeszerzési eljárások átláthatóvá tétele érdekében:

- a felhívások és a tájékoztatások hirdetmény útján a Kbt. által meghatározott körben a Közbeszerzési Értesítőben közzétételre kerülnek,
- az OBH honlapján pedig közzétételre kerülnek a közbeszerzési terv és a közbeszerzési eljárás alapján kötött szerződések.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- Új etikai kódex megalkotása
- Megfelelő szintű hálózat-, eszköz és információbiztonság kialakítása
- A bírósági épületek biztonságának növelése
- Módszertani ajánlás az ügyelosztás és ügybeosztás rendjére

További hasznos információk

- A bíróságok központi honlapjának (www.birosag.hu) „Közérdekű adatok” címszava alatt.

F. Fejezet
A bírósági szervezet kommunikációja

1. A bírósági szervezet kommunikációja
2. A bírósági szervezet külső kommunikációja
   2.1. Nyomtatott formában való megjelenés
   2.2. Online megjelenések
   2.3. Közvetlen megjelenés
3. Kiemelt országos programok
   3.1. Munkateher mérés
   3.2. Bírósági közvetítés (mediáció) – „Perbeszéd helyett párbeszéd”
   3.3. E-bíróság
   3.4. A bírósági épületek biztonsága
   3.5. Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás
   3.6. Nyitott Bíróság Program
   3.7. A Polgári Igazságszolgáltatás Európai Napja
   3.8. Sziget Bíróság
   3.9. A közigazgatási és munkaügyi bíróságok megalakulása
4. A bírósági szervezet belső kommunikációja
5. Fejlesztések
   5.1. Arculatpályázat kiírása
   5.2. Bírósági sajtószóvivői rendszer továbbfejlesztése
   5.3. Új kommunikációs eszközök
   5.4. A Kommunikációs Munkacsoport célja, feladata, a megalkotott szabályzatok
   5.5. Az *Ezek is mi vagyunk* című kiadványsorozat elindítása

Az OBH 2012. évi legfőbb eredményei a bírósági szervezet integritása és a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése tekintetében:

- A www.birosag.hu központi bírósági portál fejlesztése
- A központi intranet fejlesztésének előkészítése
- Arculatpályázat kiírása
- Bírósági sajtószóvivői rendszer továbbfejlesztése
- Új kommunikációs eszközök
- *Ezek is mi vagyunk* című kiadványsorozat elindítása

1. A bírósági szervezet kommunikációja

A bíróságok és az OBH társadalmi elfogadottsága a nyilvánosság eszköztárának lehető legszélesebb körű felhasználásával biztosítható. Ennek megvalósítása során a legfőbb alapelv a nyilvánosság és az átláthatóság. A bírósági eljárásokról való ismeretek bővítése által egyszerűsödhet a bírósághoz való hozzáférés, hiszen a jogkereső állampolgároknak tudniuk kell, hogy egy-egy eljárásnak mi a lényege, abban milyen jogaik és kötelezettségeik vannak. A nyilvánosságnak a bírósági szervezeten belül is kiemelt jelentősége van. A központi döntések végrehajtása akkor lehet hatékony, ha azt széles körű felmérések, konzultációk előzik meg, a vélemények megjelenhetnek, az észrevételekre visszajelzést kapnak az előterjesztők és az igazgatási folyamatok átláthatóak, kiszámíthatóak.

A kommunikációs feladatokat a bírósági szervezetben az egyes törvényszékeken, ítélőtáblákon és a Kúrián működő sajtószóvivők és sajtótitkárok végzik és koordinálják. Az OBH-ban ezt a feladatot a Sajtó és Kommunikációs Osztály látja el. Az osztály létszáma a 2012. évben átlagosan mindössze 3 fő volt.

Az OBH kommunikációs munkáját segítette a Kommunikációs Munkacsoport. A munkacsoport foglalkozott a bíróságok központi honlapjának átalakításával is. A Kommunikációs Munkacsoport készítette el a sajtótájékoztatásról szóló szabályzatot is. A bírósági sajtószóvivőkkel és a bíróságokkal történt egyeztetéseket követően az OBH elnöke 8/2012. (IV. 25.) OBH utasításként adta ki a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal sajtótájékoztatási tevékenységéről, valamint a bíróságok központi honlapjának sajtószolgálatáról szóló szabályzatát. A sajtószabályzat a fogalmak meghatározásával és a feladatok rendszerbe foglalásával rendszerezte az OBH, illetve a bíróságok sajtó felé irányuló kommunikációját. Rögzítette az OBH és a bírósági szervezeti egységek sajtószóvivői közötti együttműködés formáit és kereteit is.

A 2012. év első felében a külső és belső kommunikáció fő célkitűzése a szervezeti változás lényegének bemutatása volt, ami a figyelmet arra irányította, hogy a központi igazgatás és a szakmai irányítás kettévált, az igazságszolgáltatás átalakítása révén pedig, két vezető szerepet betöltő, irányító szervezet jött létre: az OBH és a Kúria. A másik fő célkitűzés a bírósági igazgatás új munkamódszereinek bemutatása és az ahhoz kapcsolódó döntéshozatal nyilvánosságának biztosítása volt. Az év második felében pedig az OBH elnök stratégiai célkitűzéseinek megismertetése a bírókkal és a társadalommal.

2. A bírósági szervezet külső kommunikációja

A 2012. évben az OBH és az OBH elnökének tevékenységéről, a bíróságok működéséről, valamint a tervekről és eredményekről folyamatosan tájékoztatást adtunk. A tájékoztatás formája és tartalma részben a jogszabályok által (pl. közadatok, a Bszi. szerint közlendő döntések és pályázati felhívások), részben az OBH elnök és a bíróságok kommunikációs stratégiája által meghatározott. Az információk nagyobb része az OBH és a bíróságok internetes felületein jelent meg. Utóbbi a 2012. évben még nem lehetett teljes körű, hiszen a 26 bíróság (törvényszékek, ítélőtáblák, Kúria) közül csak 22 bíróság rendelkezett saját internetes felülettel.

Az egyes bíróságok saját kommunikációs tevékenységükről az elnöki beszámolókban adnak számot. Az egyes bíróságokon folyamatosan kerülnek kiadásra sajtóközlemények, sajtótájékoztatókat és egyéb, a sajtó érdeklődésére is számot tartó szakmai eseményeket szerveznek. Utóbbiak közül kiemelhetők a bíróságok által szervezett nyilvános konferenciák.

2.1. Nyomtatott formában való megjelenés

2.1.1. A 2012. évi I. féléves OBH elnöki beszámoló

Az OBH elnökének 2012. első félévére vonatkozó beszámolója tartalmazta a stratégiai célkitűzéseket, az igazgatási jogkörben megtett intézkedésekről való számadást, valamint összefoglaló képet adott a bíróságok helyzetéről is. 2012. szeptember 17-én az OBT ülésén tartott szóbeli beszámolón a tagok írásos formában is megkapták az OBH elnökének beszámolóját, melyet az Országgyűlés Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottságának is megküldtünk. A parlamenti bizottság előtt novemberben szóbeli tájékoztatásra is sor került.

A Beszámoló a bíróságok központi honlapján a nyilvánosság számára is hozzáférhető.

2.1.2. Az OBH-t bemutató angol nyelvű kiadvány

Elkészült az OBH elnökének jogköreit és a fontosabb jogintézmények működését bemutató angol nyelvű, színes kiadvány. Célja, hogy az OBH külföldi látogatói pontos információkat kapjanak az igazságszolgáltatási reform szükségességéről, céljáról, a szervezet átalakításról, a megújult szakmai munkáról az ügyek áthelyezésére vonatkozó eljárásról.

2.2. Online megjelenések

2.2.1. A bíróságok központi honlapja

A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése stratégiai cél, hiszen a jogkereső polgárok kiszolgálásának gyorsasága és minősége a bíróságok megítélésének az alapja. A bírósághoz való hozzáférés, azaz az állampolgárok információszerzése, a jogok érvényesítése az informatikai megoldásokkal jelentősen megkönnyíthető. E célt szolgálja a könnyen áttekinthető és informatív honlap.

Az OBH és a bíróságok munkájának nyilvánosságát a bíróságok központi honlapján, a www.birosag.hu internetes portálon biztosítjuk. Bár a weboldal 2012-ben formailag még nem újult meg, újdonság volt, hogy naprakész információkat, híreket közölt.

A 2012. évben megkezdődött a bíróságok központi honlapjának formai és tartalmi megújítása, a portál átalakítása. A Kommunikációs Munkacsoport előkészítő munkája után az új portál kialakítására egy bírót és a Fővárosi Törvényszék munkatársait kérte fel az OBH elnöke. 2013. január 1-jével a honlap formai és tartalmi megújítása eredményeként – a törvény által előírt kötelező adatszolgáltatás mellett – számos új, hasznos és informatív tartalmi elemmel bővül. Ezzel párhuzamosan a bíróságok saját honlapjai is átalakításra kerülnek. A cél a honlapok egységesítése, felhasználóbaráttá tétele, minimumtartalommal való feltöltése.

2.2.2. A Bírósági Közlöny

A bíróságok hivatalos lapja a bíróságok központi honlapján elektronikus formában megjelenő és letölthető Bírósági Közlöny. A Bszi. 77. § (3) bekezdése alapján – egyebek mellett – ebben jelennek meg az OBH elnökének utasításai, ajánlásai, határozatai. 2012-ben a Bírósági Közlönynek 11 száma jelent meg.

Az OBH elnöke igazgatási tevékenységének nyilvánosságát és ezen keresztül átláthatóságát a szabályzatok, ajánlások és határozatok közzétételére vonatkozó törvényi kötelezettség teljesítésével biztosítja. E kötelezettség teljesítésének módját a Bszi. 77. § (3)-(7) bekezdései részleteiben tartalmazzák. Ennek megfelelő bontásban az OBH elnöke utasításait (szabályzatait) egyrészt a Magyar Közlöny Hivatalos Értesítőjében, másrészt az ajánlásokkal és határozatokkal együtt a bíróságok központi honlapján, valamint a Bírósági Közlönyben teszi közzé.

2.2.3. Sajtóközlemények

Az OBH sajtóközlemények rendszeres kiadásával biztosítja a széleskörű tájékoztatást. A sajtóközleményeket és az interjúkat (nyomtatott, online, rádió, televízió) a bíróságok központi honlapján is közzétesszük.

2012-ben az OBH összesen 42 közleményt adott ki az alábbi, közérdeklődésre számot tartó témákban:

- az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása érdekében az eljáró bíróság kijelöléséről hozott OBH elnöki ajánlásról,
- az eljáró bíróság kijelöléséről hozott döntésekről,
- az Országos Bírói Tanács tagjainak megválasztásáról,
- az Ügyfélkapcsolatok elektronizálásáról egyes bírósági eljárásokban projektről,
- a bírák nyugdíjazásával és új bírák kinevezésével kapcsolatos eljárásokról,
- a munkateher mérésének elméleti és gyakorlati kérdéseiről rendezett nemzetközi konferenciáról,
- a jogszabályok változásáról, a bírósági közvetítői eljárással kapcsolatos kérdésekről,
- a közigazgatási és munkaügyi bíróságok felállításáról, a járásbíróságok működéséről,
- a bíróságok biztonságának növeléséről a Svájci Hozzájárulás projekt kapcsán, valamint a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás elindulásáról.

2.3. Közvetlen megjelenés

Az OBH elnöke és munkatársai számos sajtónyilvános rendezvényen vettek részt, interjúkat adtak, illetve kifejezetten a sajtónak szóló rendezvényeket szerveztek.

2.3.1. Sajtó háttérbeszélgetések

A médiával való szorosabb kapcsolat kialakítása és az újságírók alaposabb tájékoztatása érdekében az OBH három alkalommal szervezett sajtó-háttérbeszélgetést, melyen 25 meghívott sajtóképviselő – főszerkesztő és szakújságíró – vett részt. Ezeken a találkozón az OBH elnöke tájékoztatta az újságírókat az OBH stratégiai célkitűzéseiről és az aktuális kérdések hátteréről.

2.3.2. Az OBH Sajtó és Kommunikációs Osztálya által szervezett 2012. évi sajtómegjelenések

Az OBH Sajtó és Kommunikációs Osztálya napi szinten tartja a személyes munkakapcsolatot az igazságszolgáltatás iránt érdeklődő újságírókkal. A bíróságok központi irányításával kapcsolatban felvetődő kérdéseikre szóban, illetve írásban kapnak felvilágosítást az újságírók, továbbá az OBH elnöke és munkatársai – a nyilvánosság biztosítása érdekében – gyakran adnak interjúkat a nyomtatott, az online és az elektronikus médiában.

2012. évi sajtómegjelenések	db
TV interjúk, riportok	37
Írott sajtóban megjelent interjúk, riportok	82
Online felületen megjelent interjúk, riportok, közlemények	92
Rádió interjúk, riportok, tudósítások	40
Kiadott OBH sajtóközlemények	42
Összesített:	**293**

2.3.3. Rendezvények

Az OBH elnöke megváltozott jogköreinek és az új szakmai igazgatási feladatok megismertetésének egyik eszköze a szakmai rendezvények, fórumok, konferenciák, nemzetközi konferenciák, valamint nyílt napok szervezése és az azokon való részvétel volt. Ezek közvetlen lehetőséget adtak a szakmai és a laikus közönség figyelmének felkeltésére.

Konferenciát tartottunk többek között a bírósági munkateher mérés nemzetközi tapasztalatainak bemutatására, a bűnjelkezelés jövőbeli irányairól, valamint a büntetőeljárás és polgári perrendtartás szabályainak újragondolásáról, valamint a bírósági mediációról.

Szakmai konzultációt szerveztünk a bírósági közvetítők és koordinátorok, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírák részére. A bírósági dolgozók és az ügyvédek részére bemutattuk az „e-bíróság" működését.

Közreműködtünk a Bírónők Egyesületének „Erőszakba zárva" címmel tartott szakmai tanácskozása megszervezésében.

Az OBH elnöke nyitotta meg az Európai Jogi Szaktanácsadó Bírák Egyesületének konferenciáját, részt vett és előadást tartott a Magyar Jogászegylet és a Kaposvári Jogi Beszélgetések rendezvényein.

Az OBH elnöke találkozott az Eötvös Károly Közpolitikai Intézet, a Magyar Helsinki Bizottság és a Társaság a Szabadságjogokért képviselőivel.

A sajtó és a jogi szakma képviselői kiemelt figyelmet szenteltek az OBH újonnan felállított munkacsoportjai működésének.

2.3.4. Szakmai együttműködések

Az OBH elnöke szakmai együttműködés kialakítására törekedett több jogi hivatásrenddel és szakmai testülettel, civilszervezettel. Találkozókra került sor a Magyar Országos Közjegyzői Kamara, a Magyar Ügyvédi Kamara, a Bírósági Végrehajtók Kamarája vezetőivel.

A 2012. évben két alkalommal került sor az egyetemi jogi karok dékánjai és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem rektora, a Legfőbb Ügyészség, a Magyar Ügyvédi Kamara és a Magyar Közjegyzői Kamara képviselői, valamint az OBH elnöke és elnökhelyetteseinek találkozójára.

Az egyik szakmai találkozón Hack Péter egyetemi docens tartott előadást egy új európai uniós kezdeményezésről, melyet „Menu for Justice – Egy európai curriculum studiorum kialakítása az igazságszolgáltatásban dolgozóknak" címmel indítottak el. Az európai uniós tagállamok a jogtudósok és az igazságügyi szakemberek bevonásával olyan közös, új oktatási, képzési rendszert alakítanak ki, amely lehetővé teszi a diplomák kölcsönös elismerhetőségét. Ez új lehetőséget nyit meg képzés terén a magyar egyetemek számára is.

A találkozók eredményeként a 2013. évben várhatóan több egyetemmel együttműködési szerződést köt az OBH. Előkészületek történtek az együttműködési megállapodás kialakítására az OBH és az ELTE, valamint az OBH és a BME között, és a győri Széchényi István Egyetem jogi karával is együttműködik majd a szakmai képzésben. Több törvényszék és egyetem is felújította a korábbi kapcsolatait, vagy alakított ki együttműködést a 2012-es évben az OBH-val.

3. Kiemelt országos programok

Az OBH különösen fontosnak tartja, hogy a kiemelt projektekről és programokról folyamatos tájékoztatást adjon. Ezek az események és hírek az egyes bíróságok kommunikációjában is megjelennek. Az OBH által 2012-ben szervezett megjelenések módjáról és számáról érdemes külön is számot adni.

3.1. Munkateher mérés

Az OBH elnökének elsődleges célja a munkateher és ezen keresztül az eljárások időszerűségbeli különbségeinek felszámolása. Ennek érdekében került felállításra a Munkateher Munkacsoport.

2012. évi sajtómegjelenések (országos)	db
írott sajtó	9
rádió	5
online	19
televízió	5

3.2. Bírósági közvetítés (mediáció) – „Perbeszéd helyett párbeszéd"

Kitűzött cél, hogy a bíróságra érkező ügyfelek jogvitái a lehető legrövidebb időn belül és mindkét fél számára elfogadható eredménnyel záruljanak le. Ennek egyik eszköze egy új típusú vitakultúra, párbeszéd meghonosítása, a közvetítői tevékenység beemelése a bírósági szervezetrendszerbe.

A 2012-ben létrehozott Mediációs Munkacsoport egyik feladata az volt, hogy az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés és az eljárások időszerűbb és költséghatékonyabb befejezésének elősegítésére a közvetítői eljárás bírósági elterjedését előkészítse, kidolgozza és a szükséges képzéseket lebonyolítsa.

2012. évi sajtómegjelenések (országos)	db
írott sajtó	15
rádió	6
online	46
televízió	5

3.3. E-BÍRÓSÁG

Az OBH egyik kiemelt célkitűzése a hatékonyabb igazságszolgáltatás kialakítása olyan informatikai alkalmazások létrehozásával és bevezetésével, amelyek – az adat-újrafelhasználás elvének megfelelően – csökkentik a bíróságok adminisztrációs terheit, gyorsítják az ítélkezést. A bírósági munkafolyamatok elektronizálása a hatékony és átlátható munkavégzést teszi lehetővé.

2012. évi sajtómegjelenések (országos)	db
írott sajtó	7
rádió	3
online	60
televízió	6

3.4. A BÍRÓSÁGI ÉPÜLETEK BIZTONSÁGA

A bírósági integritás része a bírósági épületek biztonságának a fejlesztése. A bírósági szervezet 1,2 milliárd Ft összegű vissza nem térítendő támogatásban részesült a Svájci-Magyar Együttműködési Program keretében. A támogatásból 104 darab személyi beléptető kapu és 45 darab röntgensugaras csomagellenőrző berendezés szerezhető be.

2012. évi sajtómegjelenések (országos)	db
írott sajtó	8
rádió	3
online	27
televízió	1

3.5. GYERMEKKÖZPONTÚ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás projekt olyan igazságszolgáltatást céloz, amely az elérhető legmagasabb szinten biztosítja a gyermekek jogainak tiszteletben tartását és hatékony érvényesítését. Elsődleges szempontként juttatja érvényre a részvételükkel folyó vagy őket érintő minden ügyben a gyermekek mindenekfelett álló érdekeit.

A projekt keretében a nagy tapasztalattal rendelkező bírók már a 2012. évben jogszabálymódosítási kezdeményezéseket, képzési terveket és ügyviteli ajánlásokat fogalmaztak meg.

Ennek keretében részt vettünk más hatóságok hasonló jellegű munkájában, és kapcsolatban álltunk különféle civil szervezetekkel.

2012. évi sajtómegjelenések (országos)	db
írott sajtó	5
rádió	4
online	15
televízió	2

3.6. Nyitott Bíróság Program

Az OBH által elindított országos program a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás projekt részeként 2012. november 11-én vette kezdetét. A program célja, hogy osztályfőnöki órák, bírósági séták és a perszimulációk keretében a középiskolásokkal megismertessük a bíróságok működését, illetve a gyermek és fiatalkorúak jogismeretét erősítsük. Az országos programban több mint 300 bíró és bírósági titkár vesz részt. A bíróságok központi honlapján – a www.birosag.hu oldalon – folyamatosan tájékoztatást adunk a Nyitott Bíróság Programról.

2012. évi sajtómegjelenések (országos)	db
írott sajtó	3
rádió	2
online	34
televízió	2

3.7. A Polgári Igazságszolgáltatás Európai Napja

2012 októberében, immáron tizedik esztendeje rendeztük meg országos szinten a Polgári Igazságszolgáltatás Európai Napját. Budapesten kétszázhetven fő ismerkedett a Kúria, a Fővárosi Törvényszék, a Pesti Központi Kerületi Bíróság és az Országos Bírósági Hivatal történetével és a történelmi épületekkel. A nyílt nap szervezéséhez több vidéki bíróság is csatlakozott, többek között az Egri, a Szegedi, a Zalaegerszegi és a Győri Törvényszék is. A látogatók mindenhol színvonalas programokon vehettek részt.

2012. évi sajtómegjelenések (országos)	db
írott sajtó	6
rádió	5
online	23
televízió	2

3.8. Sziget Bíróság

A Sziget Fesztivál részeként működő Civil Szigeten való megjelenés célja, hogy a jövő jogkereső közönségével, a fiatalokkal is megismertessük a bíróságok feladatainak sokszínűségét. 2012-ben fordult elő először, hogy az Országos Bírósági Hivatal pályázata révén a Szegedi és a Miskolci Törvényszék, a Csongrádi Városi Bíróság, valamint a Budaörsi Városi Bíróság fogalmazói, titkárai is részt vettek a „Sziget Bíróság" munkájában.

2012. évi sajtómegjelenések (országos)	db
írott sajtó	1
rádió	1
online	5
televízió	2

3.9. A közigazgatási és munkaügyi bíróságok megalakulása

A közigazgatási és munkaügyi bíróságok új szakbíróságként 2013. január 1. napjával kezdték meg a működésüket. A megalakulás gondos és alapos előkészítése érdekében akcióterv készült. A feladatok és a szükséges döntések előkészítésében meghatározó szerepet kapott a 2012. május 18. napján létrehozott Közigazgatási-munkaügyi Munkacsoport.

2012. évi sajtómegjelenések (országos)	db
írott sajtó	7
rádió	6
online	87
televízió	4

4. A bírósági szervezet belső kommunikációja

A szervezeten kívüli nyilvánosságon túlmenően, kiemelt jelentősége van a bíróságon belüli nyilvánosságnak. A belső kommunikáció feladata, hogy hozzájáruljon az OBH és a bíróságok, illetve a bíróságok egymás közötti kapcsolattartásának erősítéséhez. A cél, hogy a bírósági szervezet valamennyi tagja naprakész ismeretekkel rendelkezzék a szervezet működéséről, a kezdeményezésekről és a döntésekről. A továbblépést az jelentheti, ha a folyamatokban való részvételt egyre nagyobb körben tudjuk biztosítani és az észrevételek, vélemények, javaslatok sorsáról visszajelzést tudunk adni.

A központi intranetes felület hiányosságai miatt ez a kommunikáció elmaradt az elvárásainktól. A 2012. év első felében az OBH szakmai munkájáról a havonta elektronikus úton kiadott Hírlevelekben adtunk számot. Az egyéb munkák azonban oly mértékben megnövekedtek, illetve a Sajtó és Kommunikációs Osztály kapacitásai oly mértékben beszűkültek, hogy ezt a kiadványt a 2012. év második felében már nem tudtuk megjelentetni.

A kommunikáció többnyire körlevelek, körkérdések és a kiadott eseti tájékoztatók útján valósult meg. A 2012. évben azonban már elkezdődött a központi intranetes felület megújításának az előkészítése. Foglalkoztunk az egyes bíróságok intranetes felületeinek a megújításával is, hiszen még mindig voltak olyan bíróságok, ahol ilyen felületek nem is működtek. A bíróságok nagy része kiválóan használja ki az intranet adta lehetőségeket: az ún. körözvényeket, a dolgozóknak szóló információkat, a szakmai rendezvényekre szóló meghívókat, de akár a könyvtár számára vásárolt új könyv ismertetőjét is ezen közlik. Mindez a tájékoztatás gyorsaságán kívül jelentős költségmegtakarítást is eredményez.

Az előkészítő munkák alapján a belső honlapok elindítására, illetve megújítására a 2013. év első felében kerül sor.

A belső kommunikációt is segítette, hogy több feladat megoldásába az OBH bírók és igazságügyi alkalmazottak sokaságát vonta be. Ez többnyire a munkacsoportokon keresztül vagy konzultációs rendezvények részeként valósult meg.

Az OBH elnöke és elnökhelyettesei számos bírósági rendezvényen és képzésen vettek részt, hogy szóban is tájékoztatást adjanak az OBH-ban folyó munkáról, illetve válaszoljanak a felmerülő kérdésekre. Ünnepi események megszervezésére is sor került. Ezek közül kiemelhető a Bíróságok Napjának központi rendezvénye, valamint a decemberi évzáró ünnepség. Az előbbihez kapcsolódóan 2012-ben is sor került a kitüntetésben és elismerésben részesülők bemutatására egy, a kitüntettettek nevét, fotóját és életútját bemutató kiadványban. A decemberi ünnepségen 128 újonnan kinevezett bíró és 84 bírósági fogalmazó kapott emléklapot és itt került sor 14 új bírósági vezető ünnepélyes kinevező okiratának átadására is.

5. Fejlesztések

Az Országos Bírósági Hivatal és a bíróságok társadalmi elfogadottsága a nyilvánosság eszköztárának lehető legszélesebb körű felhasználásával biztosítható. Ennek megvalósítása során a legfőbb alapelv a nyilvánosság és az átláthatóság. Az igazságszolgáltatási szervek, az állampolgárok, a bírák és az igazságügyi alkalmazottak közötti kommunikáció fejlesztése érdekében 2012-ben számos új kezdeményezést indítottunk el.

5.1. Arculatpályázat kiírása

A bíróságok, az Országos Bírósági Hivatal, az Országos Bírói Tanács és a Magyar Igazságügyi Akadémia egységes megjelenítésére, grafikai arculatának kidolgozására logó- és arculatterv elkészítésére nyílt pályázatot hirdetett az OBH elnöke. A nyertes pályamű országos bevezetésére 2013-ban kerül sor.

5.2. Bírósági sajtószóvivői rendszer továbbfejlesztése

A sajtószóvivőkkel való kapcsolat napi szintű a kommunikációs szakmai kérdésekben, a bíróságok központi honlapjának és a központi intranet oldal fejlesztésében is szorosan együttműködünk. Igen fontosnak tartjuk munkájuk támogatását, ezért 2012-ben három alkalommal tartottunk szakemberek bevonásával továbbképzést a számukra.

5.3. Új kommunikációs eszközök

Fontos, hogy minden hónapban a stratégiai célok közül legalább egy célkitűzés, de lehetőség szerint minél több – a külső és belső kommunikációban egyaránt – valamilyen formában publikálásra kerüljön. Ennek érdekében a bíróságokkal együttműködve egy-egy téma – az ún. „hét témája" – köré csoportosítottuk a honlapon megjelenő híreket. A bírósági szóvivőkkel együttműködve a sajtóban való megjelenést is hasonló módon a hét témája köré szerveztük. Ennek az új módszernek a bevezetésével elértük, hogy egy-egy, számunkra fontos kérdéssel egyszerre és hosszabb időn keresztül foglalkozott a média az egész országban. Ilyen témák voltak például a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Program, a Nyitott Bíróság Program, a Tanúvédelem, a Polgári Igazságszolgáltatás Európai Napja, a bíróságok biztonságának növelése, a bírósági közvetítés a bíróságokon és az új közigazgatási és munkaügyi bíróságok elindulása.

5.4. A Kommunikációs Munkacsoport célja, feladata, a megalkotott szabályzatok

Az igazságszolgáltatási szervek és az állampolgárok, valamint a bírák és az igazságügyi alkalmazottak közötti kommunikáció fejlesztése, a kezdeményező jellegű, folyamatos, lényegre törő tájékoztatás és az elektronikus kommunikáció fejlesztésében való közreműködés érdekében létrehozott Kommunikációs Munkacsoport tevékenysége folytán valósultak meg az alábbiak:

- a bírósági sajtószóvivőkkel és a bíróságokkal történt egyeztetéseket követően az OBH elnöke 8/2012. (IV. 25.) OBH utasításként adta ki a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal sajtótájékoztatási tevékenységéről, valamint a bíróságok központi honlapjának sajtószolgálatáról szóló szabályzatot és
- a 9/2012. (V. 8.) OBH utasítást a talár viseléséről, valamint az ülnökök, a jegyzőkönyvvezetők és az eljárási cselekményt végző bírósági titkárok öltözködési szabályairól szóló szabályzatot,
- kidolgozta a tárgyalótermi viselkedési útmutatót, mely az ügyfeleket tájékoztatja alapvető jogaikról és kötelességükről a tárgyalás során,
- elkészítette a 2013. januárban elinduló új honlapra – ügyszakoknak megfelelő bontásban – a „Gyakori kérdések" menüpontot, mely a jogérvényesítés egyszerűsítését eredményezheti.

5.5. Az *Ezek is mi vagyunk* című kiadványsorozat elindítása

A bírák felelősségteljes munkájuk mellett, számos színvonalas művészi tevékenységet is folytat, festenek, regényt és verset írnak. Az OBH elnöke *Ezek is mi vagyunk* címmel indította útjára azt a saját erőnkből készített kiadványt, amely bemutatja a bírák és az igazságügyi alkalmazottak által készített alkotásokat.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- A bíróságok központi intranetes oldalának kialakítása
- A bíróságok internetes és intranetes oldalainak megújítása
- A bírósági tájékoztatási törvény koncepciójának kialakítása és a törvény megalkotásának a kezdeményezése
- A közadatok közzétételi rendjének megújítása
- A bírósági sajtószóvivői hálózat megerősítése, képzések
- Az OBH kommunikációs szervezeti egységének fejlesztése

További hasznos információk:

- A bíróságok központi honlapja: www.birosag.hu
- Az OBH elnökének beszámolói:

http://www.birosag.hu/engine.aspx?page=OBH_Elnokenek_beszamoloi

- A 2012. évi tematikusan összesített sajtómegjelenések adatbázisát itt tekinthető meg:

http://www.birosag.hu/media/aktualis/az-orszagos-birosagi-hivatal-2012-evi-sajtomegjelenesei

G. Fejezet
A bírósági szervezet informatikai helyzete

1. Bírósági informatika
   1.1. Alapvető stratégiai feladat
   1.2. Szoftverfejlesztés
2. Eredmények
   2.1. Központi rendszerek működtetése, felügyelete
   2.2. Országos informatikai hálózat működtetése, felügyelete
   2.3. Cégbírósági e-akták hitelességének megőrzése
   2.4. Informatikai eszközök beszerzése
   2.5. Közigazgatási és munkaügyi bíróságok felállítása – informatikai feltételek biztosítása
   2.6. Új bírósági épület informatikai eszközellátásának biztosítása
   2.7. Az elektronikus ügyintézés feltételeinek megteremtése, az elektronikus bírósági eljárások és ügyvitel kialakítása, fejlesztése és a bevezetés előkészítése
   2.8. A bírósági szervezet strukturális változásának kezelése a BIR-O programban
   2.9. A felszámolók kijelölése informatikai támogatással
   2.10. A hirdetményi kézbesítés
   2.11. A bíróságok központi honlapjának fejlesztése
   2.12. A civil szervezetek beszámolóinak közzététele
   2.13. Az országos digitális aláírás igénylő és nyilvántartó rendszer
   2.14. Anonimizált határozatok közzététele
   2.15. Az informatikai oktatások
3. Fejlesztési tervek
   3.1. A bírósági szervezet informatikai infrastruktúrafejlesztése
   3.2. Alkalmazás- és rendszerfejlesztések, bevezetések

Az OBH 2012. évi legfőbb informatikai eredményei

I. A tárgyi feltételek biztosítása, illetve azok optimális elosztása és hasznosítása terén:

- Központi rendszerek működtetése, felügyelete, üzemeltetése
- Országos informatikai hálózat működtetése, felügyelete,
- Nemzeti Távközlési Gerinchálózatra való átállás biztosítása
- Informatikai eszközbeszerzés (összesen 494 M Ft értékben)
- Közigazgatási és munkaügyi bíróságok felállításával kapcsolatos informatikai feltételek biztosítása
- Soproni Városi Bíróság új épülete informatikai eszközellátásának biztosítása
- Valamennyi cégbírósági e-akta hitelességének megújítása
- „Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja” megnevezésű fejlesztés keretében leszállított Tranzakciós Modul éles üzembe állítása, üzemeltetése, beszerzett informatikai eszközök üzembe állítása
- „Az ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárásokban” fejlesztés keretében beszerzett eszközök elosztása és a rendszer éles üzembe állítása
- Felszámolók kijelölését támogató program üzemeltetése, továbbfejlesztésének koordinálása
- Az országos digitális aláírás igénylő és nyilvántartó rendszer SHA-256 algoritmusra történő átállítása
- Svájci-Magyar Együttműködési Program informatikai előkészítése
- „A bírósági szervezetrendszert érintő jogszabályi változásokból eredő fejlesztések a Bírósági Integrált Informatikai Rendszerben és a Vezetői Információs Rendszerben” fejlesztés előkészítése

II. Az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása terén:

- „Az elektronikus szolgáltatások kiterjesztése és az emberi erőforrások optimalizálása az ítélkezés időszerűségének javítása érdekében" fejlesztés informatikai előkészítése

III. A bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége terén:

- Információs rendszer strukturális, biztonsági, szabályzati és működésbeli megújításának előkészítése

IV. A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése terén:

- Bíróságok központi honlapjának megújítása
- A hirdetményi kézbesítéseket nyilvántartó, honlapon megjelenítő rendszer tervezése, fejlesztése, üzemeltetése
- A civil szervezetek beszámolóinak közzétételét támogató alkalmazás tervezése, fejlesztése, üzemeltetése
- Anonimizált határozatok nyilvántartásának üzemeltetése

V. A képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel:

- Felhasználói, üzemeltetői informatikai képzések folyamatos szervezése
- Eötvös Loránd Tudományegyetemmel együttműködési megállapodás előkészítése

1. Bírósági informatika

A bíróságok alkotmányos kötelezettségeinek teljesítésében, a független bírók magas színvonalú és időszerű ítélkezésének biztosításában a bírósági informatikának – az üzemeltetés és fejlesztés területén – kiemelt szerepe van:

- az emberi erőforrás optimális, objektív, átlátható, tervezhető nyilvántartásának és elosztásának informatikai támogatása,
- a tárgyi feltételek, így a szervezet megfelelő minőségű és mennyiségű informatikai eszközállománnyal, valamint megfelelő színvonalú szoftverekkel való ellátása,
- a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése, bíróságok belső és külső kommunikációs felületének (intranet és internet oldalak) megújítása, elektronizált eljárások kialakítása,
- a képzési rendszerrel kapcsolatos nyilvántartások, e-learning rendszerek informatikai továbbfejlesztése, valamint
- a bírósági integritás, az informatikai információbiztonsági rendszer kiépítése, rendszabályok kialakítása, továbbfejlesztése terén.

1.1. Alapvető stratégiai feladat

1.1.1. Üzemeltetés

A bíróságok tevékenysége szempontjából az informatikai rendszer (hálózat, számítógépek, alkalmazások stb.) megbízható és stabil működése kulcsfontosságú kérdés. Az eszközök nem megfelelő működése fennakadásokat okozhat a bírósági munkafolyamatokban, adatvesztéssel járhat, amelynek következménye a felesleges többletmunka, az ítélkezési tevékenység hatékonyságának romlása.

A beszámolási időszak első félévében végzett informatikai hardverállomány felmérés alapján megállapítható, hogy az informatikai infrastruktúra közel 70%-a – avultság miatt – nem alkalmas a biztonságos, hatékony és korszerű működtetés feltételének teljesítésére. A bírósági fejezetnél az utolsó számottevő központi informatikai eszközbeszerzésre a 2007-2008. években került sor, ami azt jelenti, hogy az akkor beszerzett eszközök is már több mint 4 éve üzemelnek. A kor jelenlegi technikai színvonalán korszerűnek tekinthető PC-k száma összesen kb. 1500 db. Az új alkalmazások elérésére ezeken az eszközökön kívül – a rendszer architektúrájától függően – még a vékonykliensek is alkalmasak lehetnek, amelyek száma szintén kb. 1500 db. A bírósági intézmények fizikai állomány nélküli létszámát tekintve elmondható,

hogy jelenleg 10 bírósági munkatárs közül csupán 3 fő számára biztosított olyan informatikai eszköz, amely nagy valószínűséggel a következő 2-3 évben is alkalmas az új alkalmazások hatékony futtatására.

Az OBH a folyamatban lévő és tervezett uniós fejlesztések kialakítása során – a költséghatékonyság, a fenntarthatóság és az üzembiztos működés elveire figyelemmel – a bírósági eszközpark megújítására törekszik. A bírósági informatikai munkaállomások avultságát bíróságok szerinti bontásban az alábbi táblázat, illetve grafikon szemlélteti.

Bíróságok	**PC állomány**				
	2004. évi, és régebbi PC (db)	**2005. évi PC (db)**	**2006. évi PC (db)**	**2007. évi és újabb PC (db)**	**Összes PC (db)**
Kúria	30	44	26	76	176
Fővárosi Ítélőtábla	162	0	1	119	282
Debreceni Ítélőtábla	38	1	42	5	86
Győri Ítélőtábla	15	13	2	34	64
Pécsi Ítélőtábla	13	0	2	41	56
Szegedi Ítélőtábla	43	27	0	6	76
Fővárosi Törvényszék	1051	517	206	259	2033
Pécsi Törvényszék	116	121	5	154	396
Kecskeméti Törvényszék	97	64	33	269	463
Gyulai Törvényszék	167	27	12	148	354
Miskolci Törvényszék	193	78	35	399	705
Szegedi Törvényszék	17	10	121	225	373
Székesfehérvári Törvényszék	141	23	14	148	326
Győri Törvényszék	117	16	24	197	354
Debreceni Törvényszék	66	107	15	267	455
Egri Törvényszék	87	17	11	181	296
Szolnoki Törvényszék	77	73	37	141	328
Tatabányai Törvényszék	98	3	59	198	358
Balassagyarmati Törvényszék	55	77	1	17	150
Budapest Környéki Törvényszék	420	71	79	400	970
Kaposvári Törvényszék	183	0	70	119	372
Nyíregyházai Törvényszék	173	54	23	257	507
Szekszárdi Törvényszék	53	92	3	24	172
Szombathelyi Törvényszék	86	0	0	5	91
Veszprémi Törvényszék	80	38	14	156	288
Zalaegerszegi Törvényszék	98	17	8	63	186
OBH	142	9	163	42	356
Összesen:	**3 818**	**1 499**	**1 006**	**3 950**	**10 273**

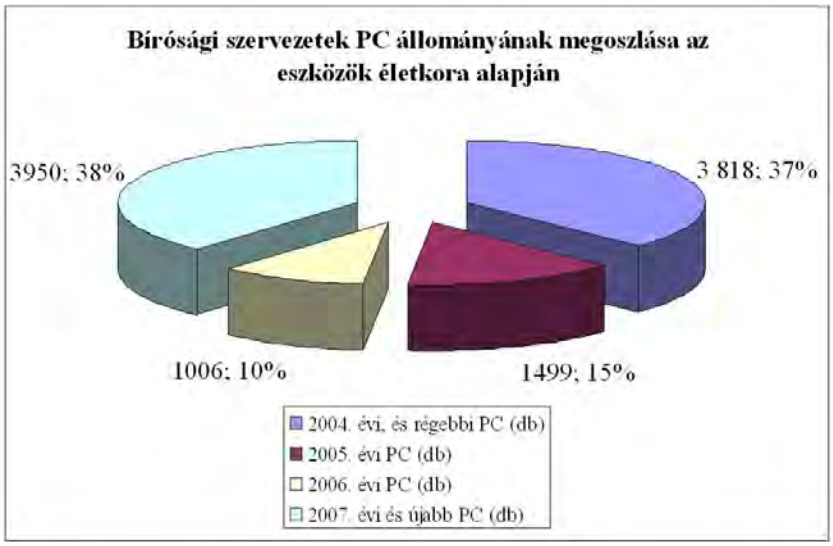

1.2. Szoftverfejlesztés

A bírósági szervezetben az adminisztratív teher kiemelkedően magas, és évről-évre egyre növekvő tendenciát mutat. Adminisztratív tehernek tekinthető minden olyan tevékenység, amely nem az érdemi ítélkezés része. Az adminisztratív teher csökkentésének elsődleges informatikai eszköze a hatékony szoftverrendszer. A bírósági szervezet szoftvereinek kialakítása, módosítása során az adat-újrafelhasználás, a párhuzamosságok megszüntetése, az automatizmus szempontjai érvényesülnek.

A bírósági eljárások során számtalan adat ismételten rögzítésre kerül, amely felesleges adminisztratív terhet okoz. Amit a bíróságok felvisznek a lajstromrendszerekbe, beírják a határozataikba, ráírják a borítékra, a tértivevényre, rögzítik az egységes adatszolgáltatási lapokon. A cél, hogy azon adataik, amelyek a rendszereikben már rögzítésre kerültek, ismételt rögzítés nélkül automatizáltan átvételre kerüljenek, továbbá azon munkafolyamatok, amelyekből az emberi erőforrás kivonható, automatizált informatikai eszközökkel legyenek kiváltva, ezáltal lehetővé téve az alaposabb munkavégzést, munkaerő-átcsoportosítást.

Az Országos Bírósági Hivatal a fenti elvekre és a törvényi kötelezettségekre figyelemmel a – költséghatékonyságot és a továbbfejleszthetőséget szem előtt tartva – lehetőség szerint nyílt forráskódú szoftvereket, keretrendszereket vezet be, azokra fejleszt. A beszámolási időszakban elvégzett – főként az új törvényi kötelezettségek által indukált – szoftverfejlesztések a 2. pontban kerülnek bemutatásra.

2. Eredmények

2.1. Központi rendszerek működtetése, felügyelete

A bírósági informatika elsődleges feladata a napi ítélkezési és igazgatási tevékenység informatikai támogatása. A bírósági felhasználói rendszerek működése nem nélkülözheti a bírósági adatátviteli hálózat, az informatikai biztonság megvalósítását támogató rendszerek, valamint a szükséges alap-szoftverek (operációs rendszerek, adatbázis kezelő rendszerek stb.) biztonságos működtetését.

Az Országos Bírósági Hivatal a beszámolási időszakban a Bírósági Integrált Informatikai Rendszer (BIIR), a Cégbírósági ügyviteli rendszer (E-cég), a Gazdálkodási Integrált Informatikai Rendszer (GIIR), NEXonHR személyügyi nyilvántartási rendszer, az E-Corvina könyvtári információs rendszer, a Hirdetményi kézbesítések országos nyilvántartása és honlapon történő közzétételét biztosító rendszer, az

Országos bírósági statisztikai rendszer, a Gondnokoltak országos nyilvántartása, az E-learning rendszer, a GroupWise levelező rendszer, a Civil szervezetek országos névjegyzéke, a Felszámolók kijelölését támogató program, a Jogszabály-nyilvántartó és kereső rendszer, a bírósági honlap és intranet, a bíróságok anonimizált határozatainak gyűjteménye, valamint a help desk rendszert üzemeltette.

Ezen országos rendszerek kiesésmentes üzemeltetése biztosított volt, a korábban gyakori rendszerleállásokat okozó elöregedett központi SLPD szolgáltató szerver cserére, egyidejűleg duplikálásra került.

2.2. Országos informatikai hálózat működtetése, felügyelete

A Bírósági Országos Adatátviteli Hálózat üzemeltetését 2012. január 1-től a Magyar Telekomtól a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. (NISZ Zrt.) átvette. A 2012. év végéig a feladat teljesítése megközelítőleg 90%-os készültséget ért el, amelynek eredményeként az eddigi 2 Mbps és 4 Mbps átviteli sebességű vonalak teljesítménye megduplázódott, a számlázott havi forgalmi díj az előző időszakhoz képest 30%-kal csökkent.

Az NTG problémamentes használata – a készültségi fokra figyelemmel – nem volt biztosított, a hibák kijavítása a beszámolási időszakban is folyamatos.

2.3. Cégbírósági e-akták hitelességének megőrzése

A beszámolási időszakban került sor a cégbírósági aktákon korábban elhelyezett – és folyamatosan lejáró – időbélyegek újra-időbélyegzésére 12 éves időtartamra. A feladat elvégzése során valamennyi cégbírósági e-akta átvizsgálása megtörtént, a munka során közel 14 millió darab időbélyeg került felhasználásra. Az újra-időbélyegzés eredményeként valamennyi elektronikusan tárolt cégbírósági elektronikus irat hitelessége biztosítottá vált.

2.4. Informatikai eszközök beszerzése

Az OBH a beszámolási időszakban saját költségvetésből (30 millió forint), a „Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja" megnevezésű projekt keretében (378 millió forint) és az „Ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárásokban" megnevezésű projekt keretében (86 millió forint) összesen 494 millió forint értékben szerzett be informatikai eszközöket. Beszerzésre került 519 db számítógép (PC + vékonykliens), 744 db monitor, 26 db blade szerver, 65 db rack szerver, 13 db blade storage, 2 db mentőegység, 2 db blade keret, 58 db szkenner, 55 db switch, 20 db rack szekrény és 42 db szünetmentes tápegység, továbbá 6 db szervertároló helyiség klimatizálása történt meg.

2.5. Közigazgatási és munkaügyi bíróságok felállítása – informatikai feltételek biztosítása

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 2013. január 1-től a helyi bíróságok jogutódjaként a járásbíróságokat, a munkaügyi bíróságok mint különbíróságok jogutódjaként pedig a közigazgatási és munkaügyi bíróságokat hozta létre.

A beszámolási időszakban a Közigazgatási-munkaügyi Munkacsoport által kidolgozott szakmai anyagnak és ütemtervnek megfelelően a „Bírósági szervezetrendszert érintő jogszabályi változásokból eredő fejlesztések a Bírósági Integrált Informatikai Rendszerben (BIIR) és a Vezetői Információs Rendszerben (VIR)" elnevezésű, uniós forrásból finanszírozott projekt keretében valamennyi informatikai feladat, így

a bíróságok hatályos elnevezés szerinti átnevezése, és időpontalapú nyilvántartása, új lajstromkönyvek létrehozása és az érintett ügycsoportok (törvényszéki közigazgatási kollégium által tárgyalt elsőfokú ügyek, ítélőtábla közigazgatási kollégiuma által tárgyalt másodfokú ügyek) migrációja megtörtént.

2.6. Új bírósági épület informatikai eszközellátásának biztosítása

2012. augusztus 31. napján átadásra került a Soproni Városi Bíróság új épülete. Az OBH az új bírósági épület informatikai infrastruktúráját biztosította. Ennek során beszerzésre és a bíróság részére átadásra került 54 db munkaállomás (PC + monitor), 2 db notebook, 1 db szerver, 1 db szünetmentes tápegység, 5 db switch, 7 db irodai A/4 fekete-fehér multifunkciós készülék, 4 db nagyteljesítményű A/3 fekete-fehér multifunkciós készülék, valamint 14 db A/4 asztali lézernyomtató.

2.7. Az elektronikus ügyintézés feltételeinek megteremtése, az elektronikus bírósági eljárások és ügyvitel kialakítása, fejlesztése és a bevezetés előkészítése

2.7.1. Elektronikus eljárások és ügyvitel

A bírósági munkafolyamatok elektronizálása lehetővé teszi a hatékony és átlátható munkavégzést, adat-újrafelhasználást, a gyorsabb és igényesebb ügyfélkiszolgálást, társszervekkel történő gyors és automatizált adatcserét és hosszú távon csökkenti a papírfelhasználást.

A jogalkotó kijelölte az irányt. Több eljárásban előírta az elektronikus kapcsolattartást, amely lehetővé teszi a gyorsabb iratmozgást, automatizált adatcserét, adatszolgáltatást. Ezzel számos papíralapú eljárás elektronikus alapjait teremtette meg. Az elektronizálás fokozatos, azaz az elektronikus eljárásban is fellelhetőek a papíralapú eljárások egyes elemei. Ezek a hibrid eljárások még nem rendelkeznek azokkal az előnyökkel, amelyekkel a teljesen elektronizált eljárások rendelkeznek majd, de megalapozzák azokat. Az elektronizáció során bevezetett elektronikus űrlapok a gépi feldolgozás útján munkateher csökkenést eredményezhetnek.

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének egyik kiemelt célkitűzése a hatékonyabb igazságszolgáltatás kialakítása olyan informatikai alkalmazások létrehozásával és bevezetésével, amelyek - az adat-újrafelhasználás elvének megfelelően - csökkentik a bíróságok adminisztrációs terheit, gyorsítják az ítélkezést. A beszámolási időszakban az elektronizálás témakörében az „Ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárásokban" projekt került lezárásra és a „Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja" megnevezésű projekt volt folyamatban.

2.7.2. „Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja" megnevezésű projekt

Az európai uniós forrásból 2008 novembere óta megvalósítás alatt álló, 990 millió Ft támogatási összegű „Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja" megnevezésű projekt célja a civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja, korszerű, ügyfélbarát, tér- és időkorlátoktól mentes, hatékony elektronikus ügyintézés lehetőségének létrehozása. A projekt a jogszabályi előírásoknak megfelelően célozza:

- az ügyfelekkel, hivatalos szervekkel való elektronikus ügyintézés kialakítását (külső kapcsolatok elektronizálását követően a Hivatali Kapu és az elektronikus formanyomtatványok használatával, elektronikus lajstromozással),

- a belső munkafolyamatok elektronikus támogatását, az elektronikus iratkezelés bevezetését (elektronikus iktatás és dokumentumkezelés), mely lehetővé és szükségessé teszi a munkafolyamatok áttekintését, hatékonyabb és gyorsabb végzésének megszervezését. A projekt megteremti az infrastrukturális és szervezési alapjait a szélesebb körű, belső és külső elektronikus ügyintézésnek is.

A fejlesztés a beszámolási időszakot követően fejeződik be, azonban annak eredményeként az informatikai eszközök és a tranzakciós modul már a beszámolási időszakban beszerzésre, a bíróságok által használatbavételre és üzembe állításra került.

a, Tranzakciós Modul
A projekt keretében az ügyfelekkel és a társszervekkel folytatandó elektronikus kommunikáció kezelésére kifejlesztésre és a beszámolási időszakban éles üzembe állításra került a Tranzakciós Modul, amelynek legfontosabb funkciói a következők:

- a Központi Rendszer OBHGEPI postafiókjának figyelése,
- az OBHGEPI postafiókba az ügyfelektől érkező elektronikus küldemények letöltése az OBH rendszerébe,
- az érkezett elektronikus küldemények szükség szerinti kititkosítása, kicsomagolása stb.,
- az elektronikus küldemények azonosítása és az azonosítható küldemények továbbítása a megfelelő szakrendszer felé,
- a bíróságoktól az ügyfelek felé küldendő elektronikus küldemények feltöltése a Központi Rendszerbe (az ügyfelek ÜK postafiókjába),
- a Központi Rendszertől érkező nyugta üzenetek letöltése, továbbítása,
- a címzett ügyfelektől visszaérkező elektronikus tértivevények letöltése és továbbítása.

b, Fejlesztés keretében beszerzett informatikai eszközök
A projekt keretében a beszámolási időszakban beszerzésre és a bíróságok számára leszállításra és éles üzembeállításra került informatikai eszközök:

- 350 db számítógép és monitor,
- 81 db számítógép,
- 58 db szkenner,
- 56 db szkenner számítógép és monitor,
- 6 db klíma,
- 27 db szünetmentes tápegység,
- 27 db switch,
- 14 db Blade szerver és Blade tápegység,
- 7 db Blade storage,
- 65 db rack szerver,
- 20 db rack szekrény,
- 22 db vékonykliens,
- 328 db monitor.

2.7.3. „Az ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárásokban" megnevezésű fejlesztés

Az EU és a magyar állam társfinanszírozásával, 400 millió Ft összegből megvalósult, „Az ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárásokban" elnevezésű EKOP (Elektronikus Közigazgatás Operatív Program) fejlesztés – összhangban az OBH stratégiai célkitűzéseivel – megteremtette a bíróságok számára a lehetőséget az elektronikus dokumentumok fogadására és küldésére.

a, Elektronikus kommunikáció kialakítása
2013. január 1-jétől – fokozatosan bevezetve, választható módon, elektronikus úton is – az erre a célra kialakított internetes felületen lehet joghatályos beadványokat intézni a bírósághoz. Az ügyfelek polgári perben például keresetet, beadványokat, igazolási kérelmeket nyújthatnak be az elektronikus

rendszereken keresztül. A büntetőeljárásban is lehetőség nyílik elektronikus kapcsolattartásra a bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság és a büntetés-végrehajtási szervezet között.

Az elektronikus ügyfélkapcsolat – térben és időben – megkönnyíti a bíróságokhoz való hozzáférést, mivel az ügyfelek számára lehetővé teszi, hogy a bíróságok hivatali munkaidejétől függetlenül beadványaikat – a személyes megjelenés, illetve a posta igénybevétele nélkül – eljuttassák a bíróságokhoz.

Az elektronikus kommunikáció az ügyfelek részéről az ügyfélkapu igénybevételével, a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. (NISZ Zrt.) által az OBH részére biztosított hivatali kapun és – az OBH által üzemeltetett – tranzakciós és központi ügyfélkapcsolati modulokon keresztül történik. Az ügyfelek az internetes felületre feltöltött űrlapok közül választhatnak, amelyet kitöltve nyújthatják be a kérelmüket a bírósághoz. A nyomtatványok használata segítheti a – jogszabályok által meghatározott – formai és tartalmi előírásoknak való jobb megfelelést, ezáltal csökkenhet a bíróság által elrendelt hiánypótlások száma. Az ügyfelek által az eljárást megindító nyomtatványon rögzített adatok a bírósági iratkezelő rendszerben automatikusan megjelennek, amely az ismételt adatfelvitelből adódó adminisztratív terhet csökkenti. A bírósági eljárás során az elektronikus kommunikáció a bíróság részéről is könnyíti az ügyfelekkel való kapcsolattartást, mert a felhívásokat, értesítéseket, idézéseket, határozatokat stb. a bíróság egyszerűbben továbbíthatja az ügyfelek részére. Az ügyfelek számára az elektronikus kézbesítés a bírósághoz való hozzáférést egyszerűsíti.

b, Elektronikus dokumentumtár
A fejlesztés eredményeként létrejött az elektronikus dokumentumtár, amely egy olyan központi elektronikus dokumentum menedzsment rendszer, amelyben a bírósági eljárások során keletkező határozatok tárolhatók. A dokumentumtárban kerül tárolásra – törvényben meghatározott esetben – az iratok anonimizált (személyes adatokat nem tartalmazó) változata is. A fejlesztés által az anonimizált határozatok közzététele egyszerűsödik, a bírói gyakorlat és a tudományos vizsgálatok számára a határozatok jobban megismerhetőbbé válnak.

A kialakított megoldás biztosítja, hogy az elektronikusan indított ügy valamennyi elektronikus irata egy helyen, strukturáltan, redundanciamentesen, biztonságosan és visszakereshetően megőrzésre kerüljön.

c, Fejlesztés keretében beszerzett informatikai eszközök
Az „Ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárásokban" megnevezésű projekt keretében beszerzett eszközök:

- 10 db szerver,
- 2 db Blade szerver + keret + storage,
- 4 db Blade storage,
- 2 db mentőegység,
- 27 db switch,
- 49 db különféle szoftver licence,
- biztonsági háttérkörnyezet.

2.8. A bírósági szervezet strukturális változásának kezelése a BIR-O programban

Az OBH a 2012. január 1. napjával hatályba lépett Bszi. rendelkezéseinek megfelelően a bírósági szervezet strukturális változásának átvezetését – a statisztikai rendszer módosításával egyidejűleg – a bírósági lajstromprogramban elvégezte. A fejlesztés eredményeként a program a bíróságok, az ügyek, a statisztikai adatok időpontalapú nyilvántartására képessé vált. Az OBH a jogszabályi követelményeknek megfelelő módosítást a „Bírósági szervezetrendszert érintő jogszabályi változásokból eredő fejlesztések a Bírósági Integrált Informatikai Rendszerben és a Vezetői Információs Rendszerben" uniós forrásból finanszírozott fejlesztés előkészítési periódusában valósította meg.

2.9. A felszámolók kijelölése informatikai támogatással

A felszámolók, a vagyonfelügyelők és az ideiglenes vagyonfelügyelők elektronikus kijelölésének szabályairól szóló, többször módosított 36/2010. (V. 13.) IRM rendelet 1. § (1) bekezdése a következőket írja elő: „A felszámoló, a vagyonfelügyelő, az ideiglenes vagyonfelügyelő (a továbbiakban együtt: felszámoló) felszámolók névjegyzékéből történő kijelölése az erre a célra kifejlesztett és az Országos Bírósági Hivatal elnöke által jóváhagyott számítógépes program felhasználásával történik. A számítógépes programot az Országos Bírósági Hivatal üzemelteti."

A feladat végrehajtását támogató program fejlesztése a „Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja" elnevezésű kiemelt projekt részét képezi.

A projekt időbeli elhúzódása miatt azonban azonnali megoldást kellett találni a probléma kezelésére és a program jogszabályban előírt határidőre történő működtetésére. A jogszabályoknak történő megfelelés érdekében bírósági informatikus szakemberekből álló fejlesztő csoport dolgozta ki a felszámolók elektronikus úton történő kijelölését biztosító, átmeneti jelleggel működtetett programot. A program a jogszabályi környezet (Cstv., Civil tv., illetve a vonatkozó Vhr.) változásainak megfelelően a beszámolási időszakban több verzióváltáson esett át.

2.10. A hirdetményi kézbesítés

A jogalkotó a polgári perrendtartás hirdetményi kézbesítésekre vonatkozó jogszabályi rendelkezései módosításával a bíróságok feladatául szabta, hogy a hirdetményeket – azok bírósági hirdetőtáblára való kifüggesztése mellett – a bíróságok központi internetes honlapján is jelenítsék meg.

Az OBH mérlegelte a megvalósítási lehetőségeket és a fejlesztésre rendelkezésre álló rövid határidőt, ezért a hirdetményi kézbesítések meglévő nyilvántartó rendszerére épülő belső fejlesztés mellett döntött. A fejlesztés különösen két tényezőt vett figyelembe: egyrészt azt, hogy az új kötelezettség informatikai megvalósítása ne jelentsen többletadminisztrációt a bíróságok számára, másrészt a megoldás lehetőleg automatizált legyen, azaz humán erőforrás igénybevétele nélkül kerüljenek ki a honlapra a hirdetmények. Az új program üzembe helyezése megtörtént, a bírósági szervezetrendszert érintő törvényi változásnak megfelelően (új bíróságok létrejötte, bírósági névváltozások) a program továbbfejlesztésére került sor.

2.11. A bíróságok központi honlapjának fejlesztése

A bíróságok központi honlapja megújult tartalommal és megjelenéssel 2013. január 1. napján került elindításra. A változás informatikai háttere akként került kialakításra, hogy a fejlesztés a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítését, a (jog)szolgáltató jelleg hangsúlyozását, az állampolgárok joghoz való hozzájutásának segítését a társadalomban az igazságszolgáltatásról kialakult kép pozitív irányba mozdítását segítse elő.

A honlaprendszer tervezésekor az OBH kiemelt figyelmet fordított arra, hogy a honlapon a jövőben szélesebb körben bevezetni tervezett szolgáltatások (elektronikus eljárások, elektronikus nyomtatványtár) és a hosszú távon megvalósuló, kísérleti szakaszban lévő informatikai fejlesztések kialakíthatóak legyenek. A központi honlap nyílt forráskodú, Drupal tartalomkezelő rendszerre (CMS) történő átállítása lehetővé teszi, hogy a korábbi elavult architektúra és kedvezőtlen fejlesztői környezet helyett modern, a XXI. századi igényeknek megfelelő, (jog)szolgáltató bíróságot jelenítsünk meg az elektronikus kommunikáció során. Az informatika kereshető adatbázisok feltöltésével, listákba rendezett tájékoztatókkal (ügyleírások ismertetése), és a korábbi oldalhoz képest fejlettebb vizualitással (videó/hangtár) járul hozzá a fenti célok eléréséhez.

2.12. A civil szervezetek beszámolóinak közzététele

A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló, 2012. január 1. napján hatályba lépett 2011. évi CLXXXI. törvény a civil szervezetek mérlegbeszámolóival kapcsolatos közzétételi kötelezettséget az OBH feladataként határozta meg. Az Országos Bírósági Hivatalban a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően ki kellett alakítani a beadványokkal kapcsolatos nyilvántartási, logisztikai, digitalizálási és közzétételi munkafolyamatokat. A belső fejlesztéssel kialakított informatikai támogatás biztosítja a papíralapon beérkező beszámolók vonalkódon alapuló nyilvántartását, a honlapon történő automatizált közzétételét, az átvételi elismervény automatizált előállítását és nyomtatását.

A program – a funkcionalitás érintetlenül hagyása mellett – a beszámolási időszakra vonatkozó jogszabálykövetésen túl akként kerül továbbfejlesztésre, hogy azokat az esélyegyenlőség jegyében a hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő munkavállalók is tudják kezelni, ezáltal elősegítve a fenti személyek munka világába történő beilleszkedését.

2.13. Az országos digitális aláírás igénylő és nyilvántartó rendszer

A digitális aláírás igénylő és nyilvántartó rendszer jelentős módosítására volt szükség az év elején, tekintettel arra, hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2012. január 1-jétől kizárólag az SHA-256 lenyomatképző algoritmus használatát engedélyezte. A digitális aláírással kapcsolatos módosítási feladatok során a Nexon Kft. elvégezte az új NLCapi illesztését, a HTTPS protokoll módosítását, valamint a visszavonáshoz kapcsolódó változtatásokat. A módosított rendszer üzembeállítása megtörtént. A beszámolási időszakban a rendszer működése nem volt stabil, a fejlesztők részére az összes észrevétel átadásra került.

2.14. Anonimizált határozatok közzététele

A Bszi. 76. § (8) bekezdés d) pontjában foglaltak alapján a Kúrián és az ítélőtáblákon hozott határozatokat anonimizált formában nyilvánosságra kell hozni. Az anonimizáló modul bevezetése óta – az OBH által üzemeltetett központi szolgáltatás keretében – 67865 db, a beszámolási időszakban több mint 11000 db anonimizált határozat került publikálásra a bíróságok központi honlapján.

2.15. Az informatikai oktatások

A jól működő informatikai infrastuktúra biztosítása naprakész tudással rendelkező képzett informatikai szakemberek nélkül megoldhatatlan feladat. Ezért is tartjuk fontos feladatnak informatikai szakembereink folyamatos képzését.

A beszámolási időszakban a „Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja" megnevezésű projekthez kapcsolódva – a bírósági szervezet sajátosságait figyelembe vevő – Linux adminisztrátori és szervervirtualizációt támogató alkalmazás témakörében két alkalommal, mintegy 50 fő részére szerveztünk oktatást. Az oktatás a bírósági üzemeltetés szervervirtualizációs technológiára való átállást alapozta meg.

Az „Ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárások" projekt keretében informatikai, felhasználói oktatások, bemutatók lebonyolítására került sor, melyeken 145 bíró és 324 igazságügyi alkalmazott vett részt a 2012. augusztus 16. és 2012. szeptember 13. közötti időszakban. A helyi szinten szervezett egynapos bemutatókon 1472 bírósági munkatárs és 424 ügyvéd vett részt, a MIA-n szervezett, háromnapos kulcsfelhasználói oktatáson pedig 115 vett részt 2012. november 13. és 2012. november 30. között. A rendszer bevezetésével kapcsolatban az oktatások a beszámolási időszakot követően is folytatódnak.

3. Fejlesztési tervek

3.1. A bírósági szervezet informatikai infrastruktúrafejlesztése

3.1.1. Járásbírósági, törvényszéki, ítélőtáblai, kúriai szerverpark modernizációja

A bírósági szervezet elöregedett infrastruktúrájában a járásbírósági, törvényszéki, ítélőtáblai, kúriai szerverpark megújítása elsődleges feladat. A helyi bíróságokon 2004. év végén és 2005. év elején történtek ütemezett szervercserék. Az akkor beszerzésre került szerverek mára elavultak, a szerverekben a rendelkezésre álló tároló terület kevés, sok helyen problémát jelent a munka során keletkező dokumentumok tárolása, és mindemellett a szervereken futtatott NetWare operációs rendszer gyártói támogatottsága is megszűnt. A mára elavult operációs rendszer használatával mintegy „időzített bombával" állunk szemben, hiszen a rendszerek biztonságos üzemeltetését a magas rendelkezésre állást veszélyeztető tényezők is jelentkeznek, mint a régi címtár verzió, az elavult nyomtató szolgáltatások és a gyártói támogatással már nem rendelkező munkaállomás menedzsment használata. Az OBH a szerverek megújítását két lépcsőben kívánja megvalósítani. 2013-ban elsőként a járásbírósági, 2013. második felétől kezdődően a törvényszéki, ítélőtáblai és a kúriai szerverek cseréjére kerülhet sor.

3.1.2. Budapest Környéki Törvényszék (BKT) infrastruktúra

Az OBH a Budapest Környéki Törvényszék épületbeszerzésével összefüggésben az új épületben egy modern, központi szerverszoba kialakítását tűzte ki célul. Az OBH jelenlegi központi szerverszobájának lehetőségeit – mind a klimatizálás, mind az elhelyezhető eszközök darabszáma, mind pedig a biztonságtechnikai megoldások területén – figyelembe véve, hogy a biztosított megoldás ma már elavult, nem garantálja az országos folyamatos rendelkezésre állás elvárásait. A költséghatékonyság elvének megfelelően a helyiségben 50 db számítógép állvány (2000 mm*1200 mm*800 mm) elhelyezése, 48 m^2 állványszerelő terület, összesen 110-135 m^2 területigénnyel kap helyet. A megoldás – a többi között – lehetőséget biztosít arra, hogy a kiemelten fontos országos szerver központ megfelelő elhelyezést kapjon az országos szolgáltatások üzletmenet-folytonosságának biztosítására, illetve a budapesti székhelyű bíróságok itt helyezhessék el saját szerverparkjukat, vagy annak egy részét megtakarítva az információ biztonsági igények biztosításának költségeit a saját épületeikben. A fejlesztés a tervek szerint várhatóan 2015-ben fejeződhet be.

3.1.3. Svájci-Magyar Együttműködési Program

A Svájci–Magyar Együttműködési Program keretében az OBH mintegy 1200 millió Ft összegű, vissza nem térítendő támogatásban részesült. A program informatikai alprojektje keretében az informatikai infrastruktúra fejlesztésére 1000 darab személyi számítógép, 2 darab szerver, 167 darab hálózati eszköz beszerzése biztosított.

3.1.4. „Az elektronikus szolgáltatások kiterjesztése és az emberi erőforrások optimalizálása az ítélkezés időszerűségének javítása érdekében" fejlesztés

„Az elektronikus szolgáltatások kiterjesztése és az emberi erőforrások optimalizálása az ítélkezés időszerűségének javítása érdekében" című, jogszabályban nevesített 600 millió Ft összegű projekt keretében informatikai infrastruktúra fejlesztésére 360 millió Ft összeg került elkülönítésre 60 darab szerver és 1200 informatikai munkahely telepítésére.

3.1.5. „A bírósági szervezetrendszert érintő jogszabályi változásokból eredő fejlesztések a Bírósági Integrált Informatikai Rendszerben és a Vezetői Információs Rendszerben”

„A bírósági szervezetrendszert érintő jogszabályi változásokból eredő fejlesztések a Bírósági Integrált Informatikai Rendszerben és a Vezetői Információs Rendszerben” című, jogszabályban nevesített 290 millió Ft összköltségvetésű fejlesztésben 700 darab új személyi számítógép és mintegy 6 darab szerver beszerzésére kerül sor.

3.1.6. Távmeghallgatás, videokonferencia

A büntetés-végrehajtási intézetek és a bíróságok között távmeghallgatási lehetőséget biztosító rendszer alkalmazása is pozitív hatással lehet a személyi erőforrásokkal való gazdálkodásra. Egy ilyen rendszer alkalmazásával a bírósági tárgyalásokon vagy büntetés-végrehajtási bírói üléseken meghallgatandó fogvatartottak épületek közötti mozgatása során felmerülő biztonsági kockázatok, illetve költségek csökkenthetőek lennének.

3.1.7. Az emberi erőforrás optimalizálását támogató fejlesztések

A távoli asztal elérés kiépítésével a munkaidő kihasználása hatékonyabbá válhat, továbbá lehetőség van a bírósági munkába olyan személyek bevonására is, akik eddig a bírósági épület mint munkavégzési hely megközelítésének nehézsége miatt nem jelentek meg a bíróság szempontjából releváns munkaerőpiacon (pl. mozgáskorlátozott vagy az adott bíróságtól nagyobb távolságra lakó személyek). Az ún. „távoli asztal” útján történő desktop virtualizáció kiépítése – a szigorú adatvédelmi és adatbiztonsági szabályok megtartása mellett – a bírók és az igazságügyi alkalmazottak bírósági épületen kívüli munkavégzését is lehetővé teszi.

3.2. Alkalmazás- és rendszerfejlesztések, bevezetések

3.2.1. Második generációs Schengeni Információs Rendszerre történő átállás

A schengeni térség tagállamai átállnak (2013) a második generációs Schengeni Információs Rendszerre. A rendszer a belső határok nélküli európai térség egyik legfontosabb biztonsági garanciális eszköze, amely révén a tagállamok illetékes hatóságai megoszthatják egymással a beutazási és tartózkodási tilalom alatt álló személyek, valamint egyes körözött személyek és tárgyak adatait tartalmazó figyelmeztető jelzéseket. A rendszerhez az Európai Unió tagállamai – Ciprus, az Egyesült Királyság és Írország kivételével –, továbbá Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc rendelkeznek hozzáféréssel.

Az uniós elfogató parancsokat a bíróságoknak a rendőrség közreműködésével digitalizált formában is rögzíteni kell a SIS II rendszerben. A 2013. évben a bíróságokat a digitalizálási és elektronikus kézbesítési feladatok ellátására is fel kell készíteni.

3.2.2. Az elektronikus adat hozzáférhetetlenné tétele

Az új Btk. 2013. július 1-i hatálybalépése és az ahhoz kapcsolódó Be. módosítás révén a bíróságok feladata lesz büntetőügyekben a jogsértő (internetes) tartalmak eltávolítására kötelezés mint intézkedés/kényszerintézkedés. Amennyiben a bírói rendelkezést a tárhely szolgáltató nem teljesíti, a bíróság a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságot keresi meg, hogy az általa vezetett „KEHTA” adatbázison keresztül kézbesítse a bírói határozatot és az internetes szolgáltatókat kötelezze az adott tartalom „blokkolására”. Az NMHH és az OBH között folyamatosak az egyeztetések annak érdekében, hogy adminisztratív teher-növekedés nélkül lehessen bevezetni az új jogintézményt.

3.2.3. Statisztikai adatlapok aktualizálása és a Vezetői Információs Rendszer továbbfejlesztése

Az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) adatgyűjtéseiről és adatátvételeiről szóló 288/2009. (XII. 15.) Korm. rendelet 11. számú melléklete meghatározza azokat az adatköröket, amelyekre nézve az Országos Bírósági Hivatalnak mint a Hivatalos Statisztikai Szolgálat szervének a bíróságok vonatkozásában adatgyűjtési kötelezettsége áll fenn. Az OBH e kötelezettsége teljesítése érdekében, a kormányrendeletben felsorolt tárgykörökben kérdőíveket állított össze. Az OSAP kérdőíveket a jogszabályváltozásokra, valamint a belső igényekre tekintettel módosítani kell. Az OBH a statisztikai adatlapok jogszabályi követelményeknek megfelelő módosítását a „Bírósági szervezetrendszert érintő jogszabályi változásokból eredő fejlesztések a Bírósági Integrált Informatikai Rendszerben és a Vezetői Információs Rendszerben" uniós forrásból finanszírozott fejlesztésből tervezi megvalósítani.

3.2.4. A BIR-O felhasználói felület továbbfejlesztése

A Bírósági Integrált Információs Rendszer bírák munkáját segítő megoldásait, a rendszerben már rögzített adatok újrahasznosításával, olyan információk kinyerésére kell tovább fejleszteni, amelyek megkönnyítik a bírák részére az eljárási határidők és kötelezettségek pontos betartását. BIR-O kliens fejlesztésének eredményeként figyelmeztető üzeneteket kaphatnak a bírák az eljárási határidők közeledtére és az esetlegesen elmulasztott eljárási cselekményekre vonatkozóan, illetve könnyebben elérhetik a gyakran használt program funkciókat, a dokumentumtár tartalmát. Előre jelezheti a program az ügyek elévülését, az írásba foglalási és jegyzőkönyv aláírási határidők elmulasztását, a kitűzetlen és elintézetlen ügyiratokat, a kényszerintézkedések esedékes felülvizsgálatát, a végrehajtási és statisztikai lapok kiállításának elmaradását; egy helyen kezelheti a bírák részére küldött igazgatási jellegű üzenetekről, körlevelekről történő értesítéseket és a tárgyalási napló adatai alapján készített naptárat. Az OBH a jogszabályi követelményeknek megfelelő módosítást „Az elektronikus szolgáltatások kiterjesztése és az emberi erőforrások optimalizálása az ítélkezés időszerűségének javítása érdekében" uniós forrásból finanszírozott fejlesztésből tervezi megvalósítani.

3.2.5. A BIIR országos egységes központi adatkonszolidációja

A bírósági szervezet számára jelentős adminisztratív terhet jelent a központi tervezéshez és tájékoztatáshoz szükséges információk gyűjtése, rendszerezése és postázása. A fejlesztés a helyi BIR-O rendszerek működő adatbázisainak integrációját jelenti. A helyi bírósági adatbázisok általában jó adatkonzisztenciával rendelkező, ugyanakkor szigetszerűen működő alkalmazások részei. Az adatkonszolidáció elsődleges célkitűzése, hogy a szigetrendszerek adatainak feldolgozása során az állampolgárok tájékoztatását, illetve a bírósági vezetői feladatok ellátását segítő alkalmazások fejlesztéséhez szükséges adatkapcsolatok megteremtődjenek, a bírák, bírói tanácsok és a bírósági lajstrom irodák számára jelentős adminisztratív terhet csökkentő alkalmazások fejlesztését lehetővé téve. Az OBH a jogszabályi követelményeknek megfelelő módosítást „Az elektronikus szolgáltatások kiterjesztése és az emberi erőforrások optimalizálása az ítélkezés időszerűségének javítása érdekében" uniós forrásból finanszírozott fejlesztésből tervezi megvalósítani.

3.2.6. Az igazgatási tevékenység, az elnöki lajstrom rendszerek modernizációja

A bíróságok együttműködését, a központi intézkedések és ellenőrzések maradéktalan végrehajtását az igazgatási területen, az OBH hatékony együttműködő, elektronikus elnöki lajstrom rendszer(ek) bevezetésével tervezi támogatni. Az OBH a jogszabályi követelményeknek megfelelő módosítást ugyancsak „Az elektronikus szolgáltatások kiterjesztése és az emberi erőforrások optimalizálása az ítélkezés időszerűségének javítása érdekében" uniós forrásból finanszírozott fejlesztésből tervezi megvalósítani.

3.2.7. A Gazdálkodási Integrált Informatikai Rendszer (speciális bírósági modulok) konszolidációja

A bíróságokon bevezetett Gazdálkodási Integrált Informatikai Rendszerben standard számviteli modulok (főkönyv, pénzügy, eszközök, készletek), speciális bírósági modulok (bevétel, letétek, bűnjelek) és a bérszámfejtő modul került bevezetésre. A fejlesztés célkitűzése a kontrolling modul bevezetése, a központi adatfeldolgozási eljárás biztosítása a bírósági vezetői információs rendszer támogatására. Az OBH a jogszabályi követelményeknek megfelelő módosítást „Az elektronikus szolgáltatások kiterjesztése és az emberi erőforrások optimalizálása az ítélkezés időszerűségének javítása érdekében" uniós forrásból finanszírozott fejlesztésből tervezi megvalósítani.

3.2.8. Az elektronikusan vezetett állami nyilvántartások elérésének biztosítása az ítélkezés biztonságának fokozása érdekében

A fejlesztés célja, hogy a bíróságok – a jelenleg komoly adminisztrációs terhet jelentő és lassú papíralapú postai folyamatokon alapuló – az egyes elektronikusan vezetett állami nyilvántartások adattartalmához, közvetlen, elektronikus úton férjenek hozzá, oly módon, hogy az állami nyilvántartások releváns adatait az ügyviteli rendszerükbe át is tudják emelni, illetve jogszabályi kötelezettségeiknek eleget téve az előírt nyilvántartások számára az adatközlést az ügyviteli rendszerükön keresztül elektronikus úton tudják teljesíteni.

Az egyik állami nyilvántartás a személyi adat- és lakcímnyilvántartás, amelyből az egyes bírósági eljárásokhoz, ezen belül kiemelten az ügyfelek személyazonosságának, személyi-, lakcím- és okmány adatainak ellenőrzéséhez, a bírósági eljárásban érintettek elektronikus úton történő megkereséséhez közhiteles adatok, illetve jogi tények szerezhetők be. A másik a Központi Szabálysértési Nyilvántartás (KSZNY), aminek teljes adattartalmát jogosult a bíróság a törvényben meghatározott feladatai ellátásával kapcsolatosan megismerni, másrészt a bíróságokat a jogszabályban előírt elektronikus úton történő adatközlési kötelezettség is terheli a KSZNY irányába. Az OBH a fejlesztést a Svájci–Magyar Együttműködési Program keretében kívánja megvalósítani.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

I. A tárgyi feltételek biztosítása, illetve azok optimális elosztása és hasznosítása terén:

- Központi rendszerek stabil működtetése, felügyelete, üzemeltetése
- Országos informatikai hálózat működtetése, felügyelete
- Előkészítés alatt álló épület beruházások informatikai feltételeinek biztosítása
- Járásbírósági, törvényszéki, ítélőtáblai, kúriai szerverpark modernizációja
- „A bírósági szervezetrendszert érintő jogszabályi változásokból eredő fejlesztések a Bírósági Integrált Informatikai Rendszerben és a Vezetői Információs Rendszerben" fejlesztés informatikai eszközállományának beszerzése, elosztása
- „Az elektronikus szolgáltatások kiterjesztése és az emberi erőforrások optimalizálása az ítélkezés időszerűségének javítása érdekében" fejlesztés informatikai eszközállományának beszerzése, elosztása
- Svájci–Magyar Együttműködési Program informatikai eszközállományának beszerzése, elosztása

II. Az emberi erőforrások optimális elosztása, hasznosítása terén:

- A bírói álláshelyek nyilvántartás megújításának informatikai támogatása
- Az ügyforgalmi adatok gyűjtésének és elemzésének informatikai megújítása
- A bírók és igazságügyi alkalmazottak otthoni munkavégzésének informatikai támogatása

III. A bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége terén:

- Információs rendszer strukturális, biztonsági, szabályzati és működésbeli megújítása

IV. A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése terén:

- Valamennyi bíróság külső (internet) és belső (intranet) kommunikációjának informatikai támogatása, megújítása
- Bíróságok központi belső (intranet) kommunikációjának megújítása
- Az elektronikus ügyintézés feltételeinek megteremtése, az elektronikus bírósági eljárások és ügyvitel kialakítása, fejlesztése

V. A képzési rendszer fejlesztése, együttműködés a többi hivatásrenddel célkitűzés terén:

- Képzési rendszer informatikai nyilvántartásának megújítása
- A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel együttműködési megállapodás előkészítése

További hasznos információk:

- „Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja" megnevezésű projekt:

http://birosag.hu/eu-projektek/civil-szervezetek-bejegyzesenek-es-nyilvantartasanak-valamint-csod-es-felszamolasi

- Civil szervezetek csőd, felszámolási, végelszámolási eljárásai:

http://birosag.hu/allampolgaroknak/civil-szervezetek-csod-felszamolasi-vegelszamolasi-eljarasai

- „Az ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárásokban" megnevezésű projekt:

http://birosag.hu/eu-projektek/ugyfelkapcsolatok-elektronizalasa-egyes-birosagi-eljarasokban-projekt

- Ügyleírások:

http://birosag.hu/ugyfelkapcsolati-portal/ugyleirasok

- Elektronikus űrlapok:

http://birosag.hu/ugyfelkapcsolati-portal/32-elektronikus-urlapok-letoltese-kitoltese-es-birosagra-torteno

- Hivatali kapu:

https://ugyintezes.magyarorszag.hu/szolgaltatasok/hkp.html

- Svájci–Magyar Együttműködési Program:

http://birosag.hu/eu-projektek/svajci-hozzajarulas

- Soproni Járásbíróság:

http://birosag.hu/media/aktualis/az-uj-soproni-jarasbirosag-vendegei

- Hirdetményi kézbesítés:

http://birosag.hu/allampolgaroknak/birosagi-eljarasok-hirdetmenyei

- Anonimizált határozatok gyűjteménye:

http://birosag.hu/ugyfelkapcsolati-portal/anonim-hatarozatok-tara

H. Fejezet
A bírósági szervezet működését biztosító épületek

1. A bíróságok által használt ingatlanok kataszterei
   1.1. A bírósági épületek megoszlása használati funkció szerint
   1.2. A bírósági épületek védettség szerinti megoszlása
   1.3. A bírósági épületállomány megoszlása kezelői jog szerint
2. Eredmények
   2.1. A bírósági épületállomány felújítottsága
   2.2. A bírósági épületek helyzete akadálymentesítettség szempontjából
   2.3. Jelenleg folyó építkezések és beruházások
   2.4. Előkészítés alatt álló beruházások, a 2012. év kiemelt programjai
3. Karbantartás
4. A bírósági épületállomány teljes körű felmérése és az ezzel kapcsolatos fejlesztések
5. Az OBH épületekkel kapcsolatos általános projektjei, programjai

Az OBH 2012. évi legfőbb eredményei, a tárgyi feltételek biztosítása, illetve azok optimális elosztása és hasznosítása terén:

- Az épületállomány műszaki állapotának tervezett megújításához, felújításához szükséges pénzügyi források növelése
- A Soproni Városi Bíróság új épületének átadása
- Bírósági épületek felújítása, akadálymentesítése
- A Budapest Környéki Törvényszék és a Fővárosi Törvényszék elhelyezését szolgáló ingatlanok birtokba vétele
- A Kúria visszaköltözésének előkészítése
- A bírósági épületállomány teljes körű felmérése

1. A bíróságok által használt ingatlanok kataszterei

1.1. A bírósági épületek megoszlása használati funkció szerint

A bíróságok az országban jelenleg, a tervezett új beruházásokon kívül összesen 189 ingatlant használnak ítélkezési, illetve egyéb célokra. Ebben a számban még nincs benne a Budapest Környéki Törvényszék elhelyezésére vagyonkezelésbe kapott Budapest, VII. kerület, Városligeti fasor 9-13. szám, (a volt BM kórház épületegyüttese) és a Debreceni Városi Bíróság új épületének telke sem.

A következő táblázat számai mutatják milyen hatalmas számú és szerteágazó funkciójú ingatlanvagyon fenntartásáról, megújításáról kell évről évre gondoskodni. A több mint száz városban található 189 ingatlan műszaki állapotának figyelemmel kísérése, fenntartási, karbantartási, felújítási feladatainak jó gazda módjára történő kezelése rendkívül összetett feladat. A feladatok kezelése, az országban folyó karbantartási, felújítási, építési munkák koordinálása az OBH Műszaki Osztályának feladata. A Műszaki Osztály létszáma a biztonságtechnikai szakértővel együtt összesen 7 fő. Tekintettel arra, hogy a törvényszékek állományában pénzhiány miatt az illetékességi területükön végzett építési tevékenység szervezésére, ellenőrzésére néhány kivételtől eltekintve nem áll rendelkezésre műszaki szakember, a központi állomány csak kivételes erőfeszítésekkel képes ellátni feladatát. A jövőben erőfeszítéseket teszünk a szakember gárda bővítése érdekében a feladatok teljes körű ellátásának biztosítása céljából.

A Bírósági épületek megoszlása használati funkció szerint

Az ingatlanok típusa a használat funkciója alapján	Ingatlanok száma (db)	Ingatlanok összes alapterülete (m²)
Ítélkezési tevékenységre használt épületek önálló helyrajzi számmal	157	418.566
Oktatási és szállásépület - MIA	1	7.194
Elnöki rezidencia és szolgálati lakások önálló épületben	7	715
Raktárak önálló épületben	3	8.772
Üdülők	10	3.864
Önálló helyrajzi számú garázsok	7	187
Önálló helyrajzi számú telkek felépítmény nélkül	4	
Összesen	**189**	**439.298**

1.1.1. A bírósági épületek bírósági szervezeti egységek szerinti megoszlása

Az alábbi táblázat az ítélkezési tevékenységre használt épületek megoszlását mutatja a bírósági szervezeti egységek száma, illetve alapterülete szerint.

Szervezeti egységek	Ingatlanok száma (db)	alapterü-let (m²)
Kúria (Legfőbb Ügyészséggel, Fővárosi Ítélőtáblával együtt használt épület)	1	22.969
Ítélőtáblák önálló épületben	3	11.357
Ítélőtábla és törvényszék egy épületben	2	11.205
Törvényszékek önálló épületben	41	165.493
Törvényszék és helyi bíróság egy épületben	14	81.760
Helyi bíróság önálló épületben	96	128.852
Összesen	**157**	**421.636**

Az OBH szervezetének nincs önálló épülete: az OBH, a PKKB és a KIM megosztott vagyonkezelésben, közösen használja a Budapest, V. kerület, Markó utca 25. sz. alatti épületet Szalay utcai bejárattal. Az épületrész rendkívül szűkös és adottságai miatt sem tekinthető optimálisnak a hivatali működéshez.

A jelentős épületállomány, ezen belül a kisméretű városi bíróságok nagy száma a rendelkezésre álló források felhasználásának szükség szerinti elaprózódásával, sok esetben irracionális többlet költséggel jár. A szervezeti racionalizálás lehetőségeinek feltárásával, megvalósításával párhuzamosan felmérjük, majd megteremtjük az integrált épület-fenntartási, üzemeltetési és karbantartási rendszerek kiépítésének feltételeit a költségek optimalizálása érdekében.

Az alábbi diagram az ítélkezési célokra használt 157 épület alapterületi megoszlását mutatja, a jelzett mérethatárok között a tényleges darabszám és százalékos megoszlás megjelenítésével.

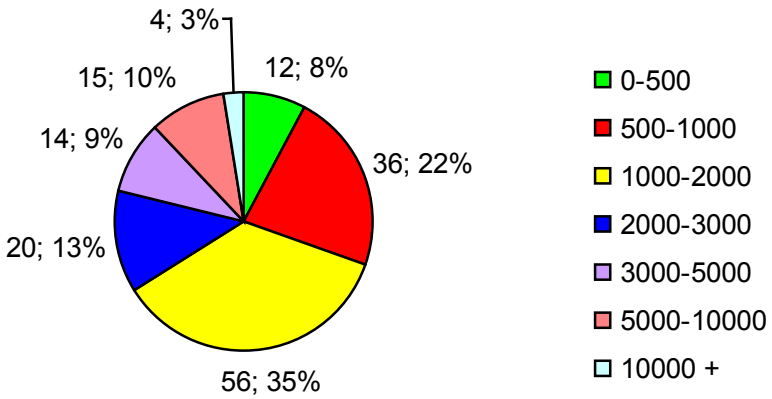

1.2. A bírósági épületek védettség szerinti megoszlása

Az ítélkezési feladatoknak helyet adó épületállomány minőségét mutatja, hogy majdnem fele kiemelt minősítésű, műemlék, műemléki környezetben áll vagy helyi védettséget élvez. Ez a körülmény különleges felelősséget ró a vagyonkezelő törvényszékekre az épületek kezelése és fenntartása vonatkozásában, de ez a büszkeségre okot adó tény egyben költségnövelő tényező is az épületek felújítása, átalakítása, korszerűsítése során.

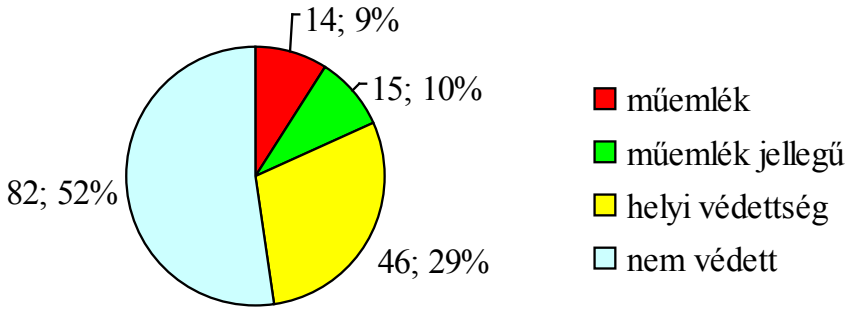

1.3. A bírósági épületállomány megoszlása kezelői jog szerint

A használt ingatlanok vagyonkezelője nem mindenütt a bíróság. Az alábbi diagram az ingatlanhasználatot mutatja használati jog szerinti megoszlásban.

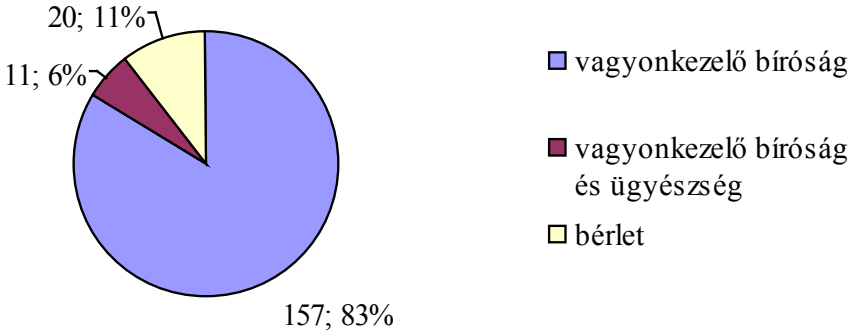

A bérelt ingatlanok közül hét helyen, jellemzően önkormányzati tulajdonú épületeknél, a bérleti díj névleges. Ez alól kivétel a Ráckevei Városi Bíróság épülete, ahol több mint nettó 1.300.000 Ft bérleti díjat fizetünk az Önkormányzatnak havonta. A kiemelkedően magas bérleti díj kiváltása, a bíróság áthelyezésének megkezdése a 2013-as év egyik kiemelt feladata, különös tekintettel arra, hogy az épület rendkívül leromlott állapotú, egyes részei életveszélyesek. A további ingatlan bérletek többségében a Fővárosi Ítélőtábla, a Fővárosi Törvényszék, illetve a Budapest Környéki Törvényszék épületeit érintik. Ezek kiváltása, a fenntartási és működési költségek csökkentése szintén 2013. kiemelt projektjei közé tartozik. A megoldására tett erőfeszítéseket a 2. pontban ismertetjük.

Az összesen 189 ingatlan mintegy harmadát az ügyészség szervezeteivel közösen használjuk. A vagyonkezelési jog megosztásának tisztázása elsőrendű feladat, mert több mint ötven épületben jogilag rendezetlen állapot áll fenn az ügyészségi használat vonatkozásában.

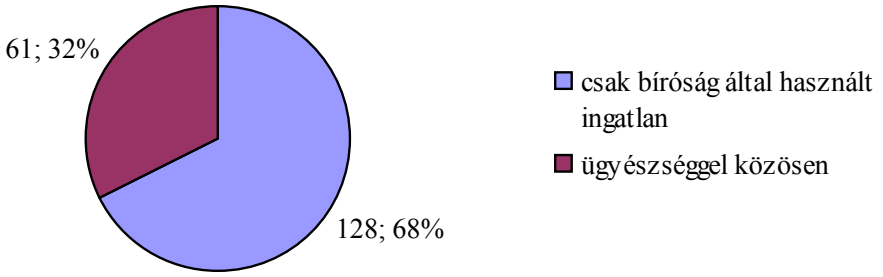

2. Eredmények

2.1. A bírósági épületállomány felújítottsága

2010 óta két épület teljes körű rekonstrukciójára és két új épület építésére került sor. A felújítások, átépítések, korszerűsítések, új építések minősége megfelel a hagyományainknak. Büszkék vagyunk arra, hogy az elmúlt tíz évben átadott, teljes körűen felújított vagy új épületek közül hazai, illetve nemzetközi építészeti díjat kapott többek között 2006-ban a Győri Ítélőtábla új épülete, 2007-ben a Debreceni Ítélőtábla új épülete, és 2008-ban elismerést kapott a Fonyódi Városi Bíróság új épülete is. Díj várományosa lehet a Soproni Városi Bíróság épülete is.

Kimondottan rossz – esetenként bírósági célra méltatlan – állapotban vannak többek között az alábbi épületek:

- Ráckevei Városi Bíróság
  Ez a legrosszabb állapotban lévő épületünk, ezért elhelyezésére új épületet keresünk. Szigetszentmiklósra történő esetleges áthelyezésének lehetőségét jelenleg vizsgáljuk.
- Egri Törvényszék
  A mintegy 5200 m^2 alapterületű, minden elemében elöregedett, bővítésre szoruló épület korszerűsítésére és tetőtérben történő bővítésére komplett kiviteli tervek állnak rendelkezésre. A minimum 2 milliárd forintos beruházás forrásainak előteremtésére minden erőfeszítést megteszünk.
- Szolnoki Törvényszék
  A Szolnoki Törvényszék és Városi Bíróság 5900 m^2-es épületéből az ügyészség 836 m^2-t használ. Itt a legnagyobb probléma az épület elöregedésén kívül a terület szűkössége. Az ügyészség kiköltözésének feltételeként 2011-2012-ben forrást biztosítottunk ingatlan vásárláshoz. Az elodázhatatlan felújításra kiviteli tervek állnak rendelkezésre. Az épületben a leghalaszthatatlanabb teendőként megtörtént a külső nyílászárók legnagyobb részének cseréje.
- Karcagi Városi Bíróság
  Az egyik legméltatlanabb viszonyok között dolgozó városi bíróság. Az önkormányzattól ingyenes használatba adott terület szűkös volta miatt esetenként ablaktalan irodákban dolgoznak a kollégák. Az épület állapotfelmérése elkészült, erőfeszítéseket teszünk a helyzet rendezésére. Egyik lehetőség a szomszédos ügyészség kiköltöztetése, ezért tárgyalásokat kezdeményezünk az ehhez szükséges feltételek megteremtése érdekében.
- Kiskőrösi Városi Bíróság
  Az épület építészeti és elrendezésbeli adottságai miatt, biztonságtechnikai szempontból szinte alkalmatlan bírósági funkcióra. Állapotfelmérése elkészült, erőfeszítéseket teszünk más épület felkutatására.

2.2. A bírósági épületek helyzete akadálymentesítettség szempontjából

Különös figyelmet fordítottunk az ügyfél forgalmat bonyolító épületek esetében a mozgáskorlátozott honfitársaink segítésére. 2009 és 2012 között uniós források bevonásával, TIOP-3.3.1 és KMOP-4.4.2 pályázatok keretén belül 77 épület akadálymentesítésére került sor. Az elkészült teljes körű felújítások, új építésű épületek, valamint a tervbe vett beruházások során a teljes körű akadálymentesítés alapkövetelmény. 2012-ben összesen 12 épület teljes körű akadálymentesítése fejeződött be. A projektek megvalósításához összesen mintegy 268 millió forint pályázati összeget sikerült elnyerni.

2.3. Jelenleg folyó építkezések és beruházások

Az OBH által kezelt ingatlanok műszaki felügyeletét, apróbb műszaki rendszereikben bekövetkező meghibásodásokból eredő karbantartási feladatait, a nagyobb léptékű, egyes rendszerek, vagy az épület egészét érintő felújítások, valamint új épületek építésének legcélszerűbb sorrendjét, a rendelkezésre álló források optimális felhasználásának tervezését az OBH Műszaki Osztálya végzi összesen hét fős létszámmal. A törvényszékeken ezt a munkát a Gazdasági Hivatalok szervezik, koordinálják gazdasági végzettségű munkatársaikkal. A nagyobb lélegzetű beruházások, teljes körű felújítások, illetve új építések lebonyolítását hosszadalmas előkészítés előzi meg, ami az igények jelentkezésétől a forrás biztosításától, betervezésétől, a terveztetésen keresztül a közbeszerzésen kiválasztott kivitelező munkájának végig kísérésén át az épület használatra kész kulcsátadásáig tart. Ezek a projektek emiatt éveken át húzódnak az igények jelentkezésétől a tényleges megvalósulásig.

2012 augusztusában készült el a Soproni Városi Bíróság minőségével nagy szakmai és közönség visszhangot, sikert kiváltó épülete. Az ügyészséggel közös beruházásban készült épület sikeresen ötvözi a felújított régi épületrész hangulatát a modernitással. A 2010-ben kezdődött beruházásra mindösszesen 1,368 milliárd forintot költöttünk. A 2743 m^2 összes hasznos alapterületű épületből az ügyészség 684 m^2 területű részt használ, a két szerv épületrésze egymástól mind térszervezetében, mind gépészeti és elektromos rendszerében teljesen elkülönített, a vagyonkezelés megosztása elkezdődött. Az elkészült munka minősége igazolja a ráfordított összeget. A beruházás során példásan működött együtt a bíróság és ügyészség a kivitelező szervezetekkel. Az épületben az ügyészség és bíróság egymás mellett élésének példaértékű, jogilag rendezett formája valósul meg.

2012-ben kezdődtek a Salgótarjáni Városi Bíróság épületének bővítéssel egybekötött teljes körű felújítási kivitelezési munkái. Az épület alapozásánál felmerült előre nem látható nehézségek, többletmunkák ellenére a terveink szerint 2013 októberében, a tervezett költségkereten belül el is készül.

A Ceglédi Városi Bíróság felújítási kiviteli tervei elkészültek, a forrást beterveztük a projekt teljes befejezéséig. A három évre tervezett beruházás, a kivitelező közbeszerzéses kiválasztása után, 2013 tavaszán kezdődik meg.

2.4. Előkészítés alatt álló beruházások, a 2012. év kiemelt programjai

2.4.1. Budapest Környéki Törvényszék elhelyezése

A törvényszék Thököly úti épülete az idők folyamán teljesen alkalmatlanná vált az ítélkezési munkára, mind funkcionális kialakításában, mind szerkezeti rendszerében teljesen elavult. A Budapest Környéki Törvényszék szervezeti egységei Budapest különböző pontjain részben bérelt épületekben, helyenként teljesen méltatlan környezetben kénytelenek működni, veszélyeztetve a hatékony ítélkezést, együttműködést, illetve a gazdaságos működtetést. A BKT szervezeti egységei jelenleg hat helyszínen, ezen belül három magas bérleti díjú épületben dolgoznak. A mintegy 500 fő igazságügyi alkalmazott nagyon szűkösen van elhelyezve. A BKT Cégbíróságának Rózsa Ferenc utcai épületében lakásokból lettek kialakítva a munkahelyek, az épület

műszaki állapota majdnem lehetetlenné teszi az érdemi munkát. A normális munkakörülmények biztosítására átmeneti megoldást keresünk. A Budapest Környéki Munkaügyi Bíróságnak Bácskai utcai bérelt épülete rendkívül szűkös, a tárgyalók száma nem elégséges, a megnövekedett létszámigény elhelyezésére nem alkalmas. Az összes szervezeti egység jelenleg cca 12.500 m² főterületet használ. A dolgozók a szükséges létszámbővítést követően ezen a területen semmiképpen nem helyezhetők el.

Az 1328/2012. (IX.7.) Korm. határozat a Városligeti fasor 9-13. szám alatti ingatlant az OBH vagyonkezelésébe adta, hogy a Budapest Környéki Törvényszék, a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság, a Budakörnyéki Bíróság, illetve további bírósági szervezet (pl. Fővárosi Törvényszék Szabálysértési Csoport) elhelyezésére szolgáljon. A projekt nemzetgazdasági és nemzetbiztonsági szempontból kiemelt minősítést kapott a 218/2011. (X.19.) számú kormányrendeletre tekintettel.

A jelenleg kidolgozás alatt álló elhelyezési vázlat szerint az épületegyüttesben cca 16.500 m² főterületen (dolgozó szobák, tárgyalók, ügyfélforgalmi helyiségek és technikai helyiségek), minden egyéb szükséges kiszolgáló helyiséggel összesen mintegy 24.500 m² nettó elhelyezési területen a Fővárosi Törvényszék dolgozóival együtt 655 dolgozó elhelyezése biztosítható.

A teljes projekt megvalósítására, a projekt szervezet felállítására és a projekt tervezet összeállítására, a projekt bonyolítására a beszerzési eljárások a hatályos törvények szerint megkezdődtek. Csakúgy, mint a szükséges szabályozási tervek készítése, engedélyeztetése, az írásos tervezési irányelvek, valamint az elhelyezési javaslat összeállítása és a tervezés előkészítése.

Az új létesítményben terveink szerint helyet kapna az újonnan kialakításra kerülő, a korszerű adatáramlást, nyilvántartást, a szervezeti egységek közti egységes kommunikációt biztosító szerver központ is.

A beruházás megkezdéséhez – ami az elmúlt ötven év egyik legnagyobb bírósági tárgyú fejlesztése lesz, – a szükséges források fejezeti szinten részben biztosítottak. Az építkezés tervezett kezdése 2013. november, tervezett befejezésének időpontja pedig 2016 tavasza.

2.4.2. A Fővárosi Törvényszék elhelyezési gondjainak enyhítése

Tekintettel arra, hogy a Fővárosi Törvényszék által összesen használt 18 épület közül 8 – igen magas bérleti díjjal – bérelt épület, sürgető feladat az elhelyezési gondok megoldása és a bérelt épületek mihamarabbi kiváltása. Továbbá néhány, a Fővárosi Törvényszékhez tartozó kerületi bíróság elhelyezése rendkívül szűkös (a II. és III. Kerületi Bíróság, illetve a XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság). Az ítélkezési munkát nehezíti a Markó utcai épületben a tárgyalók alacsony száma is. A kialakítandó közigazgatási és munkaügyi bíróság a fellebbviteli tanácsokkal együtt 2013-tól négy helyszínen működik majd.

Erőfeszítéseink eredményeképpen, a Fővárosi Törvényszék saját kezdeményezésére, a Markó utcai épület tehermentesítésére bérbe vette a Budapest, V. kerület, Balaton u.16. szám alatti önkormányzati tulajdonú ingatlant. Itt 200 fő adminisztratív dolgozó elhelyezhető és az irattározási gondok is enyhíthetők.

A Soroksári út 53-55. szám alatti állami tulajdonú ingatlan megszerzése kb. 13-15000 folyóméternyi irat rendezett tárolására nyújt lehetőséget, kiváltva ezzel a Csepel Művek területén éves szinten kb. 31 millió forintért bérelt ingatlant.

A XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság elhelyezési gondjainak megoldására szolgál a Budapest, XIX. Kerület, Kossuth tér 9. szám alatti önkormányzati tulajdonú és kezelői jogú épület bérlete.

A Fővárosi Törvényszék Szabályértési Csoport ideiglenes elhelyezésére – a BKT Városligeti fasori épület-együttesének elkészültéig – az MNV Zrt. felajánlotta a 2013. őszén megürülő Budapest, VIII. kerület, II. János Pál pápa tér 7. szám alatti 200 m² hasznos nettó iroda területű, jelenleg a MEH által használt épületét. Az épület jó állapotú, az elhelyezési mutatók összeállítása megkezdődött. A Fővárosi Szabály-

sértési Csoport végleges elhelyezésére (összesen mintegy 100 fő) szolgál a BKT tervezett épületegyüttesében elkülönítetten kialakítani tervezett épület, összesen kb. 3500 nettó m²-en.

A Fővárosi Törvényszékből kiválni tervezett négy kerületi bíróság elhelyezésének költségeire előzetesen 1,5 milliárd forint fejezeti forrást biztosítottunk, állami tulajdonú épületet kerestünk. Az MNV Zrt.-vel való folyamatos együttműködés eredményeként elhelyezésre felmerült a Budapest, XIV. kerület, Columbus utca 17-23. szám alatti – jelenleg az ELGI és az MBFH által használt – a tervek szerint 2013. kora őszén megürülő épület. Az épületben kiköltözés után kb. 6300 m² hasznos alapterület lett volna kialakítható, szemben a felmerült 8400 m²-es igénnyel. Az igények kielégítésére megfelelő épület keresését tovább folytatjuk. Figyelembe véve a kedvezőbb ügyfélforgalmi adatokat és koncepcióváltást, a felajánlott épületben helyeznénk el az újonnan felálló Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot. Az elhelyezés tárgyi és műszaki vizsgálata, valamint az elhelyezési mutatók összeállítása ebben a vonatkozásban megkezdődött.

2.4.3. A Kúria visszaköltözése a Kossuth téri Igazságügyi Palotába

A Kúria szerepének megfelelő, történelmi hagyományokon alapuló szimbolikus lépés az intézmény visszaköltöztetése a Kossuth téri Igazságügyi Palota épületébe. Ezzel kapcsolatban több nehézség is felmerül: az első az épületben működő intézmények elhelyezése, illetve a projekt jellegéből adódó rendkívüli forrásigény. Ezeknek a problémáknak a megoldása a kormányzat és a törvényhozás hatókörébe tartozik.

A jogalkotói szándék erősségét jelzi azonban, hogy a majdani visszaköltözéshez szükséges előkészületi munkákra az 1480/2012 (XI. 6.) Korm. határozat 50 millió forint forrást biztosított a bírósági szervezetnek.

A beköltözés lehetőségeinek vizsgálatára négyoldalú együttműködési megállapodást kezdeményezünk a Kúria, az OBH, a Néprajzi Múzeum és a Politikatörténeti Intézet között.

Az előkészítésre biztosított 50 millió forintból az előkészítés keretében építészettörténeti kutatások, illetve építészeti és statikai felmérések készítését kezdeményezzük. A történeti kutatások kiterjednek a fellelhető eredeti berendezések, képek, elrendezések feltárására, illetve az elhelyezési mutatók vizsgálatára.

A projekt szakmával és nagyközönséggel való megismertetésére, népszerűsítésére konferenciát szervezünk, a konferencia keretében Justicia-molinó felállítását tervezzük a szobor eredeti helyén.

Tervezzük – a Néprajzi Múzeummal együttműködve – az épületben megmaradt korabeli tárgyaló restaurálását, felújítását, korszerű technikával való felszerelését. A projekt finanszírozására pályázati lehetőségeket keresünk.

2.4.4. Szegedi Törvényszék

Az ingatlan teljes körű felújításra szorul. Az összesen 9159 m² alapterületű épületből az ügyészség 2618 m²-t használ. A törvényszék egyes szervezeti egységei méltatlan körülmények között dolgoznak, van olyan kiszolgáló iroda, ahol 15 fő ül együtt. Minden talpalatnyi helyet hasznosítanak, de így is nagyon rosszak a körülmények. A felújítás előkészületeként az ügyészséggel közösen vizsgáljuk az ügyészség kiköltözésének lehetőségeit, megteremtve ezzel a bírósági területek bővítésének helyét. Forrást biztosítottunk a kiköltöző ügyészség számára megfelelő épület megvásárlásához, együttműködünk a megfelelő épület megtalálásában. Elkezdődött a rekonstrukció terveztetésének előkészítése.

2.4.5. Miskolci Törvényszék

A Miskolci Törvényszék elhelyezési gondjainak enyhítésére, valamint a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság felállítási kötelezettségéből eredő többlet helyigény biztosítására a törvényszék által részben használt épületben egy teljes emelet megszerzését tűztük ki célul. A terület korábbi használója általi

kiürítése, illetve a vagyonkezelési szerződés megkötése folyamatban van. Az épület energetikai korszerűsítése érdekében a projektet indítani kívánjuk a 2012 KEOP 5.6.0 Európai Uniós pályázaton.

2.4.6. Debreceni Városi Bíróság

Debrecenben – egy új igazgatási központ részeként – a 2006-ban elkészült Ítélőtábla mellett telek rendelkezésre áll. A már elkészült engedélyezési és kiviteli tervek módosítására, az időközben felmerült igényeknek megfelelően 2012-ben került sor. 2013-ban megtörténik a kivitelező közbeszerzési eljárás keretében történő kiválasztása és az építkezés megkezdése. A beruházás tervezett befejezési határideje 2015. Az építkezés megkezdése – a városi bíróság jelenlegi épületének méltatlan állapota miatt – az egyik legsürgetőbb feladatunk.

2.4.7. A bíróságok saját forrásból illetve Európai Uniós forrásból megvalósuló beruházásai

A törvényszékek esetenként saját forrásból, illetve Európai Uniós forrásra pályázva, fejezeti támogatás nélkül valósítják meg az illetékességi területükön elodázhatatlan beruházásaikat. Ezt az önálló eljárást követendő példaként állítjuk a többi törvényszék elé. Ilyen eljárás keretében zajlik a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiumának Budapest, Varsányi Irén utcai épületében a külső nyílászárók cseréje (önálló indulás eredményeként a KEOP pályázaton), illetve a Tapolcai Városi Bíróság külső nyílászáróinak cseréje (a Veszprémi Törvényszék saját megtakarításából).

A kezelésünkben lévő nagyszámú elöregedett épület működtetése a korszerűtlen épületszerkezetek, az elavult gépészeti és elektromos hálózatok miatt hatalmas működési költségekkel járnak. Emiatt minden olyan pályázatra felkészülünk, amelyiken energetikai korszerűsítésre lehet támogatást nyerni. A 2013-ban kiírásra kerülő 2012 KEOP 5.6.0 Európai Uniós Épületenergetikai pályázatra olyan nagy alapterületű bírósági épületek energetikai korszerűsítési pályázatát állítottuk össze, melyek a befektetett források 5 éves megtérülését biztosítják. Az elnyerni remélt összegek 200-400 millió Ft épületenként, összesen mintegy 1 milliárd forint.

A tervezett korszerűsítések, beruházások önállóan is lebonyolíthatóak, egyben a működési költségeket jelentősen csökkentik, a munkavégzés körülményeit jelentősen javítják. Az összeállítandó anyagokkal külső hőszigetelés kialakítására, korszerű külső nyílászárók beépítésére, a fűtési és elektromos hálózat korszerűsítésére pályázunk az egyébként is felújításra szoruló Pécsi, Kecskeméti, Miskolci és Szegedi Törvényszék épületének vonatkozásában.

3. Karbantartás

Az épületek teljes körű felújítása, új épületek építése és a kiemelt projektek kezelése mellett a meglévő épületállomány állagmegóvó karbantartását is végezzük. Mivel a rendelkezésre álló éves keret rendkívül alacsony – mindössze 50 millió Ft – különösen fontos, hogy a forrást rendkívüli körültekintéssel, az igények alapos kivizsgálásával, a műszaki szükségességek mindenkori mérlegelésével használjuk fel. Az ilyen munkák esetében nemcsak az igények elbírálását, hanem a munkafolyamatok menetét, illetve elkészültét is ellenőrizzük.

4. A bírósági épületállomány teljes körű felmérése és az ezzel kapcsolatos fejlesztések

Az épületekkel kapcsolatos feladatok tervezhetősége érdekében az ingatlanállomány teljes körű felmérésére, az épületek biztonsági rendszerének feltárására, a működésre, működtetésre vonatkozó adatok beszerzésére országos épület bejárást, felmérést szerveztünk.

A bejárás során szerzett adatok feldolgozására, nyilvántartására a korábbi, elavult elektronikus nyilvántartási rendszer helyett új számítógépes nyilvántartási rendszert fejlesztünk ki. A kidolgozásra kerülő adatszolgáltatási, adatfrissítési szabályzattal együtt, a rendszer munkába állításával olyan adatbázis áll rendelkezésünkre, ami mindig naprakész információkkal szolgál, biztosítva a rendszer mindenkori transzparenciáját.

A bejárás során az épületek műszaki állapotát, jellemző berendezési módját fotó dokumentációval rögzítettük. A fotók a feldolgozás és katalogizálás után a belső nyilvánosság számára elérhetőek lesznek.

Az épülettervek állományának felmérésére is sor került. Tekintettel arra, hogy az épületekről többnyire csak papíralapú, de néhány esetben semmilyen tervdokumentáció nem áll rendelkezésre, megkezdjük az épületek digitális feldolgozása műszaki feltételeinek megteremtését. Rajzoló, tervező programok és az azokat futtató számítógépek beszerzéséről döntöttünk. A legkorszerűbb technika beszerzése és megtanulása lehetővé teszi az épületeken bekövetkező legkisebb változtatások azonnali követését, dokumentálását.

A rengeteg épület digitális feldolgozásának nagy manuális munkaigényére tekintettel tervbe vettük, hogy együttműködési megállapodást kötünk a BME Építészmérnöki Karával, illetve a Magyar Építész Kamarával. Együttműködésükkel a munka reményeink szerint 2013-2014-ben elvégezhető.

5. Az OBH épületekkel kapcsolatos általános projektjei, programjai

Megfelelve a társadalmi és civil kezdeményezéseknek, illetve a korszerű ügyfélbarát bíróságok kialakítása iránti igényeknek, foglalkozunk a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás és a Tanúgondozási Programhoz szükséges átalakítási szükségletek felmérésével, tervezésével és kivitelezésével is. Az új beruházások tervezési programjának készítésekor figyelembe vesszük a nyitott, illetve az E-bíróságok kialakításának speciális igényeit is.

Újragondoljuk a bírósági épületek komplex biztonsági rendszerét, ennek keretén belül a Svájci Alap pályázati keretei között biztonságtechnikai fejlesztéseket valósítunk meg, beléptető kapukkal és csomagvizsgáló berendezésekkel látjuk el épületeinket.

Tervezéskor figyelembe vesszük a korszerű energetikai igényeket, minden ezzel foglalkozó pályázaton indulva fokról fokra megfeleltetjük a bíróságok épületeit a XXI. századi elvárásoknak. A tervezés során alternatív energiahordozók betervezését ösztönözzük.

Részt veszünk a vidéki városok városrekonstrukciós projektjeiben Társadalmi Megújulás Operatív Programokban (TÁMOP) és a Társadalmi Infrastruktúra Programokban.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- A bírósági ingatlanok, új számítógépes nyilvántartási rendszerének kialakítása
- A bírósági épületek tervszerű és ütemezett felújítása és karbantartása
- A bérlemények kiváltása
- A bírósági és ügyészségi közös ingatlanhasználatok megállapodásokkal való rendezése
- A bírósági épületek megfeleltetése a korszerű energetikai igényeknek
- A régi épületek vonatkozásában az egyik leggyakrabban jelentkező hiba a nem megfelelő, elöregedett szigetelések miatt a földszinti falak vizesedése. A rendkívül nehezen kezelhető műszaki probléma lehetséges megoldásainak keresésére szakértők bevonásával konferenciát tervezünk
- Az ügyfelekkel történő kapcsolattartás kezelésére, a XXI. századnak megfelelő formák kialakítására a BKT tervezett új épületegyüttesében az eddigi gyakorlattól eltérő új, a technikai fejlődés lehetőségeit maximálisan kihasználó ügyfélközpont modelljének kidolgozásába kezdtünk
- Az ítélkezés, a bírósági gyakorlat változásainak figyelembe vételével korszerű, új típusú bírósági épület-standardok, ajánlások kidolgozására konferencia összehívását tervezzük, együttműködve az építész szakma jeles képviselőivel és a Magyar Építész Kamarával
- A BME Építészmérnöki Karával az épület digitalizálásra kezdeményezendő együttműködés keretén belül konkrét bírósági épületek tervezésére olyan hallgatói évközi feladatok kiírását javasoljuk, melyek tanulságait a későbbiekben ténylegesen is hasznosítani tudjuk

I. Fejezet
A bírósági szervezet gazdálkodása

1. Bíróságok fejezet 2012. évi költségvetése
2. A saját bevételek teljesítése és a 2011. évi előirányzat-maradványok felhasználása
3. A 2012. évi kiadási előirányzat
   3.1. Személyi juttatások
   3.2. A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó
   3.3. Dologi kiadások
   3.4. Felhalmozási kiadások teljesítésének bemutatása
4. A fejezet 2012. évben tett intézkedései az intézmények fizetőképességének megtartása érdekében
5. Kiemelt jelentőségű beszerzések, beruházások
6. A 2012. évi előirányzat-maradvány alakulása
7. A 2012. évi gazdálkodás jogcímenkénti bemutatása
8. A gazdálkodást támogató intézkedések bemutatása
9. A bíróságok belső ellenőrzése
   9.1. A Bíróságok fejezet belső ellenőrzését érintő jogszabályváltozások, azok átvezetése a belső szabályozókon
   9.2. Az OBH elnökének jogai és kötelezettségei a belső ellenőrzés vonatkozásában
   9.3. A belső ellenőrzés működését szolgáló szervezeti egységek

Az OBH 2012. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének azon célkitűzésével összefüggésben, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék: a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek:

- Takarékossággal összefüggő „jó gyakorlatok” gyűjtése, terjesztése
- Tanulmány készítése a hatékonyabb gazdálkodás és a gazdálkodási struktúrában felmerülő lehetséges változtatások vizsgálatára
- Rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások teljes körű felmérése
- Egységes új gazdálkodási szabályzat megalkotására tett lépések (Gazdálkodási, bér- és létszámgazdálkodási Munkacsoport)
- Költségvetési tárgyalások intézményének bevezetése (költségvetést tárgyaló kormányülésen való részvétel stb.)
- Többletforrások biztosítása a 2013. évre
- A belső ellenőrzési kézikönyv megalkotása

1. Bíróságok fejezet 2012. évi költségvetése

Az Országgyűlés Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvényben a Bíróságok fejezet részére az alábbiakban ismertetett előirányzatokat fogadta el:

1.1. Támogatás	77.556,2 millió Ft
1.2. Bevétel	2.258,0 millió Ft
1.3. Kiadás	79.814,2 millió Ft

A 2012. évi költségvetés átdolgozása következtében – zárószavazás előtti módosító indítvánnyal – a Bíróságok fejezetnél 2.068,1 millió Ft fejezeti egyensúly biztosítási tartalék képzése történt, amely a dologi

kiadásokat 1.068,1 millió Ft-tal, az intézményi beruházás előirányzatát 550,0 millió Ft-tal, és a felújítási előirányzatot 450,0 millió Ft-tal csökkentette.

A 2012. évi támogatási előirányzat 8.244,5 millió Ft-tal magasabb, mint a 2011. évi eredeti előirányzat, amely az elvonások és a többletek eredményeként az alábbiak szerint alakult:

2011. évi eredeti támogatási előirányzat	**69.311,7 millió Ft**
Költségvetési törvény módosítása miatti zárolás	-3.661,6 millió Ft
A Fővárosi és Pest Megyei Bíróságon felhalmozott ügyhátralék kezelésre biztosított előirányzat kivétele (a 144/2008. (VI. 9.) számú OIT határozatban 3 év határozott időre megállapított támogatás)	-735,5 millió Ft
Bírák fizetési fokozatának 10-ről 14-re történő emelése	+148,6 millió Ft
Bíróságok által kiszabott és beszedett bírság bevétel költségvetési támogatással történő kiváltása	+3.873,4 millió Ft
Titkári szorzószám emelése, a mozgó bírói pótlék bevezetése, a bírák címpótléka, a bírói illetményalap 10 %-os emelése és ennek 27 %-os járulékai	+5.616,8 millió Ft
Pest Megyei Bíróság épület rekonstrukciós feladatainak megkezdése	+1.000,0 millió Ft
Pesti Központi Kerületi Bíróságról kerületek leválasztásával új kerületi bíróság kialakítása	+1.000,0 millió Ft
Bírósági eljárások gyorsításához kapcsolódó 180 fő bírósági titkári létszámbővítés	+475,0 millió Ft
Bírósági eljárások gyorsításához kapcsolódó 200 fő bírósági ügyintézői létszámbővítés	+527,8 millió Ft
2012. évi eredeti támogatási előirányzat	**77.556,2 millió Ft**
1133/2012. (IV. 26.) Korm. határozat és a 1593/2012. (XII. 17.) Korm. határozat alapján a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2012. évi kompenzációjának finanszírozása	+721,5 millió Ft
1616/2012. (XII. 18.) Korm. határozat jogellenesen felmentett bírák elmaradt illetményének fedezete	+1.100,0 millió Ft
1480/2012. (XI. 6.9 Korm. határozat a Kúria Néprajzi Múzeum épületébe való átköltözésének előkészítése	+50,0 millió Ft
Legfőbb Ügyészségtől bírósági-ügyészségi közös használatú épületek beruházási költségeihez megállapodás alapján előirányzat átvétele	+5,8 millió Ft
2012. évi módosított költségvetési támogatás	**79.433,6 millió Ft**

A 2012. évre biztosított többletek bemutatása azért fontos, mert a 2013. évi költségvetés tervezése során a támogatási előirányzatba – az ún. bázis szemléletű tervezési módszer miatt – beépülnek.

Az alábbi diagram a Bíróságok fejezet bevételi forrásait mutatja be jogcímenkénti bontásban.

Bevételek megoszlása jogcímenként – 2012. év

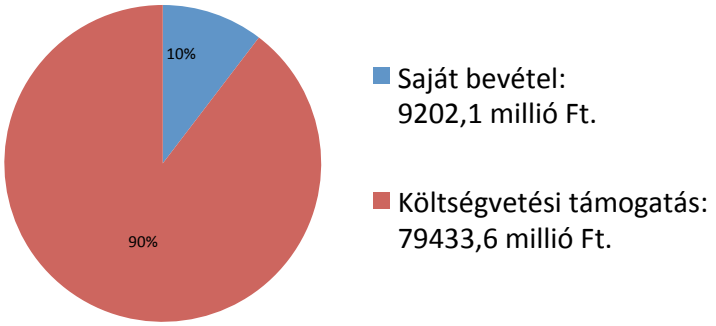

2. A saját bevételek teljesítése és a 2011. évi előirányzat-maradványok felhasználása

A bevételek teljesítése 9.202,1 millió Ft, ebből:

- intézményi bevétel	2.491,4 millió Ft
- felhalmozási bevétel	1.068,0 millió Ft
- előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele	5.642,7 millió Ft
- kötelezettségvállalással terhelt	1.988,2 millió Ft
- kötelezettségvállalással nem terhelt	3.686,5 millió Ft

A diagram a saját bevételek teljesítését és a 2011. évi maradvány felhasználását szemlélteti.

Saját bevétel megoszlása jogcímenként – 2012. év

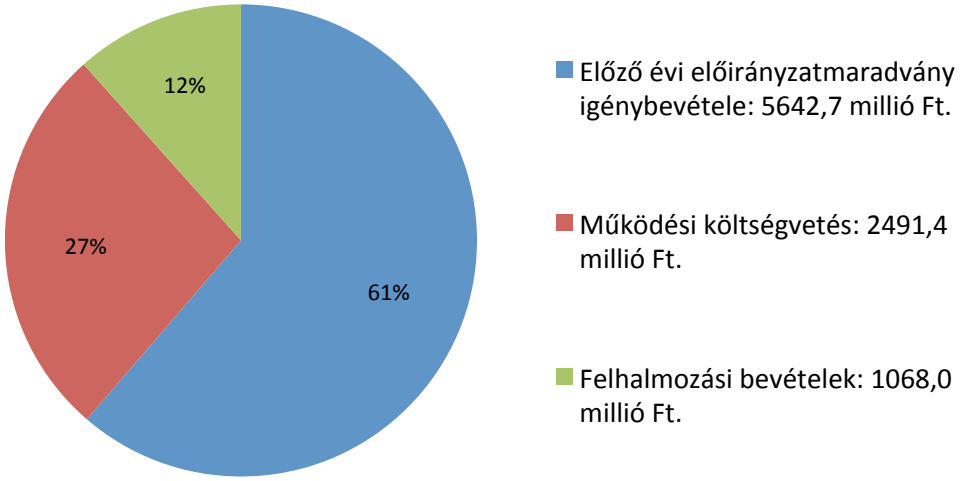

Az alaptevékenység bevételei 2012. évtől szerkezetileg átalakultak, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján, 2012. január 1-jétől a költségvetési szerv által kiszabott és beszedett bírság az intézménynél nem használható fel, ezért a bíróságok bírság bevétele 2012. évre – a 2011. évi várható bevétel alapján számított – 3.873,4 millió forint összegben, szerkezeti változásként költségvetési támogatással kiváltásra került.

Az intézményi bevétel többlete 233,4 millió Ft (10,3%), mely az előre nem tervezett, továbbszámlázott szolgáltatások értékéből származik.

3. A 2012. évi kiadási előirányzat

A kiadási előirányzat teljesítése 4 nagy tételből (kiemelt előirányzatból) áll:

személyi juttatások	48.546,7 millió Ft
munkaadókat terhelő járulékok és a szoc. hozzájárulási adó	12.650,3 millió Ft
dologi kiadások	13.850,9 millió Ft
felhalmozási kiadások	2.907,6 millió Ft

Kiadások megoszlása kiemelt előirányzati jogcímenként – 2012. évre vonatkozóan

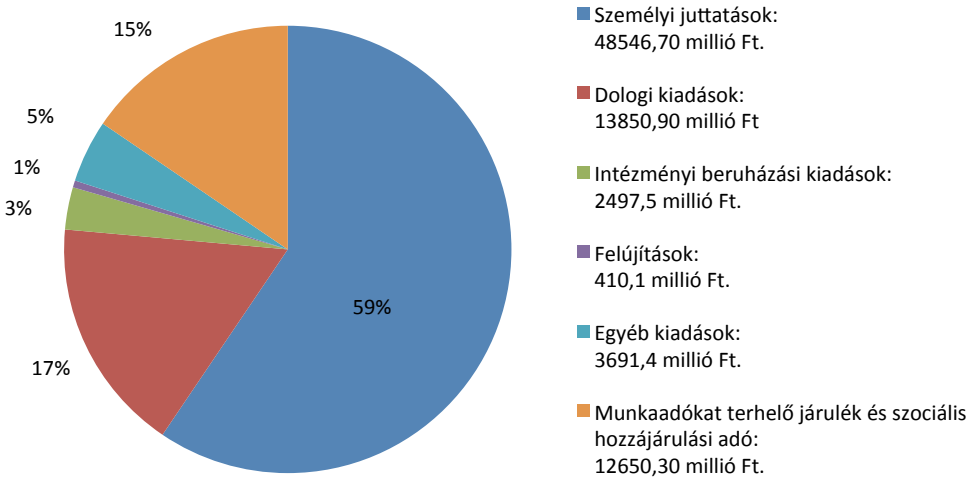

3.1. Személyi juttatások

A személyi juttatások a legnagyobb részarányt képviselő kiemelt előirányzat a kiadásokon belül. A 2012. évi eredeti előirányzat (52.004,9 millió Ft) fedezetet nyújtott a rendszeres személyi juttatásokra, a nem rendszeres személyi juttatások között a munkavállalókat alanyi jogon megillető, a Bjt.-ben és az Iasz.-ban előírt kötelezettségekre, valamint a külső személyi juttatások körébe tartozó kifizetésekre. A személyi juttatásokra felhasznált összeg 48.546,7 millió Ft, amely az összes kiadás 70,7 %-át képezi.

A személyi juttatásokon belül a rendszeres személyi juttatásokra teljesített kiadás 40.951,0 millió Ft, amely tartalmazza a Bjt. és az Iasz. alapján kifizetendő illetmények, kötelező előresorolások és a bírák egyhavi különjuttatásának összegét.

A szolgálati jogviszonyban állók nem rendszeres személyi juttatásain 5.712,5 millió Ft került kifizetésre, amely többek között a készenléti, az ügyeleti, a helyettesítési díj, a túlóra, a jubileumi jutalom, a napidíj és a cafetéria keretén beül a személyhez kapcsolódó költségtérítések jogcímeken történt.

A külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 1.883,2 millió Ft, amely különösen az ítélkezésben, illetve a bírói eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, tanúk, az oktatásban részt vevők megbízási díja, továbbá a felmentési idejét töltő munkavállalók részére a munka alóli tényleges felmentési időre kifizetett felmentési illetmény összegét tartalmazza.

A lenti táblázat a személyi juttatások jellemző mutatóit tartalmazza, a bírák és az igazságügyi alkalmazottak vonatkozásában. A bírák részére az egy főre jutó rendszeres személyi juttatás 3,1 %-os emelkedését a 2011. évre vonatkozó 2012. évben kifizetett külön juttatás és a bírói illetményalap 10 %-os növelése eredményezte. Az igazságügyi alkalmazottak egy főre jutó rendszeres személyi juttatás 1,07 %-os növekedése szintén a bírói illetményalap 10 %-os emelésének a következménye.

A bírák és igazságügyi alkalmazottak egy főre jutó, nem rendszeres személyi juttatásának drasztikus csökkenésében mutatkozik meg a fejezetnél 2012. július 16-tól bevezetett takarékossági intézkedés hatása, az intézmények dologi kiadásainak hiányát a személyi juttatások, megtakarítások terhére finanszírozták.

Személyi juttatásokhoz kapcsolódó mutatók

adatok ezer Ft-ban

Mutatószám megnevezése	2011. évben	2012. évben	Változás
Bírák egy főre jutó tényleges rendszeres személyi juttatása	8 086	8 338	3,10%
Igazságügyi alkalmazottak egy főre jutó tényleges rendszeres személyi juttatása	2 444	2 484	1,07%
Bírák egy főre jutó tényleges nem rendszeres személyi juttatása	784	121	-84,60%
Igazságügyi alkalmazottak egy főre jutó tényleges nem rendszeres személyi juttatása	386	107	-72,20%
Egy tényleges bírói létszámra jutó tényleges igazságügyi alkalmazotti létszám	2,56 fő	2,73 fő	+1,066

3.2. A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó

A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó címen az eredeti előirányzat 12.742,1 millió Ft, a teljesített előirányzat 12.650,3 millió Ft. A személyi juttatáson keletkezett megtakarítás nyújtott fedezetet a külső személyi juttatások kifizetéséhez kapcsolódó egészségügyi hozzájárulás 11%-ról 27%-ra történt emeléséhez.

3.3. Dologi kiadások

A dologi kiadások eredeti előirányzata 9.961,5 millió Ft, amely a saját bevételi többletek összegével, az előirányzat-maradvány igénybevételével és a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítással 14.515,3 millió Ft-ra növekedett, az előirányzat változás +4.553,8 millió Ft (+45,7 %).

A teljesítés 13.850,9 millió Ft, amely a módosított előirányzatnak 95,4 %-a. A bíróságok az ellátás színvonalának megtartására törekedtek, a fejezet a 2012. szeptember 30-i pénzügyi helyzet és a december 31-i várható felhasználás alapján a bíróságok között a szükségletek figyelembe vételével a működési feltételeket biztosította. Egyes bíróságoknál a keletkezett megtakarítást az OBH elnöke felajánlás alapján elvonta és a hiánnyal küzdő intézmény részére átadta.

A lenti táblázat a dologi kiadások körébe tartozó, az igazságszolgáltatás meghatározó költségét, a postaköltséget részletezi intézményi bontásban egy ügyre vetítve. A kimutatás diagramját a III.I/1. számú melléklet tartalmazza. A bíróságok szűkös dologi előirányzataik terhére az igazságszolgáltatási tevékenység ellátásának érdekében postai feladási díjra közel 2 milliárd forintot fordítottak. Évek óta visszatérő probléma a postai szolgáltatások díjának emelkedése, melyre a bíróságoknak nincsen közvetlen ráhatása.

Postaköltség kimutatás

adatok millió Ft-ban

Intézmény megnevezése	2011. év	2012. év	Változás %-ban
Kúria	9,7	10,3	106,2%
Fővárosi Törvényszék	512,2	520,3	101,6%
Pécsi Törvényszék	67,8	69,2	102,1%
Kecskeméti Törvényszék	83,0	88,2	106,3%
Gyulai Törvényszék	55,9	55,0	98,4%
Miskolci Törvényszék	115,9	116,2	100,3%
Szegedi Törvényszék	65,0	65,8	101,2%
Székesfehérvári Törvényszék	63,2	62,6	99,1%
Győri Törvényszék	59,2	63,7	107,6%
Debreceni Törvényszék	93,6	98,0	104,7%
Egri Törvényszék	51,5	51,6	100,2%
Szolnoki Törvényszék	65,8	62,7	95,3%
Tatabányai Törvényszék	61,6	66,4	107,8%
Balassagyarmati Törvényszék	35,1	37,7	107,4%
Budapest Környéki Törvényszék	240,7	243,0	101,0%
Kaposvári Törvényszék	60,7	60,7	100,0%
Nyíregyházi Törvényszék	124,0	117,5	94,8%
Szekszárdi Törvényszék	46,0	46,6	101,3%
Szombathelyi Törvényszék	42,6	37,1	87,1%
Veszprémi Törvényszék	65,2	65,2	100,0%
Zalaegerszegi Törvényszék	47,4	55,9	117,9%
Fővárosi Ítélőtábla	11,4	11,8	103,5%
Szegedi Ítélőtábla	1,7	1,7	100,0%
Pécsi Ítélőtábla	1,6	2,2	137,5%
Debreceni Ítélőtábla	2,9	3,5	120,7%
Győri Ítélőtábla	3,6	2,8	77,8%
OBH	5,2	2,7	51,9%
Összesen:	**1 992,5**	**2 018,4**	**101,3%**
Átlag	**73,8**	**74,8**	**101,3%**
Egy ügyre vetített posta ktg. (ezer Ft/db)	**1,66**	**1,79**	

3.4. Felhalmozási kiadások teljesítésének bemutatása

Az előirányzatból épületberuházások, rekonstrukciók, pályázathoz kapcsolódó önrész és a bíróságok elhasználódott eszközeinek pótlása valósult meg. A felújításokra fordítható előirányzat 50,0 millió Ft, az előre nem tervezhető, a bíróságok épületeiben bekövetkező károsodás soron kívüli felújítások elvégzésére szolgált.

4. A fejezet 2012. évben tett intézkedései az intézmények fizetőképességének megtartása érdekében

A bíróságok gazdálkodását segítő ún. „jó gyakorlatok" összegyűjtése és az intézmények részére történő megküldése, az abban megfogalmazott racionális intézkedések alkalmazásával a szabad vagy felszabadítható források feltárását segítette. A „jó gyakorlatok" között említhető például a szolgáltatói szerződések felülvizsgálata, ennek során több árajánlat bekérése és a legkedvezőbb ajánlatot adó szolgáltatóval történő szerződéskötés vagy az illetékességi területen saját kézbesítő alkalmazása.

Az OBH elnöke a bíróságok likviditási helyzetének kezelésére és a nem rendszeres személyi juttatások körében kifizetett juttatások különbözőségének mérséklésére – többek között az alapilletményen felüli, pénzben kifejezett elismerések közötti eltérések megszüntetése céljából – kérte valamennyi önállóan gazdálkodó bírósági vezetőt. Az év második felében pedig elrendelte a nem rendszeres személyi juttatások körébe tartozó normatív-, cél-, teljesítményhez kötött, valamint a tárgyjutalom teljesítésének felfüggesztését.

A Bíróságok fejezet dologi kiadásokra fordítható előirányzata 2006. évtől tendenciálisan alulfinanszírozott a szükségletekhez képest, nem elegendő az alapfeladat ellátása során felmerülő kifizetésekre. A hiány pótlása jellemzően a rendszeres személyi juttatások megtakarításból és az esetleges bevételi többletből valósul meg.

Az OBH elnöke a bíróságok fejezet hatékonyabb gazdálkodására és a gazdálkodási struktúrában felmerülő lehetséges változtatások vizsgálatára a Szombathelyi Városi Bíróság elnökét kérte fel. Az elkészült tanulmányában megoldási javaslatként fogalmazódott meg többek között, hogy:

- a bíróságok szigorú takarékossági intézkedései tovább fokozhatók központi beszerzések és szolgáltatások megkötésével. Az országban túlnyomórészt partikuláris beszerzések vannak, a kiadások egységnyi részre eső árszínvonala jelentősen eltér egymástól, ezért a „központi" beszerzések kiterjesztésével költségmegtakarítást lehet elérni;
- a bírósági épületek őrzés-védelme gazdaságos ellátását egy bírósági biztonsági szolgálat felállításával lehetne megoldani, melynek tagjai a járadékban részesülő szenior állományba tartozó volt hivatásos személyekből állnának.

Az OBH elnökének jogkörébe tartozik a bíróságok likviditási helyzetének figyelemmel kísérése, illetve annak megőrzése. Az év során a dologi előirányzatok szűkössége miatt több intézmény önhibáján kívül magas tartozásállományt – jellemzően a bírósági eljárásban közreműködők részére fizetendő díjakat – halmozott fel, amelyek pénzügyi rendezéséhez az OBH segítséget nyújtott. A valós állapot felméréséhez valamennyi intézménytől az OBH adatszolgáltatást kért a 2012. szeptember 30-i és a 2012. december 31-i várható teljesítési adatokról.

A bíróságok 2012. december 31-i várható dologi kiadásaik teljesítéséhez 2.819,3 millió Ft előirányzat szükségletet jeleztek és a saját megtakarításaik (2.589,4 millió Ft) figyelembevételével a fejezet az alábbi kategóriák szerint tett javaslatot a források intézmények közötti megosztására.

- Az intézményeknél lévő OBH elnöki hatáskörű zárolt előirányzat felszabadítása és elvonása, továbbá az intézmény elnökének hatáskörébe tartozó előirányzat központosítása. (Kúria, Fővárosi Ítélőtábla, Debreceni Ítélőtábla, Veszprémi Törvényszék, összesen 381,2 millió Ft)
- Az intézményeknél lévő OBH elnöki hatáskörű zárolt előirányzat felszabadítása, helybenhagyása és elvonása (Győri Ítélőtábla, Pécsi Ítélőtábla, Szegedi Ítélőtábla, Fővárosi Törvényszék, Debreceni Törvényszék, összesen 517,2 millió Ft)
- Az intézményeknél lévő OBH elnöki hatáskörű zárolt előirányzat felszabadítása és helybenhagyása (Miskolci Törvényszék, Pécsi Törvényszék, Szegedi Törvényszék, Székesfehérvári Törvényszék, Szekszárdi Törvényszék, Országos Bírósági Hivatal, összesen: 333,2 millió Ft)
- Az intézményeknél lévő OBH elnöki hatáskörű zárolt előirányzat felszabadítása, helybenhagyása és pótelőirányzat biztosítása (Győri Törvényszék, Gyulai Törvényszék, Kaposvári Törvényszék, Kecskeméti Törvényszék, Szombathelyi Törvényszék, összesen: 307,8 millió Ft)
- Az intézmény dologi kiadásainak rendezéséhez pótelőirányzat biztosítása (Balassagyarmati Törvényszék, Budapest Környéki Törvényszék, Egri Törvényszék, Nyíregyházi Törvényszék, Szolnoki Törvényszék, Tatabányai Törvényszék, Zalaegerszegi Törvényszék, összesen: 634,6 millió Ft)

Az előzőekben részletezett intézményi dologi kiadások finanszírozása a fejezet összességére vonatkozóan az alábbiak szerint alakult:

adatok millió Ft-ban

1) A 2012. december 31-éig jelzett dologi hiány	**- 2.819,3**
• Az intézménynél lévő zárolt személyi juttatás feloldásával és helybenhagyásával	1.188,3
• Intézmény hatáskörébe tartozó személyi juttatás megtakarításból finanszírozható dologi hiány	1.089,2
• Intézmény hatáskörébe tartozó munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó megtakarításból finanszírozható dologi hiány	180,3
• Várható bevételi többlet	131,6
2.) Az intézmények megtakarítása és bevételi többlete	**2.589,4**
3.) Fennmaradó központilag rendezendő hiány =(1-2)	**229,9**
• OBH elnökének hatáskörébe tartozó központi keret terhére pótelőirányzat biztosítása	229,9

A 2012. évben az intézmények részére kérelmük alapján végrehajtott átcsoportosítások szabályszerű és jogszerű felhasználását az OBH Pénzügyi Ellenőrzési Önálló Főosztály a 2013. évi ellenőrzési tervének megfelelően, a Gazdálkodási Főosztály által átadott dokumentációk (OBH elnöke által engedélyezett átcsoportosítási, pót-előirányzati kérelmek) szerint fogja vizsgálni.

5. Kiemelt jelentőségű beszerzések, beruházások

A kiemelt jelentőségű beszerzések, beruházások azok, amelyek megvalósítása több éven keresztül történik és forrását az intézmény nem képes kigazdálkodni.

- A felhalmozási kiadások teljesítése 2.907,6 millió Ft, melynek terhére
  - befejeződött a Pesti Központi Kerületi Bíróság több éven át tartó épületrekonstrukciója és a Soproni Városi Bíróság elhelyezését szolgáló új épület (hasznos nettó 2743 m² alapterület bővülés),
  - továbbá a megkezdődött a Salgótarjáni Városi Bíróság és a Ceglédi Városi Bíróság beruházása.
- Gépjármű beszerzés
  - Az év során 16 intézménynél összesen 24 db gépjármű beszerzésére került sor. A beszerzéseket a gépjármű park elöregedése, gazdaságtalan működtetése, valamint üzembiztonsági tényezők indokolták.

6. A 2012. évi előirányzat-maradvány alakulása

A fejezet 2012. évi jóváhagyandó előirányzat-maradványa 7.020, 5 millió Ft, amelyből

- kötelezettségvállalással terhelt maradvány (3.951,7 millió Ft)
  - fejezet irányítása alá tartozó intézmények kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradványa 2.902,3 millió Ft, melynek várható felhasználása 2013. június 30.
    A kötelezettségvállalással terhelt 2.902.3 millió Ft előirányzat-maradványból a 1616/2012. (XII. 18.) Kormány határozattal biztosított 1.100.0 millió Ft az Országos Bírósági Hivatal nyilvántartásában szerepel, amely a 2012. évben a felső korhatárt elérő bírák felmentése és eredeti bírói tisztségébe való visszahelyezése közötti időszakra fizetendő elmaradt illetmény kifizetésének fedezetére szolgál.
  - fejezeti kezelésű előirányzat 1.049,4 millió Ft, amely szerződésekkel lekötött és 2013. június 30-ig felhasználásra kerül.
- kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány (3.068,8 millió Ft)
  - intézményi 0,7 millió Ft, a 2012. évi bérkompenzáció fel nem használt része.
  - fejezeti kezelésű előirányzat 3.068,1 millió Ft, melyből a fejezeti egyensúlybiztosítási tartalék (2.068,1 millió Ft) visszahagyását kezdeményezzük a 2012. évben felmentett bírák részére 2013. évben fizetendő átalány kártérítés kifizetésének forrásaként. Az új kerületi bíróságra biztosított előirányzat (1.000,0 millió Ft) ez évi átcsoportosítására tettünk javaslatot.

7. A 2012. ÉVI GAZDÁLKODÁS JOGCÍMENKÉNTI BEMUTATÁSA

Az alábbi táblázatban kerül levezetésre az előirányzatok és teljesítések alakulása, amely jól szemlélteti, hogy a személyi juttatáson keletkezett megtakarítások és a realizált többletbevételek a munkaadókat terhelő járulékok és a dologi kiadások szükségleti hiányát finanszírozták. Fontos kiemelni, hogy a személyi megtakarítások részben abból adódnak, hogy a bírósági szervezetben a többletteljesítményhez kapcsolódó és a jogszabályban lehetőségként jelzett díjazásra (instruktori díj, idegennyelv ismereti pótlék, képzettségi pótlék stb.) nem, vagy alig kerülhetett sor.

az adatok millió Ft-ban

Sor-szám	Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Teljesítés/ Mód. ei.
1.	Személyi juttatások	52.004,9	49.655,7	48.546,7	97,7 %
2.	Munkaadókat terhelő járulékok	12.910,9	13.038,2	12.650,3	97,0 %
3.	Dologi és egyéb folyó kiadások	9.961,5	14.515,3	13.850,9	95,4 %
4.	Intézményi beruházások	2.818,8	5.313,1	2.497,5	47,0 %
5.	Felújítások	50,0	437,8	410,1	93,6 %
6.	Egyéb kiadások		3.691,4	3.691,4	100,0 %
7.	Fejezeti egyensúly biztosítási tartalék	2.068,1	2.068,1		
KIADÁSOK összesen		**79.814,2**	**88.719,6**	**81.646,9**	**92,0 %**
8.	Intézményi bevételek	2.258,0	2.543,5	2.491,0	97,9 %
9.	Felhalmozási bevételek		1.067,8	1.068,1	100,1 %
10.	Költségvetési támogatás	77.556,2	79.433,6	79.433,6	100,0 %
11.	Előirányzat-maradvány igénybevétel		5.674,7	5.642,7	99,4 %
BEVÉTELEK összesen		**79.814,2**	**88.719,6**	**88.635,4**	**99,9 %**

8. A GAZDÁLKODÁST TÁMOGATÓ INTÉZKEDÉSEK BEMUTATÁSA

Az OBH elnöke – a Gazdálkodási, bér- és létszámgazdálkodási Munkacsoport közreműködésével – központi igazgatási gazdálkodási jogkörében eljárva a bér- és létszámgazdálkodás, a személyi juttatásokkal való gazdálkodás, a bírósági eljárásban közreműködőkre vonatkozó kiadások, a dologi kiadások, a beruházások és a bevételek alakításának területén konkrét megoldási javaslatokat dolgozott ki. A célkitűzés, hogy a bíróságok azonos elvek mentén, egy egységes központi szabályzatban megfogalmazott kiszámítható szabályrendszer alapján gazdálkodjanak. Ezen célkitűzés megvalósulása érdekében került sor egy új gazdálkodási szabályzattervezet megalkotására, mely várhatóan 2013-ban fog hatályba lépni.

A Kormány a 2013. évre 79.007,8 millió forint keretszámban határozta meg a bíróságok költségvetési támogatási összegét. Az igazságszolgáltatással szemben támasztott törvényhozói elvárásoknak („kiszámíthatóság és időszerűség") való megfelelés érdekében az OBH elnöke a 2013. évi költségvetést tárgyaló kormányülésen részt vett és felszólalt a Bíróságok fejezet 2013. évi költségvetési fejlesztési igényeinek érvényesítése érdekében.

A fejezetnek visszatérő problémája az évek óta alulfinanszírozott dologi kiadások előirányzata. Az igazságszolgáltatás megfelelő működéséhez elengedhetetlen, hogy a dologi előirányzat legalább megközelítse a reális szükségletet, illetve a várható felhasználás mértékét, és ne fenyegesse a bíróságokat a fizetésképtelenség veszélye. Egy megfelelően finanszírozott és ez által hatékonyan működő igazságszolgáltatás közvetlen és közvetett módon hasznot jelent az állam, a gazdálkodó szervezetek és a jogkereső állampolgárok számára is.

A Kormány az OBH elnökének előterjesztésére

- a dologi kiadások 2013. évi előirányzatának 3.966,0 millió forinttal,
- az intézményi beruházás 2013. évi előirányzatának 1.035,4 mFt-tal történő emeléséhez járult hozzá:

Megnevezés		Biztosított többlet előirányzat mFt	
		Dologi kiadások	Intézményi beruházási kiadások
1.	Dologi kiadások előző években felhalmozott hiányának szintre hozása	2.524,8	
2.	Új törvényi kötelezettségekből adódó kiadás-többlet	631,6	20,0
3.	Központi régió problémájának megoldása	299,5	
4.	Bírósági eljárások gyorsítása	510,1	50,5
5.	Kiemelt ingatlan beruházási programok		964,9
Összesen:		**3.966,0**	**1.035,4**
		5.001,4	

Az OBH a költségvetési többletforrások felhasználása érdekében szükségesnek tartotta, hogy az intézmények reális igényeinek ismeretében döntsön az előirányzatok felosztásáról. Ez az intézményekkel folytatott költségvetési tárgyalások keretében valósult meg. Az intézmény elnöke és gazdasági vezetője, valamint a Gazdálkodási Főosztály vezetői, illetve az OBH elnöke előre ütemezett időpontok szerint az adott intézményre vonatkozóan meghatározta a kiemelt előirányzati számokat, a 2013. évre a költségvetési törvényben megállapított kiadási és bevételi adatok alapján, az intézmény szükségleteit és a fejezet lehetőségeit figyelembe véve.

A tárgyalás alapját képező dokumentumok:

- Az intézmény által 2012. augusztus hónapban leadott, a 2012. évi várható teljesítési adatok figyelembevételével készített 2013. évi szükségleti terve kiemelt előirányzatok (személyi juttatás, munkaadókat terhelő adók, járulékok, dologi kiadások, intézményi beruházás, felújítás) illetve jogcímek szerinti bontásban.
- Az intézmény személyi juttatás soron tervezett adatait alátámasztó kimutatás, kulcsszám szerinti, besorolási béreket tartalmazó tájékoztatással 2012. november 1-jén alkalmazásban állók-, valamint az üres álláshelyek figyelembevételével.
- Korfa alakulását bemutató táblázat – bírák tekintetében.
- Bevételek és költségek alakulását bemutató táblázatok a megadott mutatószámok alapján.
- A Műszaki Osztály felmérésén alapuló kimutatás a beruházási és felújítási igényekről.
- A dologi kiadások tekintetében előző évhez képest 5%-nál magasabb értékű szükséglet alátámasztását, indoklását tartalmazó analitikák.

A költségvetési tárgyalások során első alkalommal került sor az OBT soros elnökével is egyeztetésre, az OBT működéséhez szükséges technikai és pénzügyi fedezetéről, mely a fenti eljáráshoz képest más szempontok figyelembe vételével történt. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 104. § (1) bekezdése szerint az OBT a tárgyévet megelőzően meghatározza a tárgyévi költségvetését, amelyről ezt követően megállapodik az OBH elnökével. Az OBT költségvetése az OBH költségvetésén belül elkülönítetten jelenik meg. Az OBT működésének technikai feltételeit az OBH biztosítja.

A Bszi. rendelkezéseinek megfelelően az OBT és az OBH az előzetes egyeztetések során meghatározta az OBT működéséhez szükséges technikai feltételeket, kiadásainak finanszírozását, továbbá a költségvetése felhasználásának ügyviteli rendjét.

9. A bíróságok belső ellenőrzése

9.1. A Bíróságok fejezet belső ellenőrzését érintő jogszabályváltozások, azok átvezetése a belső szabályozókon

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvényt az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.), az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII.19.) Korm. rendeletet, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Avr.), míg a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI.26.) Korm. rendeletet, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) váltotta fel, átfogóan értelmezve és kezelve a költségvetési szervek belső ellenőrzésével összefüggő jogokat és kötelezettségeket, kiterjesztve azt a belső kontrollrendszer működtetésére is.

Az OBH Szervezeti és működési szabályzatába beépültek az Áht és a Bkr. vonatkozó, kötelező szabályozói, az OBH elnökének feladatai, jogosítványai, az alábbiak tekintetében:

- a belső kontrollrendszer létrehozása, működtetése és fejlesztése,
- a belső ellenőrzést végző személyek, szervezetek szervezeti és funkcionális függetlenségét garantáló jogszabályok,
- a Pénzügyi Ellenőrzési Önálló Főosztály (PEÖF) ellenőreinek kinevezése, felettük a munkáltatói jogkör gyakorlása,
- egyetértési jog a fejezet irányítása alá tartozó szervezet vezetőjének a belső ellenőrzési vezető kinevezéséhez.

9.2. Az OBH elnökének jogai és kötelezettségei a belső ellenőrzés vonatkozásában

Az OBH elnökét a Bíróságok fejezetben működtetett belső ellenőrzés tekintetében kettős kötelezettség terheli és jogosultság illeti meg, mely abból adódik, hogy egyrészt az OBH tekintetében, mint költségvetési szerv vezető, másrészt a Bszi. 76.§ (3) bekezdés e) pontja alapján, mint a „Bíróságok fejezet" belső ellenőrzésének irányítója is egyszemélyben.

Az OBH elnöke, mint költségvetési szerv vezető köteles gondoskodni

- az OBH belső kontrollrendszerének kialakításáról, működtetéséről és fejlesztéséről,
- az OBH belső ellenőrzésének kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról.

Az OBH elnöke, mint a költségvetési törvény bíróságokról szóló fejezete tekintetében a fejezet irányító hatásköreinek gyakorlója köteles gondoskodni

- a bíróságok fejezet belső ellenőrzésének irányításáról,
- az éves ellenőrzési jelentés, illetve összefoglaló éves ellenőrzési jelentésben foglaltak alapulvételével a belső ellenőrzés bizonyosságot adó tevékenységét elősegítő és akadályozó tényezőkről, valamint a belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok tekintetében az államháztartásért felelős miniszter tájékoztatásáról.

9.3. A belső ellenőrzés működését szolgáló szervezeti egységek

Az OBH elnöke irányítási-ellenőrzési joga közvetlen érvényesítéséhez az OBH szervezeti rendjében két önálló belső ellenőrzési egység végezte az ellenőrzéseket:

- a fejezeti feladatok közvetett és közvetlen irányításához kötődő ellenőrzési és koordinációs feladatokat az önálló főosztályi szervezetben működő ellenőrzési egység, a PEÖF,
- a költségvetési szerv vezetői feladatok teljesítéséhez egy fő függetlenített belső ellenőr.

Az önálló költségvetési szervként működő bírósági intézményekben az intézményvezetők közvetlen irányítása alá tartozó, függetlenített belső ellenőrök végzik a belső ellenőrzéseket.

9.3.1. A PEÖF tevékenysége az éves ellenőrzési terv alapján

A PEÖF 2012. évi ellenőrzési feladatait a 165/2011. (XII. 6.) számú OIT határozat, míg a 2012. II. félévi ellenőrzési feladatait a 151/2012. (VII.11.) OBHE határozat rögzítette. A tervezés menete, a feladatok kijelölése, a végrehajtás sorrendje az előző évek gyakorlatával azonosan, valamint a 2012. január 1. napjától hatályos Bkr. előírásai betartásával történt. A PEÖF tevékenységét a Bkr. előírásai és a 159/2012. (VII.1.) OBH elnöki határozattal jóváhagyott Belső ellenőrzési kézikönyvben foglalt eljárásrend szerint végezte.

A PEÖF az igazgatási tevékenységben a hatáskörök átláthatóságát, a jogszabályok szerinti megfelelőséget az SZMSZ-ekben és az egyéb szabályzatokban rögzítettek alapján veti össze a kialakult gyakorlattal. A PEÖF az operatív működési tevékenységben nem vehet részt, de a 2012. évben az ellenőrzött területeken és intézményeknél elemezte, értékelte a gazdálkodás színvonalát, hatékonyságát és eredményességét, megállapításokat tett, következtetéseket vont le és indokolt esetben javaslatokat fogalmazott meg a hatékonyság növelésére.

A költségvetéssel kapcsolatos feladatok körében az éves ellenőrzési terv alapján teljesült

- a Kecskeméti Törvényszék elmúlt 4 költségvetési évet magába foglaló gazdálkodására irányuló rendszerellenőrzése,
- a Kúria, a Fővárosi Ítélőtábla, a Pécsi Ítélőtábla és a Balassagyarmati Törvényszék létszámmal és illetménygazdálkodással összefüggő rendszerellenőrzése, valamint
- az Új Magyarország Fejlesztési Terv projektek rendszerellenőrzése.

Tanácsadói tevékenységével támogatta az OBH elnökét a jogszabály módosítások, észrevételek, a központi irányítás fejlesztését szolgáló javaslatok megtétele, továbbá a költségvetés mutatószámai, az egységes eljárási rend, a szabályzatok véleményezése területén.

A Bíróságok fejezetben 2012-ben tervezett és ténylegesen végrehajtott ellenőrzések számát és az ellenőrzésekre fordított ellenőri napok számát típusonként a III.I/2. és III.I/3. számú melléklet tartalmazza.

9.3.2. A PEÖF tevékenységének alapjául szolgáló OBH elnöki döntések

Az OBH elnöke a PEÖF belső ellenőrzések eljárási rendjét tartalmazó belső ellenőrzési kézikönyvét a 159/2012. (VII. 11.) számú OBH elnöki határozattal hagyta jóvá, melyben a 2012. január 1. napjától hatályos jogszabályi és szervezeti változások megfelelően rögzítésre kerültek.

A 254/2012. (VIII. 29.) számú OBH elnöki határozattal került jóváhagyásra a 2012-2014. évekre szóló fejezeti szintű stratégiai ellenőrzési terv. Az ellenőrzés a szervezet céljai teljesülését és a vezetőket hivatott támogatni az évenként lebontott és az éves ellenőrzési tervekben szereplő feladatok végrehajtásakor tapasztalt információkkal. A stratégiai terv a bíróságok központi honlapján elérhető.

Az OBH elnöke a 67/2012. (IV. 16) számú határozatban elfogadta a Bíróságok fejezet belső ellenőrzési rendszerének 2011. évi működéséről készített összefoglaló éves ellenőrzési jelentést annak mellékleteivel együtt, s a határozat értelmében az államháztartásért felelős miniszternek az összefoglaló éves ellenőrzési jelentést változatlan formában és tartalommal továbbította.

A 2012. év II. félév ellenőrzési feladatait a 151/2012. (VII. 11.) számú OBH elnöki határozat tartalmazza. Az OBH elnöke a PEÖF közreműködésével, annak éves tervében meghatározott feladatainak végrehajtásával biztosítja a Bkr. szabályainak érvényre jutását. A kockázatelemzés elkészítéséhez a 65023/2012. OBH számú körlevélben kért adatokat a PEÖF, mely a 2011. évi létszám- és illetménygazdálkodást ölelte fel, tekintettel a fejezetben folyamatban lévő létszámváltozásokra, s a szűk költségvetési forrásokra.

Az OBH elnöke a 421/2012. (XII.15.) számú határozatában a bíróságok szervezeti és működési szabályzatának alapelveit határozta meg, erősítve ezzel a kontroll alatt tartás követelményeinek szervezeti felépítésben deklarált érvényre juttatását.

Az OBH elnöke a belső ellenőrzés feladatai ellátása körében meghozott közvetlen vezetői döntésével:

- biztosította a fejezeti szinten szervezett, a fejezet függetlenített belső ellenőrei számára a szakmai továbbképzést 2012. május 31-június 1., 2012. október 11-12. napokon a MIA-n támogatta a fejezeti ellenőri részvételt az intézmények belső ellenőrei által helyi szinten szervezett szakmai konzultáción, melyre a Székesfehérvári Törvényszéken 2012. január 27-én került sor,
- felhatalmazása alapján, az OBH körlevelet küldött valamennyi önálló intézmény vezetője részére annak érdekében, hogy a távozó vezetők „vezetői nyilatkozataik a belső kontrollrendszer működéséről" kötelező megtételére az OBH felhívja a figyelmet,
- teljesítette mindazokat a kötelezettségeket, melyeket a belső ellenőrzési rendszer tekintetében jogszabály az irányító szerv kötelezettségeként nevesít annak érdekében, hogy a fejezetet irányító szerv belső ellenőrzési egysége teljesítse az irányított szervek belső ellenőrzései tevékenységének szakmai felügyeletére (szakmai koordinálás: szakmai napok megtartása évente 2 alkalommal; éves ellenőrzési tervek és éves ellenőri beszámolók összesítése, hibák kiszűrése, visszacsatolás), koordinációjára vonatkozó kötelezettségeit, előkészíthesse a szükséges mértékű fejezeti szintű ellenőrzéseket,
- támogatta az OBH Informatikai Főosztálya által az ellenőrzések nyilvántartását támogató jelenleg tesztelés alatt álló szoftver elkészítését,
- az OBH ellenőrei számára biztosította a NAV kötelező képzésein a részvételt, lehetőséget biztosított az OBH által szervezett képzéseken történő részvételekre.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- A bírósági alapfeladat ellátásához szükséges forrás biztosítása, az intézmények fizetőképességének fenntartása, megőrzése, szükség esetén pénzügyi beavatkozás az intézményi folyamatokba
- Az intézmények költségvetésében a dologi kiadások alulfinanszírozottságának csökkentése
- A személyi állomány részére kifizethető juttatások körének kiterjesztése
- A fejezeti kezelésű előirányzatok terhére megvalósuló beruházások: Budapest Környéki Törvényszék rekonstrukciója, Debreceni Városi Bíróság építése, Miskolci Törvényszék bérelt területének bővítése és a Szegedi Törvényszék rekonstrukciós munkálatainak figyelemmel kísérése
- A bíróságok részére a 2006. évben bevezetett speciális modulok esetében (Bevétel, Letét, Bűnjel) archiválási funkció kialakítása, koncepció kidolgozása
- A központosított illetményszámfejtési rendszerhez csatlakozás, ehhez ütemterv kidolgozása
- Az intézmények számviteli nyilvántartási rendszerét 2014. január 1-jétől érintő jogszabályi változások lekövetése, a könyvvezetés módosításának előkészítése
- A GIIR rendszer használata során egységes fejezeti koncepciók megvalósításához a központi szerver alkalmazása
- A GIIR rendszerben vezetői információs rendszer kialakítása, kontrolling rendszer bevezetése
- A központi igazgatás és ellenőrzés rendszerének kialakítása, illetve megerősítése
- A tervszerű gazdálkodás technikai és személyi feltételeinek biztosítása
- Takarékossági intézkedések, a „jó gyakorlatok" terjesztése a bírósági szervezetben
- A bíróságok ítélkezési tevékenységének és az ehhez közvetlenül kapcsolódó költségek kimutatása és elemzése

További hasznos információk

- A bíróságok központi honlapján (www.birosag.hu) a közérdekű adatok, gazdálkodási adatok címszavában.

J. Fejezet
Európai uniós programok, pályázatok

1. Bevezetés
   1.1. Az uniós projektek jelentősége, az elért eredmények számokban kifejezve
   1.2. Projektek megvalósításának humán feltételei
2. Informatikai és műszaki projektek
   2.1. Folyamatban lévő projektek
   2.2. Már megvalósult, fenntartási szakaszban lévő projekt
   2.3. Új projektek
3. Képzési és stratégiai projektek
   3.1. Folyamatban lévő projektek
   3.2. Már megvalósult, fenntartási szakaszban lévő projekt
4. A visszatéréssel és a menekültüggyel kapcsolatos projektek
   4.1. Folyamatban lévő projektek
   4.2. Új projektek
5. Az európai uniós források felhasználásának 2012. évben meghatározott új irányvonalai

Az OBH 2012. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének azon célkitűzéseivel összefüggésben, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék: a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek, az emberi erőforrások optimálisan kerüljenek elosztásra és hasznosításra, a tárgyi feltételek oly módon legyenek biztosítva, hogy azok optimálisan kerüljenek elosztásra és hasznosításra valamint, hogy a képzési rendszer továbbfejlesztésre kerüljön:

- A Kormány két, mindösszesen 890 millió Ft összegű bírósági informatikai projekt előkészítését hagyta jóvá
- Befejeződött a 400 millió Ft összköltségvetésű „Ügyfélkapcsolatok” projektben kitűzött fejlesztés
- A megvalósítás alatt álló 990 millió Ft összegű „Csőd-Civil”- projektben 320 millió Ft összegű informatikai eszköz beszerzésére került sor, továbbá sor került a 2008-ban indult informatikai fejlesztés ütemtervének átalakítására
- A Svájci Hozzájárulás program keretében a biztonsági berendezések és informatikai eszközök beszerzésére elnyert közel 1,2 milliárd Ft összegű támogatás felhasználásának előkészítése
- Az Alaptörvény, a Bszi., a Bjt, az Iasz., az Mt. és a Szabálysértési törvénnyel összefüggő képzési tananyagok kifejlesztésére és oktatására 120 millió Ft összegű képzési projekt előkészítése
- MIA intézményi stratégia kidolgozására vonatkozóan pályázat elnyerése, és a Kúria, valamint a Miskolci Törvényszék hasonló pályázatának támogatása
- A visszatéréssel, menekültüggyel kapcsolatos programok lebonyolításának folytatása és új pályázatok elindítása

1. Bevezetés

1.1. Az uniós projektek jelentősége, az elért eredmények számokban kifejezve

Az OBH elnökének fentebb ismertetett stratégiai célkitűzései elérésének és az addicionális erőforrások megszerzésének érdekében az OBH a 2012. évben kiemelten kezelte a már folyamatban lévő, nemzetközi és hazai forrásból finanszírozott fejlesztések megvalósítását és az új pályázati lehetőségek felkutatását.

Ezt támasztja alá az a tény, hogy a tárgyidőszakban az OBH több nyertes pályázatot nyújtott be, mint jogelődje a megelőző négy évben összesen. Ebből fakadóan míg a 2008-2011. közötti időszakban az átlagosan elnyert támogatások összege évente 453 millió Ft volt, addig 2012-ben ez az összeg megháromszorozódott, megközelítette az 1.360 millió Ft-ot, amelyet az alábbi ábra szemléltet.

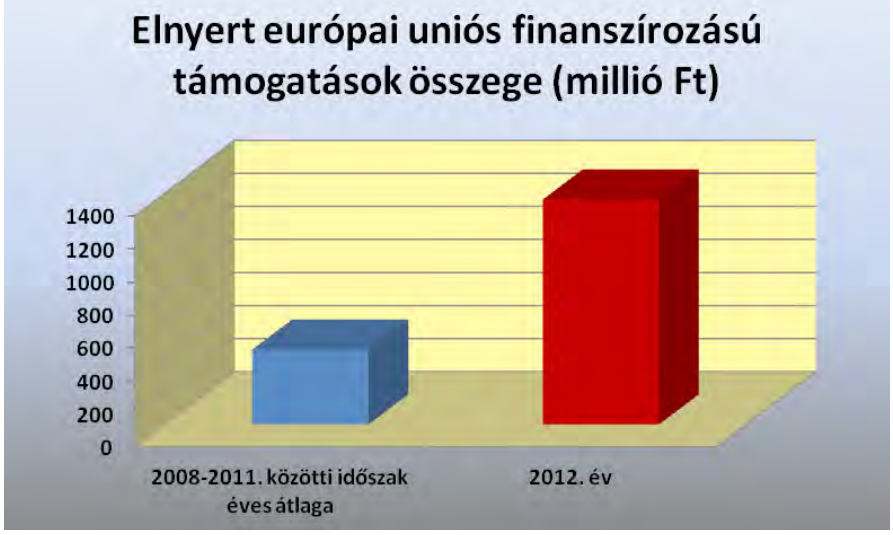

Az előző években elnyert európai uniós források felhasználása is új lendületet vett, 2012-ben közel 100 millió Ft-tal haladta meg az előző évi értéket, amint ez a lenti ábrából is kitűnik.

1.2. Projektek megvalósításának humán feltételei

A projektek megvalósításának koordinálását az átlagosan 4 fővel működő Európai Uniós Fejlesztések Osztálya végezte az OBH érintett szakmai szervezeti egységeinek és a bíróságok szaktudásának a bevonásával. Minden egyes projekt kiemelt célja az igazságszolgáltatás hatékonyabbá, átláthatóbbá tétele, az ítélkezés személyi és tárgyi feltételeinek javítása, az elektronikus ügyintézés fejlesztése a továbbképzések és a szükséges technikai eszközök beszerzése révén. Kiemelten fontos, hogy a projektek szakmai megvalósításába a bírósági szervezetrendszer munkatársai minél nagyobb számban kerüljenek bevonásra, és a projektek eredményes előkészítésében, végrehajtásában és fenntartásában közreműködjenek, hiszen ezek a programok az ő érdekeiket hivatottak szolgálni. A beszámolási időszakban a projektek megvalósításában 73 fő bírósági szakértőt delegált a Kúria, a Debreceni és a Fővárosi Ítélőtábla, továbbá a Fővárosi, a Miskolci, a Debreceni, a Balassagyarmati, a Székesfehérvári, a Szombathelyi és a Zalaegerszegi Törvényszék.

2. Informatikai és műszaki projektek

2.1. Folyamatban lévő projektek

2.1.1. Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja

Az európai uniós forrásból 2008 novembere óta megvalósítás alatt álló, 990 millió Ft támogatási összegű projekt célja a civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja, a korszerű, ügyfélbarát, tér- és időkorlátoktól mentes, hatékony elektronikus ügyintézés lehetőségének létrehozása.

A projekt megvalósítás részben a 2012. évet megelőző ügyintézési nehézségek miatt, részben az OBH-tól független, külső, objektív okok miatt (például: elhúzódó közbeszerzési eljárások, folyamatosan változó jogszabályi környezet) jelentős késedelmet szenvedett, azonban a projektszervezet átstrukturálásával, a döntéshozatali mechanizmusok egyszerűsítésével és további emberi erőforrások bevonásával a projekt a beszámolási időszak végére fejlesztési fázisba érkezett. A rendszer minőségi tesztelése során felfedett hibák magas száma miatt a tesztelés felfüggesztésre került. Az OBH kezdeményezésére a projekthatáridő 2013. szeptember 30-ára módosult és ezzel együtt a projekt ütemterve – többlet erőforrás biztosításával – átalakításra került. A projektben azonban a 2012. évben is több olyan eszköz beszerzésére és informatikai alkalmazás fejlesztésére került sor, amit más projektekben is hasznosíthattunk (például: ÜKE).

2.1.2. Az ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárásokban

Az ügyfélkapcsolatok elektronizálása projekt (ÜKE) megvalósítása egy 400 millió Ft támogatási összegű pályázat keretében történt meg. A 2010. január 5. napján induló projekt egyes bírósági folyamatok elektronizálásával a bírósági tevékenységek körében keletkező dokumentumok elektronikus nyilvántartásának, hozzáférhetőségének fejlesztését, és minél szélesebb körű kiterjesztését tűzte ki célul.

További célkitűzés volt, hogy az eljárásokban részt vevő személyek minél több beadványt tudjanak elektronikusan eljuttatni a bíróságokhoz, valamint hogy a bíróságokon az új rendszer bevezetésétől kezdve keletkező, elektronikusan készülő iratok hitelesen kézbesíthetők és tárolhatók legyenek. Cél volt az is, hogy az anonimizált határozatok közzétételét biztosító informatikai alkalmazás megújításra kerüljön.

Mindezen célkitűzések, a már kifejlesztett vagy kifejlesztés alatt álló informatikai rendszerekkel integráltan, egy olyan központi elektronikus dokumentum menedzsment rendszer kialakításával kerültek megvalósításra, amelyben a bírósági eljárások során keletkező határozatok tárolására lehetőség nyílik, és amelyhez meghatározott szervek differenciált jogosultságokkal, közvetlen hozzáféréssel rendelkeznek.

A központi rendszeren keresztül az állampolgárok, vállalkozások és más közigazgatási szervek számára megnyílt annak a lehetősége, hogy a jogszabályokban meghatározott eljárások esetében elektronikus úton eljárásokat kezdeményezhessenek, illetve bonyolíthassanak le.

Az alkalmazásfejlesztő által a polgári és a büntetőeljárásokhoz kapcsolódó egyes ügyekben az elektronikus ügyintézést támogató bírósági informatikai rendszer fejlesztése közel hat hónap alatt valósult meg. Ezen időszak folyamán 2056 bírósági munkatárs felhasználói oktatását is megtartottuk, továbbá a helyi szinten szervezett „roadshow" keretén belül mintegy 424 fő ügyvéd részére került bemutatásra a rendszer ügyféloldali használata.

A projekt sajtónyilvános záró rendezvényére 2012. december 5. napján került sor. Az eseményen részt vettek a bírósági vezetők, a projektben közreműködő bírósági szakértők, az Ügyvédi Kamara, az Ügyészség, a KIM, továbbá az Irányító Hatóság és a Közreműködő Szervezet képviselői.

Az éles indulásra kész rendszer tekintetében fontos megemlíteni, hogy a KIM Fizetési Portálon keresztül történő Elektronikus Fizetési Elszámoló Rendszerhez való csatlakozás és a Robotzsaru rendszerrel történő interfészkapcsolat kiépítése a beszámolási időszak végéig nem fejeződött be.

A 2012. decemberi jogszabálymódosítások szerint az elektronikus ügyintézés bevezetésére fokozatosan kerül sor. A törvényszéki szinten induló polgári peres ügyekben az ügyfelek választhatnak a beadványok papíralapú, illetve elektronikus úton történő benyújtásában.

2.1.3. A bíróságok ellátása biztonságot növelő berendezésekkel és informatikai alkalmazásokkal

A tárgyidőszakban a Svájci-Magyar Együttműködési Program keretében az OBH közel 1.200 millió Ft összegű, vissza nem térítendő támogatásban részesült. A támogatás feltételeit rögzítő Végrehajtási Megállapodás aláírására 2012. augusztus 1-jén került sor.

A nyertes pályázat két alprojektet ölel fel. A műszaki tartalmú, „Bírósági épületek felszerelése biztonsági berendezésekkel" című alprojekten belül a bírósági épületek személyi beléptető fémdetektoros kapukkal (104 darab) és röntgensugaras átvizsgáló berendezésekkel (45 darab) történő felszerelése a cél annak érdekében, hogy valamennyi bírósági épület fizikai védelme biztosított legyen.

Az informatikai tartalmú, „Elektronikusan vezetett állami nyilvántartások elérésének biztosítása az ítélkezési folyamat biztonságának fokozása érdekében" című alprojekt két állami nyilvántartás (személyiadat- és lakcímnyilvántartás, központi szabálysértési nyilvántartás) vonatkozásában tesz javaslatot a jelenlegi kommunikáció átalakítására. Ennek sikeres végrehajtása esetén a jelenleginél gyorsabb adatelérés valósul meg, a rendszer-rendszer kapcsolatokban biztosítható lesz a beazonosíthatóság és az ügyhöz kötöttség, valamint hozzájárul az egész eljárás biztonságához. Az alprojekt keretében lehetőség nyílik továbbá az informatikai infrastruktúra fejlesztésére 1000 darab személyi számítógép, 2 darab szerver, 167 darab hálózati eszköz beszerzése révén.

A műszaki alprojekt megvalósítása során a biztonsági eszközök beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárás dokumentációjának összeállítása megkezdődött.

2012. október 17. napján került megszervezésre az OBH elnöke, Svájc magyarországi nagykövete, az Ügyvédi Kamara, az Ügyészség, a KIM, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat, a Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, az Irányító Hatóság, a Közreműködő Szervezet, valamint az érintett bíróságok vezetőinek részvételével a projekt sajtónyilvános nyitórendezvénye, amelyen bemutatásra kerültek a projekt céljai, elvárt eredményei.

2.2. Már megvalósult, fenntartási szakaszban lévő projekt

2.2.1. Cégbírósági és céginformációs rendszerek továbbfejlesztése és korszerűsítése

A mintegy 800 millió forint támogatási összegű, 2009. július 7. napján indított projekt 2011. december 31. napjával lezárult. A megvalósításban az OBH jogelődje konzorciumi partnerként vett részt a KIM projektgazda mellett. A projekt három alprojektet foglalt magában: az „E-bíróság" alprojektet, az E-közigazgatás és OCCR (Országos Cégnyilvántartó és Céginformációs Rendszer) infrastruktúra alprojektet, valamint a MIR (Mérleginformációs Rendszer) alprojektet.

A bíróságokat érintő, 214,8 millió Ft pályázati összegű E-bíróság alprojekt a cégbíróságok már elektronizált cégbejegyzési és változásbejegyzési tevékenységének további fejlesztésére és a kiterjesztéséhez szükséges rendszerváltoztatások, valamint ehhez kapcsolódóan az informatikai háttér megteremtésére irányult. Az alprojekt a cégbíróságok elektronikus ügyintézési rendszerét fejlesztette tovább, valamint a táblabíróságokon és a Kúrián megvalósította a másodfokra, valamint a felülvizsgálatra kerülő cégügyek elektronikus ügyintézését. A fejlesztés részeként bővíthető konfigurációjú Call Center létrehozására, valamint egységes, interaktív webes Céginformációs Portál kialakítására is sor került, amely a http://ebetekintes.birosag.hu/ linken keresztül érhető el.

A beszámolási időszakban sor került a Közreműködő Szervezet által lefolytatott záró helyszíni ellenőrzésre, amely – a szükséges hiánypótlások benyújtását követően – az OBH által megvalósított alprojekt 100 százalékos teljesítésének megállapításával zárult, azonban a KIM alprojektjei – az Elektronikus Fizetési Elszámolási Rendszer kifejlesztésének elhúzódása miatt – nem tudtak teljes egészében lezárulni, ezért a projekt adminisztratív zárása még nem történt meg.

Az európai uniós forrásból kifejlesztett informatikai rendszerek esetében kötelező azok 5 éves fenntartását biztosítani. Az OBH a kötelezettségének eleget téve jelenleg is üzemelteti és a felmerülő további igényekkel összhangban fejleszti ezen rendszerét.

2.3. Új projektek

A Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság támogatásának köszönhetően az OBH 2012. év során két, informatikai fejlesztésre irányuló kiemelt projekt szakmai koncepcióját állította össze és kezdte meg a tárgyalásokat az érintett szaktárcákkal valamint az Irányító Hatósággal.

„Az elektronikus szolgáltatások kiterjesztése és az emberi erőforrások optimalizálása az ítélkezés időszerűségének javítása érdekében" című, jogszabályban nevesített 600 millió Ft összegű fejlesztés keretében a bírósági ügyeket nyilvántartó alkalmazások olyan továbbfejlesztése valósul meg, amely elősegíti a bírósági ügyteher arányosítását, a perek ésszerű időn belül történő befejezését. Kiemelt célkitűzés továbbá az elnöki lajstromrendszerek, valamint a Gazdálkodási Integrált Informatikai Rendszer konszolidációja, valamint egy olyan portálfelület kialakítása, amelynek segítségével egyrészt a közvélemény releváns információhoz juthat a bírói ügyteherelosztás tekintetében, másrészt az állampolgárok és a társszervek igazgatási kérdésekben egységes, könnyen kezelhető elektronikus felhasználói kezelői felületen keresztül intézhetik ügyeiket.

„A bírósági szervezetrendszert érintő jogszabályi változásokból eredő fejlesztések a Bírósági Integrált Informatikai Rendszerben és a Vezetői Információs Rendszerben" című, jogszabályban nevesített 290 millió Ft összegű konstrukció elsődleges célja az igazságügyi reform következtében bekövetkezett törvényi változásokból fakadó fejlesztési igények megvalósítása a bíróságok működésének szempontjából alapvető, a napi ügyvitelt meghatározó informatikai rendszerek tekintetében.

Figyelembe véve a bírósági szervezetrendszer rendkívül elavult informatikai infrastruktúráját a fentebb ismertetett két projekt jelentős hardverkonszolidációt is előirányoz, amelynek eredményeképpen 1900 darab új személyi számítógép és mintegy 66 darab szerver beszerzésére kerül sor.

Ezen túlmenően a OBH megkezdte az egyeztetéseket a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottsággal és az érintett szakminisztériumokkal az ún. „távoli-asztal" és a távmeghallgatás rendszerének bevezetéséhez szükséges források szükségességéről. Erről részletesebben „A bírósági szervezet informatikai helyzete" című III. G Fejezet 3.1.6 és 3.1.7. pontjaiban olvashat.

3. Képzési és stratégiai projektek

3.1. Folyamatban lévő projektek

3.1.1. A bírósági szervezetrendszer jogalkalmazásának javítása az ítélkezési tevékenység hatékonyságának fokozása érdekében

A 2012. szeptember 10. napján megkezdett, 120 millió Ft összköltségvetésű pályázat célja a bírósági kapacitásfejlesztés érdekében olyan képzési tananyagok kidolgozása és oktatások megtartása, amelyek hozzájárulnak az érintett jogterületeken, tehát az Alaptörvény, a Bszi., a Bjt., az Iasz., az Mt., a Btk. és a Szabálysértési törvény tekintetében az egységes és hatékony jogalkalmazás javításához.

A tárgyidőszakban a pályázat összeállítására – amelynek tartalmát a bírósági vezetők és munkatársak által beérkezett javaslatok figyelembevételével határoztuk meg –, a projektszervezet felállítására, valamint az e-learning és tantermi oktatások előkészítésére került sor.

A fenti projekthez hasonló konstrukcióban kívánja a 2014. március 15. napján hatályba lépő új Polgári Törvénykönyv oktatását lebonyolítani az OBH. Felismerve az új kódex oktatásának fontosságát a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság és az Irányító Hatóság mintegy 300 millió Ft támogatási összeget kíván a fenti célra a bíróságok részére biztosítani.

3.1.2. Intézményi stratégia

A 2012. augusztus 15. napján indult, 22 millió Ft összegű pályázat keretében kerül sor a Magyar Igazságügyi Akadémia intézményi stratégiájának összeállítására, mely dokumentum elkészítésének célja a képzési rendszer megreformálása, a bíróképzés jövőjének megfogalmazása.

Ezen túlmenően „A Kúria középtávú intézményi stratégiájának összeállítása, különös tekintettel a joggyakorlat-elemző tevékenység fejlesztésére", valamint az „Intézményi stratégia létrehozása a Miskolci Törvényszéken" megnevezésű projektekre is egyenként 22 millió Ft összegű, vissza nem térítendő támogatásban részesült a bírósági szervezetrendszer. A projektek előkészítésében és megvalósításában az OBH folyamatosan kapcsolatot tart a Kúria és a Miskolci Törvényszék munkatársaival, szükség esetén támogatva őket.

3.2. Már megvalósult, fenntartási szakaszban lévő projekt

3.2.1. Tudásalapú igazságszolgáltatás-fejlesztés – Magyarországi bírák és igazságügyi alkalmazottak képzése és integrált tudásbázis kialakítása

A 194,6 millió Ft összköltségvetésű, 2011. február 28-án sikeresen lezárult projekt esetében stratégiai célként fogalmazódott meg a bíróságokon folyó igazságszolgáltatási munka hatékonyságának növelése és a döntéshozatal időigényének csökkentése. A Magyar Igazságügyi Akadémia ezt a célcsoportok szakmai

felkészültségének a javításával, komplex képzési program végrehajtásával, valamint a bírósági könyvtári-információs rendszerre épülő integrált tudásbázis létrehozásával kívánta elérni.

A projekt keretében beszerzett munkaállomások, szoftverek esetében kötelező azok 5 éves fenntartását biztosítani. A MIA a kötelezettségének eleget téve jelenleg is üzemelteti és a felmerülő további igényekkel összhangban fejleszti DVD sokszorosító rendszerét, Tezaurusz nevű szoftverét és metakereső linkszerver szoftverrendszerét.

4. A visszatéréssel és a menekültüggyel kapcsolatos projektek

4.1. Folyamatban lévő projektek

4.1.1. Koszovó Tényfeltáró Misszió

A több mint 12 millió Ft összegű projekt keretében – tizennyolc fő bíró és egy fő országinformációs szakértő részvételével – két koszovói tanulmányút 2012. év áprilisában és októberében eredményesen lefolytatásra került, a tanulmányutakról készített szakmai összefoglaló anyag négy nyelven (angol, albán, szerb, francia), a www.birosag.hu honlapon közzétételre került. A projekt adminisztratív zárására 2013. évben kerül sor.

4.1.2. Emberi jogi képzés a visszatérés területén

A közel 5 millió Ft költségvetésű projekt keretében 2012. évben nagy tapasztalattal rendelkező nemzetközi és hazai bírák felkérésével kétnapos nemzetközi tréning került megszervezésre a visszatérés során felmerülő emberi jogi problémákról, a visszatérésre vonatkozó közös szabályok egységes alkalmazásának elősegítése érdekében. A rendezvényen harminc fő, menekültüggyel és visszatéréssel foglalkozó bíró, fogalmazó és titkár számára nyílt lehetőség szakmai ismereteinek elmélyítésére. A pályázat keretében az OBH a beszámolási időszakot követően egy további konferencia lebonyolítását vállalta.

4.1.3. Menekültügyi bírósági döntéshozatal minőségének fejlesztése

A 2012. október 1. napján indult, 3,4 millió forint költségvetésű projekt célja, hogy a bíróság ítélkezési gyakorlatának összehasonlító vizsgálatát elvégezze és azt a menekültügyi bírósági eljárásokban eljáró bírák, titkárok és fogalmazók, valamint a BÁH érintett szakemberi részére e-tananyagként eljuttassa. A tárgyidőszakban a tananyag struktúrájának meghatározása megtörtént, a tananyag véglegesítésére és a projekt zárására a jövő évben kerül sor.

4.2. Új projektek

4.2.1. Macedóniai és Törökországi Tényfeltáró Misszió

Az OBH 2012. október 26. napján benyújtott nyertes pályázatának keretében lehetőség nyílik a tartós hazatérés elősegítése érdekében Macedónia, valamint Törökország politikai, jogi, szociális és gazdasági életének feltérképezésére közvetlen információk beszerzése keretében, a két ország visszatérési politikájának áttanulmányozására, potenciális nehézségek feltérképezésére, a rendészeti szervekkel, a visszatérés igazgatásával foglalkozó szervezet szakembereivel, az NGO-k és az UNHCR helyi képviselőivel való találkozásra.

5. Az európai uniós források felhasználásának 2012. évben meghatározott új irányvonalai

A megelőző években az OBH döntően az informatika és oktatás terén élt az európai uniós források felhasználásának lehetőségével. 2012. évben megkezdődött a bíróságok vagyonkezelésében álló épületek állapotának a felmérése. Ennek eredményeképpen került sor a bírósági intézmények energiahatékonysági beruházásainak Környezet és Energia Operatív Program keretében történő finanszírozási lehetőségeinek a felmérésére is. A 2012. évben elkezdődött a fejlesztésbe bevonni tervezett intézmények meghatározása és a pályázatok előkészítése.

Ezen túlmenően az OBH a tárgyévben megkezdte a felkészülést az Európai Unió 2014-2020. közötti, hétéves költségvetési ciklusához kapcsolódó programozási feladatok tekintetében.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- A már lezárult projektek fenntartási időszakra vonatkozó vállalásai teljesülésének a biztosítása
- Az „Ügyfélkapcsolatok" projekt és a Koszovó Tényfeltáró Misszió projekt pénzügyi-adminisztratív zárása
- A „Csőd-civil", a Svájci Alapból finanszírozott, a képzési és stratégiai, valamint a menekülttüggyel összefüggő projektek sikeres megvalósításának biztosítása
- A 890 millió Ft összegű informatikai projektek pályázati csomagjának összeállítása, a megvalósítás feltételeinek a megteremtése
- Az új Ptk. országos szintű oktatásának európai uniós forrásból történő megvalósítása
- A „távoli asztal" és a „videó konferencia" rendszer kiépítéséhez szükséges pénzeszközök előteremtése
- A bíróságok energiahatékonysági beruházásainak megindítása
- Aktív, a bírósági érdekek maximális érvényesítését célzó részvétel az EU 2014-2020 közötti programozási időszakának tervezésében

További hasznos információk:

Az európai uniós támogatásokból megvalósult, illetve folyamatban lévő projektekről általános tájékoztatások, a projektek végrehajtása során nagyobb érdeklődésre számot tartó eseményekről megjelent sajtóközlemények és az elkészített dokumentumok a www.birosag.hu/eu-projektek weblapon érhetők el az egyes projektcímeken belül.

K. Fejezet
A bírósági szervezet nemzetközi kapcsolatai

1. Az OBH nemzetközi kapcsolatai
2. A bíróságok önálló, kétoldalú kapcsolatrendszere
3. Bírák és igazságügyi alkalmazottak nemzetközi rendezvényeken való részvétele
4. Igazságügyi képzési tárgyú nemzetközi rendezvények és képzések 2012-ben
   4.1. Igazságügyi képzési kapcsolatok
   4.2. Csereprogramok
   4.3. Az Európai Jogakadémia által nyert európai uniós pályázatok magyarországi kihatásai
   4.4. Közös képzési projektek a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériummal
   4.5. Részvétel a nemzetközi uniós támogatási programokban
5. A bírósági szervezet képviselete a nemzetközi szervezetekben, regionális együttműködésben, kormányközi megállapodások alapján fennálló nemzetközi bilaterális kapcsolatokban
6. Az európai uniós joganyagról való ismeretek feldolgozása, értelmezése, elérhetővé tétele; a szaktanácsadói hálózat
7. Részvétel a nemzetközi válságkezelési és békeépítési tevékenységben, a magyar igazságszolgáltatás szerepvállalása az EUJUST LEX jogállamiság misszióban
8. A központi honlap „nemzetközi ügyek" portáljára vonatkozó koncepció elkészítése

A magas színvonalon és időszerűen történő ítélkezés, valamint a képzési rendszer fejlesztése stratégiai célokra figyelemmel az OBH 2012. évi legfőbb eredményei a nemzetközi kapcsolatok tekintetében az alábbiak voltak:

- Belső kapcsolatok fejlesztése:
  - A bíróságok önálló, kétoldalú kapcsolatrendszerében a központi igazgatás felé történő tájékoztatás új rendjének kialakítása
  - A bírák és igazságügyi alkalmazottak nemzetközi rendezvényeken és képzési szemináriumokon való részvételének támogatása és a tudás-visszacsatolási rendszer új koncepciójának kialakítása
  - Egy nemzetközi szakmai tudástár létrehozására vonatkozó koncepció kidolgozása, előkészítése
  - Az európai uniós joganyagról való ismeretek elérhetőbbé tétele, a szaktanácsadókra vonatkozó új OBH elnöki szabályzat előkészítése
  - A bírósági központi honlap nemzetközi ügyekre vonatkozó felületének kialakítása, létrehozása
- Külső kapcsolatok fejlesztése:
  - Új tagság vagy képviselet létrehozása különböző nemzetközi egyesületekben, szervezetekben (Nemzetközi Munkaügyi Bírák Egyesülete, Európai Jogakadémia Baráti Köre, Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezlet)
  - Új bírói szakértői szerepvállalás a nemzetközi válságkezelési misszióban (EUJUST LEX iraki jogállamisági missziója)

1. Az OBH nemzetközi kapcsolatai

Az OBH elnökének alapvető stratégiai célkitűzései közé tartozik, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék: a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek, valamint a képzési rendszer fejlesztése. Ezen célok teljesüléséhez a nemzetközi kapcsolatok keretében történő tapasztalatcsere-találkozók, közös együttműködési projektek, a nemzetközi téren szerzett tudás megfelelő és széles körű átadása is jelentős mértékben hozzájárultak.

A beszámolási időszakban számos eredményes fejlesztésre, új intézkedés bevezetésére, aktívabb nemzetközi szerepvállalásra került sor a nemzetközi kapcsolatokat illetően. A bírósági szervezet, illetve az OBH rendkívül sokszínű, széles körű nemzetközi szerepvállalásának vázlatos bemutatását szolgája az alábbi táblázat.

Nemzetközi kapcsolat területe	Nemzetközi kapcsolat megnevezése
Képzés	V4 visegrádi országokkal való együttműködési projektek
	Academy of European Law (ERA)
	KIM-mel közös projektek
	Európa Tanács Lisbon Network
	European Judicial Training Network
Kormányközi együttműködés	Bajor-Magyar Kormányközi Vegyesbizottság
	Magyar-Észak-Rajna-Vesztfáliai Vegyesbizottság
	Thüringiai-Magyar Vegyesbizottság
Egyesületek	European Association of Judges for mediation (GEMME)
	Közigazgatási Bírák Nemzetközi Egyesülete
	Munkaügyi Bírák Európai Egyesülete
Válságkezelés	Válságkezelési Misszió EUJUST LEX
Egyéb irányú együttműködés	Balkáni Térség Igazságügyi Tanácsainak Együttműködése
	Európai Igazságügyi Hálózat – polgári és kereskedelmi ügyekben

Az OBH elnöke nagy hangsúlyt helyezett arra, hogy az új bírósági igazgatási és szakmai irányítási rendszerről megfelelő és részletes tájékoztatást kapjanak a külföldi társszervek vezetői is. A Magyarországon működő diplomáciai képviseletek (amerikai, holland, finn, svéd, német) vezetőivel szervezett találkozó keretében közvetlenül is lehetősége volt a tapasztalatcserére, az információk átadására.

Az OBH elnöke 2012-ben számos külföldi igazságügyi delegációnak mutatta be a magyar igazságszolgáltatást, az új igazgatási struktúra rendszerét. A látogatók között szerepelt többek között az iraki igazságügyi miniszteri delegáció, a vietnámi bírói delegáció, a lengyel igazságügyi miniszteri delegáció. A 2012. évben sor került egy új bírósági igazgatási bilaterális kapcsolat kiépítésére az Olasz Igazságügyi Tanáccsal is.

Rendkívül intenzív volt a kapcsolat 2012-ben az Európai Unió és az Európa Tanács intézményeivel. Az OBH elnöke hivatalában fogadta a Velencei Bizottság tagjait, az Európai Parlament LIBE delegációját, és az Európa Tanács Monitoring Bizottsága delegációját.

2012. december 3-4. között a Kúria és az Alkotmánybíróság elnökével együtt részt vett az Európai Unió Bírósága 60. évfordulója alkalmából, Luxembourgban rendezett jubileumi ülésen.

Az OBH elnöke az Európai Jogakadémia Kuratóriumi tagja. 2012-ben került sor az Európai Jogakadémia Kuratóriumi ülésére, melyen az OBH elnöke is részt vett.

2. A bíróságok önálló, kétoldalú kapcsolatrendszere

A bíróságok nemzetközi kapcsolatai hatékonyságának felméréséhez, a kapcsolatokra vonatkozó jövőbeni stratégia kialakításához mindenképpen szükséges naprakész információkkal, összefoglaló adatbázissal rendelkezni az évközbeni nemzetközi eseményekről, az adott nemzetközi együttműködés hatékonyságáról, hasznosságáról, lehetséges jövőjéről.

A korábbi beszámolási rendszerben a bíróságok adott év január 1. napjától december 31. napjáig folytatott önálló nemzetközi tevékenységükről a beszámolási időszakot követően, utólag adtak tájékoztatást az OBH elnökének. A tájékoztatás kiterjedt az elmúlt beszámolási időszak eredményeire, a következő be-

számolási időszakra vonatkozó tervekre, a nemzetközi tevékenységre a tárgyévben ráfordított költségek, illetve a következő beszámolási időszakra tervezett pénzügyi kiadások bemutatására.

Korábban az utólagos tájékoztatás miatt az OBH nem tudta aktuálisan dokumentálni, illetve figyelemmel kísérni a bíróságok önálló nemzetközi tevékenysége keretében, év közben realizálódott találkozókat, eseményeket, ezért ezen a területen fontos változtatás volt a központi igazgatás felé történő tájékoztatás új rendjének kialakítása.

A jelzett célkitűzésre tekintettel – az utólagos éves beszámolási rendszer változatlan megtartása mellett – 2012-ben került bevezetésre az a gyakorlat, hogy a törvényszékektől, ítélőtábláktól és a Kúriától minden nemzetközi vonatkozású eseményről az eseményt követően közvetlenül a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya írásban értesítést kap. Legkésőbb az eseményt követő két héten belül pedig – az előre kiadott nyomtatványnak megfelelő – összefoglaló tájékoztató megküldésére kerül sor. Az éves beszámolók alapján a bíróságok kétoldalú kapcsolatairól az alábbi megállapítások tehetők.

A bíróságok kétoldalú kapcsolatrendszerében változatlanul fontosak voltak egyrészről azok az országok, amelyek szerepe jelentős az európai jogrendben. Ennek megfelelően intenzív volt a bírósági együttműködés a német, francia, illetve osztrák relációban (német kapcsolattal 4, francia kapcsolattal 2, osztrák kapcsolattal 3 törvényszék rendelkezik).

Másrészről rendkívül aktív volt a szomszédos országok bíróságaival kialakított – hosszú évek óta folyamatos – szakmai együttműködés, amely a határon átnyúló ügyek közös előre vitelében nagy jelentőséggel bír. Így például a Győri és a Miskolci Törvényszék a szlovák bíróságokkal, a Kecskeméti Törvényszék Szerbiával, a Szombathelyi Törvényszék Szlovéniával, a Pécsi Törvényszék Horvátországgal tartott fenn intenzív szakmai kapcsolatot.

A fentieken kívül egyedi szakmai együttműködésnek minősül a Tatabányai Törvényszék évek óta fennálló kínai kapcsolata. Több törvényszék is tett lépéseket 2012-ben a lengyel bíróságokkal történő együttműködés kialakítása érdekében, így a jövőben várható a lengyel reláció megerősödése. Az évek óta folyamatos, intenzív kapcsolatot működtető bíróságokat és kapcsolataikat az alábbi táblázat és diagram mutatja be.

Törvényszékek élő nemzetközi kapcsolatai

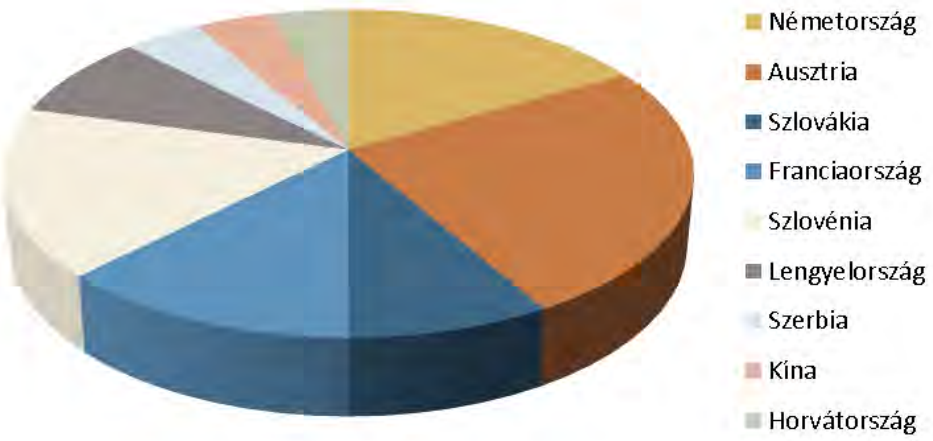

Törvényszékek kétoldalú kapcsolatai

Törvényszék	Partnerország	Nemzetközi kapcsolatok nevesítve
Balassagyarmati Törvényszék	Lengyelország	Krosnoi Kerületi Bíróság
Debreceni Törvényszék	Németország	Amtsgericht Bremerhaven
Fővárosi Munkaügyi Bíróság	Németország	Drezdai Szociális Bíróság, Berlin és Brandenburg Tartományi Munkaügyi Bíróság
Győri Törvényszék	Ausztria	Wiener-Neustadti Tartományi Bíróság
	Németország	Meiningeni Tartományi Bíróság
	Szlovákia	Pozsonyi Bíróság
Kaposvári Törvényszék	Németország	Traunsteni Tartományi Bíróság
	Lengyelország	Krakkói Területi Bíróság
Kecskeméti Törvényszék	Szerbia	Szabadka Bíróságai
Miskolci Törvényszék	Szlovákia	Kassai Kerületi Bíróság
Pécsi Törvényszék	Horváthország	Vukovári Megyei Bíróság
	Franciaország	Grenoble-i Fellebbviteli Bíróság
Szegedi Törvényszék	Franciaország	Bresti Elsőfokú Bíróság
	Franciaország	Epinali Fellebbviteli Bíróság
Szombathelyi Törvényszék	Ausztria	Burgenlandi Tartományi Bíróság
	Ausztria	Bécsi Felsőbíróság
	Németország	Chemnitzi Tartományi Bíróság
	Szlovénia	Maribori Felsőbíróság
	Szlovénia	Muraszombati Bíróság
	Szlovénia, Ausztria	Pannon Jogász Napok
Tatabányai Törvényszék	Kína	Kína
Zalaegerszegi Törvényszék	Szlovénia, Ausztria	Pannon Jogász Napok
	Ausztria	Burgenlandi Tartományi Bíróság

A bíróságok önálló, kétoldalú kapcsolatrendszerét illetően a jövőben elérni kívánt fejlesztési cél olyan találkozók szervezése, ahol lehetőség nyílik az azonos ország bíróságaival partnerkapcsolatot működtető magyar bíróságok és partnereik együttes találkozójára.

Ilyen regionális találkozó terve körvonalazódott az alábbi relációkban:

Partnerországok	Partnerbíróságok			
Németország	Debreceni Tvszék.	Győri Tvszék.	Kaposvári Tvszék.	Szombathelyi Tvszék.
	Bremerhaven Városi Bíróság	Meiningeni Tartományi Bíróság	Traunsteni Tartományi Bíróság	Chemnitzi Tartományi Bíróság
Ausztria	Győri Tvszék.	Szombathelyi Tvszék.	Zalaegerszegi Tvszék.	
	Wiener-Neustadti Tartományi Bíróság	Burgenlandi Tartományi Bíróság, Bécsi Felsőbíróság	Burgenlandi Tartományi Bíróság	

Partnerországok	Partnerbíróságok			
Franciaország	Szegedi Tvszék.	Pécsi Tvszék.		
	Bresti Elsőfokú Bíróság, Epinali Fellebbviteli Bíróság	Grenoble-i Fellebbviteli Bíróság		
Szlovákia	Győri Tvszék.	Miskolci Tvszék.		
	Pozsonyi Bíróság (Városi és Kerületi)	Kassai Kerületi Bíróság		
Lengyelország	Balassagyarmati Tvszék.	Kaposvári Tvszék.	Kecskeméti Tvszék.	
	Krosnoi Kerületi Bíróság	Krakkói Területi Bíróság	Tarnów Bíróságai	

Az önálló bírósági kétoldalú kapcsolatrendszereknek a bíróságokkal, a bírói karral történő megismertetése rendkívül fontos, ezért a központi honlapon elérhetővé tettük ezeket az információkat.

3. Bírák és igazságügyi alkalmazottak nemzetközi rendezvényeken való részvétele

2012-ben kialakításra került a Magyar Igazságügyi Akadémia és a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya által szervezett nemzetközi képzésekre, rendezvényekre történő jelentkezés új rendje.

A részvételi lehetőségről szóló, körlevél formájában történő közvetlen tájékoztatás mellett a rendezvényekre vonatkozó konkrét felhívás közzététele került bevezetésre a belső bírósági honlapon, másrészről a Magyar Igazságügyi Akadémia honlapján. A felhívások minden esetben tartalmazzák a részvétel feltételeit, a jelentkezés módját, a képzés részletes programját, a letölthető jelentkezési lapokat, valamint a részvételhez kapcsolódó elvárásokat.

Annak érdekében, hogy a magas színvonalon történő ítélkezést szolgáló tudás-visszacsatolás rendszere a leghatékonyabban megvalósuljon, a részvételhez kapcsolódóan az alábbi elvárások megfogalmazására került sor:

- A részvétel során elsősorban arra figyeljen a kiutazó, hogy a megszerzett ismeretek közül melyek azok, amelyek itthon is hasznosíthatóak a bírói/igazságügyi alkalmazotti kar számára
- Számoljon azzal a kiutazó, hogy a jövőben mind belföldön, mind külföldön olyan „segítő pontként" kerül be a rendszerbe, akihez a kollégák szakmai segítség, illetve speciális információ átadása érdekében bármikor fordulhatnak
- Számoljon azzal a kiutazó, hogy tudásáról, tapasztalatairól történő tájékoztatás érdekében a Magyar Igazságügyi Akadémia felkérheti arra, hogy központi oktatási rendezvény keretében tartson a jövőben előadást
- A részvételről olyan úti beszámolót szükséges készíteni, amely az itthon hasznosítható ismereteket áttekinthetően, jól összegzi (a beszámoló ne a napirendi témák, illetve a programok felsorolásából álljon)

A nyilvánosság és az átláthatóság szempontjaira figyelemmel az új rendszerben a kiutazók úti jelentése, szakmai beszámolója megjelenik a bírósági belső honlapon, illetve a MIA és a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya adatbázisában.

Annak érdekében, hogy a központi igazgatás megfelelően és naprakészen nyilvántartsa és adott esetben segítségül hívja a nemzetközi szerepvállalásban részt vállaló és ezáltal nemzetközi tudást felhalmozó kol-

légák körét, létrejött egy, a személyre, nyelvtudásra, részvétel időpontjára, illetve a témára történő kereshetőség lehetőségét biztosító részletes bírói szakértői adatbázis.

Fontos cél, hogy a nemzetközi rendezvényeken részt vevő kollégák tapasztalatairól, publikációiról, a szakmai anyagokról, a nemzetközi kapcsolatokban megszerzett tudásról valamennyi bíró, igazságügyi alkalmazott értesüljön. Ezt a célt fogja szolgálni a bírósági belső honlapon kialakítandó – a tematikus kereshetőséget biztosító – nemzetközi szakmai tudástár, melynek koncepciója, tartalmi elemei ugyancsak a 2012. évben kerültek kidolgozásra.

4. Igazságügyi képzési tárgyú nemzetközi rendezvények és képzések 2012-ben

4.1. Igazságügyi képzési kapcsolatok

A bírák nemzetközi képzési rendezvényeken és programokon való részvételét a MIA a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályával együttműködve szervezte és koordinálta. A bírák képzésének részeként az elmúlt években a magyar bírósági szervezet széles körű nemzetközi kapcsolatokat épített ki az Európai Bíróképző Hálózattal (EJTN), a visegrádi országok (V4), valamint más országok bíróképzésért felelős szerveivel. Az EJTN programjai évente számos bírósági fogalmazó, bírósági titkár és bíró számára biztosítanak lehetőséget arra, hogy szakmai tudásukról nemzetközi szinten is számot adjanak – pl. a bírósági fogalmazók számára szervezett „THEMIS" szakmai versenyen –, megismerjék más tagállamok igazságszolgáltatásának működését, s a bírák, ügyészek képzéséért felelős szervezetek közvetlenül is kicserélhessék tapasztalataikat. E programok lebonyolításában a MIA gyakran a konferenciák helyének biztosításával is részt vett.

A nemzetközi igazságügyi képzési együttműködés külföldön és Magyarországon megvalósuló szemináriumait, képzéseit, csereprogramjait hivatott bemutatni az alábbi táblázat.

Külföldön megvalósult nemzetközi képzési szemináriumok, csereprogramok

Szervező		Helyszín, Időpont	Téma	Résztvevők száma
V4 Visegrádi országok	**Szlovák Bíróképző Akadémia**	Omsenie, 2012. március 13-14.	Bírák és ügyészek szakmai etikája	2 magyar résztvevő
	Cseh Bíróképző Akadémia	2012. szeptember 10-12-én	A korrupció elleni küzdelem	1 magyar résztvevő
	Lengyel Bíróképző Akadémia	2012. november 21-22.	Bírói együttműködés büntetőügyekben	2 (bíró) magyar résztvevő
Lengyel Igazságügyi Akadémia az EJTN-nel közösen		Krakkó, 2012. november 19-23.	Egyhetes tanulmányút büntetőjogi témában kezdő bírák és titkárok részére. A szeminárium fő témája, Lengyelország és az Európai Unió jogrendszerének bemutatása	11 bírósági titkár
Bíróképző Akadémia Recklinghausen		Recklinghausen, 2012. október 15-19.	Bírák egyhetes tanulmányútja Németországban	4 magyar bíró részvételéve
ENM-EJTN		Bordeaux, 2012. december 3-7.	Csereprogram	1 bíró és 3 bírósági titkár

A Magyar Igazságügyi Akadémián megvalósult nemzetközi képzési szemináriumok, csereprogramok

Szervező partner	Időpont	Téma	Résztvevők száma
Regional Environmental Center	2012. okt. 9-10.	Környezetvédelmi jogi nemzetközi szeminárium	38 fő
EIPA (Európai Közigazgatási Intézet)	2012. nov. 21-23.	Környezetvédelmi jogi nemzetközi szeminárium	31 fő
Kerkfeld Group	2012. nov. 23.	Német bírósági fogalmazók látogatása	22 fő
ENM-EJTN	2012. nov. 12-16.	Csereprogram Budapest	3 fő francia fogalmazó + 1 fő kísérő

A Francia Intézet adott otthont a Francia Nagykövetséggel közösen megszervezett szemináriumnak a „Gyermekbarát Igazságszolgáltatás Magyarországon" témájában, amelyen összesen 21 bíró és bírósági titkár vett részt.

Az igazságügyi képzéssel foglalkozó nemzetközi szervezetek magyarországi és külföldi rendezvényeit mutatja be vázlatosan az alábbi táblázat.

Rendezvény	Szervezők	Helyszín és időpont	Résztvevők száma
Európai Bíróképző Hálózat (EJTN) bíróképzési csereprogramban résztvevő országok kontaktpontjainak, és az EJTN csereprogramok munkacsoportjának értekezlete	MBA – Legfőbb Ügyészséggel közösen	Budapest, 2012. február 27- 28.	35 fő; EJTN képviselői
EJTN éves közgyűlése	EJTN	Koppenhága, 2012. május 30-31.	EJTN képviselői
EJTN- a szakmai programok közös végrehajtása, pénzügyi és igazgatási kérdéseinek megvitatása érdekében tanácskozás	Lengyel Bíró- és Ügyészképző Iskola	Krakkó, 2012. július 9-10.	EJTN képviselői
HELP (European Programme for Human Rights Education of Legal Professionals) konferencia		Strasbourg, 2012. június 5-6.	OBH képviselője
EJTN - „Képzési szükségletek, eljárások és eredmények" szeminárium	Lett Bíróképző Központ	Riga, 2012. szeptember 24-25.	OBH képviselője
Európa Tanács Lisbon Network gyermekbarát igazságszolgáltatásról szóló irányelvek végrehajtása az igazságügyi képző intézmények által		2012. december 13-14.	Budapest Környéki Törvényszék bírája

4.2. Csereprogramok

A korábbi évekhez hasonlóan a bíróságok, illetve a bírák és igazságügyi alkalmazottak továbbra is aktív résztvevői voltak az OBH, illetve a MIA által koordinált nemzetközi tevékenységnek, illetve nemzetközi csereprogramoknak.

2012. évben összesen 53 magyar bíró, illetve bírósági titkár vett részt a MIA által szervezett vagy közvetített nemzetközi képzésen, és 131 külföldi bíró/bírósági titkár/fogalmazó vett részt Magyarországon a MIA által szervezett képzéseken, rendezvényeken.

Az EJTN rövidtávú (2 hetes) bíróképzési csereprogramjának keretében 2012-ben összesen 7 magyar bíró vehetett részt tanulmányúton egy másik EU tagállam bíróságán. 2012. első félévében egy magyar bíró fejezte be 2 hetes külföldi tanulmányútját (Németországban), 6 további bíró kiutazására 2012. szeptember-november folyamán került sor Ausztria, Finnország, Németország, az Egyesült Királyság és Románia célországokba.

A 2012. év programjai közül kiemelendő az EJTN azon hosszú távú, bíróképzési csereprogramja, melynek keretében az Emberi Jogok Európai Bíróságán tanulmányúton vesz részt a Fővárosi Törvényszék egy bírája 2012. június 1. napjától 2013. május 31. napjáig tartó periódusban.

EJTN csereprogram keretében külföldi bírák Magyarországon			
Ország	**Fogadó bíróság**	**Látogatás időpontja**	**Résztvevők száma**
Spanyolország	Szerencsi Városi Bíróság	2012. szeptember 10-23.	1 fő
Franciaország	Szombathelyi Törvényszék	2012. június 4-15.	1 fő
	Debreceni Törvényszék	2012. június 18-29.	1 fő
	Magyar Igazságügyi Akadémia	2012. november 12-16.	3 fő francia fogalmazó + 1 fő kísérő
Románia	Debreceni Ítélőtábla	2012. október 8-21.	1 fő
Egyesült Királyság	Debreceni Törvényszék	2012. június 4-15.	1 fő
Németország	Szolnoki Törvényszék	2012. november 5-16.	1 fő

EJTN csereprogram keretében kiutazott magyar résztvevők		
Célország	**Kiutazás időpontja**	**Kiutazott bírák száma**
Németország	2012. június	1 fő
Ausztria, Bécs	2012. szeptember 17-28.	1 fő
Németország	2012. május 6-19.	1 fő
Ausztria, Bécs	2012. szeptember 17-28.	1 fő
Németország, Hamburg	2012. szeptember 20-21.	1 fő
Egyesült Királyság, Cardiff	2012. november 19-30.	1 fő
Románia, Bukarest, Gyulafehérvár	2012. november 25 - december 8.	1 fő
Franciaország, Bordeaux	2012. december 3-7.	1 bíró és 3 bírósági titkár

4.3. Az Európai Jogakadémia által nyert európai uniós pályázatok magyarországi kihatásai

A 2012. év során az Európai Jogakadémia (ERA) pályázatot nyert az Európai Bizottság által meghirdetett EU „Civil Justice Instruments" keretében arra nézve, hogy a polgári ügyekben történő igazságszolgáltatási együttműködés fejlesztése témájában a visegrádi országok közreműködésével szemináriumsorozatot szervezzen.

A 2013. évben induló szemináriumsorozat fő jellemzői, hogy:

- a visegrádi országok közreműködésével valósul meg,
- a decentralizált szemináriumsorozat mindegyike más-más V4 országban kerül megrendezésre,
- ezek mindegyikén 8 magyar bíró vesz részt és
- minden szemináriumon részt vesz egy magyar előadó.

Ugyancsak egy az ERA által a környezetvédelmi jog témájában nyert pályázat keretében, egy 2013-ban induló szemináriumsorozat kapcsán Magyarország lehetőséget kapott

- egy nemzeti szakértő delegálására a projektben való részvételre,
- bírák szemináriumokra történő kiküldésére, illetve
- egy budapesti képzés megszervezésére.

4.4. Közös képzési projektek a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériummal

A beszámolási időszakban az alábbi képzési projektekben kezdtük meg együttműködésünket a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériummal (KIM):

- Angol nyelvű büntetőjogi szaknyelvi ismeretek fejlesztését szolgáló projekt, amiben Csehország, Horvátország, Lengyelország és Magyarország igazságügyi akadémiái vesznek részt. Magyarország részéről 5 magyar bíró/ügyész részvétele biztosított. A szemináriumsorozat 2013-ban indul.
- Határokon átnyúló igényérvényesítéssel kapcsolatos képzési projekt, aminek keretében gyakorlati szemináriumok megtartására kerül sor bírósági végrehajtók, bírák és közjegyzők számára. A szemináriumokon 2-3 magyar bíró részvétele biztosított. A szemináriumsorozat 2013-ban indul.
- Részvétel az EUROMED Justice III. nemzetközi bíróképzési programban. A program célja a mediterrán térség országai és az uniós tagállamok közötti igazságügyi együttműködés fejlesztése. A projekten belül angol nyelven beszélő/előadó magyar bírákból álló szakértői pool felállítására kerül sor, továbbá a KIM szervezésében két magyarországi rendezvény lebonyolítására, melynek helyszíne a MIA, tervezett időpontja 2013. szeptember és október.

4.5. Részvétel a nemzetközi uniós támogatási programokban

Hasonlóan a korábbi beszámolási időszakhoz, az elmúlt évben is kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy az uniós tagság követelményeinek teljesítése terén szerzett tapasztalatainkat továbbadjuk a tapasztalatcserére, tanulásra nyitott nemzeteknek.

Erre a célkitűzésre figyelemmel az OBH junior partnerként megkezdte munkáját a „Török Bíróképző Akadémia reformja" elnevezésű twinning projekt 2014-ig tartó végrehajtásában. A konzorcium vezetője a Német Alapítvány a Nemzetközi Jogi Együttműködésért (IRZ Stiftung).

5. A bírósági szervezet képviselete a nemzetközi szervezetekben, regionális együttműködésben, kormányközi megállapodások alapján fennálló nemzetközi bilaterális kapcsolatokban

A magyar igazságszolgáltatás immár évek óta folyamatosan részt vesz az európai igazságügyi fórumok munkájában is. A beszámolási időszakban az Igazságszolgáltatási Tanácsok Európai Hálózata (ENCJ) két projektcsoportja munkájában képviseltette magát az OBT. Az OBT részvételének a szervezésében a Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya technikai segítséget nyújtott.

A polgári és kereskedelmi ügyekben működő Európai Igazságügyi Hálózat tevékenységében a magyar bírói kar folyamatosan részt vesz. 2012-ben nagy hangsúly helyeződött a Hálózat Mediációs Munkacso-

portjában történő aktív magyar bírói részvételre. A közvetítői eljárás rendszerének itthoni bevezetéséhez, népszerűsítéséhez jelentősen hozzájárultak a nemzetközi tapasztalatok. A 2012. évben kezdeményeztük ugyanakkor, hogy a magyar bírói kar közvetlenül is részt vehessen a büntető ügyekben működő Európai Igazságügyi Hálózatban tekintettel arra, hogy a képviselet korábban nem valósult meg. A változtatáshoz szükséges jogszabálymódosítás tárgyában a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumhoz fordultunk. Ez ügyben 2013-ban várható előrelépés.

Közreműködünk nemzetközi uniós támogatási programokban is. 2012-ben bíráink részt vettek a Román Igazságügyi Minisztérium, illetve a Német Alapítvány a Nemzetközi Jogi Együttműködésért szervezettel közösen indított uniós projektben, amely az Európai Unió tagállamaiban, a polgári és kereskedelmi ügyekben működő nemzeti igazságügyi hálózatoknak az uniós jogszabályokra vonatkozó ismeretei fejlesztését tűzte ki célul.

A magyar igazságszolgáltatás aktív szerepet vállal az igazságszolgáltatási irányító testületek balkáni regionális együttműködésében is. A 2006 óta folyamatosan működő regionális együttműködésében Albánia, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Horvátország, Macedónia, Magyarország, Moldávia, Montenegró, Olaszország, Románia, Szerbia, Szlovénia és Törökország vesz részt. 2012. május 28-31. napjai között került megrendezésre a balkáni térség igazságszolgáltatási irányító testületeinek VII. nemzetközi konferenciája Isztambulban, a Török Bírói és Ügyészi Tanács szervezésében.

6. Az európai uniós joganyagról való ismeretek feldolgozása, értelmezése, elérhetővé tétele; a szaktanácsadói hálózat

Az európai jogi szaktanácsadó hálózatról szóló 2009. évi OIT szabályzat a korábbi nemzeti tréneri rendszer helyett létrehozta az európai jogi szaktanácsadói hálózatot. A szabályzat megállapította a szaktanácsadók jogállására, feladataira, a részükre nyújtható kedvezményekre, juttatásokra vonatkozó rendelkezéseket.

A magas színvonalon történő ítélkezéshez elengedhetetlenül fontossá vált a közösségi jog és annak alkalmazási gyakorlatának ismerete, figyelemmel a közösségi jogot érintő ügyek megnövekedett számára. Ezért előtérbe került az európai uniós joganyag feldolgozását és értelmezését célzó szaktanácsadói hálózat hatékonyabbá tételének kérdése. Kiemelt cél volt a hálózati tagok munkájának, tudástárának a bírói, igazságügyi alkalmazotti karral történő részletesebb, strukturáltabb megismertetése, a szaktanácsadókkal történő intenzívebb tapasztalatcsere biztosítása.

Erre figyelemmel 2012-ben elkészült a szaktanácsadói hálózat működését új alapokra helyező koncepció, melynek kidolgozását intenzív szakmai egyeztetés előzte meg a bírósági szervezeten belül.

Az új koncepció kidolgozásánál az alábbi prioritásokat vettük figyelembe:

- a pályázati, megbízási rendszer központosítása: egységes pályázati elbírálási rendszer bevezetése, az OBH elnöke jogkörébe kerül a kinevezés,
- a regionalitás elve alapján kerülnek újraosztásra a szaktanácsadói státuszok,
- a szakmai anyagok, dokumentumok, szaktanácsadói tevékenységnek az elektronikus adatbázisokon történő elérhetővé tétele felhasználóbarát formában,
- a beszámolási rendszer megreformálása, és egységesítése.

Az új szabályzat szövegtervezetének széles körű szakmai egyeztetésére, valamint az ezt követően elfogadott végleges szabályzat hatálybalépésére a 2013. év folyamán kerül sor.

7. Részvétel a nemzetközi válságkezelési és békeépítési tevékenységben, a magyar igazságszolgáltatás szerepvállalása az EUJUST LEX jogállamiság misszióban

Hazánk Európai Unióhoz való csatlakozása óta rendkívül fontossá vált a más uniós tagállamokkal való nemzetközi együttműködés harmadik országok igazságszolgáltatási rendszerének fejlesztése érdekében. Jelentőssé vált a nemzetközi válságkezelési és békeépítési tevékenységben történő szerepvállalásunk.

Ezeket a tendenciákat az is indokolja, hogy a magyar igazságszolgáltatás is szeretne megfelelő szakértelemmel hozzájárulni más országok igazságszolgáltatási rendszerének fejlesztéséhez. Elmondható, hogy a kollégák érdeklődése egyre intenzívebbé vált ezen a területen.

Ennek jegyében a Kaposvári Törvényszék bírósági titkára vezényelt igazságügyi szakértőként 2012. júniusban kezdte meg tevékenységét az Európai Unió EUJUST LEX integrált iraki jogállamisági missziójában. Kollégánk önálló oktatói munkát végez az iraki Bíró- és Ügyészképző Intézet képzési programjain melyen rendőrök, ügyészek és bírák vesznek részt, közreműködik a nemzetközi bűnügyi együttműködés fejlesztéséről szóló iraki kézikönyv elkészítésében is.

A magyar igazságszolgáltatás a jövőben is kész arra, hogy a két ország közötti szakmai együttműködés megvalósításában közreműködjön, segítséget nyújtson elsősorban az iraki igazságügyi szakemberek képzésének, továbbképzésének terén.

8. A központi honlap „nemzetközi ügyek" portáljára vonatkozó koncepció elkészítése

Az OBH új kommunikációs stratégiájának megvalósítása során elkészült a nemzetközi portál fejlesztésére vonatkozó koncepció, ennek keretében a honlap menüstruktúrájára vonatkozó tervezet. A koncepció kidolgozásánál irányadó szempont volt, hogy sokkal intenzívebbé kell tenni a szakmai információk áramlását. A portál tervei az európai uniós joghoz kapcsolódó anyagok mellett egyéb, nemzetközi vonatkozású információkat is tartalmaznak pl. az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata, Igazságügyi Tanácsok Európai Hálózat dokumentumai.

Ezzel párhuzamosan elkészült a bíróságok új honlapjának koncepciója alapján a teljes új honlap angol nyelvű felületének terve. A terv figyelembe veszi a külföldi látogatók igényeit, és ennek megfelelően a nemzetközi érdeklődésre is számot tartó információkat tartalmazza strukturált formában. A tervek kidolgozásával egyidejűleg a tartalmat képező szakmai anyagok elkészítése és összegyűjtése is megkezdődött.

Megkezdődött a bíróságok egységes központi intranet oldalának kialakítására irányuló munkafolyamat. A központi intraneten a tervek szerint nemzetközi tudástár kerül kialakításra, ahol a külföldi szakmai programokon szerzett szakmai anyagok, beszámolók, országinformációk és egyéb nemzetközi témájú ismeretanyagok kerülnek rendszerezett, kereshető formában elhelyezésre.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- A központi intranetes honlap nemzetközi portáljának beindítása
- A nemzetközi tudástár kialakítása
- Szaktanácsadói hálózat működésének új alapokra helyezése

További hasznos információk a témában:

- A központi honlap (www.birosag.hu) nemzetközi ügyek címszava alatt.

IV. Rész

Az Országos Bírósági Hivatal belső működése

A. Fejezet
Az OBH elnökének tevékenysége

1. Jogszabályban nevesített jogkörök szerinti tevékenységek
   1.1. A bírósági igazgatás hosszú távú feladataihoz igazodó stratégiai célok meghatározása
   1.2. Jogalkotási javaslatok és jogszabály-véleményezés
   1.3. Nyilvánosság szerepének erősítése
   1.4. Képzéssel kapcsolatos feladatok, együttműködés a felsőoktatási intézményekkel
2. Az OBH elnökének külső kapcsolatai

Az OBH 2012. évi legfőbb eredményei:
- A stratégiai célok meghatározása
- Operatív és proaktív döntéshozatal
- Nyilvánosság szerepének erősítése
- Társszervekkel való kapcsolatfelvétel a hatékonyabb működés érdekében

1. Jogszabályban nevesített jogkörök szerinti tevékenységek

Az OBH elnökének feladatköreit a Bszi. 76. §-a tartalmazza. A korábbi központi igazgatási struktúrához és feladatkörökhöz viszonyítva megállapítható, hogy a jogkörök túlnyomó többsége már korábban is létezett valamelyik központi igazgatási szervhez rendelten. Például:
- korábban az OIT elnöke gyakorolta a Bíróságok fejezet gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat, míg ez jelenleg az OBH elnökének feladata,
- szintén az OIT elnökének feladata volt a soron kívüliség elrendelése a közérdek szempontjából kiemelkedően fontos ügyek esetében, míg ez jelenleg az OBT jogkörébe tartozik,
- az OIT feladata volt a központi oktatási feladatok meghatározása, ma ez az OBH elnökének jogköre,
- az OIT hozzájárulására volt szükség egyes bírósági vezetői állások ismételt betöltéséhez abban az esetben, ha a jelölt a tisztséget már két alkalommal betöltötte; a bírósági igazgatás új rendszerében a hozzájárulás megadásának joga átkerült az OBT jogkörei közé.

Összességében kijelenthető, hogy a bírósági központi igazgatási feladatok körvonalai változatlanok a korábbi szabályozáshoz képest, viszont a szabályozás részletgazdagabb és egy helyen sorolja fel a korábban több helyen nevesített igazgatási jogosítványokat. Megmaradt a jogkörök többfelé oszlása; ahogyan a 2012. előtti struktúrában is adott volt, hogy melyek az OIT és melyek az OIT elnökének hatáskörei, úgy a jelenlegi rendszerben is vannak személyhez és testülethez kötődő jogkörök egyaránt.

Hangsúlyozandó, hogy amikor jogkörökről beszélünk, akkor nem szabad elfelejteni, hogy ezek valójában kötelezettséget is rónak a címzettekre. E jogkörök gyakorlása nem a címzett szabad belátásán múlik, hanem jogszabályban meghatározott feltételek között köteles élni jogköreivel.

Jelen Beszámoló egésze az OBH elnökének jogszabályban nevesített jogköreinek gyakorlásáról szól, azonban célszerű lehet kiemelni azon feladatokat, amelyek az OBH működésének első évében kiemelt prioritást kaptak, illetve kiemelt jelentőségűnek bizonyultak. Külön táblázatban kerülnek feltüntetésre az OBH elnökének jogszabályon alapuló jogkörei, feltüntetve azt is, hogy ez a korábbi igazgatási struktúrában mely személyt, vagy szervet illettek meg (IV.A/1.melléklet).

1.1. A bírósági igazgatás hosszú távú feladataihoz igazodó stratégiai célok meghatározása

Mindenképpen fontos, hogy a bírósági szervezet számára meghatározásra kerüljenek olyan, alapelvként tételezett értékek és célok, amelyekre valamennyi feladat elvégzése során figyelemmel lehetünk.

Korábban a bíróság központi igazgatása ilyen célokkal nem rendelkezett, holott léteznek olyan, hosszú idő óta fennálló problémák, illetve csak hosszú távon megvalósítható célkitűzések, amelyek ezt mindenképpen indokolják. Akár az egyes bíróságok, akár az OBH mindennapi operatív működése is csak akkor lehet hatékony, ha vannak olyan alapvető értékek, amelyeket a bírósági szervezet valamennyi szervezeti egysége magáévá tesz.

Az általános stratégiai cél, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítve időszerűen és magas szakmai színvonalon ítélkezzenek. Ezzel mind az igazgatási, mind az ítélkező munka során mindenki azonosulhat és valamennyi más célkitűzés egyben ennek megvalósulását is szolgálja.

1.2. Jogalkotási javaslatok és jogszabály-véleményezés

2012-ben számos olyan, kiemelkedő jelentőségű jogszabály megalkotására került sor, amely folyamatok során különösen fontos volt, hogy a bírósági szervezet véleménye is figyelembevételre kerüljön (pl. az új Btk. megalkotása). Az OBH – a nagy jelentőségű javaslatok esetén valamennyi bíróság közreműködésével – véleményezte a jogszabálytervezeteket, továbbá a bíróságok véleményének összefoglalása útján tette meg javaslatait a jogszabály alkotásra jogosult szerv felé.

Az OBH elnöke, illetve munkatársai a bíróságokat érintő törvényjavaslatok megtárgyalása során részt vettek az Országgyűlés illetékes bizottságának ülésén, ott szóban is megfogalmazva a bírósági szervezet álláspontját.

1.3. Nyilvánosság szerepének erősítése

Az OBH elnökének kötelezettségei közül számos kapcsolódik a nyilvánossághoz mint az OBH működése feletti kontroll-eszközhöz. Ezek közül is kiemelendő az OBH elnökének több irányba – az Országgyűlés, az Alkotmányügyi bizottság, a bírósági vezetők és OBT felé – történő beszámolási kötelezettsége.

Ezen túlmenően az OBH elnöke az OBT-nek, valamint a bírósági vezetőknek az általános beszámolási kötelezettségen túl is rendszeresen beszámol az aktuális kérdésekről, továbbá a bírósági vezetői pályázatok átláthatósága érdekében – a pályázók hozzájárulásával – a törvényben előírtnál nagyobb mértékben ad teret a nyilvánosságnak azzal, hogy nemcsak a meghallgatási jegyzőkönyveket, hanem a pályaműveket is közzéteszi a bírósági honlapon.

Alapvető célkitűzésként fogalmazódhat meg, hogy az a szemlélet, ami a Nyitott Bíróság Programban megvalósul, az egész bírósági igazgatási rendszert hassa át. A bíróságok működésének bemutatásával a cél ugyanis az, hogy az állampolgárok megismerjék ezek működését, ugyanis a legtöbb félelem és kétség alapja éppen az információhiány. Azáltal, hogy a bírósági igazgatás is átláthatóvá válik, mind a bírósági dolgozók, mind az állampolgárok jobban megismerhetik a bíróságok működését.

1.4. Képzéssel kapcsolatos feladatok, együttműködés a felsőoktatási intézményekkel

A bíróságok központi képzési stratégiájának kialakítása fontos, de nem elégséges eszköze a magas színvonalú ítélkező munka biztosításának. Éppen ezért az OBH amellett, hogy a MIA képzései kapcsán folyamatosan kapcsolatot tart a Legfőbb Ügyészséggel, támogatja a törvényszékek által szervezett helyi képzéseket is, továbbá olyan regionális képzések megszervezésében is közreműködik, amelyek révén a közelmúltban megváltozott vagy a közeljövőben megváltozó, alapvető jelentőségű jogszabályokkal kapcsolatos képzésekben minden érintett kolléga, lehetőleg a szolgálati helyéhez közel eső helyszínen részesüljön.

A bírói életpályához – tágabb értelemben – hozzátartozhatnak nemcsak a titkári és fogalmazói, hanem akár a joghallgatói státusz bizonyos aspektusai is, ezért az OBH a jogi karokkal való folyamatos kapcsolattartás révén kíván részt venni a bírói és igazságügyi alkalmazotti utánpótlás megfelelő képzésében. Mivel a bírósági szervezetben nem csupán a szoros értelemben vett jogi szaktudásra van szükség, ezért az együttműködés kiterjed a jogtudományi karok mellett a természettudományi, illetve bölcsészettudományi területekre is.

Emellett a tudományos élet képviselőinek a bíróságok szakmai munkájába való bevonása révén a szervezetbe olyan többlettudás kerülhet, amely az ítélkező munkára is kiható pozitív eredményekkel járhat.

2. Az OBH elnökének külső kapcsolatai

Az OBH működésének első évében fontos volt felvenni a kapcsolatot valamennyi olyan szervezettel, amellyel szükséges az együttműködés ahhoz, hogy a bírósági szervezet a kijelölt stratégiai célok mentén tudjon működni.

Az év során az OBH elnöke számos szakmai egyeztetésen, illetve tudományos konferencián vett részt az igazságszolgáltatási társszervek – Legfőbb Ügyészség, Magyar Ügyvédi Kamara, Magyar Országos Közjegyzői Kamara – képviselőivel. Ezen egyeztetések során a szoros értelemben vett szakmai kérdések mellett lehetőség volt kitérni az egyes hivatásrendekhez aktuálisan kapcsolódó problémák megvitatására is (pl. a vádiratok elektronikus megküldésének helyzete, az ÜKE projektben az ügyvédi kar szerepe, illetve a fizetési meghagyásos eljárás kötelező igénybevételére vonatkozó értékhatár megemelésére vonatkozó javaslatok értékelése).

Az igazságügyi társszervek vezetőin kívül folyamatos volt a kapcsolat a jogi karok dékánjaival, valamint egyes témákban külön egyeztetések folytak más egyetemi karok vezetőivel is (pl. ELTE TTK, NKE, BME). A multidiszciplinaritás a XXI. századi igazságszolgáltatásban már szükségszerűen jelen van, éppen ezért amikor az OBH olyan témában – a bírósági munkateher mérésében – szervezett szakmai konferenciát, amely több tudományterületet is érintett, oda természetesen az adott téma szakértői is meghívásra kerültek.

A bíróságok tevékenységéhez szorosan kapcsolódik a szakértők és a végrehajtók tevékenysége is, ezért az OBH e szervezetek képviselőivel is számos alkalommal találkozott szakmai egyeztetés céljából, továbbá az általuk szervezett konferenciákon előadást tartott a bírósági szervezetet érintő egyes kérdésekről.

A bíróságokat érintő jogalkotási folyamatok figyelemmel kísérése okán az OBH folyamatosan kapcsolatot tart az Országgyűlés illetékes bizottságaival, illetve az adott területen a jogalkotásért felelős minisztériummal.

A bírósági igazgatás ellenőrzésében a nyilvánosságnak fontos szerepe van, ezért a civil szervezetekkel való kapcsolattartás is kiemelkedő jelentőséggel bír. Az év során éppen ezért az OBH elnöke találkozott olyan civil szervezetek (Transparency International, Helsinki Bizottság, Eötvös Károly Közpolitikai

Intézet, Társaság a Szabadságjogokért) képviselőivel, amelyek kiemelten foglalkoznak a magyar jogi és igazságügyi rendszer helyzetével, és megbeszélést folytatott a bírósági szervezet igazgatásának új rendszeréről.

A Magyar Jogászegylet, illetve annak egyes vidéki szervezetei több alkalommal hívták az OBH elnökét előadást tartani a bírósági szervezettel kapcsolatos témákban. E rendezvények során általában az igazságszolgáltatás más szerveinek vezetői mellett az OBH elnöke a bírósági igazgatás aktuális kérdéseit mutatta be.

A bírósági szervezet keretein belül működő egyesületek képviselőinek az OBH elnöke beszámolt a központi igazgatás aktuális helyzetéről, továbbá az e szervezet által rendezett konferenciák megszervezéséhez – szükség szerint – segítséget nyújtott, illetve azokon előadóként maga is részt vett.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- A stratégiai célok szem előtt tartása valamennyi központi igazgatási feladat előkészítése és végrehajtása során
- A társszervekkel való kapcsolattartás révén annak biztosítása, hogy a bírósági szervezet valamennyi, az ítélkező tevékenységhez kapcsolódó információról időben értesüljön és az ezekkel kapcsolatos szakmai egyeztetésekben részt vegyen
- A bírósági igazgatás nyilvánosságának és átláthatóságának további növelése

További hasznos információk a témában:

- A bíróságok központi honlapján: http://www.birosag.hu/obh

B. Fejezet
Az Országos Bírósági Hivatal szervezete

1. Az Országos Bírósági Hivatal működéséről általában
2. A szervezet felépítése
3. Az egyes szervezeti egységek tevékenysége
4. A szervezet létszáma és összetétele
5. Az emberi erőforrások optimális elosztása és felhasználása
   5.1. Belső erőforrások
   5.2. Külső erőforrások

Az OBH 2012. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének célkitűzéseivel összhangban:
- A központi igazgatásból eredő szakmai feladatok ellátása
- Az új feladatok ellátásához új munkamódszerek bevezetése
- A belső erőforrások aktiválása és külső erőforrások bevonása a hatékony feladatellátás érdekében
- A bírósági szervezetrendszerben felhalmozott tudás, tapasztalat bevonása a központi igazgatásba

1. Az Országos Bírósági Hivatal működéséről általában

A 2012. január 1-jével bekövetkezett igazgatási modellváltás lényege, hogy a bíróságok központi igazgatását a testületi elnök és a testületi vezetés helyett alapvetően egyszemélyi vezetés váltotta fel. Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatalának jogutódjaként működő Országos Bírósági Hivatal (OBH) biztosítja ennek a tevékenységnek a tényleges megvalósulását.

Az OBH az elnök vezetése alatt álló, önállóan gazdálkodó, központi költségvetési szerv, a bírósági igazgatás központi szervezete, a főfolyamatokat támogató, irányító, igazgató és ellenőrző funkcióinak betöltésével.

Az OBH-nak a Bszi. 86. §-ban meghatározott feladatai a következők:
- előkészíti az OBH elnökének határozatait és gondoskodik azok végrehajtásáról,
- biztosítja az OBT működési feltételeit és ellátja az annak működésével kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- meghatalmazás alapján képviseli az OBH elnökét és a bíróságokat a bírósági eljárásokban,
- vezeti a bírák központi személyi nyilvántartását,
- kezeli a bírói vagyonnyilatkozatok vagyoni részét, továbbá
- ellátja a jogszabály alapján saját hatáskörébe, valamint az OBH elnökének hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

Az egyéb jogszabályok által ide utalt és önálló feladatok közül kiemelendő a gondnokoltak és a civil szervezetek országos nyilvántartásának vezetése, valamint a hirdetményi kézbesítés rendszerének működtetése.

A civil szervezeteknek az országos névjegyzékben való közzététel céljából 2012. évtől a beszámolójukat és közhasznúsági jelentésüket papíralapon kell az OBH részére benyújtaniuk, mely kötelezettségük teljesítése a Beszámoló évében jelentős – 34.252 db beszámoló teljes körű feldolgozásában megtestesülő – többlet munkaterhet jelentett az OBH munkatársai számára.

A gondokoltak országos nyilvántartásából igényelt információk száma is magas értéket mutatott 2012-ben, elektronikus úton 70.446 megkeresés, míg postai úton, illetve személyes benyújtás útján 1.434 kérelem került iktatásra. A társszervek által elektronikus úton benyújtott megkeresésekre a nyilvántartás

informatikai rendszere automatikus válaszokat generált, a papíralapú kérelmek elbírálására pedig a jogszabályban előírt 8 napon belül minden esetben sor került.

Az OBH működésén keresztül valósul meg az OBH elnöke jogszabályok által meghatározott jogköreinek (Bszi. 76.§) gyakorlása, kötelezettségeinek teljesítése. Ebből következően az OBH-nak kell biztosítania a bírósági igazgatás fő folyamatainak koordinálását, kiszolgálását, támogatását, ellenőrzését és felügyeletét.

Ezen szakmai igazgatási folyamatok, feladatok a következőképpen csoportosíthatók:

- jogszabályok véleményezése és kezdeményezése
- nemzetközi kapcsolatok
- képzés, tudástár
- emberi erőforrás gazdálkodás (létszámelosztás, bírói és vezetői kinevezések, kijelölések stb.)
- bírósági integritás (belső ellenőrzés, kontrolling, bíróságok perbeli képviselete stb.)
- informatika (eszközök és alkalmazások, üzemeltetés)
- bírósági épületek és tárgyi, biztonsági felszerelésük
- költségvetési fejezeti gazdálkodás, tervezés
- bírósági igazgatás
- bírósági statisztika, ügyforgalom és munkateher mérés és elemzés
- bírósági igazgatás nyilvánosságának biztosítása (honlapok, külső kapcsolatok stb.)
- uniós fejlesztési pályázatok előkészítése és lebonyolítása
- az OBT kiszolgálása, működésének a biztosítása

Az igazgatási modellváltás sokkal operatívabb és hatékonyabb hivatali munkát feltételez, mint amely a havonta ülésező testület irányítása alatt lehetséges és elégséges volt. Az OBH-nak azt kell biztosítania, hogy az OBH elnökének stratégiai célkitűzései megvalósuljanak, hogy a bíróságok az alkotmányos kötelezettségeiket teljesítsék, a független bírák magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek.

2. A szervezet felépítése

A hivatali működés szakmai tevékenységének terjedelmében és intenzitásában a modellváltás rendkívüli változást eredményezett. Mindeközben 2012. január 1-re az új feladatok előkészítése nem vagy csak részlegesen történt meg, a hivatal szervezete még a korábbiakhoz képest is meggyengült. Példaként lehet említeni a jogszabály előkészítéssel foglalkozó szervezeti egységet, ahol az évfordulóra mindössze egyetlen jogi végzettségű – bírósági gyakorlattal nem rendelkező – személy dolgozott. A hivatalon belül korábban nem kerültek kialakításra olyan naprakész nyilvántartások, feladat menedzsment és iratkezelési rendszerek, amelyek a központi igazgatást kiszolgálhatták volna. Az egyes szervezeti egységekben jelentős kompetencia problémák is adódtak, így például a Magyar Bíróképző Akadémián vendéglátóipari területen vagy andragógia szakterületen megfelelő végzettséget szerzett dolgozók alig voltak.

Az új feladatok sokasága egy elégséges létszámmal és kompetenciával rendelkező, újraszervezett hivatali rendszert igényelt volna. A mindennapi feladatok mennyisége azonban nem tette lehetővé, hogy jelentősebb átalakítások történjenek a hivatali szervezetben. Nem lehetett azt kockáztatni, hogy egy nagyobb és hosszabb ideig tartó átalakítás az érdemi feladatoktól vonja el a hivatali vezetők és beosztottak figyelmét. Az átalakításokkal járó bizonytalanság és szervezés nehézségeit jól példázta a Magyar Bíróképző Akadémia (Bírósági Képzési Főosztály) sorsa: a képzés érdemi átalakításával és újraszervezésével nem volt elegendő erő foglalkozni, mivel a színhelyet biztosító infrastruktúra jogi helyzete hónapokig bizonytalan volt.

Az OBH működését – az OIT Hivatala szervezeti keretein alapuló, hatályos jogszabályi változásokat tartalmazó – 1/2012. (I. 20.) OBHE utasításban foglaltak szerinti Szervezeti és működési szabályzata (SZMSZ) határozza meg. Az SZMSZ a korábbiakhoz képest csak néhány kisebb működési formát érint, kisebb változásokat tartalmaz (pl. munkacsoporti működés, központi igazgatási feladattal való megbí-

zás). Az SZMSZ értelmében 2012. június 1. napjáig kizárólag az OBH elnöke gyakorolta a felügyeleti jogkört az OBH valamennyi szervezeti egysége felett.

Az OBH a következő szervezeti egységekkel működött tovább:

- Elnöki Kabinet
- Elnöki Titkárság (2012. június 1-től elnökhelyettes):
  - Európai Uniós Fejlesztések Osztálya
  - Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Osztálya
  - Jogszabály-véleményezési Osztály
  - Hivatali Személyügyi Osztály
  - Jogi Képviseleti Osztály
- Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya
- Koordinációs és Szervezési Főosztály
  - Szervezési Osztály
  - Sajtó és Kommunikációs Osztály
- Informatikai Főosztály
  - Koordinációs és Fejlesztési Osztály
  - Informatikai Üzemeltetési Osztály
- Bírósági Főosztály
  - Bírósági Igazgatási Osztály
  - Statisztikai Adatgyűjtő és Elemző Osztály
  - Bírósági Humánpolitikai Osztály
  - Műszaki Osztály
- Pénzügyi Ellenőrzési Önálló Főosztály
- Költségvetési Fejezeti Főosztály
- Pénzügyi Főosztály
  - Karbantartási és Gépjármű Irányítási Osztály
- Belső Ellenőr
- Informatikai Ellenőr
- Bírósági Képzés (Magyar Bíróképző Akadémia) Főosztálya
  - Tájékoztatási és Dokumentációs Osztály
  - Üzemeltetési Osztály

A köztársasági elnök 2012. június 1. napjával – pályázat útján – az OBH elnökének javaslatára, határozatlan időre kinevezte az OBH általános elnökhelyettesét és elnökhelyettesét, lehetőséget biztosítva az OBH szervezeti egységei feletti felügyeleti rend megosztására, mely a felügyeleti rendről, a helyettesítés rendjéről, valamint az ezekhez kapcsolódó egyes működési kérdések átmeneti szabályozásáról szóló 3/2012. (VII. 11.) OBHE utasítás keretében valósult meg.

Az OBH szervezetrendszerén belül kiemelt jelentőséggel bír az OBH elnökének közvetlen irányítása alatt álló Elnöki Kabinet, mely támogatja, segíti az elnök munkáját, közreműködik a döntések meghozatalában és nyomon követi azok végrehajtását.

2012. évben az OBH-ban egyetlen lényegi szervezeti átalakítás történt, a korábbi Pénzügyi Főosztály és Költségvetési Fejezeti Főosztály helyett – a szervezeti széttagoltság csökkentése és a belső kommunikáció hatékonyabbá és gyorsabbá tétele érdekében – egységes Gazdálkodási Főosztály került kialakításra.

A szervezeti egységek létszámát munkakörönkénti bontásban a IV.B/1. és IV.B/2. számú mellékletek a 2012. január 1-jei és a december 31-i állapotnak megfelelően tartalmazzák.

3. Az egyes szervezeti egységek tevékenysége

A hivatali szervezet napi szinten végez szolgáltató, döntés-előkészítő, operatív, kiszolgáló, végrehajtó, igazgatási, irányítási, ellenőrzési, adatgyűjtési, elemzési, illetve egyéb érdemi feladatokat. Mindezek következtében a 2012. évben közel 10.000-rel több irat érkezett az OBH-ban, mint 2011-ben. Egyes szervezeti egységeknél az iratérkezés[1] kiugró emelkedést mutat. Például a Koordinációs és Szervezési Főosztály iratérkezése 2998-ról 5356-ra, a Jogszabály-véleményezési Osztályé 782-ről 1103-ra, a Jogi képviseleti Osztályé pedig 5510-ről 7247-re nőtt. Ezen szervezeti egységek esetén a kiugró emelkedést egyrészt a felgyorsult jogszabályalkotás, másrészt a jogszabályváltozások következtében megnövekedett munkateher pl. a civil szervezetek beszámolóinak kezelése, bírói nyugdíjazással összefüggő feladatok okozták.

1 Főszám (új ügyek) és alszám (utóiratok) összesen.

Az alábbi táblázat a 2012. december 31-i állapotnak megfelelően mutatja be a statisztikai adatok tükrében a szervezeti egységek munkaterhét:

Hivatali egység neve	Főszám	Alszám	Iktatás összesen
Elnöki Kabinet	174	804	978
Elnöki Titkárság (2012. június 1-től elnökhelyettes):			
Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok O.	183	612	795
Hivatali Személyügyi Osztály	278	942	1220
Európai Uniós Fejlesztések Osztálya	107	3184	3291
Elnöki Tikárság vezetője (2012. június 1-től elnökhelyettes)	66	86	152
Jogszabály-véleményezési Osztály	279	824	1103
Jogi Képviseleti Osztály	954	6293	7247
Általános elnökhelyettes	36	158	194
Koordinációs és Szervezési Főosztály	792	4564	5356
Bírósági Igazgatási Főosztály Ebből panasz	1172 (573)	6843 (1637)	8015 (2210)
Bírósági Igazgatás Humánpolitikai Osztálya	1123	6220	7343
Bírósági Igazgatás Műszaki Osztálya	204	771	975
Magyar Igazságügyi Akadémia	380	2419	2799
Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya	141	410	551
Költségvetési Fejezeti Főosztály	522	3336	3858
Pénzügy Főosztály	656	5029	5685
Informatikai Főosztály	439	2306	2745
Pénzügyi Ellenőrzési Önálló Főosztály	48	392	440
Függetlenített belső ellenőr	36	40	76
Összesen:	**7590**	**45233**	**52823**

A 2011. évi ügyforgalom az alábbiak szerint alakult:

Hivatali egység neve	Új ügyek száma	Utóiratok száma	Összesen
Hivatalvezetői Titkárság	542	3221	3763
Pénzügyi-gazdasági Hivatalvezető-helyettesi Titkárság	94	451	545
Bírósági Igazgatási Főosztály (ebből panasz: 419 db)	2016	10277	12293
Informatikai Főosztály	376	2254	2630
Jogi Képviseleti Főosztály (ebből peres ügy: 588 db)	755	4755	5510
Jogszabály-véleményezési Főosztály	197	585	782
Koordinációs és Szervezési Főosztály	661	2337	2998
Költségvetési Fejezeti Főosztály (ebből munkáltatói kölcsön: 249 db)	563	3724	4287
Magyar Bíróképző Akadémia	353	2396	2749
Műszaki Főosztály	210	945	1155
Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya	130	406	536
Pénzügyi Főosztály (ebből napi számla: 2274 db)	619	4595	5214
Pénzügyi Ellenőrzési Önálló Főosztály	47	347	394
Összesen:	**6563**	**36293**	**42856**

4. A szervezet létszáma és összetétele

Az OBH elnöke által igazgatott bírósági fejezetben szolgálatot teljesítő bírák és igazságügyi alkalmazottak engedélyezett létszámához viszonyítva (11.232 fő), az OBH engedélyezett létszáma (216 fő) és a ténylegesen betöltött álláshelyek száma (161 fő) kifejezetten alacsony. Rendkívül elégtelennek mutatkozik ezen belül az engedélyezett és OBH-ba beosztott bírói létszám, mely a fejezetben szolgálati viszonyban álló bírák 2875 fős engedélyezett létszámának csupán 0,76%-a. Az OBH egy-egy szervezeti egységében mindössze néhány jogvégzett vagy szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező munkatárs dolgozik. Mindeközben ennek a szervezetnek kell irányítania, szerveznie és ellenőriznie a több tíz milliárdos költségvetési fejezet működést, a csaknem 10.000 fővel működő bírósági szervezet optimális létszámgazdálkodását, a csaknem 200 bírósági épület és több ezer informatikai eszköz működőképességét és a több százmilliós uniós pályázatok lebonyolítását és kivitelezését.

Amennyiben az OBH létszámát összehasonlítjuk egy hasonló méretű (kb. 10.000 fő feletti létszámú) ágazati szinten irányítást végző minisztérium 630 fős szervezetével vagy országos szakfeladatot ellátó (kb. 3000 főt foglalkoztató) költségvetési szerv központi igazgatását végző 500 fős szervezetével, és mindehhez figyelembe vesszük az OBH-ba 2012. évben érkezett ügyek mennyiségét (52.823 darab), okkal vonható le az a következtetés, hogy az OBH engedélyezett létszámát jelentősen növelni kell.

A létszámemelés minden szervezeti egységben, csaknem valamennyi munkaköri kategóriánál igényként jelentkezik, azonban míg a fejezetben az egy bíróra jutó ún. segítő személyzet létszámbővítése a cél, addig az OBH-ban elsődlegesen a bírói és a felsőfokú végzettségű tisztviselői álláshelyek növelése jelentene megoldást. Az OBH-ban kevesebb a rutinszerűen, minták alapján végezhető részfeladat. A dolgozóknak a hatékony működés érdekében nem csupán egy-egy részfeladatot, hanem a munkafolyamat egészét át kell látnia. A feladatalapú munkavégzés pedig nagyobb önállóságot, kreativitást, kommunikációs képességet és innovatív hozzáállást igényel.

Az alacsony dolgozói létszám ellenére azonban az OBH a 2012. évben kifejezetten hatékonyan és eredményesen működött. A munkavégzés feladatalapúvá tételével, a szervezeti egységek operatív együttműködésével valamennyi stratégiai célkitűzés megvalósítása megindult.

Az alábbi táblázatok a 2012. december 31-i állapotnak megfelelő adatokat tartalmazzák, valamint összehasonlításképpen feltüntetésre kerültek a 2012. január 1-i állapotnak megfelelő létszámadatok is.

A szervezet létszáma munkakörök szerint

Munkakör	2012. december 31.		2012. január 1.	
	engedélyezett létszám (fő)	tényleges létszám (fő)	engedélyezett létszám (fő)	tényleges létszám (fő)
Bíró	22	15	23	18
Bírósági titkár	27	4	0	0
Felsőfokú végzettségű tisztviselő	95	69	72	60
ebből bírósági ügyintéző	20	0	0	0
Középfokú végzettségű tisztviselő	45	44	45	40
Írnok	0	0	1	0
Fizikai alkalmazott	27	29	29	27
Összesen	**216***	**161**	**170**	**145**

* Ebből 47 fő létszám (27 bírósági titkár és 20 bírósági ügyintéző) az OBH-nál rendszeresített álláshely.

A táblázatból kiolvasható, hogy az engedélyezett létszám meghaladja a ténylegesen betöltött álláshelyek számát, azaz jelentős mennyiségű üres álláshely áll rendelkezésre és vár betöltésre, különösen a bírósági titkárok tekintetében. Ezen álláshelyek betöltése azonban több okból is nehézségbe ütközik. Ilyen ok, hogy a bírók és bírósági titkárok joggyakorlati idejében nem jelent többlet értékű pontszámot az OBH-ban töltött gyakorlat. Mivel a hivatali munka akkor lehet eredményes, ha az itt dolgozóknak vannak eleven bírósági tapasztalataik, a jövőben célként kell megfogalmazni a bírók, igazságügyi alkalmazottak időszakos hivatali beosztásának gyakorlatát. Erre már 2012-ben is sor került a Fővárosi Törvényszék és az OBH viszonylatában. A Fővárosi Törvényszék jelentős támogatást nyújtott az OBH működéséhez pl. az informatikai vezetői feladatokat hosszabb időn át ugyanazon személy látta el a két szervezetben.

Ha az OBH-ban dolgozók nemek szerinti megoszlását megvizsgáljuk, és összehasonlítjuk az össz-szervezeti szinten tapasztalható férfi-nő arányokkal, megállapítható, hogy a nők aránya itt is magasabb: a dolgozók 71%-a nő (114 fő) és 29%-a férfi (47 fő).

5. Az emberi erőforrások optimális elosztása és felhasználása

A cél egy professzionális hivatali szervezet létrehozása, amelynek alkalmasnak kell lennie a szolgáltató funkció megjelenítésére, az igazgatás, a koordinálás, a menedzselés és az ellenőrzés mellett. Mindezek érdekében az OBH jellegéből adódó hierarchikus rendszer rugalmasabb és innovatívabb működését, a munkavégzés feladatalapúvá tételét szükséges elérni. Az OBH – belső erőforrásai felhasználásával – megkezdte a belső átalakítást SWOT analízis készítésével és elemzésével.

A hatékony munkavégzés megteremtésének vannak még ún. belső, szervezeti tartalékai, de külső erőforrásokat is igénybe kell venni. A külső erőforrások bevonásának számtalan előnye van, egyrészt lehetőséget teremt a bírósági szervezetrendszerben felhalmozott tudás és tapasztalat kiaknázására, másrészt rugalmas megoldás, melyben egy-egy feladatot az érintettek kihívásnak tekintenek és nem egyszerű munkának élnek meg, növelve ezzel az intézkedés elfogadottságát és annak hiteles kommunikációját az érintett közvetlen környezete felé.

5.1. Belső erőforrások

A belső erőforrásokat az OBH az alábbi módokon törekedett minél hatékonyabban kihasználni:

- A feladatok és a szervezetrendszer racionalizálásával (a szervezeti egységek munkaterhének felmérését követő esetleges munkaerő-átcsoportosítással). Ennek keretében került sor az egységes Gazdálkodási Főosztály létrehozására 2012. október 16-án.
- A képesség alapú munkaerő-toborzás és munkaerő-kiválasztás gyakorlatának kialakításával. A pályázók az OBH-ba történő felvételüket megelőzően, több körös meghallgatáson vesznek részt.
- A feladatalapú munkavégzés bevezetésével, melynek során a dolgozóknak nemcsak egy-egy részfeladatot, hanem a munkafolyamat egészét át kell látniuk.
- Új álláshely-rendszeresítési és átcsoportosítási lehetőségek kihasználásával. Ezt célozta például a 116/2012. számú OBH elnöki határozat, mellyel 27 bírósági titkári és 20 bírósági ügyintézői álláshely rendszeresítésére került sor az OBH-ban.

5.2. Külső erőforrások

A bíróságok központi igazgatása szakszerűségének növelése érdekében elengedhetetlenül szükséges a bírósági szervezetrendszerben felhalmozott tudás és tapasztalat bevonása és hasznosítása. Kiemelt szerepet kapnak a sokéves bírói és igazságügyi alkalmazotti tapasztalattal és gyakorlattal rendelkező munkatársak, akik különböző, egy-egy konkrét szakterületen jelentkező feladat végrehajtásában működnek közre.

A külső erőforrások bevonása érdekében került sor:

- a bírák központi igazgatási feladatokkal történő megbízására (2 fő),
- a bírósági titkárok igazságügyi alkalmazottak kirendelése (7 fő),
- a bírák, igazságügyi alkalmazottak és külső szakértők munkacsoportba történő bevonására[2] és
- a megbízási szerződések fenntartására (13 db).

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- Az OBH szervezetének átalakítása a hatékonyabb működés érdekében
- Az OBH-n belüli feladatmenedzsment rendszer kialakítása
- Az OBH iratkezelési rendjének megújítása
- Az OBH dolgozóinak képzése, számukra bírósági gyakorlat biztosítása
- A bírók, bírósági titkárok, fogalmazók időszakos beosztása és kirendelése az OBH-ba
- Az OBH-n belüli kommunikáció javítása (pl. honlap)
- Az OBH szervezeti egységei épületeken belüli elhelyezésének optimalizálása

További hasznos információk a témában:

- A központi honlap (www.birosag.hu) „Közérdekű adatok” címszó alatt.

2 Az OBH-ban 2012-ben működő munkacsoportokról részletesebben a III. C. Fejezet 4.4. pontjában olvashatnak.

C. Fejezet
Az OBH elnöke felett érvényesülő felügyelet

1. A központi igazgatás ellenőrzésének, felügyeletének biztosítása
   1.1. Az OBT feladatai
   1.2. Az OBH elnökének az OBT-vel kapcsolatos feladatai, kötelezettségei
   1.3. Az OBT működése
2. Az OBT működése a döntései tükrében
   2.1. Az OBT döntései az általános központi igazgatás területén
   2.2. Az OBT döntései a költségvetés területén
   2.3. Az OBT döntései a statisztikai adatgyűjtés, az ügyelosztás és a munkatehermérés területén
   2.4. Az OBT döntései a személyzeti területen

Az OBH 2012. évi legfőbb eredményei a bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatóságára, kiszámíthatóságára és ellenőrzöttségére vonatkozó stratégiai céllal összhangban:

- Az OBT megválasztásához a technikai feltételek biztosítása
- Az OBT hatékony működésének és kontrolltevékenysége maradéktalan ellátásának segítése
- Az OBT iroda felállítása az OBT döntés előkészítésének segítése érdekében

1. A központi igazgatás ellenőrzésének, felügyeletének biztosítása

1.1. Az OBT feladatai

A Bszi. 88. §-a szerint az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) a bíróságok központi igazgatásának felügyeleti testülete. Ellenőrző szerepe kettős. Egyrészt rendelkezik bizonyos, korábban OIT-ot megillető jogosítványokkal, másrészt az OBH elnökének legfőbb kontroll szerve is egyben.

A 2012. január 1-jén hatályos szabályokhoz képest az OBT feladatai és jogkörei 2012. július 17. napjától tovább bővültek. Az OBT jogosítványai a következők:

a) A központi igazgatás területén

- ellenőrzi az OBH elnökének központi igazgatási tevékenységét, és szükség esetén az OBH elnöke felé jelzéssel él,
- indítványozza az OBH elnökénél a bíróságokat érintő jogszabályalkotására való javaslattételt,
- véleményezi az OBH elnöke által kiadott szabályzatokat, ajánlásokat,
- jóváhagyja a szolgálati bíróság ügyrendjét és közzéteszi azt a központi honlapon.

b) A költségvetés területén

- véleményezi a bíróságok költségvetésére vonatkozó javaslatot és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolót,
- ellenőrzi a bíróságok gazdálkodását, és
- véleményezi az egyéb juttatások részletes feltételeit és mértékét.

c) A statisztikai adatgyűjtés, az ügyelosztás és a munkatehermérés területén

- kivételesen indokolt esetben elrendelheti a társadalom széles körét érintő vagy a közérdek szempontjából kiemelkedő jelentőségű ügyek soron kívüli intézését,
- meghatározza az eljáró bíróság kijelölésénél figyelembe veendő elveket az OBH elnökének azon

jogköre vonatkozásában, amely szerint az ügyek ésszerű időn belül való elbírálása érdekében az eljáró bíróság helyett másik bíróságot jelöl ki az eljárásra.

d) A személyzeti területen

- személyes meghallgatás alapján előzetes véleményt nyilvánít az OBH elnökének és a Kúria elnökének tisztségére jelölt személyéről,
- meghatározza a pályázat elbírálásánál figyelembe veendő elveket az OBH elnökének és a Kúria elnökének azon jogköre vonatkozásában, amikor az álláshelyet a rangsor második vagy harmadik helyén álló pályázóval kívánja betölteni,
- egyetértési jogot gyakorol azon pályázatok elbírálása során, amelyekben az OBH elnöke vagy a Kúria elnöke az álláshelyet a rangsor második vagy harmadik helyén álló pályázóval kívánja betölteni,
- egyetértési jogot gyakorol azon bírósági vezetői kinevezések esetében, amelyekben a pályázó nem kapta meg a véleményező szerv hozzájárulását,
- dönt az ítélőtáblai, a törvényszéki, a munkaügyi bírósági, továbbá a helyi bírósági elnök és elnökhelyettes újbóli kinevezéséhez való hozzájárulás kérdésében, ha az elnök vagy elnökhelyettes ugyanazon tisztséget korábban már két alkalommal betöltötte,
- évente közzéteszi véleményét az OBH, valamint a Kúria elnökének a bírói, valamint a bírósági vezetői pályázatok elbírálása tekintetében folytatott gyakorlatáról,
- kinevezi a szolgálati bíróság elnökét és tagjait,
- felmentést adhat a bírósági vezető és a vezetése alatt álló szervezeti egységben bíráskodó hozzátartozója közötti összeférhetetlenség esetében,
- lefolytatja a bírák vagyonnyilatkozatával kapcsolatos ellenőrzési eljárást,
- az OBH elnökének kezdeményezése alapján „címzetes törvényszéki bíró", „címzetes táblabíró", „címzetes kúriai bíró", „kúriai tanácsos" címet, igazságügyi alkalmazott esetén „főtanácsosi", „tanácsosi" címet adományozhat, továbbá javaslatot tehet kitüntetés adományozására, díjat, oklevelet, plakettet adományozhat, illetve díj, plakett, oklevél más általi adományozásához hozzájárulhat,
- a bíró lemondása esetén hozzájárulhat, hogy a lemondási idő 3 hónapnál rövidebb legyen, illetve a bírót a lemondási időre vagy egy részére mentesítheti a munkavégzési kötelezettség alól, valamint
- a bíró nyugállományba helyezése vagy a felmentési okként meghatározott életkor elérése esetén a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény alapján dönt a felmentési időre vonatkozóan a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés idejéről.

f) A képzés területén

- javaslatot tesz a központi oktatási tervre, és
- véleményezi a bírák képzési rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait.

g) Egyéb

- megválasztja – a törvényszékek, ítélőtáblák és a Kúria elnökének javaslatai alapján – a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara fegyelmi bíróságának bíró tagjait, kinevezi a fegyelmi bírák közül a fegyelmi bíróság elnökét és elnökhelyettesét.

1.2. Az OBH elnökének az OBT-vel kapcsolatos feladatai, kötelezettségei

1.2.1. Az OBT tagjait megválasztó küldöttértekezlet lebonyolítása

Az OBH a Bszi. rendelkezéseinek megfelelően biztosította az OBT választás technikai feltételeit.

Az OBT tagjait a küldöttértekezlet volt jogosult megválasztani. A küldötteket a Kúria teljes ülésén, az ítélőtábla, valamint a törvényszék összbírói értekezletén a jelenlévők többségének szavazatával választották meg. A jelölés elfogadása után a javasolt bírók önéletrajzot nyújtottak be, amely az OBT tagsági tevékenységére vonatkozó terveit is tartalmazták annak érdekében, hogy a bírák már ezek ismeretében szavazhassanak a küldöttekről. A választó összbírói értekezletek és a küldöttértekezlet ügyrendjére – a MABIE javaslata és a bírói kar véleménye alapján – az OBH elnöke ajánlást adott ki. A értekezletek ügyrendjéről végső soron maguk az összbírói értekezletek, és a küldött értekezlet döntött.

A 2012. február 29-ére összehívott értekezlet a küldöttek közül – a törvénynek megfelelően - 1 ítélőtáblai, 5 törvényszéki, 7 helyi bírósági és 1 munkaügyi bírósági bírót, összesen 14 bírót választott az OBT tagjául. A Kúria elnöke hivatalból tagja az OBT-nek.

A Bszi. 2012. évi CXI. törvényben foglalt módosítása alapján 2012. július 17. napjától hatályos Bszi. 106. § (1) bekezdése értelmében az ülésen tanácskozási joggal részt vesz – az OBH elnöke és az igazságügyért felelős miniszter mellett – a legfőbb ügyész, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke és a Magyar Közjegyzői Kamara elnöke is.

1.2.2. Az OBT működésének biztosítása

Az OBT működésének technikai feltételeit az OBH biztosítja. Az OBH ellátja az OBT működésével kapcsolatos ügyviteli feladatokat. Az OBH elnöke 2012-ben e feladatkörében eljárva:

- gondoskodott az OBT tájékoztató táblájának beszerzéséről és az épület külső falán történő kifüggesztéséről,
- biztosított az OBT tagjai részére az ülések szervezéséhez, az anyagok továbbításához, illetve együttműködés és kapcsolattartás céljából 8 db laptop-ot és 6 db táblagépet,
- kialakította az OBT Iroda működéséhez szükséges feltételeket, úgy mint irodahelyiség biztosítása, az irodavezető részére mobiltelefon, belépőkártya, parkolóhely, táblagép és két fő adminisztratív feladatokat végző tisztviselő biztosítása,
- felkérte az OBT tagok szolgálati helye szerinti bíróságok vezetőit, hogy a tagok részére bírósági titkári segítséget, továbbá tárgyalási kedvezményt, utazásukhoz lehetőleg gépkocsi használatot biztosítsanak.

1.2.3. Az OBT Iroda működése

Az OBT a 60/2012. (IX. 17.) számú határozata tartalmazza a szervezeti és működési szabályzatát, melynek 12. § (1) bekezdése szerint az OBT adminisztratív feladatainak ellátását, az OBT tagok munkájának segítését, valamint az ügyiratok kezelését, továbbá az OBT működésének teljes körű dokumentálását az OBT Iroda végzi.

Az OBT Iroda ellátja az OBT ülésével kapcsolatos ügyviteli, koordinációs, szervezési, protokolláris feladatokat, valamint a sajtó irányában történő tájékoztatást. Ennek keretében kell közreműködnie

- a napirendi pontok összeállításában,
- a meghívó levelek elkészítésében,
- az ülések anyagainak érintettek részére történő eljuttatásában,
- az ülések anyagainak internetes és intranetes portálon történő közzétételével kapcsolatos munkafolyamatokban,
- az ülések összefoglalójának elkészítésében, annak érintettek részére történő továbbításában,
- a jegyzőkönyv határidőben történő elkészítésében, érintettek részére történő továbbításában és közzétételében.

1.2.4. Az OBT költségvetésének a biztosítása

Az OBT függetlensége növelésének érdekében a 2012. évi CXI. törvény 2012. július 17-től hatályos módosító rendelkezései értelmében az OBT költségvetése az OBH költségvetésén belül elkülönül. A Bszi. rendelkezéseinek megfelelően az OBT – OBH előzetes egyeztetések során meghatározta az OBT működéséhez szükséges technikai feltételeket, kiadásainak finanszírozását, továbbá a költségvetése felhasználásának ügyviteli rendjét és ezt megállapodásban rögzítette.

1.2.5. Az OBT tájékoztatása

Az OBH elnöke a 2012. évben folyamatosan adott tájékoztatást a bírósági szervezet működését érintő lényeges kérdésekről (pl. 2012. évben felmentett bírák helyzete, jogszabálymódosítási kezdeményezések), és többször adott számot az önálló jogkörben meghozott döntéseiről (pl. kinevezési felterjesztések).

Az OBH elnöke a 2012. évi I. féléves tevékenységről készült írásbeli beszámolót az OBT 2012. szeptember 17-i ülésén terjesztette elő.

1.3. Az OBT működése

Az OBT működésére vonatkozó részletes szabályokat az OBT által kialakított szervezeti és működési szabályzata tartalmazza. Az OBT alakuló ülésén valamennyi bírósági egyesület és érdekvédelmi szervezet képviselője jelen volt.

A 2012. évben az OBT – a törvényben minimálisan meghatározott évi négy üléshez képest – összesen tíz alkalommal ülésezett. Az OBT üléseinek rendszeres meghívottja volt a Magyar Bírói Egyesület elnöke. 2012. év szeptembertől az üléseken a KIM, a Legfőbb Ügyész, a Magyar Közjegyzői Kamara és a Magyar Ügyvédi Kamara is képviseltette magát.

Az ülések összefoglalói, működésével kapcsolatos dokumentumok és hírek a bíróságok központi internetes weblapján, az OBT oldalon mindenki számára elérhetőek. Az OBT üléseinek jegyzőkönyve a bíróság intranetes oldalán jelennek meg.

2. Az OBT működése a döntései tükrében

Az OBT 2012-ben 10 ülést tartott, összesen 113 napirendet tárgyalt meg, 99 határozatot hozott, 1 ajánlást és 2 állásfoglalást fogadott el.

Az OBT a működésére vonatkozó részletes szabályokat a szervezeti és működési szabályzatában állapította meg. A szabályzat elfogadására a 60/2012. (IX. 17.) OBT határozattal került sor, míg az ügyvitel és iratkezelési szabályzatot a 81/2012. (X. 15.) OBT határozat állapította meg.

2.1. Az OBT döntései az általános központi igazgatás területén

Az OBT indítványozta az OBH elnökénél a Bszi. 76. § (1) d) pontjában foglalt jogkör gyakorlását. E körben meghozott határozatok:

- 12/2012. (III. 24.) OBT határozat a Bszi. 188. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezése kezdeményezésére,
- 15/2012. (IV. 17.) OBT határozat, javaslat a bírói álláspályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló 7/2011. (III. 4.) KIM rendelet módosításának kezdeményezésére,
- 27/2012. (VI. 18.) OBT határozat a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény bírói pályázati eljárásra vonatkozó rendelkezései módosításának indokoltságáról,
- 34/2012. (VII. 9.) OBT határozat, javaslat a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításának kezdeményezésére,
- 91/2012. (XI. 19.) OBT határozat.

Az OBT tagjai előzetesen is véleményezhették a különféle szabályzatok, ajánlások tervezeteit. Az esetek döntő részében a végleges kiadás előtt testületi véleményezésre is sor került. Ennek körében az OBT a

71/2012. (X. 15.) OBT határozattal az OBH elnökének az OIT szabályzatok, ajánlások, határozatok felülvizsgálatáról szóló tájékoztatóját elfogadta. Az OBT az 1/2012. (III. 24.), a 11/2012. (III. 24.), a 16/2012. (IV. 17.), a 23/2012. (V. 21.), a 72/2012. (X. 15.), a 73/2012. (X. 15.), a 74/2012. (X. 15.), a 75/2012. (X. 15.), 76/2012. (X.15.), 77/2012. (X. 15.), 78/2012. (X. 15.), 79/2012. (X. 15.), 80/2012. (X. 15.), 84/2012. (XI. 19.), 87/2012. (XI. 19.), 88/2012. (XI. 19.), 90/2012. (XI. 19.) és a 99/2012. (XII. 10.) OBT határozatokkal az előterjesztett OBH utasításokat véleményezte, azokkal egyetértett és az abban foglaltakat elfogadta.

Az OBT a 85/2012. (XI. 19.) határozattal jóváhagyta a szolgálati bíróság ügyrendjét azzal, hogy felhívta a szolgálati bíróságokat az ügyrend kiegészítésére úgy, hogy az ügyek szignálásának automatizmusa az ellenőrizhetőség és az átláthatóság követelményének is megfeleljen.

2.2. Az OBT döntései a költségvetés területén

Az OBT véleményezte a bíróságok 2012. évi költségvetésére vonatkozó javaslatot és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolót.

A költségvetés területén az OBT az új jogkörében a tárgyévet megelőzően meghatározta tárgyévi költségvetését, amelyről ezt követően megállapodott az OBH elnökével. Az OBT költségvetése az OBH költségvetésén belül elkülönítetten jelenik meg. Fenti kötelezettségének eleget téve az OBT a 2012. október 15-i és a 2012. november 19-i ülésén foglalkozott a költségvetés kérdésével és meghatározta a feladatait, valamint az azokhoz kapcsolódó költségvetési tételeket. A felállított szakbizottság az OBH-val történt egyeztetés alapján megállapította a működéshez kapcsolódó kiadásokat és a számviteli rendet, majd 2012. december 13-án az OBH elnöke és az OBT soros elnöke az OBT 2013. évi költségvetéséről szóló megállapodást aláírta, melyről a 2013. január 21-i ülésen az OBT-t tájékoztatta.

A 2013. január 21-i ülésen az OBH Gazdálkodási Főosztálya a Bíróságok fejezet 2012. évi gazdálkodásáról és a 2013. évi javasolt intézményi költségvetésről adott tájékoztatást. Az OBT az 5/2013. (I. 21.) OBT határozattal a beszámolót tudomásul vette.

2.3. Az OBT döntései a statisztikai adatgyűjtés, az ügyelosztás és a munkatehermérés területén

Az OBT meghatározta az eljáró bíróság kijelölésénél figyelembe veendő elveket, az OBH elnökének azon jogköre vonatkozásában, amely szerint az ügyek ésszerű időn belül való elbírálása érdekében az eljáró bíróság helyett másik bíróságot jelöl ki az eljárásra. Ennek körében a következő határozatokat hozta:

- 36/2012. (VIII. 17.) OBT határozat az eljáró bíróság kijelölése során az OBT által meghatározandó elvek elfogadásáig követendő eljárásról
- 58/2012. (IX. 17.) OBT határozat az eljáró bíróság kijelölésénél figyelembe veendő elvekről

2.4. Az OBT döntései a személyzeti területen

Az OBT egyetértési jogot gyakorolt azon pályázatok elbírálása során, amelyekben az OBH elnöke vagy a Kúria elnöke az álláshelyet a rangsor második vagy harmadik helyén álló pályázóval kívánja betölteni. Ennek körében az OBT a 67/2012. (X. 15.) határozattal, a 69/2012. (X. 15.) határozattal, a 70/2012. (X. 15.) határozattal, a 96/2012. (XII. 10.) határozattal a rangsortól eltérő kinevezéssel egyetértett, míg a 68/2012. (X. 15.) határozat szerint nem értett egyet azzal, hogy ne az első helyen rangsorolt pályázó legyen kinevezve. Ezt követően a rangsor első helyén álló pályázót terjesztette fel az OBH elnöke kinevezésre.

Az OBT egyetértési jogot gyakorolt azon bírósági vezetői kinevezések esetében, amelyekben a pályázó nem kapta meg a véleményező szerv többségi támogatását. A 14/2013. (II. 12.) OBT határozat értelmé-

ben az Országos Bírói Tanács a Győri Ítélőtábla Büntető Kollégium kollégiumvezetőjének javasolt pályázó kinevezésével az OBH elnökének indokolása alapján egyetértett.

Az OBT döntött az ítélőtáblai, a törvényszéki, a munkaügyi bírósági, továbbá a helyi bírósági elnök és elnökhelyettes újbóli kinevezéshez való hozzájárulás kérdésében, amikor az elnök vagy elnökhelyettes ugyanazon tisztséget korábban már két alkalommal betöltötte. Ennek körében az OBT a 61/2012. (IX. 17.) határozattal a Barcsi Városi Bíróság elnökének ismételt kinevezéséhez hozzájárult. A 62/2012. (IX. 17.) OBT határozattal a Ráckevei Városi Bíróság elnökének ismételt kinevezéséhez nem járult hozzá.

Az OBT kinevezte a szolgálati bíróság elnökét és tagjait. Ennek körében meghozta a 21/2012. (V. 21.) határozatot a Budapest Környéki Törvényszék mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság bíráinak és a Kúria mellett működő Bírósági Végrehajtói Fegyelmi Bíróság bíráinak, valamint elnökhelyettesének kinevezéséről, valamint a 33/2012. (VI. 18.) OBT határozatot a Budapest területén működő ítélőtábla mellett eljáró elsőfokú szolgálati bíróság, valamint a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság bíráinak kinevezéséről és a 86/2012. (XI. 19.) OBT határozatot.

Az OBT meghozta a 22/2012. (V. 21.) OBT határozatot a bírósági vezetők és a bírók, illetőleg az igazságügyi alkalmazottak között felmerült összeférhetetlenség alóli felmentés szempontjairól. Ezek után konkrét esetekben is döntéseket hozott a 94/2012. (XI. 19.) OBT határozatban és a 97/2012. (XII. 10.) OBT határozatban.

Az OBT a címadományozás és egyéb kitüntetések, elismerések körében az alábbi határozatokat hozta:

- 1/2012. (III. 24.) OBT határozat a bírák és igazságügyi alkalmazottak tevékenysége elismeréséről szóló szabályzat tárgyában készült OBH utasítás véleményezéséről
- 2/2012. (III. 24.) OBT határozat a Juhász Andor díjról
- 3/2012. (III. 24.) OBT határozat a Bírósági Szolgálatért Oklevélről
- 4/2012. (III. 24.) OBT határozat a Bírósági Szolgálatért Oklevél 2012. évi adományozásáról
- 5/2012. (III. 24.) OBT határozat augusztus 20-a, államalapító Szent István ünnepe alkalmából állami kitüntetésre javasolt bírákról és igazságügyi alkalmazottakról
- 6/2012. (III. 24.) OBT határozat a bíráknak és igazságügyi alkalmazottaknak Juhász Andor díj adományozásáról és a 2012. évi címadományozásáról

Az OBT a bíró lemondása esetén hozzájárulhat, hogy a lemondási idő 3 hónapnál rövidebb legyen, illetve a bírót a lemondási időre, vagy egy részére mentesítheti a munkavégzési kötelezettség alól. E jogkörében eljárva meghozta a 43/2012. (IX. 17.) OBT határozat bíró munkavégzési kötelezettség alóli mentesítéséről, az érintett bírót kérelmére a 43/2012. (IX. 17.), 45/2012. (IX. 17.), 50/2012. (IX. 17.), 63/2012. (X. 15.), 64/2012. (X. 15.), 65/2012. (X. 15.), 92/2012. (XI. 19.) és a 62/2013. (I. 21.) határozattal mentesítette a munkavégzési kötelezettség alól.

Az OBT döntött a bíró nyugállományba helyezése vagy a felső korhatár elérése esetén a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény alapján a felmentési időre vonatkozóan a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés idejéről a 41/2012. (IX. 17.) OBT határozattal. Az OBT a nyugdíjkorhatár elérése miatt felmentett, az Alkotmánybíróság döntése alapján érintett bírák esetén kérelmüknek megfelelően a 42/2012. (IX. 17.), 44/2012. (IX. 17.), 46/2012. (IX. 17.), 47/2012. (IX. 17.), 48/2012. (IX. 17.), 51/2012. (IX. 17.), 52/2012. (IX. 17.), 53/2012. (IX. 17.), 54/2012. (IX. 17.) 55/2012. (IX. 17.), 56/2012. (IX. 17.) és a 66/2012. (X. 15.) OBT határozataival hozzájárult ahhoz, hogy a felmentési idő utolsó 3 hónapjában a munkavégzés alóli törvényi mentesítés helyett munkát végezzenek és nem mentesítette a bírákat a munkavégzési kötelezettség alól.

Az OBT 2013. évi I. féléves munkatervét a 95/2012. (XII. 10.) OBT határozattal állapította meg.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- Az OBH-nak az OBT ellenőrzési tevékenységének és döntési jogköreinek gyakorlásához szükséges technikai feltételeket folyamatosan biztosítania kell

További hasznos információk a témában:

- A bíróságok központi honlapján: http://www.birosag.hu/obt/cimlap

V. Rész

Mellékletek

A 2012. év végén egy bíróra jutó folyamatban maradt perek változása a 2011. év végéhez képest

I. Törvényszék első fok, büntető ügyszak:

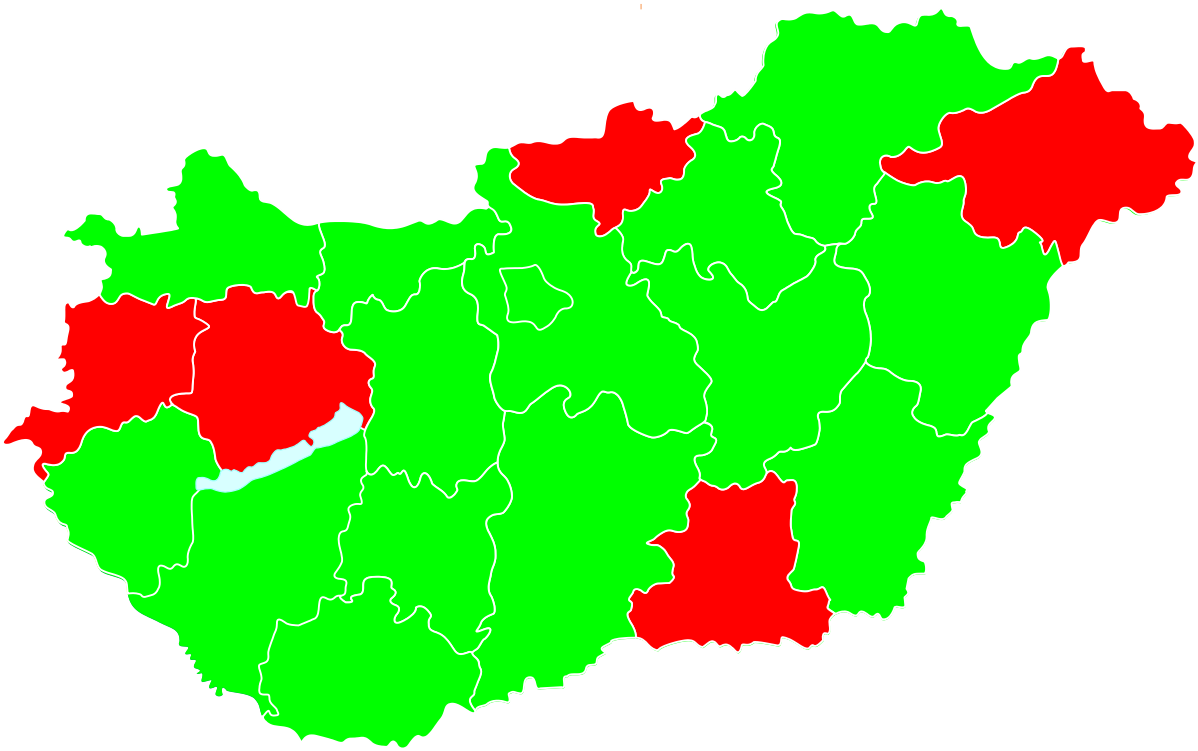

Fővárosi Törvényszék: 16%-os csökkenés
Budapest Környéki Törvényszék: 15%-os csökkenés

A három legnagyobb mértékű csökkenés:

1. Kaposvári Törvényszék (69%)
2. Zalaegerszegi Törvényszék (61%)
3. Egri Törvényszék (53%)
   Pécsi Törvényszék (53%)

A három legnagyobb mértékű emelkedés:

1. Szegedi Törvényszék (58%)
2. Veszprémi Törvényszék (17%)
3. Balassagyarmati Törvényszék (5%)

Országos átlag: 21%-os csökkenés

II. Törvényszék első fok, civilisztikai ügyszak:

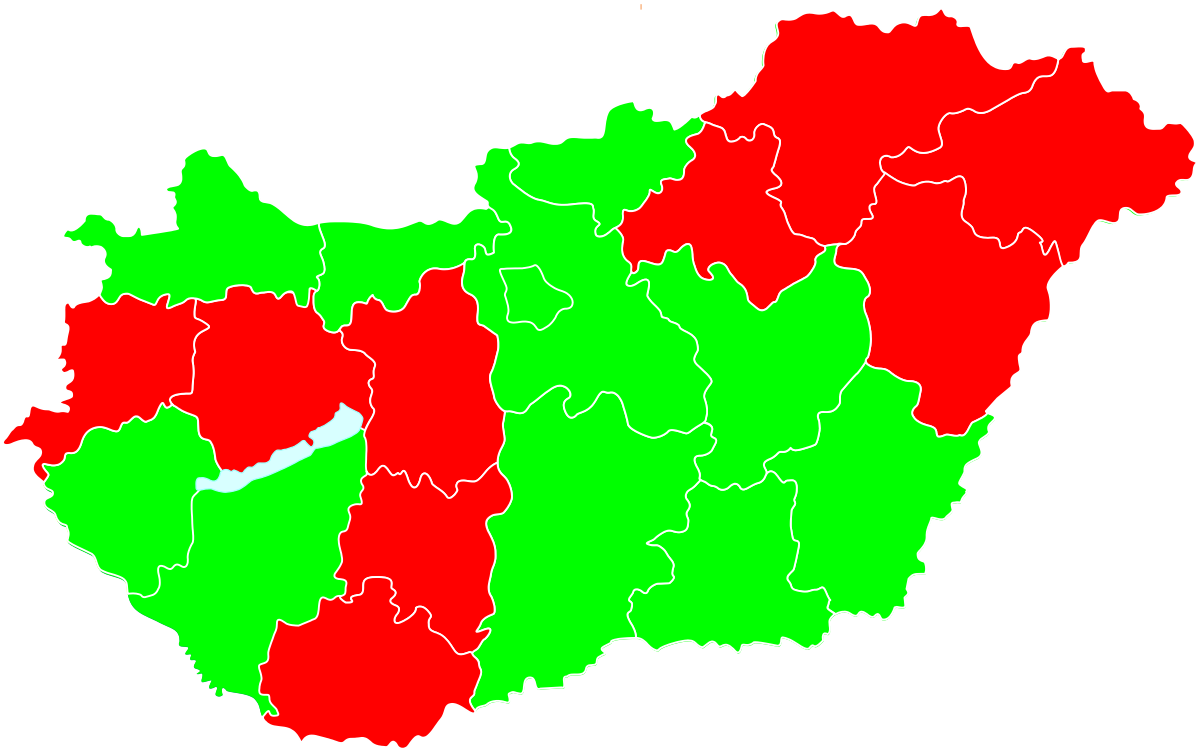

Fővárosi Törvényszék: 17%-os csökkenés
Budapest Környéki Törvényszék: 2%-os csökkenés

A három legnagyobb mértékű csökkenés:

1. Gyulai Törvényszék (66%)
2. Szolnoki Törvényszék (34%)
3. Kaposvári Törvényszék (28%)

A három legnagyobb mértékű emelkedés:

1. Egri Törvényszék (34%)
2. Pécsi Törvényszék (25%)
3. Szombathelyi Törvényszék (8%)

Országos átlag: 12%-os csökkenés

A 2011. évben áthelyezett ügyekkel kapcsolatos főbb adatok

	OITH szám	Indítványozó	Indítvány érkezésének ideje	Kijelölt bíróság	Ügytípus	Kiemelt ügy	Ügyszám	Kijelölés ideje	Első tárgyalás ideje	Tárgyalási napok száma	Befejezett
1.	12.334/2011.	Fővárosi Ítélőtábla	2011.10.13.	Debreceni Ítélőtábla	Büntető	igen	3.Bf.315/2011.	2011.11.08.	2012.02.26.	6	igen (2012.03.13.)
2.	12.371/2011.	Fővárosi Bíróság	2011.11.17.	Békés Megyei Bíróság	Gazdasági	igen	G.40.037/2012.	2011.12.02.	2012.01.04.	2	igen (2012.09.19.)
3.	12.371/2011.	Fővárosi Bíróság	2011.11.17.	Nógrád Megyei Bíróság	Gazdasági	igen	G.21.091/2011.	2011.12.02.	2012.01.31.	6	igen (2012.05.10.)
4.	12.293/2011.	Fővárosi Bíróság	2011.08.03.	Zala Megyei Bíróság	Gazdasági	nem	G.40.093/2012.	2011.08.24.	2011.10.07.	4	nem
5.	12.293/2011.	Fővárosi Bíróság	2011.08.03.	Zala Megyei Bíróság	Gazdasági	nem	G.40.122/2011.	2011.08.24.	2011.09.27.	6	igen (2012.06.26.)
6.	12.293/2011.	Fővárosi Bíróság	2011.08.03.	Zala Megyei Bíróság	Gazdasági	nem	G.40.123/2011.	2011.08.24.	2011.11.10.	8	nem
7.	12.293/2011.	Fővárosi Bíróság	2011.08.03.	Zala Megyei Bíróság	Gazdasági	nem	G.40.124/2011.	2011.08.24.	2011.11.10.	7	nem
8.	12.293/2011.	Fővárosi Bíróság	2011.08.03.	Zala Megyei Bíróság	Gazdasági	nem	G.40.125/2011.	2011.08.24.	2011.10.05.	6	igen (2012.06.06.
9.	12.293/2011.	Fővárosi Bíróság	2011.08.03.	Zala Megyei Bíróság	Gazdasági	nem	G.40.126/2011.	2011.08.24.	2011.10.12.	4	igen (2012.03.05.)
10.	12.293/2011.	Fővárosi Bíróság	2011.08.03.	Békés Megyei Bíróság	Gazdasági	nem	G.40.081/2011.	2011.08.24.	2011.12.01.	5	igen (2012.04.26.)
11.	12.293/2011.	Fővárosi Bíróság	2011.08.03.	Békés Megyei Bíróság	Gazdasági	nem	G.40.038/2012.	2011.08.24.	2011.08.24.	3	igen (2012.09.26.)
12.	12.293/2011.	Fővárosi Bíróság	2011.08.03.	Baranya Megyei Bíróság	Gazdasági	igen	G.21.032/2011.	2011.08.24.	2012.01.11.	5	igen (2012.09.14.)
13.	12.293/2011.	Fővárosi Bíróság	2011.08.03.	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság	Gazdasági	nem	G.20.984/2011.	2011.08.24.	2012.02.22.	3	nem

A 2012. évben áthelyezett ügyekkel kapcsolatos főbb adatok

	OBH szám	Indítványozó	Eredeti ügyszám	Indítvány érkezésének ideje	Kijelölt bíróság	Ügytípus	Kiemelt ügy	Ügyszám	Kijelölés ideje	Első tárgyalás ideje	Tárgyalási napok száma	Befejezett
1.	12.099/2012.	Fővárosi Törvényszék	B.54/2012.	2012.01.16.	Kecskeméti Törvényszék	Büntető	igen	B.73/2012.	2012.02.16.	2012.06.13.	33	nem
2.	12.100/2012.	Fővárosi Törvényszék	B.41/2012.	2012.01.16.	Balassagyarmati Törvényszék	Büntető	nem	B.239/2012.	2012.02.16.	2012.11.12.	3	nem
3.	12.127/2012.	Fővárosi Ítélőtábla	Bf.17/2012.	2012.02.03.	Debreceni Ítélőtábla	Büntető	igen	Bf.140/2012	2012.02.17.	2012.06.11.	5	igen (2012.06.20.)
4.	12.129/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.134/2012	2012.02.03.	Zalaegerszegi Törvényszék	Gazdasági	igen	G.40.040/2012.	2012.02.17.	2012.10.24.	3	nem
5.	12.129/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.141/2012	2012.02.03.	Zalaegerszegi Törvényszék	Gazdasági	nem	G.40.039/2012.	2012.02.17.	2012.06.27.	1	igen (2012.06.27.)
6.	12.129/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.139/2012	2012.02.03.	Szekszárdi Törvényszék	Gazdasági	nem	G.40.017/2012.	2012.02.17.	2012.05.23.	1	nem
7.	12.129/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.145/2012	2012.02.03.	Szekszárdi Törvényszék	Gazdasági	nem	G.40.016/2012.	2012.02.17.	2012.05.24.	4	nem
8.	12.129/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.133/2012	2012.02.03.	Nyíregyházi Törvényszék	Gazdasági	nem	G.40.043/2012.	2012.02.17.	2012.08.30.	1	igen (2012.08.30.)
9.	12.129/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.152/2012	2012.02.03.	Kaposvári Törvényszék	Gazdasági	igen	G.40.022/2012.	2012.02.17.	2012.05.04.	6	nem
10.	12.190/2012.	Fővárosi Törvényszék	P.20.848/2012	2012.03.03.	Szombathelyi Törvényszék	Polgári	igen	P.20.253/2012.	2012.04.11.	-	-	igen (2012.07.10.)
11.	12.195/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.405/2012	2012.03.14.	Pécsi Törvényszék	Gazdasági	igen	G.21.240/2012.	2012.04.11.	2012.05.29.	2	nem
12.	12.195/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.408/2012	2012.03.14.	Zalaegerszegi Törvényszék	Gazdasági	igen	G.40.066/2012.	2012.04.11.	2012.06.11.	6	nem
13.	12.195/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.378/2012	2012.03.14.	Balassagyarmati Törvényszék	Gazdasági	igen	G.20.570/2012.	2012.04.11.	-	-	igen (2012.05.27.)
14.	12.195/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.371/2012	2012.03.14.	Szekszárdi Törvényszék	Gazdasági	nem	G.40.028/2012.	2012.04.11.	2012.06.11.	2	igen (2012.09.05.)
15.	12.219/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.501/2012	2012.04.02.	Zalaegerszegi Törvényszék	Gazdasági	igen	G.40.079/2012.	2012.04.19.	2012.07.11.	6	nem
16.	12.237/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.607/2012	2012.04.19.	Miskolci Törvényszék	Gazdasági	nem	G.40.125/2012.	2012.05.10.	2012.09.05.	4	nem

	OBH szám	Indítványozó	Eredeti ügyszám	Indítvány érkezésének ideje	Kijelölt bíróság	Ügytípus	Kiemelt ügy	Ügyszám	Kijelölés ideje	Első tárgyalás ideje	Tárgyalási napok száma	Befejezett
17.	12.237/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.608/2012	2012.04.19.	Miskolci Törvényszék	Gazdasági	nem	G.40.126/2012.	2012.05.10.	2012.08.27.	3	igen (2012.11.26.)
18.	12.237/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.609/2012	2012.04.19.	Miskolci Törvényszék	Gazdasági	nem	G.40.127/2012.	2012.05.10.	2012.08.27.	1	igen (2012.08.27.)
19.	12.237/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.610/2012	2012.04.19.	Miskolci Törvényszék	Gazdasági	nem	G.40.128./2012.	2012.05.10.	2012.08.27.	1	igen (2012.08.27.)
20.	12.237/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.611/2012	2012.04.19.	Miskolci Törvényszék	Gazdasági	nem	G.40.129./2012.	2012.05.10.	2012.08.27.	1	igen (2012.08.27.)
21.	12.237/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.612/2012	2012.04.19.	Miskolci Törvényszék	Gazdasági	igen	G.40.130./2012.	2012.05.10.	2012.07.11.	6	nem
22.	12.253/2012.	Fővárosi Törvényszék	P.21.656/2012	2012.05.02.	Kaposvári Törvényszék	Polgári	igen	P.20.878/2012.	2012.05.22.	2012.11.28.	2	nem
23.	12.282/2012.	Fővárosi Törvényszék	B.670/2012.	2012.05.17.	Szolnoki Törvényszék	Büntető	igen	B.482/2012.	2012.06.08	2012.10.10.	11	nem
24.	12.299/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.828/2012	2012.06.01.	Szombathelyi Törvényszék	Gazdasági	igen	P.20.437/2012.	2012.06.18.	2012.09.06.	1	igen (2012.12.06.)
25.	12.299/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.865/2012	2012.06.01.	Tatabányai Törvényszék	Gazdasági	igen	G.40.053/2012.	2012.06.18.	-	-	igen (2012.08.07.)
26.	12.308/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.868/2012	2012.06.01.	Pécsi Törvényszék	Gazdasági	igen	G.20.811/2012.	2012.06.18.	2012.09.05.	3	igen (2012.11.22.)
27.	12.308/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.896/2012	2012.06.01.	Balassagyarmati Törvényszék	Gazdasági	igen	G.20.570/2012.	2012.06.18.	2012.09.06.	5	nem
28.	12.317/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.940/2012	2012.06.11.	Szombathelyi Törvényszék	Gazdasági	igen	G.40.061/2012.	2012.06.26.	2012.07.30.	1	nem
29.	12.321/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.950/2012	2012.06.12.	Szekszárdi Törvényszék	Gazdasági	igen	G.40.052/2012.	2012.06.26.	2012.09.12.	1	igen (2012.09.12.)
30.	12.325/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.40.964/2012	2012.06.14.	Kaposvári Törvényszék	Gazdasági	igen	G.40.065/2012.	2012.06.26.	-	-	igen (2012.09.20.)
31.	12.326/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.41.003/2012	2012.06.15.	Pécsi Törvényszék	Gazdasági	igen	G.20.811/2012.	2012.06.26.	2012.09.10.	3	igen (2012.11.22.)
32.	12.358/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.41.156/2012	2012.07.06	Miskolci Törvényszék	Gazdasági	igen	G.40.193/2012.	2012.07.23.	2012.09.26.	4	igen (2013.01.02.)
33.	12.358/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.41.122/2012	2012.07.06	Miskolci Törvényszék	Gazdasági	igen	G.40.194/2012.	2012.07.23.	2012.10.03.	2	igen (2012.11.21.)
34.	12.358/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.41.108/2012	2012.07.06	Balassagyarmati Törvényszék	Gazdasági	igen	G.20.660/2012.	2012.07.23.	2012.09.20.	2	igen (2012.09.27.)

	OBH szám	Indítványozó	Eredeti ügyszám	Indítvány érkezésének ideje	Kijelölt bíróság	Ügytípus	Kiemelt ügy	Ügyszám	Kijelölés ideje	Első tárgyalás ideje	Tárgyalási napok száma	Befejezett
35.	12.358/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.41.080/2012	2012.07.06	Kaposvári Törvényszék	Gazdasági	igen	G.40.068/2012.	2012.07.23.	2012.10.15.	3	Nem
36.	12.358/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.41.137/2012	2012.07.06	Pécsi Törvényszék	Gazdasági	igen	G.20.882/2012.	2012.07.23.	2012.12.10.	2	nem
37.	12.358/2012.	Fővárosi Törvényszék	G.41.095/2012	2012.07.06	Szombathelyi Törvényszék	Gazdasági	igen	G.40.065/2012.	2012.07.23.	2012.10.09.	2	igen (2012.10.24.)
38.	12.378/2012.	Fővárosi Törvényszék	B.1123/2012.	2012.07.26.	Szolnoki Törvényszék	Büntető	igen	B.804/2012.	2012.08.21.	2013.01.07.	6	nem
39.	12.379/2012.	Fővárosi Törvényszék	B.1122/2012.	2012.07.26.	Szekszárdi Törvényszék	Büntető	igen	B.180/2012.	2012.08.21.	2012.10.15.	6	nem
40.	12.392/2012.	Fővárosi Törvényszék	B.1216/2012.	2012.08.16.	Kaposvári Törvényszék	Büntető	igen	B.545/2012.	2012.09.24.	2013.01.21.	4	nem
41.	12.404/2012.	Fővárosi Törvényszék	B.1305/2012.	2012.09.06.	Zalaegerszegi Törvényszék	Büntető	igen	B.33./2012.	2012.10.02.	2013.02.13.	3	nem
42.	12.411/2012.	Fővárosi Törvényszék	B.1358/2012.	2012.09.14.	Pécsi Törvényszék	Büntető	igen	B.383/2012.	2012.10.12.	2012.12.07.	3	nem

A törvényszékeken, helyi bíróságokon engedélyezett bírói létszám, valamint a törvényszékek illetékességi területén működő helyi bíróságok (munkaügyi bírósággal együtt) száma 2012. évben

Törvényszékek			Engedélyezett bírói létszám 2012.december 31-én	ebből: a törvényszéki bírák száma	A törvényszék illetékességi területén működő helyi bíróságok (munkaügyi bírósággal együtt) száma	Az egyes helyi bíróságok engedélyezett bírói létszáma (fő)						
						3 vagy annál kevesebb	4	5	6	7	8 vagy 9	10 vagy annál több
A Fővárosi Ítélőtábla	illetékességi területén	Fővárosi	720	290	7							7
		Budapest Környéki	251	88	13	1				1	3	8
		Balassagyarmati	52	20	4	2						2
		Egri	72	25	6	1	2	1			1	1
		Székesfehérvári	85	30	5	3						2
A Debreceni Ítélőtábla		Debreceni	131	46	6		1	2	1			2
		Nyíregyházi	122	42	7		2	1		1	2	1
		Miskolci	178	49	10		1	2	1	1	3	2
		Szolnoki	87	32	7	3	1	1			1	1
A Győri Ítélőtábla		Győri	88	31	4			1	1			2
		Szombathelyi	48	21	5	3	1					1
		Tatabányai	78	26	5	1		1		1		2
		Veszprémi	81	32	6	2		2	1			1
A Pécsi Ítélőtábla		Pécsi	94	35	6		2	1	2			1
		Kaposvári	89	34	7	1	1	3			1	1
		Szekszárdi	60	23	6	2	2	1				1
		Zalaegerszegi	71	25	5	2					1	2
A Szegedi Ítélőtábla		Szegedi	105	39	6	2	1	1		1		1
		Gyulai	84	30	8	2	1	3				2
		Kecskeméti	123	41	8	2		1	2		1	2
Összesen			**2 619**	**959**	**131**	**27**	**15**	**21**	**8**	**5**	**13**	**42**

A törvényszékeken, helyi bíróságokon engedélyezett bírói létszám, valamint a törvényszékek illetékességi területén működő helyi bíróságok (munkaügyi bírósággal együtt) megoszlása 2012. évben, %

Törvényszékek			Engedélyezett bírói létszám megoszlása 2012.december 31-én, %	ebből: a törvényszéki bírák megoszlása, %	A törvényszék illetékességi területén működő helyi bíróságok (munkaügyi bírósággal együtt) megoszlása, %	Az egyes helyi bíróságok engedélyezett bírói létszámának megoszlása, %						
						3 vagy annál kevesebb	4	5	6	7	8 vagy 9	10 vagy annál több
A Fővárosi Ítélőtábla	illetékességi területén	Fővárosi	27,5	30,2	5,3	-	-	-	-	-	-	16,7
		Budapest Környéki	9,6	9,2	9,9	3,7	-	-	-	20,0	23,1	19,0
		Balassagyarmati	2,0	2,1	3,1	7,4	-	-	-	-	-	4,8
		Egri	2,7	2,6	4,6	3,7	13,3	4,8	-	-	7,7	2,4
		Székesfehérvári	3,2	3,1	3,8	11,1	-	-	-	-	-	4,8
A Debreceni Ítélőtábla		Debreceni	5,0	4,8	4,6	-	6,7	9,5	12,5	-	-	4,8
		Nyíregyházi	4,7	4,4	5,3	-	13,3	4,8	-	20,0	15,4	2,4
		Miskolci	6,8	5,1	7,6	-	6,7	9,5	12,5	20,0	23,1	4,8
		Szolnoki	3,3	3,3	5,3	11,1	6,7	4,8	-	-	7,7	2,4
A Győri Ítélőtábla		Győri	3,4	3,2	3,1	-	-	4,8	12,5	-	-	4,8
		Szombathelyi	1,8	2,2	3,8	11,1	6,7	-	-	-	-	2,4
		Tatabányai	3,0	2,7	3,8	3,7	-	4,8	-	20,0	-	4,8
		Veszprémi	3,1	3,3	4,6	7,4	-	9,5	12,5	-	-	2,4
A Pécsi Ítélőtábla		Pécsi	3,6	3,6	4,6	-	13,3	4,8	25,0	-	-	2,4
		Kaposvári	3,4	3,5	5,3	3,7	6,7	14,3	-	-	7,7	2,4
		Szekszárdi	2,3	2,4	4,6	7,4	13,3	4,8	-	-	-	2,4
		Zalaegerszegi	2,7	2,6	3,8	7,4	-	-	-	-	7,7	4,8
A Szegedi Ítélőtábla		Szegedi	4,0	4,1	4,6	7,4	6,7	4,8	-	20,0	-	2,4
		Gyulai	3,2	3,1	6,1	7,4	6,7	14,3	-	-	-	4,8
		Kecskeméti	4,7	4,3	6,1	7,4	-	4,8	25,0	-	7,7	4,8
Összesen			**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

A törvényszékeken, helyi bíróságokon engedélyezett bírói létszám, valamint a törvényszékek illetékességi területén működő helyi bíróságok (munkaügyi bírósággal együtt) megoszlása 2012. évben, %

Törvényszékek			Engedélyezett bírói létszám 2012.december 31-én	ebből: a törvényszéki bírák aránya, %	A törvényszék illetékességi területén működő helyi bíróságok (munkaügyi bírósággal együtt) megoszlása, %	Az egyes helyi bíróságok engedélyezett bírói létszámának megoszlása, %						
						3 vagy annál kevesebb	4	5	6	7	8 vagy 9	10 vagy annál több
A Fővárosi Ítélőtábla	illetékességi területén	Fővárosi	720	40,3	100,0	-	-	-	-	-	-	100,0
		Budapest Környéki	251	35,1	100,0	7,7	-	-	-	7,7	23,1	61,5
		Balassagyarmati	52	38,5	100,0	50,0	-	-	-	-	-	50,0
		Egri	72	34,7	100,0	16,7	33,3	16,7	-	-	16,7	16,7
		Székesfehérvári	85	35,3	100,0	60,0	-	-	-	-	-	40,0
A Debreceni Ítélőtábla		Debreceni	131	35,1	100,0	-	16,7	33,3	16,7	-	-	33,3
		Nyíregyházi	122	34,4	100,0	-	28,6	14,3	-	14,3	28,6	14,3
		Miskolci	178	27,5	100,0	-	10,0	20,0	10,0	10,0	30,0	20,0
		Szolnoki	87	36,8	100,0	42,9	14,3	14,3	-	-	14,3	14,3
A Győri Ítélőtábla		Győri	88	35,2	100,0	-	-	25,0	25,0	-	-	50,0
		Szombathelyi	48	43,8	100,0	60,0	20,0	-	-	-	-	20,0
		Tatabányai	78	33,3	100,0	20,0	-	20,0	-	20,0	-	40,0
		Veszprémi	81	39,5	100,0	33,3	-	33,3	16,7	-	-	16,7
A Pécsi Ítélőtábla		Pécsi	94	37,2	100,0	-	33,3	16,7	33,3	-	-	16,7
		Kaposvári	89	38,2	100,0	14,3	14,3	42,9	-	-	14,3	14,3
		Szekszárdi	60	38,3	100,0	33,3	33,3	16,7	-	-	-	16,7
		Zalaegerszegi	71	35,2	100,0	40,0	-	-	-	-	20,0	40,0
A Szegedi Ítélőtábla		Szegedi	105	37,1	100,0	33,3	16,7	16,7	-	16,7	-	16,7
		Gyulai	84	35,7	100,0	25,0	12,5	37,5	-	-	-	25,0
		Kecskeméti	123	33,3	100,0	25,0	-	12,5	25,0	-	12,5	25,0
Összesen			**2 619**	**36,6**	**100,0**	**20,6**	**11,5**	**16,0**	**6,1**	**3,8**	**9,9**	**32,1**

III.A/2. számú melléklet

Bírósági vezetők engedélyezett és tényleges létszáma
2012. december 31-ei állapot

Bíróság	Elnök		Elnök-helyettes		Kollégium-vezető		Kollégium-vezető-helyettes		Csoport-vezető		Csoport-vezető-helyettes		Tanácselnök		Helyi bírósági elnök		Helyi bírósági elnök-helyettes		Helyi bírósági csoport-vezető		Helyi bírósági csoport-vezető-helyettes	
	E	T	E	T	E	T	E	T	E	T	E	T	E	T	E	T	E	T	E	T	E	T
Kúria	**1**	**1**	**1**	**1**	**3**	**2**	**2**	**2**					**30**	**13**								
Fővárosi Ítélőtábla	1	1	1	1	3	3	1	1	1				25	20								
Debreceni Ítélőtábla	1	1	1	1	2	2							5	5								
Győri Ítélőtábla	1	1	1	1	2	1							3	3								
Pécsi Ítélőtábla	1	1	1	1	2	2							4	2								
Szegedi Ítélőtábla	1	1	1	1	2	2							5	4								
Ítélőtáblák összesen	**5**	**5**	**5**	**5**	**11**	**10**	**1**	**1**	**1**	**0**	**0**	**0**	**42**	**34**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Fővárosi Törvényszék	1	1	2	1	4	3	6	3	13	5	5	2	72	43	7	6	9	7	26	16	18	10
Balassagyarmati Törvényszék	1	1	1	1	2	2							5	5	4	3	2	2				
Budapest Környéki Törvényszék	1	1	1	1	3	3	3	3	5	5			22	15	13	12	11	9	3	1		
Debreceni Törvényszék	1	1	1	1	3	3			1	1			11	12	6	5	2	2	2	2	1	
Egri Törvényszék	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1			7	7	6	6	2	2				
Győri Törvényszék	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1			6	5	4	4	2	2	1	1		
Gyulai Törvényszék	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1			6	7	8	8	2	1				
Kaposvári Törvényszék	1	1	1	1	2	2			2	1			8	6	7	7	2	2	1	1		
Kecskeméti Törvényszék	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1			11	10	8	8	3	3	2	1		
Miskolci Törvényszék	1	1	1	1	3	3	1	1	2	1			13	7	10	9	2	2	2	2	1	
Nyíregyházi Törvényszék	1	1	1	1	3	3			1	1			13	13	7	6	1	1	1	1		
Pécsi Törvényszék	1	1	1	1	2	2	1	1	2	1			8	8	6	5	1	1	1	1		
Szegedi Törvényszék	1		1	1	2	2			3	3			10	8	6	5	1	1	2	2		
Szekszárdi Törvényszék	1		1	1	2	2	1	1	2	2			6	4	6	6	1	1				
Székesfehérvári Törvényszék	1	1	1	1	2	2	1	1	2	2			5	5	5	5	2	2	2	2		
Szolnoki Törvényszék	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1			8	4	7	7	1	1				
Szombathelyi Törvényszék	1		1		2	2			2	1			3	4	5	5	1		1	1		
Tatabányai Törvényszék	1		1	1	2	2			2	2			7	5	5	5	2	2				
Veszprémi Törvényszék	1	1	1	1	2	1	1	1	1				7	4	6	5	1	1	1			
Zalaegerszegi Törvényszék	1	1	1	1	2	2	1		1	1			6	6	5	5	3	3	2	2		
Törvényszékek összesen	**20**	**16**	**21**	**19**	**46**	**42**	**20**	**16**	**44**	**31**	**5**	**2**	**234**	**178**	**131**	**122**	**51**	**45**	**47**	**33**	**20**	**10**
Mindösszesen	**26**	**22**	**27**	**25**	**60**	**54**	**23**	**19**	**45**	**31**	**5**	**2**	**306**	**225**	**131**	**122**	**51**	**45**	**47**	**33**	**20**	**10**

Bírák nyugdíjazásával 2012. június 30. napjával és 2012. december 31. napjával megüresedő és betöltésre kerülő álláshelyek

	2012. június 30. napjával megüresedő	Ebből betöltött	2012. december 31. napjával megüresedő	Ebből betöltött
A törvényszéki elnök kinevezési jogkörébe tartozó				
Törvényszéki kollégiumvezető-helyettes	1	1	1	0
Helyi bírósági elnök	11	11	2	2
Helyi bírósági elnökhelyettes	1	1	1	1
Munkaügyi bírósági elnök	4	4	0	0
Munkaügyi bírósági elnökhelyettes	0	0	0	0
Törvényszéki csoportvezető	3	2	0	0
Helyi bírósági csoportvezető	3	2	1	0
Csoportvezető-helyettes	0	0	0	0
Az ítélőtáblai elnök kinevezési jogkörébe tartozó				
Kollégiumvezető-helyettes	0	0	1	0
A Kúria elnökének kinevezési jogkörébe tartozó				
Kollégiumvezető	1	0	0	0
Kollégiumvezető-helyettes	0	0	0	0
Az OBH elnöke kinevezési jogkörébe tartozó				
Ítélőtáblai elnök	3	3	0	0
Ítélőtáblai elnökhelyettes	2	2	1	0
Ítélőtáblai kollégiumvezető	2	1	0	0
Törvényszéki elnök	6	4	0	0
Törvényszéki elnökhelyettes	3	3	0	0
Törvényszéki kollégiumvezető	11	8	1	0
Összesen				
	51	**42**	**8**	**3**

III.A/4. számú melléklet

Bírósági vezetők nemek szerinti bontásban 2012. december 31-én (a tanácselnökök nélkül)

Bíróság	Kúria			Ítélőtáblák			Törvényszékek			Helyi bíróság			Össz.
	Nő	Férfi	Össz.	Nő	Férfi	Össz.	Nő	Férfi	Össz.	Nő	Férfi	Össz.	
Kúria	**1**	**5**	**6**										**6**
Debreceni Ítélőtábla			0	2	2	4							**4**
Fővárosi Ítélőtábla			0	6	0	6							**6**
Győri Ítélőtábla			0	1	2	3							**3**
Pécsi Ítélőtábla			0	1	3	4							**4**
Szegedi Ítélőtábla			0	0	4	4							**4**
Összesen			**0**	**10**	**11**	**21**							**21**
Fővárosi Törvényszék							8	7	15	31	8	39	**54**
Balassagyarmati Törvényszék							2	2	4	2	3	5	**9**
Budapest Környéki Törvényszék							11	2	13	18	4	22	**35**
Debreceni Törvényszék							6	0	6	5	4	9	**15**
Egri Törvényszék							5	1	6	6	2	8	**14**
Győri Törvényszék							3	2	5	5	2	7	**12**
Gyulai Törvényszék							4	2	6	6	3	9	**15**
Kaposvári Törvényszék							4	1	5	6	4	10	**15**
Kecskeméti Törvényszék							1	4	5	8	4	12	**17**
Miskolci Törvényszék							1	6	7	5	8	13	**20**
Nyíregyházi Törvényszék							4	2	6	6	2	8	**14**
Pécsi Törvényszék							1	5	6	5	2	7	**13**
Szegedi Törvényszék							2	4	6	5	3	8	**14**
Szekszárdi Törvényszék							4	2	6	1	6	7	**13**
Székesfehérvári Törvényszék							4	3	7	6	3	9	**16**
Szolnoki Törvényszék							5	1	6	4	4	8	**14**
Szombathelyi Törvényszék							0	3	3	3	3	6	**9**
Tatabányai Törvényszék							2	3	5	4	3	7	**12**
Veszprémi Törvényszék							2	2	4	5	1	6	**10**
Zalaegerszegi Törvényszék							1	4	5	7	3	10	**15**
Törvényszékek összesen							**70**	**56**	**126**	**138**	**72**	**210**	**336**
Mindösszesen	**1**	**5**	**6**	**10**	**11**	**21**	**70**	**56**	**126**	**138**	**72**	**210**	**363**

Az OBH elnöke döntésének típusai és a döntéshozatal folyamata

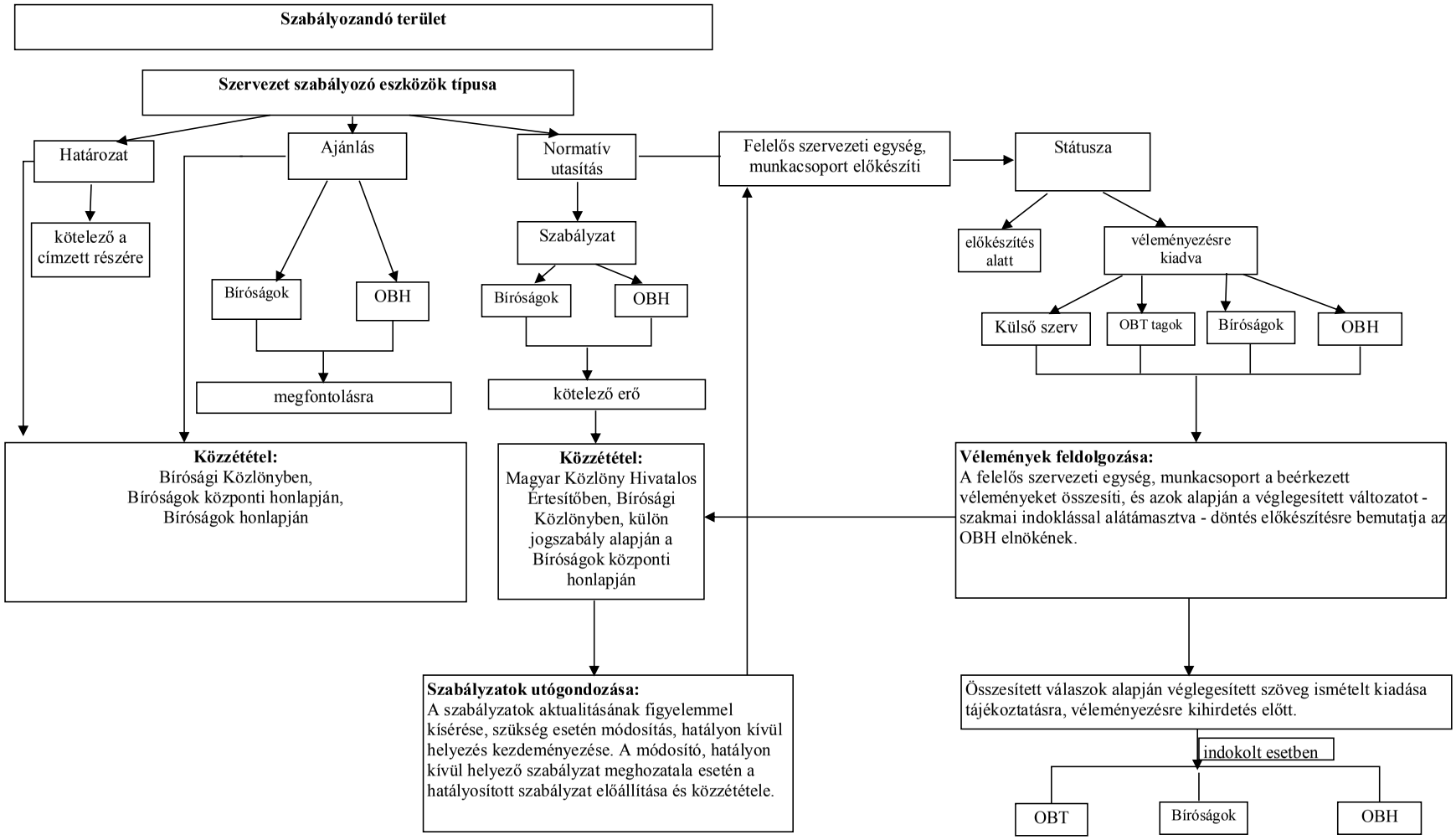

Az OBH elnökének 2012. évben kiadott szabályzatai

Döntés száma	Tárgya
1/2012. (I. 20.) OBH utasítás	az Országos Bírósági Hivatal Szervezeti és működési szabályzatáról
2/2012. (I. 20.) OBH utasítás	az Országos Igazságszolgáltatási Tanács szabályzatainak, ajánlásainak, határozatainak átmeneti alkalmazásáról szóló szabályzatról
3/2012. (I. 20.) OBH utasítás	a bírósági statisztikai adatok gyűjtéséről és feldolgozásáról szóló 2003. évi 8. számú OIT szabályzat módosításáról szóló szabályzatról
4/2012. (I. 20.) OBH utasítás	a bírák és igazságügyi alkalmazottak cafetéria-juttatásáról szóló szabályzatról
5/2012. (III. 22.) OBH utasítás	a 2012. évi fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználási rendjéről szóló szabályzatról
6/2012. (IV. 13.) OBH utasítás	a bírák és igazságügyi alkalmazottak tevékenysége elismeréséről szóló szabályzatról
7/2012. (IV. 25.) OBH utasítás	a bírósági épületekben tartózkodás szabályairól, a bírósági épületek rendje fenntartásának követelményeiről szóló szabályzatról
8/2012. (IV. 25.) OBH utasítás	a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal sajtótájékoztatási tevékenységéről, valamint a bíróságok központi honlapjának sajtószolgálatáról szóló szabályzatról
9/2012. (V. 8.) OBH utasítás	a talár viseléséről, valamint az ülnökök, a jegyzőkönyvvezetők és az eljárási cselekményt végző bírósági titkárok öltözködési szabályairól szóló szabályzatról
10/2012. (VI. 15.) OBH utasítás	a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárásról szóló szabályzatról
11/2012. (VII. 16.) OBH utasítás	a bírák és igazságügyi alkalmazottak tevékenysége elismeréséről szóló szabályzatról szóló 6/2012. (IV. 13.) OBH utasítás módosításáról
12/2012. (X. 1.) OBH utasítás	a hirdetményi kézbesítések nyilvántartásáról szóló szabályzatról
13/2012. (X. 18.) OBH utasítás	az Országos Igazságszolgáltatási Tanács szabályzatainak, ajánlásainak, határozatainak felülvizsgálatáról
14/2012. (X. 18.) OBH utasítás	a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal honvédelmi, polgári és katasztrófavédelmi szervezetéről, főbb feladatairól, továbbá tevékenységének irányításáról
15/2012. (X. 18.) OBH utasítás	a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal honvédelmi, polgári és katasztrófavédelmi tervezési feladatairól
16/2012. (X. 18.) OBH utasítás	a meghagyással kapcsolatos eljárás és a meghagyásba bevont szervek besorolásáról

Döntés száma	Tárgya
17/2012. (X. 18.) OBH utasítás	a rendkívüli és egyéb eseményekkel kapcsolatos tájékoztatás rendjéről
18/2012. (X. 18.) OBH utasítás	a bíróság által gondnokság alá helyezettek számítógépes névjegyzékének nyilvántartásáról szóló szabályzatról
19/2012. (X. 18.) OBH utasítás	az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alkalmazásáról szóló szabályzatról
20/2012. (XI. 23.) OBH utasítás	a bírósági közvetítéssel kapcsolatos szabályzatáról
21/2012. (XI. 23.) OBH utasítás	a bírák és egyes igazságügyi alkalmazottak által teljesített ügyelet és készenlét szabályairól szóló szabályzatról
22/2012. (XI. 23.) OBH utasítás	a bírák vagyonnyilatkozatának átadásáról, kezeléséről és ellenőrzéséről, valamint az abban foglalt adatok védelméről
23/2012. (XI. 23.) OBH utasítás	az igazságügyi alkalmazottak vagyonnyilatkozat tételéről, átadásáról, őrzéséről, nyilvántartásáról, valamint az abban foglalt személyes adatok védelméről
24/2012. (XI. 23.) OBH utasítás	az Országos Bírósági Hivatalban szolgálatot teljesítő igazságügyi alkalmazottak vagyonnyilatkozat tételéről, átadásáról, őrzéséről, nyilvántartásáról, valamint az abban foglalt személyes adatok védelméről
25/2012. (XII. 21.) OBH utasítás	a szolgálati bíróság tagjainak kinevezéséről és díjazásáról
26/2012. (XII. 29.) OBH utasítás	a bírák és egyes igazságügyi alkalmazottak által teljesített ügyelet és készenlét szabályairól szóló szabályzatról szóló 21/2012. (XI. 23.) OBH utasítás módosításáról
27/2012. (XII. 29.) OBH utasítás	az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása érdekében az eljáró bíróság kijelöléséről szóló szabályzatról

Kimutatás a bírák és igazságügyi alkalmazottak engedélyezett létszámáról
(bírósági titkár és fogalmazó nélkül)

Bíróság	**Bírák engedélyezett száma** (2011.12.31.)	**Bírák engedélyezett száma** (2012.12.31.)	**Igazságügyi alk. eng. száma** (2011.12.31.)	**Igazságügyi alk. eng. száma** (2012.12.31.)	**Igazságügyi alk. eng. létszám változás %-a**	**Egy bíróra jutó iü. alk. száma** (2011.12.31.)	**Egy bíróra jutó iü. alk. száma** (2012.12.31.)
Kúria	91	91	218	218	1,000	2,40	2,40
Debreceni Ítélőtábla	25	25	39	39	1,000	1,56	1,56
Fővárosi Ítélőtábla	86	86	100	100	1,000	1,16	1,16
Győri Ítélőtábla	18	18	33	33	1,000	1,83	1,83
Pécsi Ítélőtábla	15	15	30	30	1,000	2,00	2,00
Szegedi Ítélőtábla	21	21	35	34	0,971	1,67	1,62
Fővárosi Törvényszék	750	720	1677	1707	1,018	2,24	2,37
Balassagyarmati Törvényszék	52	52	156	159	1,019	3,00	3,06
Budapest Környéki Törvényszék	260	251	595	575	0,966	2,29	2,29
Debreceni Törvényszék	131	131	320	326	1,019	2,44	2,49
Egri Törvényszék	72	72	182	182	1,000	2,53	2,53
Győri Törvényszék	87	88	215	228	1,060	2,47	2,59
Gyulai Törvényszék	85	84	217	217	1,000	2,55	2,58
Kaposvári Törvényszék	89	89	241	241	1,000	2,71	2,71
Kecskeméti Törvényszék	123	123	341	347	1,018	2,77	2,82
Miskolci Törvényszék	178	178	436	456	1,046	2,45	2,56
Nyíregyházi Törvényszék	122	122	291	296	1,017	2,39	2,43
Pécsi Törvényszék	94	94	243	249	1,025	2,59	2,65
Szegedi Törvényszék	105	105	277	298	1,076	2,64	2,84
Szekszárdi Törvényszék	60	60	148	148	1,000	2,47	2,47
Székesfehérvári Törvényszék	85	85	205	208	1,015	2,41	2,45
Szolnoki Törvényszék	87	87	209	210	1,005	2,40	2,41
Szombathelyi Törvényszék	48	48	140	149	1,064	2,92	3,10
Tatabányai Törvényszék	78	78	184	188	1,022	2,36	2,41
Veszprémi Törvényszék	81	81	204	212	1,039	2,52	2,62
Zalaegerszegi Törvényszék	71	71	166	166	1,000	2,34	2,34
Összesen	**2914**	**2875**	**6902**	**7016**	**1,017**	**2,37**	**2,44**

A bírák, valamint a tisztviselők és írnokok aránya az engedélyezett létszám alapján
2012. december 31-ei állapot

Bíróság	Bírák engedélyezett létszáma	Tisztviselők engedélyezett létszáma				Írnokok engedélyezett létszáma	Tisztviselők + írnok engedélyezett létszáma összesen	A bírák, valamint a tisztviselők és írnokok létszámának aránya	Fizikai dolgozók engedélyezett létszáma
		Bírósági ügyintézők engedélyezett létszáma	Végrehajtási ügyintézők engedélyezett létszáma	Egyéb tisztviselők engedélyezett létszáma	Tisztviselők engedélyezett összlétszáma				
Kúria	**91**	**15**	**0**	**113**	**128**	**11**	**139**	**1,53**	**74**
Fővárosi Ítélőtábla	86	25	0	61	86	0	86	**1,00**	14
Debreceni Ítélőtábla	25	7	0	25	32	0	32	**1,28**	7
Győri Ítélőtábla	18	4	0	20	24	1	25	**1,39**	8
Pécsi Ítélőtábla	15	2	0	21	23	0	23	**1,53**	7
Szegedi Ítélőtábla	21	4	0	24	28	3	31	**1,48**	3
Ítélőtáblák összesen	**165**	**42**	**0**	**151**	**193**	**4**	**197**	**1,19**	**39**
Fővárosi Törvényszék	720	141	10	908	1059	425	1484	**2,06**	208
Balassagyarmati Törvényszék	52	8	3	93	104	11	115	**2,21**	44
Budapest Környéki Törvényszék	251	84	21	358	463	38	501	**2,00**	70
Debreceni Törvényszék	131	25	1	201	227	50	277	**2,11**	42
Egri Törvényszék	72	17	6	104	127	18	145	**2,01**	36
Győri Törvényszék	88	21	4	130	155	31	186	**2,11**	32
Gyulai Törvényszék	84	19	2	120	141	25	166	**1,98**	51
Kaposvári Törvényszék	89	31	2	83	116	61	177	**1,99**	56
Kecskeméti Törvényszék	123	24	6	188	218	55	273	**2,22**	69
Miskolci Törvényszék	178	35	8	225	268	112	380	**2,13**	75
Nyíregyházi Törvényszék	122	30	7	172	209	41	250	**2,05**	46
Pécsi Törvényszék	94	24	6	93	123	82	205	**2,18**	43
Szegedi Törvényszék	105	25	2	193	220	39	259	**2,47**	31
Szekszárdi Törvényszék	60	12	5	96	113	12	125	**2,08**	23
Székesfehérvári Törvényszék	85	18	4	116	138	38	176	**2,07**	28
Szolnoki Törvényszék	87	13	4	139	156	15	171	**1,97**	33
Szombathelyi Törvényszék	48	10	2	81	93	22	115	**2,40**	30
Tatabányai Törvényszék	78	15	4	112	131	45	176	**2,26**	12
Veszprémi Törvényszék	81	16	2	100	118	49	167	**2,06**	42
Zalaegerszegi Törvényszék	71	14	3	83	100	37	137	**1,93**	26
Törvényszékek összesen	**2619**	**582**	**102**	**3595**	**4279**	**1206**	**5485**	**2,09**	**997**
Mindösszesen	**2875**	**639**	**102**	**3859**	**4600**	**1221**	**5821**	**2,02**	**1110**

Kúriai, ítélőtáblai és törvényszéki bírák bírói gyakorlat szerinti megoszlása 2012. december 31-én

Bíróság	Bírói gyakorlat					Összesen
	0-3 év	4-10 év	11-20 év	21-30 év	31 év felett	
Kúria	3	5	15	36	15	**74**
Debreceni Ítélőtábla	0	1	4	15	2	**22**
Fővárosi Ítélőtábla	3	3	22	34	12	**74**
Győri Ítélőtábla	0	1	7	6	3	**17**
Pécsi Ítélőtábla	0	0	4	7	1	**12**
Szegedi Ítélőtábla	1	0	2	13	3	**19**
Összesen	**4**	**5**	**39**	**75**	**21**	**144**
Fővárosi Törvényszék	6	73	116	71	13	**279**
Balassagyarmati Törvényszék	0	1	11	8	0	**20**
Budapest Környéki Törvényszék	9	13	39	24	5	**90**
Debreceni Törvényszék	0	7	14	21	2	**44**
Egri Törvényszék	0	0	8	11	3	**22**
Győri Törvényszék	0	5	15	9	0	**29**
Gyulai Törvényszék	1	3	9	11	2	**26**
Kaposvári Törvényszék	1	1	10	10	5	**27**
Kecskeméti Törvényszék	0	1	22	12	4	**39**
Miskolci Törvényszék	0	5	20	16	3	**44**
Nyíregyházi Törvényszék	0	1	8	24	4	**37**
Pécsi Törvényszék	0	3	16	11	2	**32**
Szegedi Törvényszék	1	5	13	10	3	**32**
Szekszárdi Törvényszék	0	4	11	5	2	**22**
Székesfehérvári Törvényszék	0	2	10	10	4	**26**
Szolnoki Törvényszék	0	0	5	12	6	**23**
Szombathelyi Törvényszék	0	0	5	10	2	**17**
Tatabányai Törvényszék	0	5	15	1	2	**23**
Veszprémi Törvényszék	0	3	9	11	3	**26**
Zalaegerszegi Törvényszék	0	0	6	8	4	**18**
Törvényszékek összesen	**18**	**132**	**362**	**295**	**69**	**876**
Mindösszesen	**25**	**142**	**416**	**406**	**105**	**1094**

Helyi bírósági bírák bírói gyakorlat szerinti megoszlása 2012. december 31-én

Bíróság	Bírói gyakorlat					Összesen
	0-3 év	4-10 év	11-20 év	21-30 év	31 év felett	
Fővárosi Törvényszék	100	154	141	54	7	**456**
Balassagyarmati Törvényszék	3	8	15	4	0	**30**
Budapest Környéki Törvényszék	39	72	38	14	2	**165**
Debreceni Törvényszék	15	35	19	12	1	**82**
Egri Törvényszék	11	13	20	3	0	**47**
Győri Törvényszék	8	28	15	4	1	**56**
Gyulai Törvényszék	5	15	23	10	1	**54**
Kaposvári Törvényszék	8	11	24	11	2	**56**
Kecskeméti Törvényszék	7	29	28	15	1	**80**
Miskolci Törvényszék	15	33	52	21	5	**126**
Nyíregyházi Törvényszék	8	11	37	19	3	**78**
Pécsi Törvényszék	2	22	24	10	2	**60**
Szegedi Törvényszék	7	29	19	9	0	**64**
Szekszárdi Törvényszék	8	8	10	5	3	**34**
Székesfehérvári Törvényszék	7	21	17	7	2	**54**
Szolnoki Törvényszék	8	9	20	15	3	**55**
Szombathelyi Törvényszék	3	9	9	6	2	**29**
Tatabányai Törvényszék	9	24	12	5	2	**52**
Veszprémi Törvényszék	5	19	17	4	2	**47**
Zalaegerszegi Törvényszék	6	18	13	7	4	**48**
Összesen	**274**	**568**	**553**	**235**	**43**	**1673**

Bírósági titkárok titkári időtartam szerinti megoszlása
2012. december 31-ei állapot

Bíróság	Bírósági titkári időtartam szerinti megoszlás								Tényleges létszám
	0-1 év	%	2-3 év	%	4-5 év	%	6 év felett	%	
Kúria		**0,00**		**0,00**		**0,00**		**0,00**	**18**
Fővárosi Ítélőtábla	3	42,86	2	28,57	2	28,57	0	0,00	**7**
Debreceni Ítélőtábla	4	57,14	1	14,29	0	0,00	2	28,57	**7**
Győri Ítélőtábla	1	25,00	0	0,00	1	25,00	2	50,00	**4**
Pécsi Ítélőtábla	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	100,00	**3**
Szegedi Ítélőtábla	0	0,00	2	33,33	0	0,00	4	66,67	**6**
Ítélőtáblák összesen	**8**	**29,63**	**5**	**18,52**	**3**	**11,11**	**11**	**40,74**	**27**
Fővárosi Törvényszék	83	41,09	48	23,76	38	18,81	33	16,34	**202**
Balassagyarmati Törvényszék	4	30,77	2	15,38	1	7,69	6	46,15	**13**
Budapest Környéki Törvényszék	40	50,63	16	20,25	12	15,19	11	13,92	**79**
Debreceni Törvényszék	14	35,90	12	30,77	8	20,51	5	12,82	**39**
Egri Törvényszék		0,00		0,00		0,00		0,00	**17**
Győri Törvényszék	16	66,67	3	12,50	1	4,17	4	16,67	**24**
Gyulai Törvényszék	9	50,00	5	27,78	0	0,00	4	22,22	**18**
Kaposvári Törvényszék	5	26,32	4	21,05	4	21,05	6	31,58	**19**
Kecskeméti Törvényszék	5	14,71	10	29,41	6	17,65	13	38,24	**34**
Miskolci Törvényszék	20	52,63	4	10,53	6	15,79	8	21,05	**38**
Nyíregyházi Törvényszék	7	20,00	6	17,14	8	22,86	14	40,00	**35**
Pécsi Törvényszék	6	21,43	4	14,29	6	21,43	12	42,86	**28**
Szegedi Törvényszék	5	15,63	6	18,75	6	18,75	15	46,88	**32**
Szekszárdi Törvényszék	4	40,00	1	10,00	2	20,00	3	30,00	**10**
Székesfehérvári Törvényszék	8	33,33	3	12,50	7	29,17	6	25,00	**24**
Szolnoki Törvényszék	8	47,06	4	23,53	2	11,76	3	17,65	**17**
Szombathelyi Törvényszék	1	7,69	5	38,46	2	15,38	5	38,46	**13**
Tatabányai Törvényszék	6	33,33	4	22,22	5	27,78	3	16,67	**18**
Veszprémi Törvényszék	4	23,53	6	35,29	3	17,65	4	23,53	**17**
Zalaegerszegi Törvényszék	2	20,00	3	30,00	3	30,00	2	20,00	**10**
Törvényszékek összesen	**247**	**35,95**	**146**	**21,25**	**120**	**17,47**	**157**	**22,85**	**687**
Mindösszesen	**255**	**34,84**	**151**	**20,63**	**123**	**16,80**	**168**	**22,95**	**732**

Bírák engedélyezett és tényleges létszáma a törvényszékeken, helyi bíróságokon és a munkaügyi bíróságokon 2012. december 31-ei állapot

Bíróság	Törvényszéki bírák		Helyi bírósági bírák		Munkaügyi bírák		Összesen	
	E	T	E	T	E	T	E	T
Fővárosi Törvényszék	290	279	402	426	28	30	720	735
Balassagyarmati Törvényszék	20	19	28	29	4	2	52	50
Budapest Környéki Törvényszék	88	90	154	157	9	8	251	255
Debreceni Törvényszék	46	44	82	81	3	1	131	126
Egri Törvényszék	25	22	44	44	3	3	72	69
Győri Törvényszék	31	29	51	50	6	6	88	85
Gyulai Törvényszék	30	26	51	51	3	3	84	80
Kaposvári Törvényszék	34	27	51	52	4	4	89	83
Kecskeméti Törvényszék	41	39	79	77	3	3	123	119
Miskolci Törvényszék	49	44	121	118	8	8	178	170
Nyíregyházi Törvényszék	42	37	76	74	4	4	122	115
Pécsi Törvényszék	35	32	53	54	6	6	94	92
Szegedi Törvényszék	39	32	62	60	4	4	105	96
Szekszárdi Törvényszék	23	22	34	31	3	3	60	56
Székesfehérvári Törvényszék	30	26	52	51	3	3	85	80
Szolnoki Törvényszék	32	23	52	51	3	4	87	78
Szombathelyi Törvényszék	21	17	25	27	2	2	48	46
Tatabányai Törvényszék	26	23	49	48	3	4	78	75
Veszprémi Törvényszék	32	26	46	44	3	3	81	73
Zalaegerszegi Törvényszék	25	18	43	44	3	4	71	66
Törvényszékek összesen	**959**	**875**	**1555**	**1569**	**105**	**105**	**2619**	**2549**

III.C/7. számú melléklet

A 2012. évben működő munkacsoportok

	Munkacsoport neve	Munkacsoport feladata	Megjegyzés
1.	**A bírói munka értékelése Munkacsoport**	A bíró és a bírósági vezető munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló 4/2011. OIT szabályzat felülvizsgálata. Olyan módszertani segédlet kialakítása, amely biztosítja a különféle ügyszakokban és szinteken tevékenykedő bírák és bírósági titkárok egységes értékelését.	A munkacsoport 2012-ben befejezte munkáját.
2.	**A bírósági szervezet 1944. és 1989. közötti történetét feldolgozó Munkacsoport**	A munkacsoport feladata a bírósági szervezet országos, illetve helyi intézménytörténetének feldolgozása, illetve a bíróságok személyi állományával kapcsolatos és közérdeklődésre számot tartó tapasztalatok feltárása, a diktatúrát kiszolgáló bírák bemutatása, valamint méltó emlék állítása azoknak a bíráknak és bírósági dolgozóknak, akik a legnehezebb időkben is példamutatóan helytálltak pályájukon.	
3.	**A bíróságok egységes iratkezeléséről szóló szabályzat felülvizsgálatát végző Munkacsoport**	A bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM. rendelet és az ahhoz kapcsolódó OITH szabályzatok felülvizsgálata, az egyes papíralapú, illetőleg elektronikusan lefolytatható bírósági eljárások, illetve vezetendő nyilvántartások ügyintézési, ügykezelési, irattározási, selejtezési feladatainak átfogó módon történő újraszabályozása.	
4.	**Bírósági integritás Munkacsoport**	A bírák és az igazságügyi alkalmazottak, valamint a bírósági szervezetet és igazgatását érintő törvényességet, pártatlanságot, tisztességet, szakmaiságot, diszkriminációmentességet biztosító program és protokoll kialakítása. A bírák és igazságügyi alkalmazottak feddhetetlenségét, valamint a bírósági szervezet értékközpontú, átlátható és számon kérhető működését biztosító intézkedések kidolgozása, a fentieket veszélyeztető kritikus jelenségek okainak és tüneteinek feltárása, valamint e jelenségek elhárítására szolgáló módszerek elkészítése. A korrupciós kockázatok kivédésére szolgáló hatékony eszközök megalkotása a bírói etika már meglévő szabályainak feldolgozásával. Javaslattétel szabályzatok módosítására vagy megalkotására.	
5.	**Bűnjelkezelési Munkacsoport**	A lefoglalással, zár alá vétellel kapcsolatos büntetőeljárási rendelkezések, valamint a bűnjelkezelés jelenlegi szabályainak felülvizsgálata és jövőbeni lehetőségeinek áttekintése. A felállítani tervezett egységes vagyon-visszaszerzési és bűnjelkezelési hivatal bűnjelkezelési koncepciója kidolgozásában való részvétel.	

	Munkacsoport neve	Munkacsoport feladata	Megjegyzés
6.	**Gazdálkodási, létszám - és bérgazdálkodási Munkacsoport**	Az OIT 1998. évi 4. számú, 2005. évi 2. számú, 2005. évi 5. számú, 2009. évi 8. számú szabályzatok, valamint a 2007. évi 3. sz. ajánlás felülvizsgálata.	
7.	**Gazdasági együttműködési Munkacsoport**	A gazdasági, tervezési együttműködés megvalósítása a budapesti székhelyű bíróságok között, illetve a költséghatékony gazdálkodás lehetőségeinek vizsgálata és kidolgozása.	
8.	**Igazgatási Részmunkacsoport**	Az 1999. évi 9. számú OIT szabályzat felülvizsgálata.	
9.	**Járás- és kis bírósági Munkacsoport**	A járási rendszer felállításához kapcsolódó előkészületek, valamint a járásbírósági feladatok ellátásának hatékonyságvizsgálata, különös tekintettel a kis létszámú bíróságok helyzetére.	
10.	**Képzési Munkacsoport**	A Bszi. 76.§ (7) bekezdés a) és b) pontjai, illetve a Bjt. 45.§ (1), (2), (3) és (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően közreműködik az igazságszolgáltatás átfogó képzési rendszerének kialakításában, részt vesz a központi oktatási feladatokkal és azok végrehajtásával, valamint a regionális képzési feladatokkal összefüggő döntések előkészítésében, illetve a bírák képzési rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésében.	
11.	**Kommunikációs Munkacsoport**	Az igazságszolgáltatási szervek és az állampolgárok, bírák és igazságügyi alkalmazottak közötti kommunikáció fejlesztése, a kezdeményező jellegű, folyamatos, lényegre törő tájékoztatásban, az elektronikus kommunikáció (bírósági honlapok, intranet hálózat) továbbfejlesztésében való közreműködés.	
12.	**Közigazgatási-munkaügyi Munkacsoport**	A Bszi. 16.§ e) pontja, a Bszi. 156.§-a, valamint a Bszi. 191.§-a alapján a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, valamint a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok felállításával kapcsolatos feladatok ellátása és döntések előkészítése.	
13.	**Mediációs Munkacsoport**	Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés, illetve az eljárások időszerűbb és költséghatékonyabb befejezésének elősegítése, az alternatív konfliktuskezelési módok bírósági elterjedésének előmozdítása.	

	Munkacsoport neve	Munkacsoport feladata	Megjegyzés
14.	**Munkateher Munkacsoport**	A Bszi. 76.§ (4) bekezdése a) d) és e) pontjainak megfelelően, közreműködik a bírói és igazságügyi alkalmazotti létszám, a statisztikai adatok gyűjtésének központi feladataiban, és kialakítja a peres és nemperes eljárások átlagos munkaterhének mutatóit, a bírói munkateher mérésére szolgáló adatlapokat és módszereket az arányos ügyteher kialakítása érdekében.	
15.	**Szabályzatok, ajánlások felülvizsgálatát végző Munkacsoport**	A Bszi. 194.§ (1) bekezdése szerint az OIT által hozott szabályzatok, ajánlások felülvizsgálata.	A munkacsoport 2012-ben befejezte munkáját.
16.	**Végrehajtási Munkacsoport**	A törvényszéki végrehajtói gyakorlat egységesítése, a hatékony követelésbehajtáshoz, a költséghatékony szervezeti működéshez szükséges döntések, igazgatási intézkedések, jogszabály módosítási kezdeményezések előkészítése, az informatikai és statisztikai fejlesztések iránti igények kidolgozása és közreműködés az előbbiek megvalósításában. A helyi és törvényszéki szintű végrehajtási ügyek ügyforgalmi adatainak és munkaterhének megjelenítése a bírósági statisztikában.	

2012. évben a Szabályzatok, ajánlások felülvizsgálatát végző munkacsoporton belül működő (önálló létesítő határozat nélküli) részmunkacsoportok

	Részmunkacsoport neve	Részmunkacsoport feladata	Megjegyzés
1.	**Biztonsági, honvédelmi részmunkacsoport**	Az OIT 2010. évi 1. sz., 2. sz., és 3. sz. szabályzatának felülvizsgálata.	A munkacsoport 2012-ben befejezte munkáját.
2.	**Közbeszerzési részmunkacsoport**	A 2006. évi 2. számú OIT szabályzat felülvizsgálata.	

Képzési eseménynaptár – 2012

Ssz.	Képzés időpontja	Képzés megnevezése	Résztvevők száma
1.	2012. január 12-13.	Német nyelvű büntető eljárásjogi terminológiai képzés	10 fő
2.	2012. január 23-27.	Négy modulból álló, egymásra épülő bírói felkészítő program bírósági titkárok számára I. modul: A bírói szervezethez kapcsolódó gyakorlati ismeretek, a bírói hivatástudat és etika	76 fő
3.	2012. február 1-3.	Négyszer háromnapos egymásra épülő képzés kriminalisztikai ismeretekről (2012-2013) I. rész	66 fő
4.	2012. február 6-10.	Komplex (anyagi és eljárásjogi) tanfolyam a határozott időre kinevezett, civilisztikai ügyszakban tárgyaló bírák számára	36 fő
5.	2012. február 13-14.	Képzés bíráknak az élet és testi épség elleni bűncselekményekről	80 fő
6.	2012. február 15.	Képzés a pszichiátriai betegek gyógykezelésének bírósági elrendeléséről és felülvizsgálatáról, valamint az eltűntnek, holtnak nyilvánítással és a halál tényének megállapításával kapcsolatos nemperes eljárásokról	62 fő
7.	2012. február 16.	Tanácskozás a helyi bíróságok elnökei számára	81 fő
8.	2012. február 20-21.	Képzés a családjogi ügyeket tárgyaló bírák számára	111 fő
9.	2012. február 22.	Gyakorlati képzés letéti könyvtárosok számára a Bírósági Integrált Könyvtári Rendszer kölcsönzési moduljának használatáról. A képzést a várható létszámra tekintettel összesen három alkalommal ismételnénk meg	20 fő
10.	2012. február 22-24.	Tanácskozás civilisztikai kollégiumvezetők részére	43 fő
11.	2012. február 27. - március 2.	Komplex (anyagi és eljárásjogi) tanfolyam a határozott időre kinevezett, büntető ügyszakban tárgyaló bírák számára (1. rész)	21 fő

12.	2012. március 5-9.	Négy modulból álló, egymásra épülő bírói felkészítő program bírósági titkárok számára II. modul: A polgári ügyszakhoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek	99 fő
13.	2012. március 12.	Határozatszerkesztés a polgári peres és nemperes eljárásban	53 fő
14.	2012. március 28.	Határozatszerkesztés a polgári peres és nemperes eljárásban	45 fő
15.	2012. március 12-13.	Képzés nyomozási bírák számára	42 fő
16.	2012. március 19-20.	A határozott időre kinevezett civilisztikai ügyeket tárgyaló bírák számára a pergazdaságosság, pertaktika és az időszerűséget szem előtt tartó tárgyalásvezetés kérdéseiről, módszereiről	30 fő
17.	2012. március 20-21.	Képzés bírósági báziskönyvtárosok számára a Bírósági Integrált Könyvtári Rendszer információtechnológiai eszközeinek használatával és fejlesztésével kapcsolatban	30 fő
18.	2012. március 21-23.	Tanácskozás büntető kollégiumvezetők részére	43 fő
19.	2012. március 26.	Képzés elnöki irodavezetők részére	75 fő
20.	2012. március 26-27.	Empátia, szimpátia a tárgyalóteremben – kétnapos tréning bírák részére	15 fő
21.	2012. március 28-29.	Képzés büntető ügyszakos bírák számára az első fokú tárgyalás előkészítéséről, a határozatszerkesztésről	28 fő
22.	2012. április 2-3.	Képzés a végrehajtási perek aktuális jogalkalmazási tapasztalatairól	78 fő
23.	2012. április 4.	Képzés a kiskorú veszélyeztetéséről	96 fő
24.	2012. április 4-5.	Empátia, szimpátia a tárgyalóteremben – kétnapos tréning bírák részére	15 fő
25.	2012. április 5.	Képzés az Alaptörvény civilisztikai tárgyú szabályai és a Ptk. rendelkezései közötti összefüggésekről	99 fő
26.	2012. április 10-11.	Képzés a titkos információgyűjtésről és az adatszerzésről	65 fő
27.	2012. április 12-13.	Német nyelvű polgári eljárásjogi terminológiai képzés	20 fő

28.	2012. április 16-17.	Képzés a bírósági titkárok önálló hatáskörébe utalt feladatairól polgári ügyszakban – bírósági végrehajtás	85 fő
29.	2012. április 17.	Tárgyalótermi krízishelyzetek – e-learning képzés	41 fő
30.	2012. április 18-19.	Tanácskozás az európai jogi szaktanácsadók részére	43 fő
31.	2012. április 20.	Képzés civilisztikai ügyszakos európai jogi szaktanácsadók részére	31 fő
32.	2012. április 20.	Képzés büntető ügyszakos európai jogi szaktanácsadók részére	20 fő
33.	2012. április 26.	Gyakorlati képzés letéti könyvtárosok számára a Bírósági Integrált Könyvtári Rendszer kölcsönzési moduljának használatáról. A képzést a várható létszámra tekintettel összesen három alkalommal ismételnénk meg	19 fő
34.	2012. április 26-27.	Képzés fiatalkorú bűnelkövetőkre vonatkozó anyagi és eljárásjogi szabályokról	111 fő
35.	2012. május 2.	Határozatszerkesztés a büntetőeljárásban – e-learning képzés	30 fő
36.	2012. május 2-4.	Képzés az Emberi Jogok Európai Bírósága hatásköréről és eljárásairól angol nyelven	39 fő
37.	2012. május 3-4.	Képzés a szerződés érvénytelenségével összefüggő pereket tárgyaló bírák számára	138 fő
38.	2012. május 7-11.	Négy modulból álló, egymásra épülő bírói felkészítő program bírósági titkárok számára III. modul: A büntető ügyszakhoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek	84 fő
39.	2012. május 17.	Képzés az elővásárlási és a vételi jog problémáiról a jogalkalmazási gyakorlatban, különös tekintettel a 2/2009. (VI.24.) és a 3/2009. (VI.24.) PK. véleményre	111 fő

40.	2012. május 17-18.	Szerzői jog és jogsértések a XXI. században, információs társadalom, informatikai és jogi kihívások az igazságszolgáltatásban Kétszer kétnapos interaktív képzéssorozat bírák számára az Audiovizuális Művek Szerzői Jogait Védő Közcélú Alapítvány és a ProArt Szövetség a Szerzői Jogokért közreműködésével	16 fő
41.	2012. május 21-25.	Komplex (anyagi és eljárásjogi) tanfolyam a határozott időre kinevezett, civilisztikai ügyszakban tárgyaló bírák számára	62 fő
42.	2012. május 29.	Képzés a rasszista indíttatású bűncselekményekről	36 fő
43.	2012. május 30.	Képzés a bírósági titkári hatáskörben lefolytatható bizonyításról (előzetes bizonyítás, szakértő kirendelése, bizonyítás foganatosítása megkeresés útján)	90 fő
44.	2012. május 31. – június 1.	Képzés belső ellenőrök részére	30 fő
45.	2012. június 4-5.	Képzés büntető ügyszakos bírák számára az új szankciórendszernek a büntetéskiszabási gyakorlatra való hatása	117 fő
46.	2012. június 6.	Háromszor egynapos gyakorlati képzés letéti könyvtárosok számára a Bírósági Integrált Könyvtári Rendszer kölcsönzési moduljának használatáról. A képzést a várható létszámra tekintettel összesen három alkalommal ismételnénk meg	20 fő
47.	2012. június 6-7.	Kötelező továbbképzés mérlegképes könyvelők számára a 93/2002. (V. 5.) kormányrendelet alapján	64 fő
48.	2012. június 8.	Konferencia a bíróságok gazdasági hivatalainak munkatársai részére a bíróságok gazdálkodásáról, az aktuális jogszabályi változásokról	51 fő
49.	2012. június 11-12.	Képzés a Polgári perrendtartás egyes rendelkezéseivel kapcsolatos jogértelmezési kérdésekről, különös tekintettel a közelmúlt jogszabályváltozásaira	119 fő

50.	2012. június 13-14.	Kétnapos pszichológiai tréning a tárgyalótermi kirívó és váratlan magatartások, valamint a tárgyalás feszült, támadó légkörének és a nyilvánosság kezelésének pszichológiai technikáiról	15 fő
51.	2012. június 13-14.	Képzés közlekedési ügyeket tárgyaló büntető ügyszakos bírák számára	101 fő
52.	2012. június 14-15.	Képzés megyei bírósági végrehajtók és végrehajtási ügyintézők részére	62 fő
53.	2012. június 18-19.	Képzés a csőd- és felszámolási ügyekben eljáró bírák számára	111 fő
54.	2012. június 18-20.	Képzés az Európai Unió Bírósága hatásköréről és eljárásairól angol nyelven	35 fő
55.	2012. június 21-22.	Képzés szabálysértési ügyekben eljáró büntető ügyszakos titkárok számára	106 fő
56.	2012. június 25-29.	Bírói ítélkezésre felkészítő tanfolyam civilisztikai ügyszakban a 2012. január 1. napját követően kinevezett. korábbi bírósági gyakorlattal nem rendelkező bírák számára	32 fő
57.	2012. június 27-28.	Pszichológiai tréning a tárgyalótermi kirívó és váratlan magatartások, valamint a tárgyalás feszült, támadó légkörének és a nyilvánosság kezelésének pszichológiai technikáiról	15 fő
58.	2012. július 3-4.	Pszichológiai tréning a tárgyalótermi kirívó és váratlan magatartások, valamint a tárgyalás feszült, támadó légkörének és a nyilvánosság kezelésének pszichológiai technikáiról	15 fő
59.	2012. július 2-6.	Bírói ítélkezésre felkészítő tanfolyam büntető ügyszakban a 2012. január 1. napját követően kinevezett, korábbi bírósági gyakorlattal nem rendelkező bírák számára	25 fő
60.	2012. július 10.	Képzés a Magyar Bankszövetség közreműködésével a hitelintézetek tevékenységével összefüggő speciális szerződésekről	102 fő

61.	2012. szeptember 10-12.	Képzés a munkaügyi perekben eljáró bírák számára az új Munka törvénykönyvének rendelkezéseiről	130 fő
62.	2012. szeptember 12-13.	Empátia, szimpátia a tárgyalóteremben – kétnapos tréning bírák részére	15 fő
63.	2012. szeptember 13-14.	Képzés a büntetőeljárás gyorsítását szolgáló rendelkezések alkalmazásáról a gyakorlatban	99 fő
64.	2012. szeptember 20.	Általános és ügyszak-specifikus képzés az Alaptörvény rendelkezéseiről kollégiumvezetők és oktatók számára	98 fő
65.	2012. szeptember 24-26.	Négyszer háromnapos egymásra épülő képzés kriminalisztikai ismeretekről (2012-2013.) II. rész	59 fő
66.	2012. szeptember 27-28.	Képzés az Emberi Jogok Európai Bírósága hatásköréről és felelősségéről angol nyelven II.	19 fő
67.	2012. október 1-5.	Komplex (anyagi- és eljárásjogi) tanfolyam a határozott időre kinevezett civilisztikai ügyszakban tárgyaló bírák számára (2. rész)	98 fő
68.	2012. október 8-12.	Komplex (anyagi- és eljárásjogi) jogi tanfolyam a határozott időre kinevezett büntető ügyszakban tárgyaló bírák számára (2. rész)	46 fő
69.	2012. október 9.	Háromszor egynapos képzés letéti könyvtárosok számára a könyvtári rendszer kölcsönzési szolgáltatásainak használatáról	17 fő
70.	2012. október 11-12.	Képzés belső ellenőrök részére	32 fő
71.	2012. október 15.	Képzés a dologi jogi perekben felmerülő jogalkalmazási kérdésekről	120 fő
72.	2012. október 15-16.	Német nyelvű büntető eljárásjogi terminológiai képzés II.	7 fő
73.	2012. október 16-17.	Képzés bv. bírák számára	24 fő
74.	2012. október 17-18.	Tréning a vezetői gyakorlattal nem vagy kevesebb vezetői gyakorlattal rendelkező bírák számára	15 fő

75.	2012. október 18-19.	Szerzői jog és jogsértések a XXI. században, információs társadalom, informatikai és jogi kihívások az igazságszolgáltatásban Kétszer kétnapos interaktív képzéssorozat bírák számára az Audiovizuális Művek Szerzői Jogait Védő Közcélú Alapítvány és a ProArt Szövetség a Szerzői Jogokért közreműködésével	28 fő
76.	2012. október 25-26.	Tanácskozás civilisztikai kollégiumvezetők részére	34 fő
77.	2012. október 29.	Képzés báziskönyvtárosoknak a bírósági könyvtárak rekatalogizálásával és a kölcsönzéssel kapcsolatban	31 fő
78.	2012. október 29-31.	Képzés bírák számára a gazdasági és pénzügyi bűncselekményekről	119 fő
79.	2012. november 5-9.	IV. modul: Tárgyalásvezetési gyakorlat polgári ügyszakban (perszimuláció)	54 fő
80.	2012. november 6.	Tanácskozás a helyi bíróságok elnökei számára	82 fő
81.	2012. november 12-13.	Képzés bíráknak a számítástechnikai rendszerek és adatok elleni bűncselekményekről	50 fő
82.	2012. november 19.	Képzés a cégügyeket intéző bírák számára	73 fő
83.	2012. november 19.	Képzés letéti könyvtárosok számára a könyvtári rendszer kölcsönzési szolgáltatásainak használatáról	18 fő
84.	2012. november 20.	Az alaptörvény rendelkezéseinek hatása a büntető jogalkalmazásra – egynapos képzés büntető ügyszakos bírák számára	59 fő
85.	2012. november 20-21.	Empátia, szimpátia a tárgyalóteremben – kétnapos tréning bírák részére	15 fő
86.	2012. november 21-23.	Tanácskozás büntető kollégiumvezetők részére	46 fő
87.	2012. november 22-23.	Képzés az Európai Bíróság hatásköréről és felelősségéről angol nyelven II.	21 fő
88.	2012. november 26-30.	IV. modul: Tárgyalásvezetési gyakorlat büntető ügyszakban (perszimuláció)	55 fő

89.	2012. november 27.	Képzés a kisértékű perek jogalkalmazási tapasztalatairól	122 fő
90.	2012. december 2-3.	Tréning a vezetői gyakorlattal nem vagy kevesebb vezetői gyakorlattal rendelkező bírák számára	15 fő
91.	2012. december 3.	Képzés csőd- és felszámolási ügyekben eljáró bírák számára	91 fő
92.	2012. december 3.	Képzés letéti könyvtárosok számára a könyvtári rendszer kölcsönzési szolgáltatásainak használatáról	12 fő
93.	2012. december 4-5.	Képzés bírósági sajtószóvivők részére	48 fő
94.	2012. december 6-7.	Képzés a közigazgatási perekben eljáró bírák számára aktuális jogalkalmazási kérdésekről	74 fő
95.	2012. december 6-7.	Német nyelvű polgári eljárásjogi terminológiai képzés II.	8 fő
96.	2012. december 10.	Tanácskozás a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságok kinevezett elnökei és a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok vezetői részére	65 fő
97.	2012. december 12.	Képzés cégbírósági ügyintézők részére	49 fő
98.	2012. december 12.	Képzés a külföldi elemeket érintő bizonyítás gyakorlati kérdésiről a családjogi vitákban	78 fő
99.	2012. december 13-14.	Képzés a büntetőeljárás által a bírósági titkárok önálló hatáskörébe utalt feladatairól	110 fő

A képzések időtartamának alakulása
2012

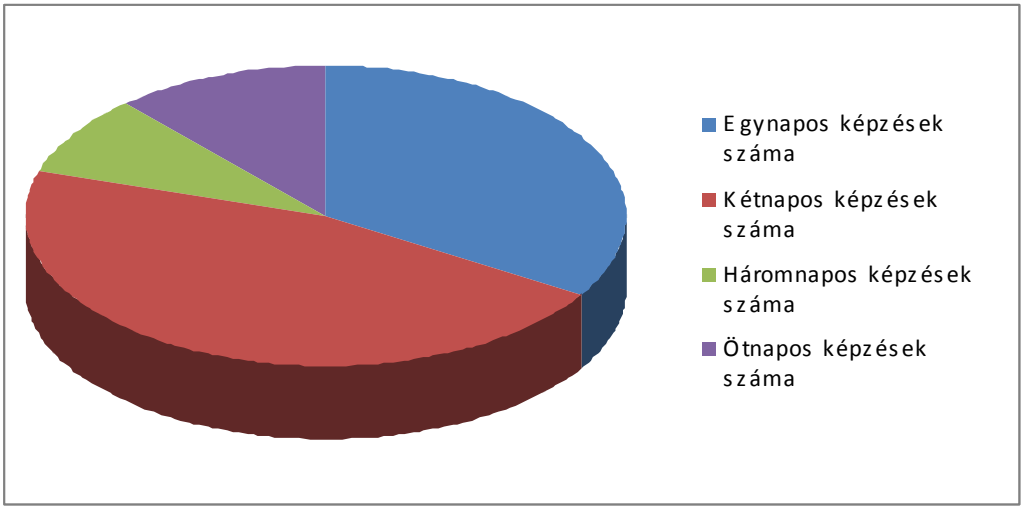

III.E/1. számú melléklet

KIMUTATÁS

a bírák 2012. évi írásbeli figyelmeztetéseiről, fegyelmi ügyeiről és a velük szemben indult szabálysértési és büntetőeljárásokról

Bíróság	Írásbeli figyelmeztetések			Kezdeményezett fegyelmi eljárások			Fegyelmi eljárás kezdeményezésére okot adó cselekmény		Lefolytatott fegyelmi eljárás eredménye			Folyamatban maradt fegyelmi eljárások	Fegyelmi büntetés jogkövetkezménye alóli mentesítés	Büntető eljárások	Szabálysértési eljárások
	bírósági vezetők	törvényszéki bírák	helyi bírák	bírósági vezetők	törvényszéki bírák	helyi bírák	bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás	hivatali kötelezettség vétkes megszegése	eljárás megszüntetése	megrovás	feddés				
Kúria															
Fővárosi Ítélőtábla															
Debreceni Ítélőtábla															
Győri Ítélőtábla															
Pécsi Ítélőtábla															
Szegedi Ítélőtábla															
Fővárosi Törvényszék		1	3			1		1		1			1	1	3
Balassagyarmati Törvényszék															
Budapest Környéki Törvényszék		2		1	1	2		4	1		1	2			
Debreceni Törvényszék		2	1											1	
Egri Törvényszék			1											1	
Győri Törvényszék															
Gyulai Törvényszék															
Kaposvári Törvényszék															
Kecskeméti Törvényszék			3												
Miskolci Törvényszék						2	2		1			1		1	
Nyíregyházi Törvényszék			1											1	
Pécsi Törvényszék		1				1	1					1		1	
Szegedi Törvényszék				1	1		2					2		3	
Szekszárdi Törvényszék															
Székesfehérvári Törvényszék			2												
Szolnoki Törvényszék															
Szombathelyi Törvényszék				1			1					1			
Tatabányai Törvényszék															
Veszprémi Törvényszék															
Zalaegerszegi Törvényszék															
OBH															
Összesen:		**6**	**11**	**3**	**2**	**6**	**6**	**5**	**2**	**1**	**1**	**7**	**1**	**9**	**3**

III.E./2. számú melléklet

KIMUTATÁS
az igazságügyi alkalmazottak 2012. évi írásbeli figyelmeztetéseiről, fegyelmi ügyeiről

Bíróság	Írásbeli figyelmeztetések	**Lefolytatott fegyelmi eljárások**					
		eljárás megszüntetése figyelmeztetés alkalmazásával	megrovás	előmeneteli rendszerben történő várakozási idő meg-hosszabbítása	előmeneteli rendszerben egy fizetési fokozattal való visszavetés	a fegyelmi bíróság a fegyelmi eljárást a büntetőeljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette	hivatalvesztés
Kúria							
Fővárosi Ítélőtábla							
Debreceni Ítélőtábla							
Győri Ítélőtábla							
Pécsi Ítélőtábla							
Szegedi Ítélőtábla							
Fővárosi Törvényszék	3	1	2	1	1		
Balassagyarmati Törvényszék							
Budapest Környéki Törvényszék	1						
Debreceni Törvényszék	3						1
Egri Törvényszék							
Győri Törvényszék							
Gyulai Törvényszék							
Kaposvári Törvényszék	1			1			
Kecskeméti Törvényszék	1						
Miskolci Törvényszék							
Nyíregyházi Törvényszék							
Pécsi Törvényszék	1						
Szegedi Törvényszék	1			1			
Szekszárdi Törvényszék	1						
Székesfehérvári Törvényszék	2			1	1		
Szolnoki Törvényszék	1						
Szombathelyi Törvényszék						1	
Tatabányai Törvényszék	1	1					
Veszprémi Törvényszék							
Zalaegerszegi Törvényszék	1						
OBH							
Összesen:	**17**	**2**	**2**	**4**	**2**	**1**	**1**

III.E/3. számú melléklet

KIMUTATÁS

a bírák ellen 2011. és 2012. évben indult szabálysértési és büntetőeljárásokról

Bíróság	2011					2012								
	Szabálysértési eljárások	Büntető eljárások				Szabálysértési eljárások	Büntető eljárások							
	Közúti közl. szabályok kisebb fokú megsértése	Ittas állapotban elkövetett járművezetés	Közúti baleset gondatlan okozása	Hiv.személy által elkövetett közokirat-hamisítás	Vesztegetés bűntette	Közúti közl. szabályok kisebb fokú megsértése	Ittas állapotban elkövetett járművezetés	Halálos közúti baleset gondatlan okozása	Hiv.személy által elkövetett közokirat-hamisítás	Vesztegetés bűntette	Levéltitok megsértése	Személyi szabadság megsértése	Közokirattal visszaélés	Könnyű testi sértés
Kúria														
Fővárosi Ítélőtábla	1													
Debreceni Ítélőtábla														
Győri Ítélőtábla														
Pécsi Ítélőtábla														
Szegedi Ítélőtábla														
Fővárosi Törvényszék	2					3			1					
Balassagyarmati Törvényszék														
Budapest Környéki Törvényszék														
Debreceni Törvényszék											1			
Egri Törvényszék														
Győri Törvényszék														
Gyulai Törvényszék														
Kaposvári Törvényszék														
Kecskeméti Törvényszék			1											
Miskolci Törvényszék								1						
Nyíregyházi Törvényszék										1				
Pécsi Törvényszék		1					1							
Szegedi Törvényszék				4**	1		1			1		1*	1*	1*
Szekszárdi Törvényszék														
Székesfehérvári Törvényszék														
Szolnoki Törvényszék														
Szombathelyi Törvényszék			1											
Tatabányai Törvényszék														
Veszprémi Törvényszék														
Zalaegerszegi Törvényszék														
OBH														
Összesen:	**3**	**1**	**2**	**4**	**1**	**3**	**2**	**1**	**1**	**2**	**1**	**1**	**1**	**1**

A *-gal jelölt büntetőeljárások egy bíró ellen indultak.
A **-gal jelölt büntetőeljárásnál 4 bíróból egy bíró ellen még vesztegetés bűntette miatt is indult büntetőeljárás

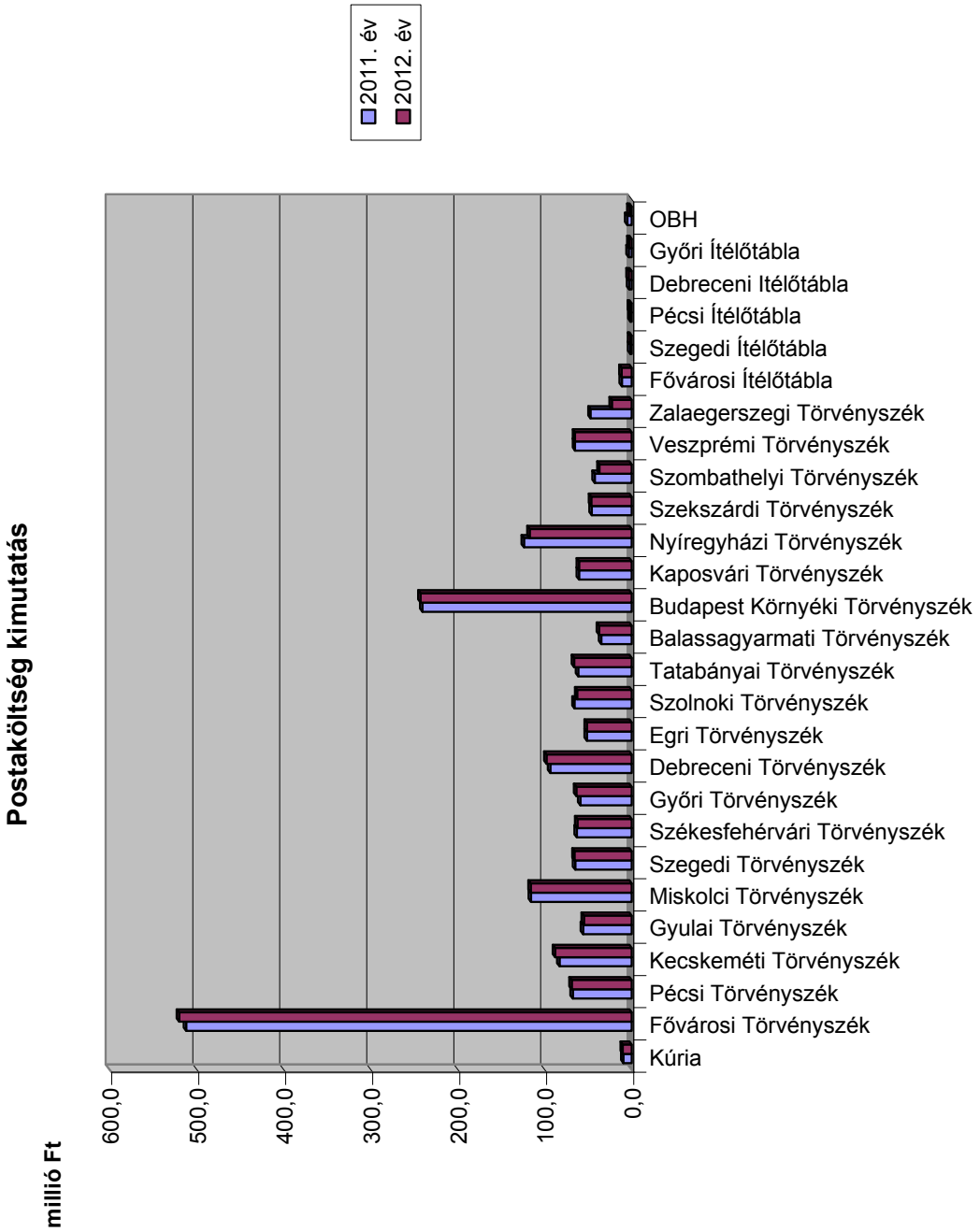
Postaköltség kimutatás
millió Ft
600,0
500,0
400,0
300,0
200,0
100,0
0,0
2011. év
2012. év
OBH
Győri Ítélőtábla
Debreceni Itélőtábla
Pécsi Ítélőtábla
Szegedi Ítélőtábla
Fővárosi Ítélőtábla
Zalaegerszegi Törvényszék
Veszprémi Törvényszék
Szombathelyi Törvényszék
Szekszárdi Törvényszék
Nyíregyházi Törvényszék
Kaposvári Törvényszék
Budapest Környéki Törvényszék
Balassagyarmati Törvényszék
Tatabányai Törvényszék
Szolnoki Törvényszék
Egri Törvényszék
Debreceni Törvényszék
Győri Törvényszék
Székesfehérvári Törvényszék
Szegedi Törvényszék
Miskolci Törvényszék
Gyulai Törvényszék
Kecskeméti Törvényszék
Pécsi Törvényszék
Fővárosi Törvényszék
Kúria

A Bíróságok fejezetben tervezett és ténylegesen végrehajtott ellenőrzések száma 2012. évben

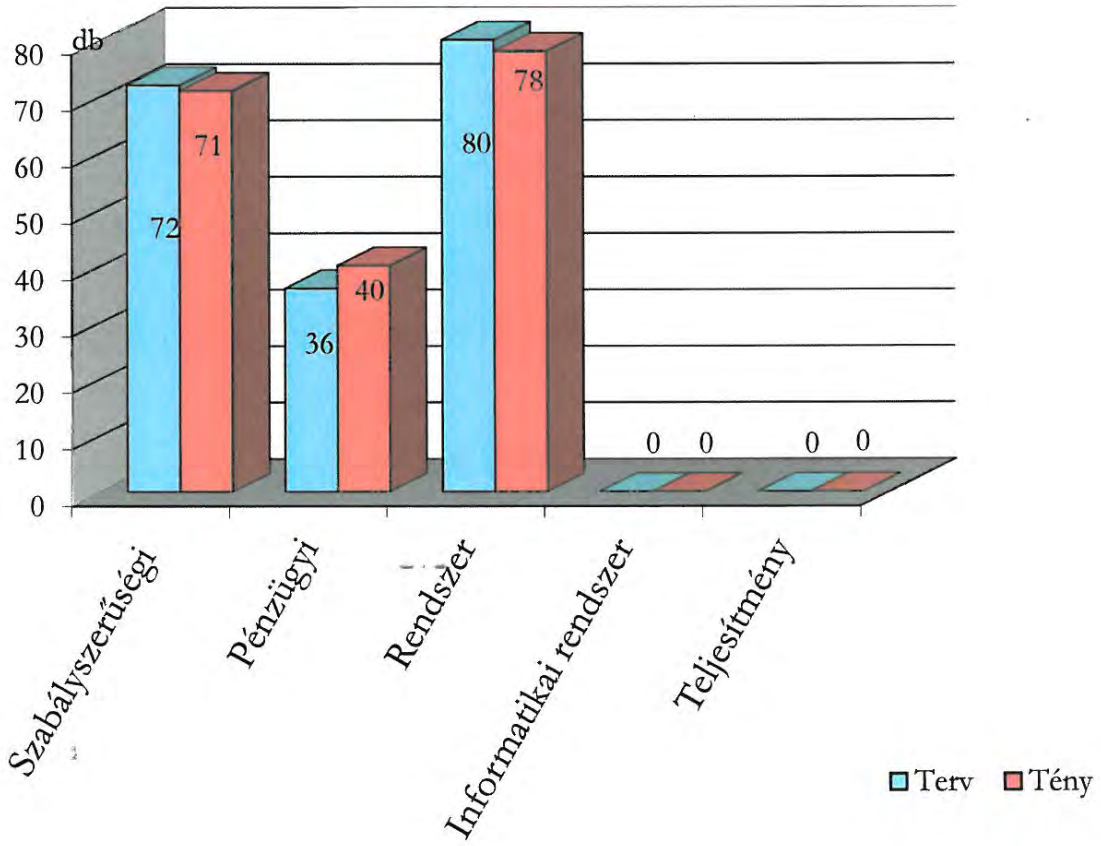

A Bíróságok fejezetben tervezett és végrehajtott ellenőrzésekre fordított ellenőri napok száma 2012. évben

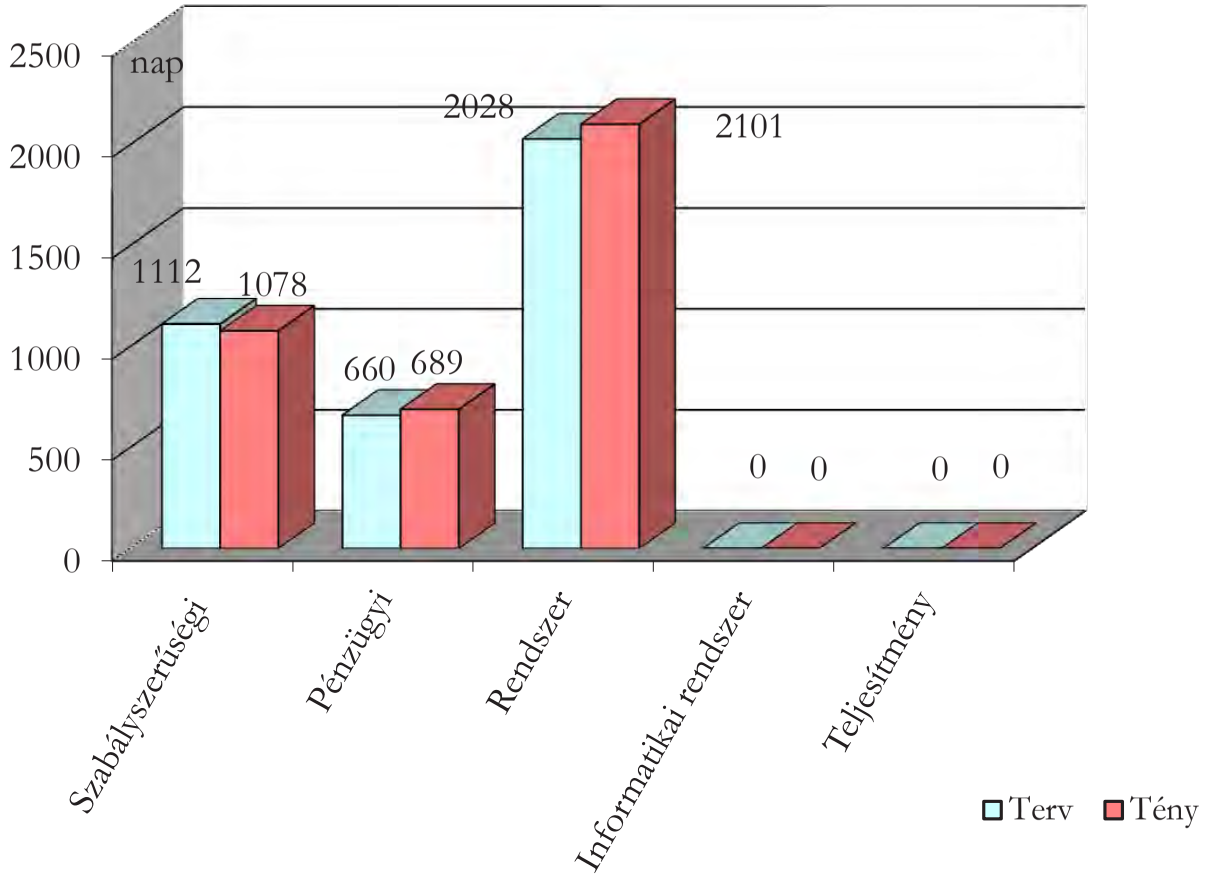

Az OBH elnökének Bszi.-ben nevesített jogkörei

Bszi. 76. §	**Az OBH elnökének törvényben nevesített jogköre**	**A korábbi szabályozás szerint mely központi igazgatási szervhez tartozott**
(1) bek. a. pont	Kialakítja és évente aktualizálja a bírósági igazgatás hosszú távú feladatait és a megvalósításuk feltételeit tartalmazó programot.	OIT
(1) bek. b. pont	Az igazgatási feladatainak ellátása érdekében jogszabályi keretek között - normatív utasításként - a bíróságokra kötelező szabályzatokat alkot, továbbá ajánlásokat és határozatokat hoz.	OIT
(1) bek. c. pont	Képviseli a bíróságokat.	OIT elnöke
(1) bek. d. pont	A bíróságokat érintő jogszabály alkotására tehet javaslatot a jogszabályalkotás kezdeményezésére jogosultnál.	új jogkör
(1) bek. e. pont	A bíróságok véleményét az OBH-n keresztül beszerezve és összegezve, véleményezi - az önkormányzati rendeleteket kivéve - a bíróságokat érintő jogszabályok tervezetét.	OIT elnöke
(1) bek. f. pont	Meghívottként részt vesz az Országgyűlés bizottságainak ülésén a bíróságokat közvetlenül érintő jogszabályokra vonatkozó napirendi pont megtárgyalásakor.	új jogkör
(2) bek. a. pont	Irányítja az OBH tevékenységét.	OIT elnöke
(2) bek. b. pont	Megállapítja az OBH szervezeti és működési szabályzatát.	OIT elnöke
(2) bek. c. pont	Javaslatot tesz az OBH elnökhelyetteseinek kinevezésére és felmentésére.	új jogkör
(3) bek. a. pont	Összeállítja - a központi költségvetésről szóló törvény Bíróságokról szóló fejezete, valamint az OBT tekintetében az OBT, továbbá a Kúria tekintetében a Kúria elnöke véleményének kikérésével és ismertetésével - a bíróságok költségvetésére vonatkozó javaslatát és az annak végrehajtására vonatkozó beszámolóját, amelyet a Kormány a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat és az annak végrehajtására vonatkozó törvényjavaslat részeként változtatás nélkül terjeszt az Országgyűlés elé.	OIT
(3) bek. b. pont	Meghívottként részt vesz a Kormány, továbbá az Országgyűlés költségvetéssel foglalkozó bizottságának ülésén a központi költségvetésről szóló törvényjavaslat és az annak végrehajtására vonatkozó törvényjavaslat bíróságokra vonatkozó költségvetési fejezetének megtárgyalásakor.	új jogkör
(3) bek. c. pont	Ellátja a fejezetet irányító szerv vezetőjének feladatait a központi költségvetésről szóló törvény bíróságok fejezete tekintetében azzal, hogy év közben a Kúria előirányzatait a fejezetébe tartozó költségvetési szervekhez - a költségvetési szervek létszám-előirányzatának változása miatt szükséges átcsoportosítások kivételével - a Kúria elnökének egyetértésével csoportosíthatja át.	OIT elnöke

Bszi. 76. §	Az OBH elnökének törvényben nevesített jogköre	A korábbi szabályozás szerint mely központi igazgatási szervhez tartozott
(3) bek. d. pont	Gyakorolja a bírósági fejezet gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat.	OIT elnöke
(3) bek. e. pont	Irányítja a bíróságok belső ellenőrzését.	OIT
(3) bek. f. pont	Az érdek-képviseleti szervekkel együttműködve meghatározza a cafetéria-juttatás éves összegét.	OIT
(3) bek. g. pont	Az érdek-képviseleti szervekkel együttműködve megállapítja az egyéb juttatások részletes feltételeit és mértékét.	új jogkör
(4) bek. a. pont	A központi költségvetésről szóló törvény bíróságokra vonatkozó költségvetési fejezetének létszám-előirányzata, valamint a peres és nemperes eljárások átlagos országos munkaterhének mutatói alapján meghatározza a bíróságok - a törvényszékek esetében az illetékességi területükön működő közigazgatási és munkaügyi bírósággal, valamint járásbíróságokkal együttes - szükséges bírói létszámát.	OIT
(4) bek. b. pont	Az OBT által meghatározott elvek figyelembevételével az eljáró bíróság helyett másik bíróságot jelöl ki az eljárásra, ha az az ügyek ésszerű időn belül való elbírálásának biztosítása érdekében szükséges.	Legfelsőbb Bíróság
(4) bek. d. pont	Dönt a bírósági statisztikai adatok gyűjtéséről és az adatok feldolgozásával kapcsolatos központi feladatokról.	OIT
(4) bek. e. pont	Meghatározza és szükség esetén évente felülvizsgálja a bírói munkateher mérésére szolgáló adatlapokat és módszereket, legalább évente egy alkalommal áttekinti a munkateher és az országos ügyforgalmi adatok alakulását, valamint bírósági szintenként és ügyszakonként meghatározza a peres és nemperes eljárások átlagos országos munkaterhét.	OIT elnöke
(5) bek. a. pont	Kiírja a bírói álláspályázatokat.	OIT elnöke
(5) bek. b. pont	Javaslatot tesz a köztársasági elnöknek a bírák kinevezésére és felmentésére.	OIT / OIT elnöke
(5) bek. c. pont	A bírót első kinevezésekor - a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben meghatározott esetben - beosztja az elnyert pályázat szerinti bíróságra.	OIT
(5) bek. d. pont	Beosztja a katonai bírót a katonai tanácsba, valamint a Magyar Honvédségnél fennálló hivatásos szolgálati viszonyának megszűnésekor más bírói munkakörbe.	OIT
(5) bek. e. pont	Kijelöli - a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben foglaltak szerint - a Be. 17. §-ának (5) és (6) bekezdésében, továbbá 448. §-ának (2) bekezdésében meghatározott ügyekben ítélkező bírákat, valamint a törvényszék elnökének javaslatára a törvényszéken közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírákat.	OIT

Bszi. 76. §	Az OBH elnökének törvényben nevesített jogköre	A korábbi szabályozás szerint mely központi igazgatási szervhez tartozott
(5) bek. f. pont	Beoszthatja a bírót a Kúriára, az OBH-ba, továbbá az igazságügyért felelős miniszter által vezetett a minisztériumba, illetve dönt a beosztás megszüntetéséről és a bírónak ismét tényleges bírói álláshelyre történő beosztásáról.	OIT
(5) bek. g. pont	Dönt a bíró áthelyezéséről.	OIT elnöke / Megyei Bíróság elnöke
(5) bek. h. pont	Dönt a bíró más szolgálati helyre történő kirendeléséről, ha a kirendelés nem a törvényszék és az illetékességi területén működő közigazgatási és munkaügyi bíróság, illetve járásbíróság között vagy a törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságok között, vagy a törvényszék illetékességi területén működő közigazgatási és munkaügyi bíróság és a járásbíróságok között történik.	OIT elnöke
(5) bek. i. pont	Dönt a bíró tekintetében a tartós külszolgálat ellátásáról.	OIT
(5) bek. j. pont	Dönt arról, hogy a bíróság hatáskörének vagy illetékességi területének csökkenése olyan mértékű-e, hogy ott a bíró további foglalkoztatása nem lehetséges.	Megyei Bíróság elnöke / Ítélőtábla elnöke / Legfelsőbb Bíróság elnöke
(5) bek. m. pont	Kinevezi és felmenti a törvényben meghatározott bírósági vezetőket.	OIT elnöke
(5) bek. o. pont	Megállapítja, hogy a választó szerv melyik bírósághoz hány ülnököt választ, a nemzetiségi választói jegyzékben szereplő választópolgárok száma és az érintett települések választópolgárai száma arányának figyelembevételével akként, hogy legalább egy ülnököt minden nemzetiségi önkormányzat választhasson.	OIT
(6) bek. a. pont	Jóváhagyja az ítélőtáblák, továbbá a törvényszékek szervezeti és működési szabályzatát.	OIT
(6) bek. b. pont	Irányítja és ellenőrzi - a járásbírósági, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági elnökök kivételével - a bírósági elnökök igazgatási tevékenységét, ennek során: figyelemmel kíséri a bíróságok igazgatására vonatkozó szabályok érvényesülését, az eljárási határidők és az ügyviteli szabályok megtartását, mindezek érdekében vizsgálatot rendel el.	OIT elnöke
(6) bek. c. pont	Elvégzi a kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetők vizsgálatát.	OIT elnöke
(6) bek. d. pont	A b) és c) pont szerinti vizsgálat megállapításaitól függően megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedéseket, és ellenőrzi azok végrehajtását, fegyelmi eljárás kezdeményezését javasolhatja.	OIT elnöke
(7) bek. a. pont	Dönt a központi oktatási feladatokról és felügyeli azok végrehajtását, továbbá meghatározza a regionális képzési feladatokat.	OIT
(7) bek. b. pont	Meghatározza a bírák képzési rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait.	OIT
(7) bek. c. pont	A legfőbb ügyész előzetes véleményének kikérését követően kinevezi a Magyar Igazságügyi Akadémia vezetőjét.	OIT elnöke

Bszi. 76. §	Az OBH elnökének törvényben nevesített jogköre	A korábbi szabályozás szerint mely központi igazgatási szervhez tartozott
(7) bek. d. pont	A legfőbb ügyésszel együtt meghatározza a bírósági és ügyészségi fogalmazók egységes központi képzésének rendszerét.	új jogkör
(8) bek. a. pont	Félévente tájékoztatja a tevékenységéről az OBT-t.	OIT elnöke
(8) bek. b. pont	Évente tájékoztatja a Kúria, az ítélőtáblák, valamint a törvényszékek elnökeit a tevékenységéről.	OIT elnöke
(8) bek. c. pont	A bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről évente az Országgyűlésnek, továbbá az éves beszámolók között egy alkalommal az Országgyűlés igazságüggyel foglalkozó bizottságának beszámol.	OIT elnöke
(8) bek. d. pont	Gondoskodik a Bírósági Határozatok Gyűjteményének közzétételéről.	új jogkör
(8) bek. e. pont	Az igazságügyért felelős miniszter felkérésére elrendeli a bíróságokon a jogalkotás előkészítéséhez, továbbá a jogszabályok hatályosulásának vizsgálatához szükséges adatok gyűjtését.	új jogkör
(8) bek. f. pont	Tájékoztatást ad az igazságügyért felelős miniszter megkeresésére - amennyiben szükséges, a bíróságok véleményét beszerezve - a jogalkotáshoz szükséges, a bíróságok szervezetével és igazgatásával, továbbá a bírósági jogalkalmazással kapcsolatos kérdésekben.	új jogkör
(9) bek. a. pont	Ellátja az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökeinek vagyonnyilatkozatával kapcsolatos feladatokat.	OIT elnöke
(9) bek. b. pont	Ha a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény szerint a cím adományozásáról az OBT dönt, címzetes törvényszéki bíró, címzetes táblabíró, címzetes kúriai bíró, kúriai tanácsos cím adományozását, igazságügyi alkalmazott esetén főtanácsosi, tanácsosi cím adományozását, valamint kitüntetés, díj, oklevél vagy plakett adományozását kezdeményezi az OBT-nél, továbbá ha a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény cím adományozására az OBH elnökét jogosítja fel, dönt a címzetes törvényszéki bíró, címzetes táblabíró, címzetes kúriai bíró, kúriai tanácsos cím adományozásáról.	új jogkör
(9) bek. c. pont	Biztosítja az érdek-képviseleti szervek jogainak gyakorlását.	Helyi Bíróság elnöke / Megyei Bíróság elnöke / Ítélőtábla elnöke / Legfelsőbb Bíróság elnöke
(9) bek. d. pont	Ellátja a jogszabály által hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.	OIT / OIT elnöke

Összesen: 50 jogkör

Ebből korábban:
- OIT elnökének jogköre volt: 18
- az OIT jogköre volt: 16
- részben az OIT elnökének, részben az OIT jogköre volt: 2
- a bíróságok elnökeinek jogköre volt: 2
- részben a bíróság elnökének, részben az OIT elnökének jogköre volt: 1
- a Legfelsőbb Bíróság jogköre volt: 1
- új jogkör: 10

IV.B /1. számú melléklet

Az OBH engedélyezett és tényleges létszáma főosztályok szerinti bontásban 2012. január 1. napján

I.

	Bíró		**Felsőfokú végzettségű tisztviselő**		**Középfokú végzettségű tisztviselő**		**Írnok**		**Fizikai dolgozó**		**Összesen**	
Szervezeti egység	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**
Elnöki Kabinet	1	1	3	0	2	2	0	0	1	1	**7**	**4**
Belső Ellenőr	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	**1**	**1**
Informatikai ellenőr	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	**1**	**0**
Általános elnökhelyettes	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	**3**	**0**
Elnökhelyettes	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	**3**	**0**
Elnökhelyettes	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	**2**	**0**
Elnöki Titkárság	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	**2**	**2**
Európai Uniós Fejlesztések O.	0	0	4	3	0	0	0	0	0	0	**4**	**3**
Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok O.	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	**1**	**1**
Jogszabály-véleményezési O.	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	**2**	**3**
Jogi Képviseleti O.	5	5	1	1	1	1	0	0	0	0	**7**	**7**
Hivatali Személyügyi O.	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	**3**	**3**
Nemzetközi Kapcsolatok FO.	0	0	3	3	1	1	0	0	0	0	**4**	**4**
Koordinációs és Szervezési FO.	1	1	1	0	9	9	0	0	3	3	**14**	**13**
Szervezési O.	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	**2**	**2**
Sajtó és Kommunikációs O.	0	0	2	2	0	0	0	0	1	1	**3**	**3**

Az OBH engedélyezett és tényleges létszáma főosztályok szerinti bontásban 2012. január 1. napján

II.

	Bíró		**Felsőfokú végzettségű tisztviselő**		**Középfokú végzettségű tisztviselő**		**Írnok**		**Fizikai dolgozó**		**Összesen**	
Szervezeti egység	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**
Bírósági FO.	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	**3**	**1**
Bírósági Igazgatási O.	3	3	0	0	3	3	1	0	0	0	**7**	**6**
Statisztikai Adatgyűjtő és Elemző O.	0	0	3	3	2	2	0	0	0	0	**5**	**5**
Bírósági Humánpolitikai O.	2	2	1	1	3	3	0	0	0	0	**6**	**6**
Műszaki O.	0	0	5	4	3	2	0	0	0	0	**8**	**6**
Költségvetési Fejezeti FO.	0	0	5	4	5	3	0	0	0	0	**10**	**7**
Pénzügyi FO.	0	0	7	7	4	4	0	0	0	0	**11**	**11**
Karbantartási és Gépjármű irányítási O.	0	0	0	0	1	0	0	0	5	5	**6**	**5**
Bírósági Képzés (MBA)	2	2	5	5	3	3	0	0	0	0	**10**	**10**
Tájékoztatási és Dokumentációs O.	0	0	2	2	1	1	0	0	1	1	**4**	**4**
Üzemeltetési O.	0	0	2	2	1	1	0	0	16	16	**19**	**19**
Informatikai FO.	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	**3**	**2**
Koordinációs és Fejlesztési O.	0	0	5	5	0	0	0	0	0	0	**5**	**5**
Üzemeltetési O.	0	0	6	5	1	1	0	0	0	0	**7**	**6**
Pénzügyi és Ellenőrzési Önálló FO.	0	0	5	5	2	1	0	0	0	0	**7**	**6**
Mindösszesen	**23**	**18**	**72**	**60**	**45**	**40**	**1**	**0**	**29**	**27**	**170**	**145**

IV.B./2. számú melléklet

Az OBH engedélyezett és tényleges létszáma főosztályok szerinti bontásban 2012. december 31. napján

I.

	Bíró		**Bírósági titkár**		**Felsőfokú végzettségű tisztviselő**		**Középfokú végzettségű tisztviselő**		**Fizikai dolgozó**		**Összesen**	
Szervezeti egység	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**
Elnöki Kabinet	2	2	25	2	20	3	1	1	1	1	**49**	**9**
Belső Ellenőr	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	**1**	**1**
Informatikai ellenőr	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	**1**	**0**
Általános elnökhelyettes	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	**4**	**4**
Elnökhelyettes	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	**2**	**0**
Elnökhelyettes	1	1	0	0	2	1	1	1	1	1	**5**	**4**
Elnöki titkárság	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	**2**	**0**
Európai Uniós Fejlesztések O.	0	0	0	0	4	4	0	0	0	0	**4**	**4**
Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok O.	0	0	0	0	2	1	1	1	0	0	**3**	**2**
Jogszabály-véleményezési O.	2	3	0	0	1	0	1	1	0	0	**4**	**4**
Jogi Képviseleti O.	5	2	0	0	0	1	2	2	0	0	**7**	**5**
Hivatali Személyügyi O.	0	0	0	0	2	1	1	1	0	0	**3**	**2**
Nemzetközi Kapcsolatok FO.	0	0	0	0	3	3	1	1	0	0	**4**	**4**
Koordinációs és Szervezési FO.	1	0	1	1	0	0	9	8	3	4	**14**	**13**
Szervezési O.	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	**2**	**2**
Sajtó és Kommunikációs O.	0	0	0	0	4	4	1	1	1	1	**6**	**6**

Az OBH engedélyezett és tényleges létszáma főosztályok szerinti bontásban 2012. december 31. napján

II.

	Bíró		**Bírósági titkár**		**Felsőfokú végzettségű tisztviselő**		**Középfokú végzettségű tisztviselő**		**Fizikai dolgozó**		**Összesen**	
Szervezeti egység	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**	**E**	**T**
Bírósági FO.	3	1	1	1	0	0	1	1	0	0	**5**	**3**
Bírósági Igazgatási O.	3	1	0	0	1	1	3	3	0	0	**7**	**5**
Statisztikai Adatgyűjtő és Elemző O.	0	0	0	0	3	3	2	2	0	0	**5**	**5**
Bírósági Humánpolitikai O.	1	1	0	0	1	1	3	3	0	0	**5**	**5**
Műszaki O.	0	0	0	0	5	5	1	1	0	0	**6**	**6**
Gazdálkodási FO	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	**1**	**2**
Fejezeti Költségvetési és Kontrolling O.	0	0	0	0	5	5	4	4	0	0	**9**	**9**
Ellátási és Üzemeltetési O.	0	0	0	0	7	7	4	4	0	2	**11**	**13**
Gépjármű Üzemeltetési Csoport	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3	**4**	**3**
Bírósági Képzés (MIA)	2	3	0	0	5	5	3	3	0	0	**10**	**11**
Tájékoztatási és Dokumentációs O.	0	0	0	0	2	2	0	0	1	1	**3**	**3**
Üzemeltetési O.	0	0	0	0	2	2	1	1	15	15	**18**	**18**
Informatikai O.	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	**3**	**2**
Koordinációs és Fejlesztési O.	0	0	0	0	5	4	0	0	0	0	**5**	**4**
Üzemeltetési O.	0	0	0	0	6	5	1	1	0	0	**7**	**6**
Pénzügyi és Ellenőrzési Önálló FO.	0	0	0	0	5	5	1	1	0	0	**6**	**6**
Mindösszesen	**22**	**15**	**27**	**4**	**95**	**69**	**45**	**44**	**27**	**29**	**216***	**161**

* Ebből 47 fő létszám (27 bírósági titkár és 20 bírósági ügyintéző) az OBH-nál rendszeresített álláshely.

Országos Bírósági Hivatal

1055 Budapest, Szalay u. 16.
Levelezési cím:1363 Budapest, Pf.: 24.
e-mail: obh@obh.birosag.hu
website: http://www.birosag.hu
Tel: (06-1) 354-6000, Fax: (06-1) 312-4453

Alapító: az Országos Igazságszolgáltatási Tanács
A Bírósági Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala jogutódja,
az Országos Bírósági Hivatal szerkeszti és adja ki.

A Szerkesztőbizottság elnöke és a kiadásért felelős: dr. Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnöke,
a szerkesztésért felelős a Szerkesztőbizottság tagja: dr. Nyujtó Katalin.
A kiadó és a Szerkesztőbizottság címe: Budapest V., Szalay u. 16., telefonszám: 312-3083, fax: 312-4453.

A Bírósági Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a www.birosag.hu honlapon érhető el.

ISSN 2062-5030